

6 VELIKI INTERVJU
POLONA BURJA, DR. MED. SPEC.,
V. D. DIREKTORICE ZD DOMŽALE

8 TEMA MESECA
SEDEMDEŠET LET
SREDNJE ŠOLE DOMŽALE

22 AKTUALNO
ŠPORTNIK
LETA 2018

SLAMNIK

**OBČINA
DOMŽALE**

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

28. FEBRUAR 2019 | LETNIK LIX | ŠTEVILKA 2 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Vido Repanšek

Obeležili 70-letnico srednjega šolstva v Domžalah

V četrtek, 14. februarja 2019, je Srednja šola Domžale slovesno obeležila 70 let srednjega šolstva v Domžalah.

Kako pomembno je ustrezno usmerjanje mladih na poti razvoja, smo že večkrat zapisali, seveda med to štejemo tudi ustrezno poklicno usmerjanje. To bi lahko označili tudi kot eno ključnih usmeritev delovanja Srednje šole Domžale, ki skrbi za izobraževalni in poklicni razvoj mladih dijakov in dijakin na poti do njihove osamosvojitve. Kako veliko so učitelji in učiteljice dali mladim v preteklih sedmih desetletjih, smo lahko slišali tako na prireditvi ob obeležitvi 70-letnice srednjega šolstva v Do-

mžalah kot tudi sicer. Prislunili smo zdajšnjemu vodstvu šole, pa tudi dijakom in dijakinjam, tudi nekdanjim, ki so danes že uspešni v svojih karierah. Tudi po zaslugi izobraževanja na Srednji šoli Domžale. Na proslavi, ki so jo pripravili v telovadnici SŠ Domžale, smo poleg nagovorov lahko prisluhnili tudi prijetnemu kulturnemu programu, ki so ga pripravili srednješolci, bilo jih je več kot 50, ki so se predstavili v dvournem programu. Njihova izvirnost se je pokazala skozi recitacije, skeče ter glasbene in plesne točke.

Čeprav je pogled šole usmerjen v prihodnost, tudi pri prilagajanju programov in vsebin izobraževanja stremijo k temu, pa se vsekakor velja za trenutek ozreti v preteklost. Prvi koraki srednjega šolstva v Domžalah segajo namreč v daljno leto 1921 z ustanovitvijo Obrtno-nadaljevalne oziroma vajeniške šole. Vse do leta 1961 je delovala, dokler ni bil leta 1961 ustanovljen Strokovni izobraževalni center Domžale. Že takrat in še tudi danes je šola dajala velik poudarek praktičnemu izobraževanju. Dijaki tako šolo zapuščajo ne le

polni znanj, pač pa tudi s konkretnimi izkušnjami, ki jim pomagajo na poti do njihovega poklica in želenih delovnih mest, v času, ko se soočajo s kariernimi izzivi sedanjosti. Vsem učiteljem in učiteljicam, ki so službovali in prenašali znanje na dijake v našem kraju, ob tem jubileju velja pohvala in zahvala, dijakom pa želimo, da bi še naprej pridno pridobivali znanje in ga pozneje delili tudi naprej – v obliki, ki si jo bodo sami izbrali.

MATEJA KEGEL KOZLEVČAR
» 8

AKTUALNO

Občinski prostorski načrt

Občinski svet Občine Domžale je v drugi polovici lanskega leta sprejel nov temeljni prostorski akt – Občinski prostorski načrt občine Domžale (OPN). Gre za najobsežnejši občinski predpis in najpomembnejši ter hkrati edini obvezni občinski prostorski akt. Ureja celotno območje občine Domžale, razen območij, ki se urejajo s sprejetimi občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti in državnimi prostorskimi načrti. O nastanku OPN smo se pogovarjali z Juretom Košutnikom, vodjo oddelka za urejanje prostora na Občini Domžale.

» 9

OBRAZI DOMŽAL

Meta Grošelj, poslovna in motivacijska trenerka

Pred nedavnim je izšla knjiga Fokus, ki se neposredno dotakne izzivov produktivnosti in upravljanja časa, ki jih imamo podjetniki danes. Avtorica knjige, Domžalčanka Meta Grošelj, na razumljiv način predstavi, kako je danes naša pozornost tista, ki jo moramo znati upravljati in kako se izogniti različnim vsakdanjim motilcem, ki nas oddaljujejo od zastavljenih ciljev. Kot pravi, je knjiga nastajala daljše obdobje, predvsem pa je plod večletnih izkušenj na področju izobraževanja in sodelovanja z drugimi podjetniki.

» 15

KULTURA

Foto kino in video klub Mavrica Radomlje

Prav na slovenski kulturni praznik se je Foto kino in video klub Mavrica odločil, da praznuje svoj jubilej – 50. obletnico dela, s katerim so pomembno zaznamovali območje med Kamniškimi planinami in Savo, saj so na svojih številnih fotografijah, filmih ter video trakovih ustvarjalno dokumentirali dogodke, hkrati pa posebno skrb namenjali umetniško izpovednemu področju ter po obeh v petih desetletjih postali prepoznavni tako na domžalsko-kamniškem območju kot v Sloveniji, Evropi in svetu.

» 25

Bralnice pod slamnikom

Festival letos v znamenju poezije

V Kulturnem domu F. Bernika je zadnji januarski terek svoja vrata odprl mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom, ki ga pripravlja Miš založba z Gorjuše nad Dobom, letos že devetih zapored.

» 26

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **29. marca 2019.**

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **14. marca 2019, do 12. ure.**

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@gmail.com

Z urednico Špelo Trškan se lahko osebno pogovorite v sredo, 13. marca 2019, med 16. in 17. uro v prostorih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj prihod obvezno predhodno najavite do 12. marca 2019 do 12. ure Tini Kušar na telefonsko številko 01 722 50 50.

20. Gostičevi dnevi

**SLOVESNOSTI V SPOMIN
NA OPERNEGA PEVCA
JOŽETA GOSTIČA**

Zagreb - Homec - Domžale - Ljubljana
2. - 15. 3. 2019

www.gosticevi-dnevi.net

Več o prireditvah na strani ...

» 11

AS

AS DOMŽALE
MOTO CENTER

**NAGRADNA
IGRA**

**OSVOJI
SKUTER**

ascenter.si

TEHNIČNI PREGLEDI TRAZIN

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

v letošnjem letu praznujemo 70-letnico srednjega šolstva v Domžalah. V počastitev le-te je Srednja šola Domžale pripravila bogat program, ki je povezal vseh sedem preteklih desetletij, ki so bila prikazana v projekcijah fotografij in posnetkov od 40. let preteklega stoletja do danes, z vrednotami, kot so spoštovanje in šport, ter tistimi, ki jih skrivajo v svojem imenu Domžale: delo, odgovornost, medkulturnost, življenje, ambicioznost, ljubezen in elan. Obletnici posvečamo Temo meseca.

Na isti dan, 14. februarja, je potekala tudi prireditev Športnik leta 2018, na kateri so bila podeljena priznanja uspešnim domžalskim športnikom za njihove uspehe v preteklem letu. Najboljša športnika leta 2018 sta bila kickbokser Marjan Bolhar in plesalka Lana Smolnikar, moštvo leta 2018 je postala članska ekipa Nogometnega kluba Domžale, Marjan Tancik pa prejemnik priznanja za življenjsko delo.

V velikem intervjuju smo v pogovoru z vršilko dolžnosti direktorice Zdravstvenega doma Domžale dr. Polono Burja, specialistko družinske medicine, osvetlili najbolj pereče probleme, s katerimi se trenutno sooča tako domžalsko kot tudi širše slovensko zdravstvo. Pomanjkanje družinskih zdravnikov in posledično njihova preobremenjenost ter nujna prostorska širitev Zdravstvenega doma Domžale sta le dva najbolj izpostavljena izziva.

Ker je Občinski svet Občine Domžale v drugi polovici lanskega leta sprejel nov temeljni prostorski akt, imenovan Občinski prostorski načrt občine Domžale (OPN), smo k pogovoru povabili Jureta Košutnika, vodjo oddelka za urejanje prostora na Občini Domžale, ki nam je podrobneje razložil postopek nastanka in sprejetja tega za občane tako pomembnega akta.

V rubriki Obrazi Domžal je naša gostja Meta Grošelj, poslovna in motivacijska trenerka, ki je pred kratkim izdala knjigo Fokus, kjer se neposredno dotakne izzivov produktivnosti in upravljanja časa današnjih podjetnikov. Na razumljiv način nam predstavi, kako je danes naša pozornost tista, ki jo moramo znati upravljati in kako se izogniti različnim vsakdanjim motilcem, ki nas oddaljujejo od zastavljenih ciljev.

Izpostavili smo tudi slavno-stno akademijo ob kulturnem prazniku, Bralnice pod Slamnikom ter jubilejno 50. leto Foto kino in video kluba Mavrica Radomlje. Vabljeni k branju Slamnika.

Špela Trškan,
odgovorna urednica

Slavnostna akademija ob slovenskem kulturnem prazniku

V sredo, 6. februarja 2019, z začetkom ob 19. uri, je v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale potekala slavnostna akademija ob slovenskem kulturnem prazniku.

Slavnostna govornica je bila **Ana Pavlič, predsednica Godbe Domžale**. Godba Domžale letos praznuje 135 let delovanja, društvo pa obeležuje tudi 90 let godbenega doma, prvega na ozemlju takratne Jugoslavije. Godba Domžale je skozi svojo zgodovino prispevala k ustvarjanju kulturnega življenja v naši občini, aktivno je vpeta v različne občinske dogodke, skrbi pa tudi za ohranjanje tradicije in kulturne dediščine.

Slavnostnemu nagovoru je sledil kulturni program, naslovljen **O, lepa moja Vida iz ljudske zakladnice**, v katerem so obiskovalci lahko prisluhnili slovenski pripovedni in drugi pesmi, v povezavi na prepesnitve dr. Franceta Prešerna in predstavitvi nekaterih dokumentiranih zapisov ljudskega blaga z domžalskega območja. Izvajalca programa sta bila **Ljoba Jenče**, svobodna umetnica, zbirateljica slovenskega ustnega izročila in poustvarjalka, ter **Jure Goručan**, pianist, ki osebno in glasbeno spada med bolj karizmatične in talentirane poustvarjalce.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

1. Slavnostna govornica Ana Pavlič
2. Obiskovalci so lahko prisluhnili slovenski pripovedni in drugi pesmi, v povezavi na prepesnitve dr. Franceta Prešerna.
3. Samostojna umetnica, zbirateljica slovenskega ustnega izročila in poustvarjalka Ljoba Jenče in pianist Jure Goručan

Kultura je imenitna lastnost človeške družbe

Slavnostni govor Ane Pavlič, predsednice Godbe Domžale

Spoštovane in spoštovani, na začetku naj se zahvalim za čast in zaupanje, ki ste mi ga izkazali kot predsednici godbe, da na slavnostni akademiji ob kulturnem prazniku povem nekaj besed.

Ko sem pripravljala današnji govor, sem ugotovila, da so vsi govorci, ki so nastopili na podobnih prireditvah širom Slovenije znani slovenski kulturniki, pisatelji, pesniki, dramatik, skladatelj, učitelji, direktorji kulturnih ustanov in še bi lahko naštevala. Kdo sem torej jaz, da bi lahko sodila o kulturni dejavnosti v Republiki Sloveniji? Sem le amaterska glasbenica, ki nekaj več kot 20 let s svojimi somišljeniki ustvarja glasbeno kulturo in jo po svojih najboljših močeh posreduje Domžalčankam in Domžalčanom.

Godba Domžale letos praznuje 135 let. V razmerju do človeške zgodovine ni to skorajda nič, v razmerju do človeškega življenja je to ogromno. Take obletnice ne moremo izmeriti niti z enim niti z drugim vatlom, ampak se moramo zavedati, kako pomembna in dragocena je glasbena kultura v domžalski občini.

Moramo jo spoštovati in primerno počastiti, saj v tem več kot stoletje dolgem obdobju Godba Domžale še vedno mojstri svoj glasbeni repertoar in ga deli s svojimi zvestimi poslušalci.

Godba pomembno prispeva h kulturi, ki jo težko izmerimo v denarju. Glasba je, kot vsaka umetnost, nekaj

veliko globljega, je večna, in se usede v srce, še posebno, kadar je dobro odigrana.

Pomembnost domžalske godbe ne dokazuje samo dolg obstoj, so tudi vzponi in padci, razviharjeni od sunkov zgodovine, predvsem pa je umetniški žar, ljubezen do glasbe, pripadnost okolju, ki ni omejena samo na mesto, pokrajino ali državo. Meja je le svet.

Godbeniki pa letos ne praznujemo le visoke obletnice svojega delovanja, temveč se lahko pohvalimo tudi z okroglo obletnico ki jo praznuje naš godbeni dom. Že 90 let domujemo v najstarejšem godbenem domu na slovenskih tleh. Kulture v njem ne ustvarja le godba. V njem so si prostor za vaje našli tudi Glasbena šola za izobraževanje mladih tolkalcev, mladi bendi iz vrst godbenikov, domžalski rogisti in pa seveda od leta 2012 tudi Slamnikarski muzej, ki s stalno zbirko 300 let slamnikarstva na Slovenskem in Srečanji pod slamniki krepi našo lokalno in nacionalno identiteto.

V teh dneh praznujemo Prešernov dan, slovenski kulturni praznik. Osmi februar so za praznik kulture v Republiki Sloveniji določili po drugi svetovni vojni. Pred tem so praznik slovenske kulture povezovali z Valentinom Vodnikom.

In prav Valentinu Vodniku je posvečeno leto 2019. Medtem ko smo lani praznovali stoletnico smrti Ivana

Cankarja, bo vse leto 2019 posvečeno prav dvestoletnici smrti Valentina Vodnika, mojstra pisane besede. Vodnik velja za eno najpomembnejših slovenskih osebnosti 19. stoletja. Njegova zapuščina je izjemna. Bil je jezikoslovec, časnikar, pesnik. Sestavil je prvo slovnico v slovenščini in poskrbel, da so Francozi v Ilirskih provincah slovenščino uvedli v šole kot učni jezik, sestavil je prvo slovensko pesniško zbirko, pisal in urejal je prvi slovenski časopis Lublanske novice, napisal prvo kuharico in babiški priročnik v slovenskem jeziku. Bil je prvi in pomemben na mnogih področjih, a je obenem ostal v senci drugih velikanih, kot sta bila pesnik France Prešeren in jezikoslovec Jernej Kopitar.

Vodnik je skupaj z drugimi velikani slovenske umetnosti pomembno prispeval k razvoju slovenske kulture. Kultura je imenitna lastnost človeške družbe. In čeprav ne moremo biti vsi po vrsti vrhunski glasbeniki, slikarji, plesalci, pesniki ali pevci, za kar je potreben talent, pa lahko in moramo biti vsi po vrsti dobri ljudje. Dober človek je kulturni človek. Kultura je v vsakem od nas, navzven se kaže v tem, kako se pozdravljamo, kako vozimo, kako jemo in pijemo. Kako živimo, kako ne zamujamo, kako ne krademo in ne goljufamo.

Dan kulture – Prešernov dan je dan veselja, zato ne bom na široko razpredala, kako smo kulturna dru-

štva in kulturniki premalo cenjeni, da je naše delo nizko ovrednoteno in da bi si marsikdo izmed nas zaslužil Prešernovo nagrado, saj vsako leto, vedno znova in znova, dokazujemo, da s fičniki, ki nam jih namenita občina in država, predvsem pa s pogumom, predanostjo in veliko mero sreče bogatimo sebe ter občanke in občane, s čimer pomagamo pri ustvarjanju prostora zadovoljnih in srečnih ljudi.

Verjamem, da smo Slovenci dobri – kulturni ljudje, zato naj za konec preberem pesem Valentina Vodnika, ki je verjel v slovenskega človeka:

*Slovenec, tvoja zemlja je zdrava
in pridnim nje lega najprava.
Pólje, vinograd,
gora, morjé,
ruda, kupčija
tebe rede.*

*Za uk si prebrisane glave
pa čedne in trdne postave.
Išče te sreča,
um ti je dan,
našel jo boš, ak
niši zaspan.*

*Lej, stvarnica vse ti ponudi,
iz rok ji prejemat ne mudi!
Lenega čaka
strgan rokav,
palca beraška,
prazen bokal.*

SLAMNIK, GLASILO OBČINE DOMŽALE, ISSN 2536-4030, IZHAJA V NAKLADI 13 500 IZVODOV IN GA PREJEMAJO VSA GOSPODINJSTVA BREZPLAČNO. Ustanoviteljica glasila je občina Domžale. **Izdajatelj:** Kulturni dom Franca Bernika Domžale, zanj direktorica Cveta Zalokar / **Odgovorna urednica:** Špela Trškan / **E-naslov:** urednistvo.slamnik@gmail.com / **Trženje oglasnega prostora:** Nataša Gliha, 041 654 695, carniola1@siol.net. / **Oblikovna zasnova:** Mojca Bizjak, Klemen Gabrijelčič / **Prelom in priprava za tisk:** Zavod Zank / **Jezikovni pregled:** Primož Hieng / **Tajnica:** Tina Kušar, tel.: (01) 722 50 50, faks.: (01) 722 50 55, slamnik@kd-domzale.si, Ljubljanska cesta 61, Domžale / **Uradne ure:** od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure, ob sredah tudi od 15. do 17. ure / **Tisk:** Delo d.d., Dunajska 5, 1509 Ljubljana/ Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja prispevkov.

75 let mineva od žalostnega dogodka, spomin nanj pa bo večen

Pri spomeniku padlim borcem Kamniško-zasavskega odreda na Oklu nad Ihanom je v soboto, 23. februarja 2019, potekala spominska slovesnost, na kateri so se spomnili tragičnega dogodka, ki se je zaradi izdaje domačih kolaborantov pripetil 24. februarja 1944, ko so krogle okupatorja in njihovih pomagačev pokosile 72 zavednih fantov in mož.

V februarskih dneh leta 1944 se je na Kramarjevi in Baleževi domačiji na Oklu zadrževalo okrog sto partizanov Kamniško-zasavskega odreda. V jutranjem svitu 24. februarja so jih preseneli nemški okupatorji in njihovi domači sodelavci. Zagrmeli so strelji, ogenj je švignil v zrak in uničeval. Večina borcev se je pognala iz hiš in hlevov, a sovražnikove krogle so pokosile vsakogar, ki jim je prišel pred oči. Po bitki je v snegu ležalo 72 ogorelih, prestreljenih, krvavih in izmalicanih fantov in mož.

Spominska slovesnost pri spomeniku padlim borcem Kamniško-zasavskega odreda na Oklu nad Ihanom, ki je potekala v organizaciji Združenja borcev za vrednote NOB občine Domžale in krajevne organizacije ZB Ihan, je tudi letos privabila veliko število udeležencev. Že pred deseto uro dopoldan so se v Dobovljah začeli zbirati praporščaki ter predstavniki borčevskih in veteranskih organizacij, enota častne straže Zveze slovenskih častnikov občine Domžale ter pohodniki iz bližnje in daljne okolice. Od tam je nato krenil skupni sprevod na Oklo, kjer je bila že zbrana velika množica pohodnikov, predstavnikov borčevskih in veteranskih organizacij in župan Občine Domžale **Toni Dragar**, ki je bil letos slavnostni govornik, ter še nekateri svetniki in svetnice.

Pred začetkom spominske slovesnosti so **Marija Majhenič**, predsednica ZB za vrednote NOB Domžale, **Srečo Kržan**, podpredsednik krajevne organizacije ZB Ihan, in **Sašo Žaljec**, predsednik KS Ihan, k spomeniku padlim položili venec. V uvodu je vse zbrane najprej pozdravila predsednica Združenja borcev za vrednote NOB občine Domžale, nato pa je sledil kulturni program, ki ga je povezovala **Draga Jeretina Anžin**.

Nastopili so učenci OŠ Ihan, Moški pevski zbor Radomlje pod vodstvom Primoža Leskovca in Nataša Loborec Perovšek. Udeleženci so na prireditvi prejeli brezplačni izvod ponatisa knjižice Ivana Vidalija Usodni dogodki na Oklu, za kar je poskrbela Občina Domžale.

Posledice tega poraza in skoraj popolno uničenje Kamniško-zasavske čete so bile v vojaškem in političnem pogledu po besedah župana izredno hude ter so pomenile nasilno pretrganje zelo ugodnega razvoja in krepitve NOB na tem strateško in politično izredno pomembnem območju. »Zgodba, ki jo vsako leto obudimo, in ki je natančno opisana v brošuri Ivana Vidalija, naj bo opomnik za vse nas, ki smo deležni mirnega življenja, da se kaj takega podobnega nikoli več ne bo ponovilo,« je poudaril župan in v nadaljevanju govora opisal dogodka tistega tragičnega dne.

V svojem govoru je župan spomnil, da ljudje včasih mislimo samo nase, pozablamo pa na druge, ki doživljajo življenjsko stisko ali pa so nemočni v si-

tuacijah. Pomagati sočloveku, ne samo samemu sebi, se truditi zaupati in ne ustvarjati predsodkov, se boriti za skupno dobro vseh nas. Za vse našeto imamo idealne razmere. Borci, ki so padli na tem mestu, takih razmer niso poznali.

Nekaj besed je ob koncu svojega govora namenil tudi brošuri Usodni dogodki na Oklu avtorja Ivana Vidalija, ki jo je Občina Domžale na pobudo Francija Gerbca ponatisnila. Ob tem se je zahvalil za njegov trud in prizadevanje za točno navajanje zgodovine ter krepitev narodne zavesti naših predhodnikov: »Naj vam bo natančno opisana in analizirana kronologija dogodkov na Oklu v spomin in opomin. Želim vam en lep februarski dan in nasvidenje prihodnje leto. Iskrena hvala borčevski organizaciji in vsem, ki ste pripravili dogodek in ki nastopate na današnji prireditvi. Hvala pa tudi vsem, ki ste se skupaj z mano poklonili spominu padlim na Oklu.«

MIHA ULČAR IN OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA FOTO: VIDO REPANŠEK

Postavitev Strička

Začasna občinska oblast pod Pustno sekcijo Striček z Vira

Še preden so člani Pustne sekcije Striček z Vira prevzeli občinsko oblast, so že izpolnili svojo prvo obljubo, ki je nikoli niso dali. Na sam prevzem občinske oblasti so se pripeljali z metrom, s tem pa so vsem, predvsem pa sebi pokazali in dokazali, da se da narediti marsikaj, tudi če nič ne obljubiš. Nova linija metroja, ki bo naslednjih štirinajst dni poskusno obratovala na Viru, bo imela postaje pred vsemi virskimi lokali, saj se tam običajno vedno najde dovolj potnikov, ki potrebujejo prevoz do doma ali pa do naslednjega lokala.

Poleg tega, da po novem vozil nadzemni metro, bo naslednjih štirinajst dni na Viru pri Domžalah pod pustno oblastjo vse drugače, saj bo iz pip namesto vode pritekel cviček, iz loncev bodo skakali ocvrti krofi, za šankom lokalov pa bodo stregle pomanjkljivo oblečene kelnarce. Seveda se bo v tem času našel še kakšen hec, ki bo vrhunec dosegel na pustno soboto v obliki norih pustnih zabav za vse generacije, in na pustno nedeljo z obveznim karnevalom, brez katerega na Viru že 29. leto ni pusta.

Za Pustno sekcijo Striček z Vira je tako v začetku februarja prišel težko pričakovani trenutek, saj so iz rok župana Tonija Dragarja in podžupanja mag. Renate Kosec prevzeli občinsko oblast, vključno s ključem prazne občinske blagajne. Prevzem pustne oblasti v občini Domžale in postavitve maskote Strička je zabaven in spektakularen dogodek Pustne sekcije Striček z Vira, ki vsako leto predstavlja uvod v pustovanje, ki bo trajalo malo več kot štirinajst dni.

Dogodek se je pričel ob 10. uri dopoldan, ko je izpred papirnice Količevo krenila karavana pisane pustne družine na čelu z maskoto Striček. Karavana, ki so jo sestavljali ministri Pustne sekcije Striček, kurenti iz Ormoža, Godlarji iz Šenčurja, pustni ansambel, druge gostujoče maske in mimoidoče ter seveda nekateri domači in tuji politiki, ki so se tokrat peljali z novim metrom, katerega glavna linija poteka po okrašeni Bukovčevi cesti. V zadnjem delu poti sta se karavani pridružila tudi županu Toni Dragar in podžupanja mag. Renata Kosec, ki sta bila tudi letos bolj 'kisle' volje, saj sta se zavedala, da bosta po predaji oblasti, za dobrih štirinajst

dni ostala brez dela in brez občinske blagajne. Na njuno srečo je bila blagajna tudi letos bolj prazna, saj so v preteklih dneh poravnali vse račune. Stričkov končni cilj je bil udoben sedež na strehi lekarne na Viru, kjer bo štirinajst dni z viška opazoval in spremljal celotno dogajanje v pustni deželi.

V nadaljevanju je župan Toni Dragar s podžupanjo mag. Renato Kosec predsedniku Pustne sekcije Striček Petru Koscu – Pipiju predal občinsko oblast, skupaj s ključem prazne občinske blagajne. Župan je ob tem dejal, da upa, da bodo v Pustni sekciji Striček letos gospodarili bolj racionalno kot pretekla leta: »Predvsem zato, ker proračuna za letošnje leto še nimamo, in kot vidite, je naša občinska blagajna prazna.« Župan je spregovoril tudi o načrtih pustne sekcije v zvezi z metrom. Podprl je njihovo idejo, s tem da jim je obljubil, da bodo linijo poglobili ter jo speljali vse do Ljubljane in Kamnika. Seveda bo postaja tudi na Viru. »In ne samo to. Poglobili bomo tudi Kamniško Bistrico, na Viru bo pristanišče za trajekte. Potem bomo na Vir preselili še letališče. Če se bo pa našlo še kaj denarja, pa bomo speljali še gondolo do Ljubljane,« je še o pustnih načrtih v šali povedal župan.

Pipi se je županu še zahvalil za predajo oblasti in za prazno občinsko blagajno, v kateri se je medtem že nabralo nekaj denarja, ki so ga vanjo prispevali posamezniki iz pustne družine. Nekaj za začetek bo!

DOMŽALEC.SI FOTO: VIDO REPANŠEK

Pust, pust širokih ust!

Dragi otroci, mladinci, starši in vsi tisti, ki se radi našemite in norčavo veselite. Pustna sekcija Striček z Vira pri Domžalah vas vabi v svet norčij, smeha in zabave!

PROGRAM ZA LETO 2019

Sobota, 2. 3. 2019

OTROŠKO PUSTOVANJE OB 13.30 URI ZBOR V ČEŠMINOVEM PARKU IN NORČAVA PUSTNA ZABAVA Z NORČKOM BENIEM IN NJEGOVIMI POMAGAČI
Zabaval vas bo nori dvorni norček Beni. Za vas ima pripravljene norčije in vragolije, s katerimi je zabaval že kralja Friderika XII, angleško kraljico in celo Habsburško monarhijo. Norček Beni, ki je vedno poln samega sebe, pa se je tokrat malo precenil in njegova animacija postane velika smešna polomija. Ko Beni ugotovi, da danes ni njegov dan, za pomoč prosi otroke in princeso Zalo. Čakajo vas smešnice in norčije, ki jih še niste videli.

Ob 14.30 VELIKA POVORKA OTROŠKIH PUSTNIH MASK

Organizirana povorka bo krenila izpred Češminovega parka po sprehajalni poti ob Kamniški Bistrici, do ogrevanega prireditvenega šotora na Viru, kjer ob 15.00 SLEDI VELIKA PUSTNA ZABAVA Z DVORNIM NORČKOM BENIEM IN PRINCESO ZALO.

Čakajo vas smešnice in norčije, ki jih še niste videli. Čaka vas zobna ščetka velikanka.

Čakajo vas vrteči krožniki in leteči obroči. Čaka vas preskakovanje ognja in kuhanje v loncu. Čakajo vas bobni in trobente. Čakajo vas velikanski milni mehurčki.

Čaka vas dvorni norček Beni v družbi prelepe princese Zale. Otroke skozi rajanje, ples, smešne skeče in pustne norčije popeljeta do otoka zakladov, kjer se skriva VELIKO PUSTNO PRESENEČENJE.

OB 16.00 VELIKO DRUŽINSKO PUSTNO RAJANJE, ZA PRAVO ZABAVO BO POSKRBEL CHALLE SALLE

Saša Petrovič, bolj znan kot Challe Salle, je izkušen glasbenik, saj je posnel že 24 videospotov v svoji karieri. Vsi skupaj štejejo že več kot 33 milijonov ogledov na Youtube, kar ga postavlja v sam vrh domačih glasbenikov z najbolj predvajanimi skladbami na Youtube. Challe Salle je med mladimi zelo priljubljen, o čemer priča dejstvo, da ga na vseh družbenih omrežjih spremlja več kot 150.000 ljudi. Z glasbo se ukvarja že 20 let, saj je že pri šestih letih začel igrati klavir in uspešno končal osnovno glasbeno šolo.

Sobota, 2. 3. 2019

VELIKA PUSTNA ZABAVA Ob 20:00 uri pustovanje z glasbeno skupino ROCK PARTYZANI in ansamblom VESELI SVATJE.

Skupina Rock Partyzani deluje že 12 let in je v tem času nastopila na več kot 1000 nastopih doma in v tujini, ter izdala štiri samostojne albume z mnogimi uspešnicami. Skupino sestavlja šest članov, njen idejni oče in vodja je 'El Comandante' Aleš Klinar. Klinčič, ki ga poznamo iz skupin Martin Krpan in Agropop. Njihovi nastopi in glasbeni program so začinjeni s posebnim šovom, prežeti z nostalgijo, patriotizmom in humorjem, nabit z brezkompromisnim rock'n'rollom, največjimi YU, SLO in svetovnimi pop hiti, narodno zabavno satiro, zimzelenimi popevkami, najlepšimi baladami in aktualnimi uspešnicami. Vse to so Rock Partyzani, glasbena gverila, udarni in energični, ki so si z leti pridobili zvesto občinstvo vseh generacij.

Gorenjsko-štajerska naveza z imenom Veseli svatje je narodno-zabavni ansambel, katerega začetki segajo v leto 2005. Ansambel sestavljajo priкупno dekle, ki sliši na ime Anita Kadenšek ter pet fantov: Blaž Šenk, Toni Zel-

nik, Nejc Dobovišek, Denis Dečman in Dejan Dobovišek. Zadali so si en sam cilj: s kvalitetnim izvajanjem in ljubeznijo do slovenske narodno-zabavne in zabavne glasbe, predvsem pa s svojo energijo in iskrenim odnosom, razveseljati ljudi ter osvojiti srca vseh, ki jim glasba pomeni razvedrilo. Ime si je ansambel nadel po eni izmed prvih Avsenikovih skladb, ki je znana kot temperamentna, radoživa in energična polka, kar najbolje opiše člane vse bolj prepoznavnega kvinteta Veseli svatje.

Obe glasbeni skupini obljubljata nepozaben žur ter obilico zabave in plesa.

Najbolj izvirne skupinske in individualne maske bodo bogato nagrajene!

PRODAJA VSTOPNIC: Na vseh Petrolovi bencinskih servisih in prek Eventim.si. V predprodaji pa tudi v baru DON JUAN na Viru.

CENA: 10,00 evrov v predprodaji in 12,00 evrov na dan dogodka 2. 3. 2019.

Nedelja, 3. 3. 2019

Ob 14 uri in 29 sekund: VELIKI PUSTNI KARNEVAL

Vabimo vas na ogled enega največjih pustnih karnevalov v Sloveniji. Predstavile se bodo različne, zabavne, barvite, tematske, okoliške in gostujoče maske, ki jih vsako leto z velikim veseljem gostimo.

K sodelovanju in ustvarjanju skupinskih mask ste lepo vabljeni tudi vi. Prijavite skupinsko masko na naši spletni strani, zabava in smeh zagotovljena!

Po karnevalu sledi zabava v ogrevanem šotoru z ansamblom SKOMINI.

Mladi fantje Andrej Lisec, Aleš Tomažin, Zvone Lešnjak in Matjaž Živic sestavljajo glasbeni sestav z imenom Skomini. Prihajajo iz Posavja, natančneje iz Rožnega, Rake in Boštanja. V tem sestavu delujejo od leta 2012. Ansambel Skomini se že zaradi strukture ansambla – dve diatonični harmoniki razlikuje od drugih. Poleg igranja narodno-zabavne in zabavne glasbe pa so člani ansambla Skomini po duši veliki humoristi, kar se odraža pri njihovem spremljajočem šov programu, ki ga vedno znova dopolnjujejo.

Ljudje, ki radi poslušajo dobro domačo glasbo, se jih radi razveselijo na obletnicah, porokah, veselicah in drugih zabavah.

Izbirali bomo najbolj izvirne, zabavne, inovativne, igrane in kreativne maske v dveh kategorijah:

Kategorija 1: SKUPINSKA MASKA (najmanj 5 odraslih udeležencev)

Kategorija 2: DRUŽINSKA/OTROŠKA MASKA, kjer sodelujejo odrasli in otroci (najmanj 3 udeleženci)

BOGATE NAGRADE! Za najboljšo izbrano masko v prvi kategoriji kar 1000 evrov!

Več o pogojih sodelovanja, kriterijih ocenjevanja in nagradnem skladu na naši spletni strani www.stricek.si.

PRIJAVA MASK

Vabljeni v svet norčij, smeha in zabave. Prijavite svojo masko na naši spletni strani www.stricek.si in skupaj z nami očečajte obiskovalce nedeljskega velikega karnevala.

Že sama izdelava maske je lahko zelo zabavna. Člani pustne sekcije z veseljem priskočimo na pomoč ali pa vam ponudimo že narejen kostum ali masko.

Vse, kar potrebujete, je, da zberete dobro, veselo družbo in z nami pustno obarvate Vir.

Želimo si še bolj številčno udeležbo domačih in okoliških mask, da skupaj ustvarimo še bolj zanimiv in nepozaben pustni karneval!

Z vašo pomočjo nam bo uspelo!

IZ URADA ŽUPANA

Vse je v najlepšem redu

Zveza prijateljev mladine Domžale me je prejšnji teden povabila na srečanje predstavnikov šolskega parlamenta osnovnih šol. Učenci iz občine Domžale, Mengša, Trzina, Moravč in Lukovice se večkrat letno sestanejo, da bi izmenjali izkušnje, delili mnenja ter si prizadevali za boljšo šolo in šolski sistem. Kaj pa jim manjka, sem si mislil na poti do Preserj, kjer je potekalo zadnje zasedanje šolskega parlamenta. Vsekakor so otroci iskrena bitja, ki jih je treba pametno upoštevati in jim je večkrat vredno prisluhniti.

Osnovna šola Preserje pri Radomljah, ki je tokrat gostila srečanje, se ponša z nazivom Glasserjeva kakovostna šola. Te temeljijo na teoriji izbire, po kateri vsak izbira svoje vedenje in misli, posredno pa tudi svoja čustva in počutje. S teorijo izbire spreminjajo odnose in metode dela tako z učenci kot s starši in tako ozaveščajo tudi širšo skupnost. Uvodna igra učenk je predstavila vrstniško mediacijo, ki jo med drugim izvaja šola gostiteljica, in je dober primer, kako s pomočjo učenca mediatorja reševati spore, različna videnja in verbalne situacije, ki so jim vsakodnevno priča učence in učenci vseh šol. Rešitev je v pogovoru, so prikazale učence v igri, tudi odrasli pogovor premalo krat izkoristimo, da bi na prijazen in spodoben način rešili situacije, konflikte in hude besede. Imel sem občutek, da bi se lahko odrasli od njih mnogo naučili. S spoštovanjem, poslušanjem in dogovarjanjem bi strli marsikateri trd oreh in znali najti ključ na nerešljive medosebne odnose. Skratka, fora je v pogovoru. Zadnje čase sicer precej delam na tem, pa se vseeno ne premaknem z mrtve točke. Ta mladi bi mi svetovali vztrajnost, menda ta kmalu obrodi sadove.

Na enourni predstavitvi šolskih praks in na tem baziranih predlogov sem prišel do zaključka, da učence in učenci na splošno radi hodijo v šolo, da se predvsem še rajši družijo tam in da znanje tudi pride sproti. Priporočljivo je biti čimveč v šolskem ambientu, pa še to je super, pravijo predstavniki šol, če se pouk čimveč izvaja zunaj v t. i. učilnicah na prostem, najbolj pa se učenci naučijo in hkrati zabavajo na taborih vseh vrst. Tudi tega bi bilo lahko več, so bili enotni. Torej, nobenega glasu o nedavni peticiji po spremembi šolskega sistema nisem slišal. Očitno z njim vendarle ni nič narobe. Pa toliko enega govorjenja in polemiziranja s strani takih, ki se spoznajo na šolo, čeprav ne delajo tam. Menim, da je najvažnejše otrokovo počutje v šoli. Če otroci radi hodijo v šolo, se tam počutijo varne in imajo med učitelji tudi kakšnega zaupnika, potlej smo mi odrasli lahko brezskrbni in mirni. Naj vam zagotovim, tako sem slišal iz njihovih ust prejšnji teden, da je v šolah vse v najlepšem redu. Le malo več svežega zraka si želijo. Tega jim bomo pa ja dali, saj jih neprestano odganjamo od zaslonov in jih podimo ven.

Otroci so nam lahko za zgled, ugotovim vsakič, ko se znajdem v njihovi družbi.

**Župan Občine Domžale
Toni Dragar**

Turistični sejem Natour Alpe-Adria

Gospodarsko razstavišče je bilo od 30. januarja do 2. februarja v znamenju 30. mednarodnega turističnega sejma Alpe-Adria.

Osrednji turistični sejem v Sloveniji, ki je letos potekal pod geslom **Skočite v naravo**, je namenjen popotnikom, športnikom, alpinistom, pohodnikom, aktivnim rekreativcem, tekačem, kolesarjem in ljubiteljem adrenalinskih športov v naravi, po novem pa tudi ljubiteljem kampinga in karavaninga. Na njem se je predstavilo prek 330 turističnih ponudnikov iz Slovenije, BiH, Hrvaške, Srbije, Črne gore, Italije, Avstrije, Madžarske, Češke in Nepala.

Na sejmu so se s ponudbo aktivnega preživljanja prostega časa na razstavnem prostoru Turizma Ljubljana – Regija Osrednja Slovenija predstavi-

le tudi **Domžale**. S promocijskim materialom in nasveti so sodelovali člani **PD Domžale**, ki so letos obnovili 110 km dolgo **Domžalsko pot spominov**. Številne možnosti kolesarjenja v naši občini je predstavljala **Andrej Hauptman**. Ustvarjalne članice **TD Rača** so za obiskovalce spekle čudovite in slastne piškote v obliki slamnikov.

Z obiskom na naši stojnici smo bili zadovoljni, in upamo, da smo s svojo predstavitevijo in prijaznostjo uspešno predstavili naš kraj kar najlepše predstaviti slovenskim in tujim obiskovalcem.

BESEDILO IN FOTO: SLUŽBA ZA TURIZEM, URAD ŽUPANA, OBČINA DOMŽALE

Več pouka v naravi in več šolskih taborov

V četrtek, 21. februarja, je na OŠ Preserje pri Radomljah potekalo srečanje predstavnikov občinskega šolskega parlamenta na temo šole in šolskega sistema.

Uvodna igra, ki je predstavila vrstniško mediacijo, ki jo med drugim izvaja šola gostiteljica, je bila dober primer, kako s pomočjo učenca mediatorja reševati spore, različna videnja in verbalne situacije, ki so jim vsakodnevno priča učence in učenci vseh šol. Rešitev je v pogovoru, so prikazale učence v igri, tudi odrasli pogovor premalo krat izkoristimo, da bi na prijazen in spodoben način rešili situacije, konflikte in hude besede.

Ravnateljica šole gostiteljice OŠ Preserje pri Radomljah Ana Nuša Kern se je v pozdravnem nagovoru dotaknila nedavne zloglasne medijske pobude oziroma peticije po spremembi šolskega sistema. Opazila je, da so v vseh zapisih, dilemah in polemikah ob tej temi prisotni le odrasli, pa še to je bolj malo učiteljev, torej dejansko tistih, ki se ukvarjajo s šolo, ampak so to večinoma starši in naključni ljudje, ki seveda menijo, da se spoznajo na delo v šoli. Nikjer pa ni upoštevanega glasu učencev. Začudena je bila, da nikjer v nobenem mediju ni zasledila, kakšno šolo si želijo učenci, kako to, da manjka glas najpomembnejšega deležnika življenja v šoli. »Mislim si, da je bolj pomembno to, da je šolsko okolje varno, da se imate s svojimi prijatelji v tem okolju v redu, torej, da imate neko skupino, ki ji pripadate, da

pa le enkrat letno, ko gredo učence in učenci v Državni zbor in sporočajo višjim inštancam njihove besede in njihove glasove. Po njegovem mnenju bi bilo ob upoštevanju povezovalnih navad Glasserjeve kakovostne šole, kot so spoštovanje, poslušanje, podpiranje, dogovarjanje, sprejemanje, vzpodbujanje in zaupanje, vse enostavno in čisto prelepo. »Občina Domžale si bo še naprej prizadevala, da bo ustvarjala dobre pogoje za delo na šolah, varnosti na šolah in nenazadnje tudi za dobro sodelovanje z vami,« je zbranim na srečanju zagotovil župan in se ob tem šolam zahvalil, ker se odzivajo na občinske prošnje in ker rade volje sodelujejo z občino. Tudi za nazive, kot so otrokom in mladim prijazno mesto in branju prijazna občina, se je po županovem mnenju treba potruditi. »Trudili se bomo za pogoje, da boste še naprej radi hodili v šolo predvsem zaradi druženja, znanje boste pa že pridobili sproti.«

Učenci in njihovi mentorji desetih osnovnih šol iz domžalske, mengeške, trzinske, lukoviške in moravske občine so županu Toniju Dragarju, organizatorki nacionalnega parlamenta z Zveze prijateljev mladine Slovenije Petri Zega, predsednici Zveze prijateljev mladine Karlini Strehar, bivši predsednici ZPM Domžale Emi Škrjanc Ogorevc ter

Dan žena – Praznujte z nami!

Dan žena je praznik naših najdražjih, praznik deklet in žensk. Mi se jim poklanjamo z večerom, polnim dalmatinskega vzdušja in prelepih pesmi.

Zakaj ne bi praznovali z nami? Povabite svoje prijateljice, žene, dekleta, sestre in mame na koncert, na katerem bodo samo za njih zaigrali in zapeli Klapa Šufit, Davor Radolfi, Klapa Mali grad in posebni gostje Fantje s Praprotna. Praznovanje bo 8. marca ob 19. uri v Športni dvorani Domžale.

Melodije **Klape Šufit** vas bodo ponesle daleč stran, v topel objem morja in sončnih zahodov. Njihovi koncerti slovijo po čudovitem zborovskem petju, čustvih in občudovanju, ki se riše na obrazih poslušalcev. Nastop ne bo minil brez njihovih največjih uspešnic: Biser na dnu mora, Jubin te, Dvi riči, Zavezan, Proplakat če srce, Tako siguran, Nisam za tebe, Oprosti dušo; pri naštevanju pa zagotovo ne moremo spregledati pesmi Ne diraj mojo ljubav, ki je z več kot 28 milijoni ogledov na spletu postala največja uspešnica klapske glasbe, Kapi Kiše, zmagovalne pesmi festivala VDP Kaštela 2017 in pesmi Uzelo te nebo suncu, zmagovalke Večerov dalmatinske šansone 2017.

Davor Radolfi je eminentno ime hrvaške glasbene scene in eden izmed prvih glasbenikov temperamentne latino glasbe. Radolfi je izjemno cenjen izvajalec in je poznan po odličnih koncertih, s katerimi osvaja srca poslušalk in poslušalcev že 26 let. Nekatere najpopularnejše pesmi, ki jih je posnel v bogati karieri, so brezčasne in že skoraj ponarodele dalmatinske in mediteranske pesmi: Da života ima dva, Kad uistino voliš ženu in Neka živim kako živim.

Kot posebni gostje bodo nastopili še **Fantje s Praprotna**, ki jih v Sloveniji prav posebej ni treba predstavljati. Fantje s Praprotna je zasedba ljudskih pevcev, ki so najbolj prepoznavni zaradi dolgoletnega sodelovanja s triom Lojzeta Slaka, s katerim so tvorili ansambel Lojzeta Slaka. Skupina prihaja iz vasi Praprotno v Selški dolini. Zapeli pa nam bodo najboljše slovenske skladbe vseh časov: Čebelar, Domača hiša, Vrh planin, Studenček in številne druge.

Klapo Mali grad iz Kamnika lahko uvrstimo med pionirje klapske glasbe izven meja domovine te priljubljene zvrsti. Že več kot petnajst let je preteklo, odkar je v mestu pod Grintovci zadonela dalmatinska pesem in pripeljala nekaj drugačnega, novega in nenavadnega za naš alpski svet. Odre so si delili z najboljšimi klapami in pevci, kot so Tereza, Oliver Dragojević, Petar Grašo. Meri Cetinić, Radojka Šverko, Klapa Intrade in Gibonni, katerega skladbe v klapskih aranžmajih z veseljem izvajajo. Repertoar klape Mali grad je širok in obsega tako tradicionalno dalmatinsko glasbo kot priredbe sodobnejših skladb, ki jih izvajajo a capella ali ob spremljavi instrumentov.

Dogodek bo povezovala Monika Tavčar.

Praznujte z nami!

Vstopnice so na voljo na vseh prodajnih mestih mojekarte.si po Sloveniji (OMW, Petrol, 3Dva trafike, Alpetour, kioski Delo Prodaja, Kompas, M Holidays in prek spleta na www.mojekarte.si). Dogodek organizirata Agencija Koncerti in Občina Domžale.

se veselite odhoda v šolo prav zaradi druženja in ne toliko zaradi znanja, to pač pride zraven. In da pravzaprav ni ne bi lagali in tarnali nad določeni stvarmi, če vas odrasli kar naprej ne bi opozarjali, da je narobe to, ono ali tretje,« je razmišljala ravnateljica Glasserjeve šole kakovosti in dodala, da verjame, da je molk učencev prisoten in njihova beseda odsotna zato, ker je v resnici to življenje na šoli kvalitetno, ker imajo učenci v šoli prijatelje in učitelje, ki jim zaupajo, in da je pravzaprav ta šola čisto v redu, da pa morda potrebuje le kakšne lepote popravke in ti popravki morajo biti premišljeni, narejeni z dolgotrajno analizo in refleksijo vseh udeležencev, vključno z učenci.

Župan Toni Dragar, ki vsako leto ob Tednu otroka tradicionalno sprejme predstavnike domžalskih šol ter posluša njihove pobude in predloge, je povedal, da je šolski parlament nekaj, kar bi morali večkrat poslušati tudi tisti pravi parlamentarci, ne

prisotnim ravnateljicam in zbranim na srečanju predstavili primere dobre prakse, svoje pretekle aktivnosti in prizadevanja za boljši in lepši šolski sistem. Prav vsi so poudarili, da se na njihovih šolah prizadevajo za prijetno in zabavno učenje s pomočjo sodobnih digitalnih tehnik, predvsem bi si želeli več taborov in učenja na prostem, v naravi in na svežem zraku. Vse šole podpirajo in izvajajo medvrstniško in medgeneracijsko sodelovanje, kot so bوترske akcije oziroma Moj veliki prijatelj, ki jo izvaja OŠ Domžale, ki najmlajšim učencem na šoli omogoča lažje vključevanje v šolski sistem in delovne navede.

Naslednje srečanje predstavnikov regijskega parlamenta (regija Ljubljana z okolico) bo potekalo 27. marca 2019 na OŠ Venclja Perka v Domžalah.

**TEJA HAUPTMAN,
URAD ŽUPANA OBČINE DOMŽALE
FOTO: VIDO REPANŠEK**

2. seja Občinskega sveta Občine Domžale

Svetnice in svetniki Občinskega sveta Občine Domžale so se v četrtek, 21. februarja 2019, sestali na 2. redni seji, ki je bila prvenstveno namenjena imenovanju odborov in komisij Občinskega sveta Občine Domžale.

Na seji so potrdili mandat nadomestnemu članu Občinskega sveta Občine Domžale, imenovali Občinsko volilno komisijo Občine Domžale in Nadzorni odbor Občine Domžale ter predstavnike Občine Domžale v svete javnih zavodov, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Občina Domžale.

Občinska volilna komisija je ugotovila, da Toniju Dragarju predčasno preneha mandat člana občinskega sveta iz razloga nezdržljivosti funkcij. Občinski svet je tako za preostanek mandatne dobe potrdil mandat Janezu Breceljniku.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je predlagala kandidate za delovna telesa občinskega sveta in druge organe. Pri oblikovanju prejetih predlogov je upoštevala načelo proporcionalne zastopanosti glede na razmerja v občinskem svetu in želje svetniških skupin po zastopanosti v delovnih

telesih. Na tej podlagi je komisija oblikovala in za občinski svet pripravila sklepe o imenovanjih, ki so bili potrjeni.

Izvajanje sklepa o imenovanju predstavnikov Občine Domžale v svet Javnega zavoda za šport in rekreacijo Domžale bo župan zadržal, saj naj bi z imenovanjem določenih članov v ta zavod prihajalo do nasprotja interesov. Omenjen sklep bo poslan v presojo Komisiji za preprečevanje korupcije.

Sestava imenovanih komisij in odborov Občinskega sveta, Občinske volilne komisije in Nadzornega odbora Občine Domžale ter predstavnikov Občine Domžale v svete javnih zavodov, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Občina Domžale, so objavljeni na naši spletni strani (www.domzale.si).

MIHA ULČAR IN OBČINA DOMŽALE,
URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Imenovani so bili sestavi za:

- Statutarno-pravno komisijo
- Komisijo za vloge in pritožbe
- Odbor za občinska priznanja, proslave in prireditve
- Odbor za finance in premoženje
- Odbor za družbene dejavnosti
- Odbor za komunalne dejavnosti in varstvo okolja
- Odbor za prostor
- Odbor za gospodarstvo
- Odbor za stanovanjsko politiko in splošne zadeve
- Nadzorni odbor občine domžale
- Občinsko volilno komisijo Občine Domžale

Imenovani so bili predstavniki Občine Domžale v:

- Svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Domžale
- Svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Dob
- Svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Vencija Perka
- Svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Rodica
- Predstavniki Občine Domžale v Svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Preserje pri Radomljah
- Svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šole Roje
- Svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola Domžale
- Svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Vrtec Domžale
- Svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Vrtec Urša
- Svetu javnega zavoda Zdravstveni dom Domžale
- Svetu javnega zavoda Mestne lekarne
- Svetu javnega zavoda Center za mlade Domžale
- Svetu Srednje šole Domžale
- Svetu Knjižnice Domžale
- Svetu javnega zavoda Zavod za šport in rekreacijo Domžale
- Svetu Kulturnega doma Franca Bernika Domžale
- Svetu javnega zavoda Center za zaščito in reševanje Domžale

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

sobota, 2. marec 2019, ob 13.30

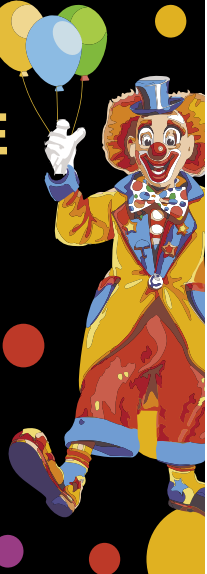
ČEŠMINOV PARK DOMŽALE

13.30 · Zbor · Pustno rajanje z Dvornim norčkom Benijem in domžalskimi maskotami · Ivankini krofi

14.30 · povorka v spremstvu animacijske skupine, kurentov, godbe in mažoretk iz Češminovega parka ob Kamniški Bistrici do šotora na Viru

15.00 · Velika pustna zabava - Princesa Zala in Challe Salle

DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Veliki koncert ob materinskem dnevu v čast Ansambla Mihe Dovžana

Pri naši mami

Nedelja, 17. marec 2019, ob 17:00, Športna dvorana Domžale.

NASTOJAJO: Izbrani citrarji Citrarskega društva Slovenije, Trio Roberta Smolnikarja, Alpski kvintet, Ansambel Banovšek, Mladi korenjaki, Joži Kališnik, Kvartet Svit z Marino, Skupina Eros, Kvartet Pušelj, Klapa Skala in druga **velika glasbena presenečenja.**

VSTOPNICE (12 EUR):

KLAPA ŠUFIT DAVOR RADOLFI KLAPA MALI GRAD

POSEBNI GOSTJE
FANTJE S PRAPROTNA

8. MAREC, 19.00

KONCERT ZA DAN ŽENA

Športna dvorana Domžale

Predprodaja vstopnic: OMW, PETROL, 3DVA TRAFIKE, ALPETOUR, KIOSK DELO PRODAJA, KOMPAS, M-HOLIDAYS in preko spleta na www.mojekarte.si

VELIKI INTERVJU

PRED IZZIVOM NOVOGRADNJE

POLONA BURJA, DR. MED. SPEC., V. D. DIREKTORICE ZDRAVSTVENEGA DOMA DOMŽALE

Mesto vršilke dolžnosti direktorice Zdravstvenega doma Domžale je oktobra lani po predčasnem odhodu dr. Svolfšaka v pokoj prevzela Polona Burja, specialistka družinske medicine, ki je bila v zadnjem obdobju poleg rednega dela v splošni ambulanti vodja splošne medicine, pred tem pa vrsto let vodja nujne medicinske pomoči.

Miha Ulčar

Foto: Iztok Dimc

V Zdravstvenem domu Domžale je zaposlena že od sekundariata. Kljub novi funkciji, ki jo je prevzela, še vedno opravlja 60-odstotno delo v svoji ambulanti, saj pravi, da tudi če bi želela opravljati le naloge direktorice, to v praksi ne bi bilo izvedljivo, ker je premalo zdravnikov, ki bi prevzeli paciente. Sicer pa ji to ni v interesu, saj delo zdravnice opravlja z vsem srcem in velikim veseljem ter s širokim nasmehom. Dr. Polona Burja je med svojimi pacienti znana kot zdravnica, ki bolnikom vedno rada prisluhne, obenem pa je s svojim dosedanjim delom kot pomočnica dr. Svolfšaka pripomogla k temu, da je Zdravstveni dom Domžale zdravstvena ustanova, ki uživa veliko zaupanja med uporabniki. Se pa tudi v domžalskem zdravstvenem domu tako kot v preostalih zdravstvenih ustanovah soočajo s težavami, ki jim otežujejo vsakodnevno delo. Prav zaradi tega jim izzivov v prihodnosti ne manjka.

Kako je prišlo do odločitve za poklic zdravnice?

Nekaj je k temu zagotovo pripomogla moja sestra, ki je prav tako zdravnica, saj sem vedno z zanimanjem spremljala njen študij in pozneje njeno delo. Medicina je zanimiva veda, ki res ni dolgočasna. Obenem je zelo raznolika, saj se lahko ukvarjaš z različnimi stvarmi. Je tudi zelo pristno delo, kjer dobiš potrjevanje svojega dela.

Ste specialistka družinske medicine, vaša primarna ljubezen pa je nujna medicinska pomoč?

Moje prvo delovno mesto je bilo v ambulanti NMP, zdaj pa v NMP opravljam dežurno službo. Delo na področju NMP me je vedno zelo veselilo, vendar sem po 10 letih dela na urgenci začela pogrešati dolgotrajno spremljanje in vodenje bolnikov in sem zato začela z delom v ambulanti družinske medicine. Pri nujni medicinski pomoči ne gre samo za urgentna stanja, temveč je s tem delom povezanih veliko različnih stvari. To delo na vrata urgence prinaša različnost, delo v splošni medicini pa je bolj kontinuiteta, saj obravnavaš paciente, ki jih poznaš. Menim, da je za vsakega zdravnika dobro, da po določenih letih malo spremeni svoj delovni delokrog. Sama še vedno dežuram na urgenci, to delo bi namreč zelo pogrešala, če bi kar naenkrat prekinila z njim. Se pravi, da še nisem ven iz tega profila.

Vas poklic zdravnice spremlja tudi izven ordinacije?

Sama ločim službo in zasebno življenje. Če namreč želiš veliko let delati uspešno, moraš znati ločiti, kaj je služba in kaj je zasebno življenje. Seveda pa dam rada kakšen nasvet bližnjim in prijateljem tudi v zasebnem življenju.

Prevzeli ste vodenje ZD Domžale. Kakšen izziv je to za vas?

Že v času, ko je bil direktor dr. Svolfšak, sem bila v marsikateri stvari njegova pomočnica. Bila sem vodja splošne medicine, ki je pri nas tako rekoč največji oddelek. Zdaj imam seveda več odgovornosti, saj sem odgovorna za ves zdravstveni dom, samo delo pa zame ni nekaj povsem novega. Ker je dr. Svolfšak predčasno zaključil svoj mandat, se mi je zdelo prav, da dokončam vse skupaj, kar smo si začrtali. Se

Kondicija našega zdravstvenega doma ni slaba, se pa spopadamo z vsemi težavami, s katerimi se tudi v drugih zdravstvenih ustanovah po Sloveniji. Največja težava je pomanjkanje zdravnikov družinske medicine, pa tudi drugih zdravnikov. V praksi to pomeni, da pri obstoječih preobremenjenih zdravnikih prihaja do izgorelosti. Težave so pri pridobivanju novih zdravnikov, pri drugih kadrih je malce boljše.

pa še nisem odločila, če bom jeseni kandidirala na rednem razpisu za direktorico.

V kakšni kondiciji ste prevzeli ZD Domžale?

Kondicija našega zdravstvenega doma ni slaba, se pa spopadamo z vsemi težavami, s katerimi se tudi v drugih zdravstvenih ustanovah po Sloveniji. Največja težava je pomanjkanje zdravnikov družinske medicine, pa tudi drugih zdravnikov. V praksi to pomeni, da pri obstoječih preobremenjenih zdravnikih prihaja do izgorelosti. Težave so pri pridobivanju novih zdravnikov, pri drugih kadrih je malce boljše.

Se pa v Domžalah v zadnjih letih spopadamo tudi s pomanjkanjem prostora za že obstoječe programe, ki jih izvajamo. Če pa dodamo še nove programe in nove profile zdravstvenih sodelavcev, ki naj bi v prihodnosti sodelovali v zdravstvenem sistemu, potem je prostorska širitev edina rešitev za ta problem. Se pravi, da vse to narekuje k temu, da je treba rešiti prostorsko stisko. Z Občino Domžale smo

v dogovoru o gradnji prizidka k obstoječemu zdravstvenemu domu. Ob tem je treba dodati, da je bilo na obstoječem zdravstvenem domu v preteklosti narejenih že veliko adaptacij, s katerimi smo reševali prostorsko stisko. V okviru obstoječega zdravstvenega doma smo z zadnjo adaptacijo lani naredili maksimum. Kot sem že omenila, delamo v smeri gradnje prizidka. Ideja pa je tudi, da bi šli v smeri čisto nove gradnje. Je pa vse okrog tega še odprto. Upam pa, da bomo z Občino Domžale našli najbolj optimalno rešitev.

Kakšne so naloge direktorja?

Po eni strani gre za koordinacijo dela med posameznimi službami, po drugi strani pa za skrb, da zdravstveni dom pravno posluje in ima vizijo razvoja. Za direktorja je pomembno, da pozna delovanje zdravstva in zdravstvenega doma. Sama sodelavce poznam zelo dobro, kar je lahko prednost ali pa tudi ovira pri uveljavljanju kakšnih sprememb. Direktor postavi usmeritve, kam naj bi šel zdravstveni dom. Pomembna je tudi skrb za zaposlene pa tudi, da so zadovoljni pacienti. Se pravi, da dobijo primerno in kvalitetno oskrbo.

Koliko zaposlenih je v ZD Domžale?

V okviru zdravstvenega doma, ki ima sedež v Domžalah, delujejo še zdravstvene postaje v Moravčah, Lukovici in Mengšu ter ambulanta v Trzinu. V teh zdravstvenih postajah so zaposleni tako koncesionarji kot tudi naši delavci. V okviru javnega zdravstva nas je v ZD Domžale in vseh zdravstvenih postajah zaposlenih 238 sodelavcev. Edino v zdravstveni postaji Mengeš so vsi koncesionarji, naša pa je le patronažna služba.

Omenili ste, da primanjkuje zdravnikov družinske medicine. Kako se spopadate s tem problemom?

Kot sem že omenila, je pomanjkanje zdravnikov družinske medicine eden večjih problemov, s katerim se srečujejo vse zdravstvene ustanove v Sloveniji. Kljub številnim razpisom, se ne prijavlja skorajda nihče. Zaradi tega so obstoječi zdravniki preveč preobremenjeni. Ta manjko pri nas poskušamo

zapolnjevati z vključevanjem naših specializantov, vendar je tudi tu problem, ker ni prijav na razpise specializacije. Delo družinskega zdravnika je naporno, saj vsakodnevno pregledamo povprečno med 50 do 70 pacientov z različnimi zdravstvenimi težavami, vodimo obsežno zdravstveno dokumentacijo, obenem smo pa poleg tega tudi velikokrat svetovalci na najrazličnejših področjih od družinskih težav, težav z zaposlitvijo itd. Potem je tu tudi služba nujne medicinske pomoči, ki je za marsikoga dodatna obremenitev. Po napornem vsakodnevnem delavniku moramo delati še v dežurni službi ponoči, med vikendi in prazniki. Glede teh obremenitev bo nekaj treba spremeniti na državni ravni in na ravni izobraževanja. Če pade primarno zdravstvo, pade celotno zdravstvo.

Se v vašem zdravstvenem domu spopadate s čakalnimi vrstami?

V našem zdravstvenem domu, kar se tiče splošnih ambulant, pediatrije in nujne medicinske pomoči, čakalnih vrst ni. Paciente sicer naročamo, vendar ko gre za kaj nujnega, je pacient pregledan še isti dan. Kar se pa tiče sekundarne dejavnosti v zdravstvenem domu, kot so specialistične ambulate, so čakalne vrste v slovenskem povprečju. Ob tem je treba dodati, da na pregled v specialistično ambulanto lahko pride kdorkoli iz Slovenije.

V načrtu naj bi bilo zmanjševanje števila pacientov na zdravnika?

To je zaenkrat pobožna želja in tu se je treba vprašati, kam naj prerazporedimo paciente, če nimamo novih zdravnikov, ki bi jih lahko zaposlili v ambulantah. Kar je zatečeno, je zatečeno. Pacientov na silo ne moreš nekam poslati. Pri nas v Domžalah je povprečni količnik na ambulanto splošne medicine 2500, normativ, ko bi lahko zavračali vpis novih pacientov pa je pri 1995. Po modri knjigi naj bi bilo v prihodnosti po količniku 1500 pacientov na ambulanto. To pomeni, da bi morali imeti v našem zdravstvenem domu po grobi oceni še deset novih zdravnikov družinske medicine. Seveda se zavedamo, da je trenutno to pri nas nemogoče, tako zaradi kadrovskega primanjkljaja kot tudi zaradi

prostorske stiske. Je pa nekoliko lažje pridobiti nove zobozdravnike, ker jih je več, zato je stanje na področju zobozdravstva nekoliko boljše. Pri nas v zdravstvenem domu imamo toliko zaposlenih zobozdravnikov, koliko je to predvideno s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Konec lanskega leta je nove prostore je dobila razvojna ambulanta. Gre za eno večjih pridobitev v zadnjih letih?

Tako je. Razvojna ambulanta se ukvarja z obravnavo otrok, ki imajo težave pri normalnem razvoju. V ekipi razvojne ambulate je več profilov zdravstvenih delavcev, vodja pa je dr. Breda Šušteršič. Z novo pridobitvijo je zdaj ambulanta na enem mestu, kar je dobro, da ni vse razpršeno po celotnem zdravstvenem domu. Vsi strokovni sodelavci so na enem mestu, zato je tudi komunikacija boljša, po drugi strani pa so novi prostori lepši in svetlejši ter z dostopom za gibalno ovirane otroke. V takšni ambulanti je za otroke poleg strokovne tudi bolj prijetna obravnava.

Omenili ste širitev obstoječega zdravstvenega doma oziroma, da razmišljate tudi o novogradnji?

Načrti za prizidek so narejeni. Je pa res, da se prav zaradi dotrajanosti stare stavbe in vložkov, ki bi jih morali vložiti v samo stavbo, da bi jo prenovili, postavlja vprašanje, če ne bi bilo finančno bolj smiselno, da bi se razmišljalo o novogradnji. Tudi z vidika nadaljnjega vzdrževanja in sprostitev mesta v centru Domžal.

Se pravi, da je novogradnja v tem trenutku eden glavnih izzivov?

Glavni izziv je vsekakor novogradnja. Trenutno stanje je takšno, da lahko bodočemu sodelavcu, kar se tiče prostorov, ponudimo, kar imamo. To pa seveda močno vpliva tudi na to, če bo kdo prišel delat k nam. Če mu ponudiš kletne prostore z enim oknom, potem bo šel zagotovo raje drugam. Nam je izziv novogradnja tudi zaradi tega, ker smo pridobili nekaj novih programov. Vendar pa, če imaš programe in ne prostorov, teh ne moreš izvajati. V zadnjem času se pri nas vse vrti okrog prostorov. Že številka 238 zaposlenih pove veliko, prostori pa so že 50 let enaki.

Kako bi potekalo financiranje novogradnje?

Samo financiranje bi potekalo prek več finančnih virov, in sicer delno iz zdravstvenega doma, delno pa iz Občine Domžale, za določene dele novogradnje, ki bi bili namenjene službam, ki pokrivajo celotno območje, se pravi tudi okoliške občine, pa bi se v sofinanciranje vključile tudi ostale občine ustanoviteljice.

Večkrat je že bilo slišati o morebitnem združevanju urgentnih služb, s tem pa bi bile ukinjene posamezne obstoječe urgentne službe, kar je marsikje v preteklosti že dvignilo veliko prahu. Kako je dejansko s tem?

Pred leti je bila narejena mreža satelitskih urgentnih centrov, pa je bil projekt nato ustavljen zaradi kritik, predvsem občin, ki niso dobile svoje enote, zato zaenkrat mreže še ni postavljena. Po prvotnih načrtih je bil v Domžalah mišljen satelitski urgentni center. Glede na velikost občine, število prebivalcev in velik delež avtoceste bi v Domžalah ostala urgentna

VELIKI INTERVJU

V zadnjem času se pri nas vse vrti okrog prostorov. Že številka 238 zaposlenih pove veliko, prostori pa so že 50 let enaki.

služba vsaj v takšnem delu, kot je oziroma bi se še malo razširila.

Kaj pa skupni urgentni center Domžale - Kamnik, o čemer je bilo že veliko govora?

Skupni urgentni center Domžale - Kamnik ni v načrtu, saj vsak pokriva svoje območje. Si pa pomagamo med seboj, saj oboji pokrivamo dokaj veliko območje, dela imamo pa vsi dovolj. Seveda je stvar dogovora, kako in kaj v naprej. Da bi občani v občinah, ki jih pokrivata ZD Domžale ali Kamnik zaradi morebitnih sprememb kaj izgubili, mislim, da ni bojazni. Cilj reorganizacije naj bi bil v čim boljši in obenem racionalni urgentni službi. Je pa res, da to načrtovanje ni v naši domeni, ampak gre za centralno načrtovanje na državni ravni oziroma ravni Ministrstva za zdravje.

Kako je s službo nujne medicinske pomoči v Domžalah?

V Domžalah imamo močno ekipo nujne medicinske pomoči s stalnimi ekipami. Tekom dneva imamo na razpolago dve ekipi nujne medicinske pomoči, od katerih je ena stalna, za drugo pa razpisani zdravnik pride iz ambulate. V dežurni službi ob sobotah in nedeljah delata dva zdravnika. V nočnem času, ko je na delu ena ekipa z zdravnikom, pa v primerih potrebe, kadar je ta ekipa zunaj, na pomoč pride ekipa iz Kamnik, prav tako pa ekipa iz Domžal pomaga Kamniku. Ob tej priložnosti apeliramo na vse paciente, da naj ne obremenjujejo preveč urgentne službe zaradi ne nujnih primerov.

Kar se tiče naših ekip nujne medicinske pomoči, večjih pritožb na njihovo delo nismo imeli, parametri kakovosti, ki jih spremljamo, so dobri, obenem pa imamo tudi zelo kratek dostopni čas, smo dobro opremljeni ter skrbimo za stalno izobraževanje. V službi NMP so stalne ekipe tehnikov, v tedenski dnevni službi delata dve stalni zdravnici, v dežurno službo se pa vključujejo tudi ostali zdravniki. Želimo si tudi, da bi bili stalni zdravniki tudi v dežurni službi in da bi bilo čim manj dežuranja splošnih zdravnikov. Seveda je to proces. Prav tako se trudimo v smeri, da bi imeli v nočnem času v ekipi še enega zdravstvenega tehnika, da v primeru odhoda ekipe na teren, ne bi zdravstvenega doma imeli zaprtega.

Imamo v Domžalah dobro urejeno zdravstveno oskrbo?

Dostopnost zdravnikov, ki delajo na primarnem nivoju, je v Domžalah dobra, tudi služba NMP dela dobro in je lahko dostopna. Obremenitve ambulant kot tudi NMP so visoke. Na splošno je v Evropi tendenca pretirane uporabe zdravstvenega sistema, saj je treba za vsako malenkost k zdravniku. V naši urgentni ambulanti med vikendi in ponoči poleg odraslih pacientov oskrbujemo tudi otroke, kar predstavlja visok delež med pregledanimi pacienti, saj je v Domžalah otrok veliko. V preteklih letih smo v zimskih mesecih, kadar je nastopilo maksimalno

število respiratornih infekcij, že sami financirali dodatno pediatrično službo v okviru sobotnega dežurstva. V tistih dneh je bilo na urgenci pregledanih tudi do 110 odraslih oseb, pediater pa je pregledal še vsaj 40 otrok.

Zaradi malenkosti na urgenco. Se pravi, da vse prevečkrat po nepotrebem obremenjujemo urgentno službo in obenem še zdravstveno zavarovalnico?

Pri obisku urgentne ambulate nujno zdravljenje plača ZZSS, za vsako drugo stanje, ki ni nujno, pa bi moral biti pacient, kadar pride v urgentno ambulantno, samoplačnik. To so pravila ZZSS. Pacienti so s tem seznanjeni, saj vsi, ki pridejo v urgentno ambulantno, izpolnijo najprej formular s podatki o zdravstveni težavi in preberejo, komu je namenjena ambulanta NMP. S pomočjo formularja lažje izvajamo triažo. Zdravnik naj bi po pregledu ocenil in v primeru nenujnega stanja odredil, kdaj bo pacient samoplačnik. Na zadnji strani formularja je cenik, vendar ga običajno nihče ne prebere. Zaenkrat še nismo začeli zaračunavati nenujnih primerov ob obisku urgentne ambulate. Je pa res, da če se bo trend obiskovanja pacientov urgentne ambulate zaradi nenujnih stanj povečeval, bomo le-to prisiljeni zaračunavati. Pa ne zaradi kaznovanja, ampak nam bo ZZSS začel zavračati preglede, ki ne spadajo po NMP ali nujno zdravljenje. Seveda pacientom z nenujnim stanjem velikokrat svetujemo, da naj obiščejo svojega zdravnika, zato je tudi veliko pregovarjanja. Naj spomnim, da gre pri nujni medicinski pomoči za nujno zdravljenje, se pravi za nujna stanja, ki ogrožajo človekovo življenje..

V okviru ZD Domžale deluje zdravstveno vzgojni center, ki je v zadnjem času zelo aktiven tudi izven prostorov zdravstvenega doma. Za kakšno službo gre?

Gre za dokaj novo službo v našem zdravstvenem domu, sam vzgojni center pa je okrepljen tudi z več terapevti in psihološko službo. Upam, da se bo v prihodnjem obdobju zdravstveno vzgojni center prelevil v center za krepitev zdravja. Trenutno je osebje zdravstveno vzgojenega centra razpršeno po celotnem zdravstvenem domu, za letošnjo jesen pa načrtujemo, da bodo začeli delovati v novih prostorih izven centralne stavbe, kar nas veseli, saj bodo novi prostori vsebovali telovadnico, predavalnico in prostore za terapevte. V zvezi s preventivno dejavnostjo, ki poteka v okviru našega zdravstveno vzgojnega centra, se je vse skupaj začelo počasi, tudi z malo skepse. Je pa v zadnjem obdobju center bistveno bolj zaživel, ko so zaživele tudi referenčne ambulate. V okviru zdravstveno vzgojnega centra izvajamo različne programe, ko so šola hujšanja, gibam se ... Center nudi tudi psihološko podporo, saj se ukvarja z najbolj perečimi stanji, ki se pojavljajo v družbi. Zdravstveno vzgojni center je prihodnost, saj gre za službo, ki skrbi za zmanjševanje obolenosti s kroničnimi boleznimi.

Smo v Domžalah dovolj ozaveščeni? Se znamo odzvati na preventivne programe?

Lahko rečem, da so v Domžalah ljudje kar ozaveščeni. Odziv na nekatere programe, ki jih izvajamo pri nas, tudi v sodelovanju z drugimi zdravstvenimi ustanovami, je zelo dober. V preventivo se vključujejo tudi okoliške občine, saj se terapevte tega centra povezujejo z njimi, da bi imeli tudi v njihovih zdravstvenih postajah terapije in obravnave. Ob tej priložnosti moram pohvaliti vodjo centra in terapevte, saj delajo zagnano, prav tako so zelo inovativne, veliko pa je tudi samoiniciativnosti. Vesela sem, da imamo ta program in ga bomo z veseljem izvajali še naprej.

Poleg zdravstveno vzgojnega centra se v kratkem v nove prostore seli tudi medicina dela?

Kot sem že omenila, rešujemo prostorsko stisko tudi na način, da poskušamo nekatere službe, ki niso zelo vezane na samo centralno stavbo, razpršiti po Domžalah. V kratkem se bo medicina dela s podpornimi službami preselila v nove prostore na Ljubljanski cesti 70 v Domžalah. Služba bo imela tam primerne prostore, obenem pa se bo v centralni stavbi sprostilo nekaj prostora. Seveda tudi takšne selitve terjajo svoja finančna sredstva, saj je treba prenoviti prostore na novi lokaciji in nato še v centralni stavbi, da jih preurediš za drugo uporabo. Je pa vse to potrebno, ker drugače ne bi mogli voditi vseh teh programov.

Zdravstvo je vedno tema politike in tudi širše družbe. Kje vi vidite probleme v zdravstvu?

Problem politike je v tem, da se vedno samo govori, kaj vse bi bilo treba spremeniti, dejanskih ukrepov pa ni. Za uveljavitev uspešnih ukrepov v zdravstvu je nujno k sodelovanju pritegniti zdravstvo samo. Na lokalnem nivoju z Občino Domžale in tudi ostalimi občinami soustanoviteljicami sodelujemo zelo konstruktivno, vedno nam prisluhnejo, kot recimo v primeru širitve obstoječega zdravstvenega doma oziroma pri iskanju prostorov za nove programe. Največji problem v zdravstvu vidim v tem, da se ves čas soočamo z nekimi spremembami, ki so diktirane ali s strani Ministrstva za zdravje, ZZS ali NIJZ, ki nam nalagajo vedno več dela, ne dajejo pa nobenega večjega rezultata oziroma zelo malo pripomorejo k dvigu kvalitete zdravstvene oskrbe. Neurejeno pa je tudi financiranje zdravstva, saj so sheme financiranja neprimerne in nam povzročajo nemalo težav.

Je dovolj zanimanja za zdravniški poklic med mladimi? Kakšen mora biti dober zdravnik?

Mislim, da je vpis na medicinsko fakulteto premajhen. Po končanem študiju gre veliko mladih zdravnikov v bolnišnice, ker se tudi tam soočajo s primanjkljajem zdravnikom ali pa gredo v drugo profesijo, zato jih na koncu enostavno zmanjka za družinsko medicino. Marsikdo, ki to fakulteto uspešno zaključi, niti ne ostane v medicini. Imamo dve medicinski fakulteti, pa hudo pomanjkanje zdravnikov. Mislim, da bi morali povečati vpis in spreminiti kriterije za vpis. Za poklic zdravnika ni pomembno samo to, koliko točk je nekdo dosegel na maturi, ampak je pomembno tudi, kakšen je kot človek. Poleg doseženih maturitetnih točk bi morali uvesti še eno sito, s katerim bi določili psihološki profil in primernost posameznika za zdravniški poklic.

Po drugi strani pa bi bilo treba povečati zanimanje za družinsko medicino, tako z njeno promocijo kot tudi z izboljšanjem pogojev za delo. Pomembno se mi zdi, da imamo na praksah študente medicine, ki lahko v procesu izobraževanja dobijo vsaj malo stika s primarnim zdravstvom. Če ne veš, kaj to pomeni, se za to zadevo ne boš odločil. V Domžalah imamo mesta za prakso študentov medicine vedno zasedena, kar me veseli. Upam, da se bodo kljub vsemu v čim večjem številu odločali za osnovni zdravniški poklic – družinsko medicino.

Kaj pa vaš prosti čas?

V prostem času zelo rada kam grem, predvsem počnem stvari, ki se dogajajo na prostem. Zelo rada obiščem tudi kulturne dogodke, za kar pa je v zadnjem času bolj malo časa. Je pa res, da če se ne bi nekajkrat na teden sprostila v naravi, bi bolj težko zmogla vse skupaj. Vesela sem, da živimo v tem koščku sveta, kjer imamo na voljo veliko možnosti, zato vsem močno priporočam, da naj ne čakajo na dopust, ki je enkrat na leto, ampak je treba za sprostitev poskrbeti sproti. Možnosti je veliko, samo čas si treba vzeti zase.

Ali paciente v bližnji prihodnosti čakajo kakšne novosti?

Lahko so mirni. □

Mestni Kino
Domžale

MAREC
2019
MESEČNI
KINO
SPORED

INSTANT DRUŽINA

2. | 3. | 9. | 16. | 30. mar

družinska komedija / *Instant Family* / režija: Sean Anders / scenarij: Sean Anders, John Morris / igrajo: Mark Wahlberg, Rose Byrne, Octavia Spencer, Isabella Moner, Eve Harlow, Julie Hagerty, Charlie McDermott / 2018, ZDA / distribucija: Karantanija / 118'

Zakonca Pet (Mark Wahlberg) in Ellie (Rose Byrne) prenavljata veliko hišo, o naraščanju pa še ne razmišljata. Ko ju sorodnik spodbode, da otrok prav gotovo nikoli ne bosta imela, se pričneta preigravati z idejo, da bi otroka posvojila iz rejništva. Ko se odločita za posvojitev najstnice, ugotovita, da ima mlajša brata in sestro, in tako posvojita vse tri. Ob prihodu v hišo pa se prične razburljivo privajanje na nov dom in drug na drugega. Jim bo uspelo preseči začetne težave in zaživeti kot družina?

IZBRISANA

4. | 6. | 12. mar

drama / režija: Miha Mazzini, Dušan Joksimović / scenarij: Miha Mazzini / igrajo: Judita Frankovič Brdar, Sebastian Cavazza, Izudin Bajrović, Doroteja Nadrah, Silva Čušin / 2018, Slovenija / 85'

Zgodba o samski mami Ani, ki v porodnišnici ugotovi, da je ni v računalniških sistemih, da uradno ne obstaja ne ona ne njen novorojenček. Je zgodba o tem, kaj se je dogajalo Slovencem, rojenim na napačnem koncu razpadle države, ki so jim v devetdesetih letih na upravnih enotah luknjali osebne izkaznice. Kaj se zgodi, če izpade iz sistema? Lahko te izženejo iz države, morda ti sosedje zasedejo stanovanje, ostaneš brez službe, zdravnika, celo otroka ... Anino mrzlično iskanje rešitve se prelevi v napeto zgodbo, ki spotoma podrobno raziše anomalije slovenskega družbenega sistema.

COLETTE

8. | 10. | 16. | 19. | 22. | 26. mar

biografska drama / *Colette* / režija: Wash Westmoreland / scenarij: Richard Glatzer, Wash Westmoreland, Rebecca Lenkiewicz / igrajo: Keira Knightley, Dominic West, Denise Gough, Eleanor Tomlinson, Fiona Shaw / 2018, Belgija / distribucija: Cinemania / 111'

Sidonie-Gabrielle Colette je bistro in radoživodeželsko dekle, ki jo poroka s karizmatičnim egocentrikom Willyjem pripelje naravnost v središče živahnega umetniškega vrenja v Parizu. Podjetni Willy prepozna ženini talent in jo spodbudi k pisanju, a vztraja, da knjigo objavi pod njegovim imenom. Prva zgodba iz škandalozne serije Claudine v trenutku postane senzacija, Colette in Willy pa glavni pariški zvezdniki par. Toda Colette kmalu ugotovi, da Willyja poleg uspeha zanimajo tudi druge ženske, nedolgo zatem pa podobne vzgibe odkrije še pri sebi. Bolj ko se osvobaja in raziskuje lastne želje in hrepenenja, bolj v njej raste potreba, da se kot ženska in umetnica reši jarma svojega moža.

KORGI: kraljevski kuža z velikim srcem

2. | 3. | 9. | 16. | 24. | 30. mar

animirana komična pustolovščina / *The Queen's Corgi* / režija: Ben Stassen / scenarij: Rob Sprackling, Johnny Smith / slovenski glasovi: Uroš Bitenc, Saša Prešeren, Maja Kunšič, Katja Ogrin, Nadja Jarc, Renato Horvat / 2019, Belgija / distribucija: Blitz / 92' / **sinhronizirano, 6+**

Animirana pustolovščina o psičku korgiju, najboljšemu prijatelju kraljice Elizabete, od katerega se ne loči že od otroštva. Rex je najljubši pes britanske kraljice. Nekega dne pa se izgubi v Londonu in kar naenkrat se znajde v družbi najrazličnejših uličnih psov, ki se med seboj borijo za preživetje. Na svojem razburljivem potovanju išče pot nazaj na dvor, poleg tega pa se nepričakovano zaljubi in odkrije svojo pravo identiteto.

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61, 1230 Domžale
rezervacije: t. 722 50 50 / blagajna@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si/kino

TEMA MESECA

70-LETNICA SREDNJEGA ŠOLSTVA V DOMŽALAH

Srednje šolstvo ima v Domžalah bogato zgodovino, beležimo jo v kar 70 letih, in to prav letos.

Mateja Kegel Kozlevčar

Foto: Vido Repanšek

Koliko generacij dijakov se je sprehodilo skozi šolske klopi domžalske srednje šole? Številni med njimi so in še danes ustvarjajo zgodbe in predvsem spremembe v hitro spreminjajočem se svetu. Iz malega raste veliko, radi rečemo, in iz mladih umov, ki so ustrezno usmerjeni, rastejo veliki umi, ki izboljšujejo ta svet. Srednja šola Domžale jih je v ta svet pospremila kar nekaj ...

V četrtek, 14. februarja 2019, je Srednja šola Domžale slovesno obeležila 70 let srednjega šolstva v Domžalah. Govornika, direktor Srednje šole Domžale mag. Primož Škofic, in župan Občine Domžale Toni Dragar, sta osvetlila pomen te obletnice tako za samo šolo kot tudi za občino. Program je povezal vseh sedem preteklih desetletij, ki so bila prikazana v projekcijah fotografij in posnetkov od 40. let preteklega stoletja do danes, z vrednotami, kot so spoštovanje in šport, ter tiste, ki jih skrivajo v svojem imenu Domžale: delo, odgovornost, medkulturnost, življenje, ambicioznost, ljubezen in elan.

V pred dvema letoma pridobljeni telovadnici se je v dvournem programu zvrstilo prek 50 nastopajočih – povabilu se je odzvala tudi skupina Imset –, ki so z recitacijami, skeči, glasbenimi in plesnimi točkami dokazali, da omenjene vrednote tako ali drugače oblikujejo življenje vsakega posameznika.

Zadnje desetletje zaznamovali telovadnica in novi programi

Tako bi lahko na hitro opisali proslavo ob jubileju, a tokrat smo se sprehodili in poglobili v tisto, kar je v ozadju. S pomočjo gradiva, ki so ga ob 70-letnici pripravili na Srednji šoli Domžale, smo dobili edinstven vpogled v sedem, spoštovanja vrednih desetletij srednješolstva v naši občini.

»Preteklo desetletje bo ostalo najbolj zaznamovano z izgradnjo telovadnice, z začetkom izvajanja programa srednjega strokovnega izobraževanja tehnik računalništva in z vedno pogumnejšim sodelovanjem v evropskih projektih Erasmus+« je ob jubileju zapisal ravnatelj Gimnazije in direktor Srednje šole Domžale Primož Škofic. Ob tem je dodal, da je vse to le del vsega, kar se dogaja na šoli. »Že iz pestrosti izobraževalnih programov, ki jih izvajamo na šoli, izhaja sodelovanje v številnih projektih in aktivnostih na najrazličnejših področjih od podjetništva, računalništva, strojništva in naravoslovja do humanistike.«

Novi programi so odgovor na potrebe gospodarstva

»Naša šola že sedemdeset let kljubuje družbenim in gospodarskim spremembam in se pri izobraževanju mladostnikov prilagaja potrebam družbe in gospodarstva. V zadnjem desetletju se je družba s skokovitim napredkom tehnologij na vseh področjih zelo spremenila. Nekateri poklici izginjajo, drugi se spreminjajo, nastajajo novi. Na Poklicni in strokovni šoli Domžale temu razvoju uspešno sledimo« dodaja novi ravnatelj Poklicne in strokovne šole na Srednji šoli Domžale Andrej Pezdirc. Ob tem je spomnil tudi na enega pomembnejših mejnikov, leto 2010, ko so uvedli program

računalniški tehnik, s čimer so podali odgovor na vse večje povpraševanje gospodarstva po tem profilu mladih izobražencev. »Tudi med mladimi je program naletel na veliko zanimanje, saj sta od začetka izvajanja programa dva oddelka vpisanih dijakov naša stalnica. Naši učitelji in dijaki v okviru projektov z IKT vsebinami navdušujejo tako mladostnike kot starostnike iz tretjega življenjskega obdobja, šola pa se je v času od vpisa prve generacije do danes tudi močno uveljavila na zemljevidu slovenskih šol, ki izobražuje za poklic tehnik računalništva« ravnatelj Andrej Pezdirc poudarja pravo smer odločitve o razširitvi programa pred skoraj desetimi leti.

Seveda pa to niso edini programi, poleg gimnazije šola še vedno ohranja programe strojnega in ekonomskega tehnika, avtoserviserja in inštalaterja strojnih inštalacij, kjer tesno sodeluje z Gospodarsko zbornico Slovenije in Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije, ter dijakom tako omogočajo praktično izobraževanje. Programe tudi stalno posodablja, dijaki se tako recimo že učijo servisiranja tudi električnih vozil. Ne smemo pa pozabiti niti na poklic trgovca, po katerem je Srednja šola Domžale dobro poznana. Kot pravi ravnatelj, bodo dijaki in dijakinje SŠ Domžale prodali tudi tisto, česar niste imeli namena kupiti.

Kako pomembna je Srednja šola Domžale za samo občino, je na dogodku poudaril tudi župan Toni Dragar. Med drugim je ob tem jubileju zapisal, da so naši občini izobraževanje, skrb

za nadarjene in dobri pogoji za učenje zelo pomembni. »Zavedamo se, da na mladih svet stoji, da jim je treba ponuditi najboljše možnosti za odskočno desko na poklicni poti in predvsem, da razvijajo talente.«

Nekdanji dijaki o SŠ Domžale

Seveda pa nismo mogli niti mimo nekdanjih dijakov Srednje šole Domžale, ki se danes s ponosom ozrejo nazaj v svoja srednješolska leta in vse, kar jim je dalo izobraževanje v Domžalah.

»Gimnazija Domžale mi je dala čudovite temelje za moje življenje, tako na osebnem kot poslovnem področju. Zelo pomembno se mi zdi, da nikoli ni bil poudarek samo na pridobivanju znanja, temveč se je veliko vlagalo tudi v razvoj naših veščin in sposobnosti. Tako smo učenci sami pripravili in nastopali v muzikalu, se soočili s preživetjem v naravi v sklopu MEPI programa, in kar je najpomembnejše, ustvarili prijateljstva ter spomine za vse življenje,« je povedala Tjaša Derstvenšek, blogerka, vsebinska vodja pri marketinški agenciji.

»Največji vtis so name zagotovo naredili učitelji strokovnih programov in učiteljica matematike. Pohvalim lahko številne strokovne izlete, najbolj pa mi je bil vseh nagradni izlet na Dansko. S pomočjo usvojenega znanja v štirih izjemnih letih lahko vse pridobljene veščine uporabljam v vsakdanjem in poslovnem življenju, z njimi pa uspešno rešujem tudi težave pri delu fotografije in oglaševanja,« svoje vtise strne profesionalni fotograf

in avtomobilski novinar za različne spletne portale Jan Gregorin.

Srednja šola Domžale se lahko pohvali tudi s številnimi zlatimi maturanti, ki vsi priznavajo pozitivne učinke in izkušnje, ki so jih v SŠ Domžale dobili za življenje. Eden od njih je tudi Rok Slapar, nekdanji zlati maturant v študijskem programu instalater strojnih inštalacij, danes pa učitelj na tej isti Srednji šoli Domžale. »Kot dijak sem izredno rad prihajal v šolo, pa ne zaradi pouka ali samih učiteljev, ampak zaradi mojih sošolcev, ker je to nek način druženja, pa čeprav v šoli. Če bi govoril v imenu mojih sošolcev, bi se verjetno vsi strinjali, da nam je od vseh predmetov bil praktični pouk najljubši. V svojem imenu pa lahko povem, da so me ostali predmeti prav tako veselili, ne sama vsebina, ampak način poučevanja.«

Visoki obiski in mednarodna prepoznavnost

Čeprav je danes organizacijska enota Srednje šole Domžale – gimnazija, zelo dobro poznana, pa se je ta v Domžalah razvila šele leta 2002. Že pred tem so dijaki obiskovali različne smeri Poklicne in strokovne šole, ki obstajajo že vse od leta 1948, ko je bil ustanovljen Usnjarski tehnikum Domžale, poklicno izobraževanje, ki sega v leto 1921, ko je v Domžalah začela delovati Obrtno-nadaljevalna šola. Na nek način bomo v Domžalah v čez tri leta praznovali celo 100-letnico srednjega šolstva, ozirajoč se na te podatke.

Usnjarstvo in galanterijska izobraževalna smer sta bili logični posledici

zahtev, ki jih je prinašalo gospodarstvo v tem delu Slovenije. Dijaki, domžalski srednješolci, pa so se tako v preteklosti kot še danes izkazovali na različnih državnih in drugih tekmovanjih s področij, na katerih so pridobivali svoja znanja. Svoj pečat so pogosto pustili tudi na mednarodnih obrtnih sejmihi. Kako zelo velik poudarek dajejo mladim pri pridobivanju izkušenj izven rednih šolskih programov, dokazuje sodelovanje v programu MEPI (Mednarodno priznanje za mlade, ki poteka ob podpori Britanskega sveta in veleposlaništva Združenega kraljestva), kjer se morajo dijaki izkazati na področju športa, veščin, prostovoljstva in odprave. Posebno priznanje šoli je bil tudi obisk angleškega princa Andrewa leta 2007, ter leta 2008 angleškega kraljevega para – kraljice Elizabete II. in njenega soproga, princa Filipa.

Srednja šola Domžale pa ni vzpostavila odličnih povezav samo v mednarodnem okolju in z gospodarstvom, pač pa tudi s športnimi klubi in organizacijami v Domžalah. Kar nekaj vrhunskih talentov, ki svoje športne rezultate nabirajo v našem kraju, kar odlično združujejo s šolanjem na Srednji šoli.

Naj zaključimo z receptom, ki so ga na Srednji šoli Domžale pripravili za (vsaj) 70 let šolstva: spoštovanje, šport, delo, odgovornost, medkulturnost, življenje, ambicioznost, ljubezen in elan ... začetnice pa predstavljajo prav to, na kar smo vsi lahko ponosni – na SŠ Domžale. □

Pot do OPN je bila dolga in naporna

Občinski svet Občine Domžale je v drugi polovici lanskega leta sprejel nov temeljni prostorski akt, Občinski prostorski načrt občine Domžale (OPN).

Besedilo in foto: Miha Ulčar

Gre za najbolj obsežen občinski predpis in najpomembnejši ter hkrati tudi edini obvezen občinski prostorski akt, ki velja na celotnem območju občine Domžale. Ureja celotno območje občine Domžale, razen območij, ki se urejajo s sprejetimi občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti in državnimi prostorskimi načrti. Ker je OPN neposredna podlaga za poseg v prostor – gradbeno dovoljenje, je bilo pričakovanje zainteresirane javnosti seveda veliko.

Postopek je bil dolg, v samo pripravo akta pa je bilo vloženega veliko dela

OPN je sestavljen iz strateškega in izvedbenega dela in je nadomestil dosedanja prej ločena krovna prostorska akta: prostorske sestavine dolgoročnega in družbenega plana občine Domžale ter prostorske izvedbene pogoje za območje občine Domžale. Postopek je bil dolg, v samo pripravo akta pa je bilo vloženega veliko dela, da so pripravili vso dokumentacijo, največ pa je bilo potrpežljivega čakanja na pridobitev soglasij s strani ministrstev in še nekaterih urejevalcev prostora.

Jure Košutnik, vodja oddelka za urejanje prostora na Občini Domžale, je v zvezi s pripravo OPN povedal, da temeljno pravno podlago za pripravo OPN predstavlja Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt) iz leta 2007. V novembru 2017 je stopil v veljavo nov Zakon o urejanju prostora, ki se je začel uporabljati 1. 6. 2018, vendar se je postopek priprave OPN zaključil v skladu z določili ZPNačrt. Intenzivni postopki za pripravo OPN so se začeli leta 2013. »To pa ne pomeni, da se prej ni nič dogajalo. Že pred tem so se pripravile razne strokovne podlage iz različnih področij, ki so se pripravljale od leta 2005,« pojasni Košutnik.

Za sprejem OPN je bilo treba pridobiti 27 soglasij urejevalcev prostora

Priprava takšnega akta poteka po fazah, saj tako predvideva Zakon o prostorskem načrtovanju, neke faze pa predvideva tudi Poslovnik Občinskega sveta Občine Domžale. Tu sta dve branji na občinskem svetu, seveda pa so poleg tudi faze sodelovanja javnosti. Poteka pa tudi postopek celovite presoje vplivov na okolje. Za sprejem takšnega akta, kot je OPN, postopek teče po okoljski zakonodaji: »Na koncu moraš pridobiti 27 soglasij ministrstev in javnih institucij. Od teh petih let priprave je šlo polovico časa za pridobitev soglasij, polovico časa pa je šlo za ukvarjanje z vsebinskimi vprašanji. Prav tako je bil ta akt trikrat javno obravnavan, dvakrat pa je bil na občinskem svetu, saj so se nekatere faze ponovile zaradi vsebinskih sprememb.«

Dolgotrajno čakanje mnenjedajalcev

Čeprav je sam postopek priprave in sprejema OPN zakonodajno zelo natančno definiran, je le-ta zaradi neupoštevanja rokov s strani posameznih nosilcev urejanja prostora tj. pristojnih ministrstev in drugih javnih organizacij trajal bistveno dlje, kot to določa zakon. Zadnja faza postopka pred sprejemom – potrjevanje predloga OPN, v katerem je kot mnenjedajalec sodelovalo kar 27 nosilcev urejanja prostora, je trajala kar 18 mesecev, saj je bilo zadnje mnenje k predlogu akta

Jure Košutnik, vodja oddelka za urejanje prostora na Občini Domžale

po vrsti usklajevanj pridobljeno šele v začetku avgusta 2018. Košutnik pravi, da so večino soglasij prejeli v dobrih 10 mesecih, razen zadnjega od Ministrstva za kmetijstvo, ki so ga prejeli tik pred oddajo gradiva za sejo občinskega sveta. Ob tem pojasni, da je bilo s tem ministrstvom tudi veliko sestankov, ki niti niso bili vsebinski, ampak bolj vljudnostni, kar niti ni bilo prijetno, saj čas hitro beži, medtem pa se nikamor nič ne premakne.

Je pa bilo po besedah Košutnika veliko prijetneje sodelovati z drugimi nosilci urejanja prostora, ki so veliko bolj odzivni. Ob tem je treba dodati, da vsebinski sestanki na posameznih institucijah potekajo po več ur, saj je potrebno veliko usklajevanja. Takšni sestanki pa se večkrat ponovijo, da pride do končnega in usklajenega predloga. Na oddelku za prostor so bili skupaj s Košutnikom v pripravo OPN aktivno vključeni štirje zaposleni, ki se tudi drugače ukvarjajo s prostorskimi načrti. Pri pripravi pa je sodeloval tudi zunanji izvajalec, podjetje Locus, d. o. o.

OPN je sestavljen iz strateškega dela in izvedbenega dela

Strateški del OPN določa izhodišča, cilje in zasnovo prostorskega razvoja občine, usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovu, usmeritve za razvoj v krajini ter za določitev namenske rabe zemljišč in prostorskih izvedbenih pogojev ter zasnovu gospodarske javne infrastrukture na območju občine Domžale. Izvedbeni del OPN je neposredna pravna podlaga za načrtovanje posegov v prostor in pridobitev gradbenega dovoljenja. Določa območja podrobnejše namenske rabe prostora, prostorske izvedbene pogoje, in območja, za katera bodo izdelani občinski podrobni prostorski načrti.

OPN sledi razvoju gospodarske dejavnosti in družbene infrastrukture ter k dvigu kvalitete bivanja

Košutnik pravi, da je bil OPN v osnutku naravnan tako, da je poleg razvoja gospodarskih dejavnosti in družbene infrastrukture skozi namensko rabo izkazoval kar nekaj širitev za potrebe stanovanjske gradnje na območjih, kjer je Občina Domžale ocenila, da

dejavnostim za potrebe širitve podjetja Lek (5,6 ha; skupna širitev z delom, ki leži v občini Mengeš je 11,3 ha). Prav tako je za potrebe proizvodnih dejavnosti postalo stavbno zemljišče podjetja na območju Doba v velikosti 0,7 ha. Se pravi, da je največji delež k temu nosila cona Želodnik,« obrazloži Košutnik. Občina Domžale z OPN v območja stavbnih zemljišč na novo uvršča skoraj 47 ha kmetijskih zemljišč in 61 ha gozdnih zemljišč.

Največja širitev stavbnih zemljišč v OPN predstavlja območje predvidenega OPPN pri gradu Krumperk

Predlagano območje na Krumperku je približno polovico manjše, kot je bilo v predlogu OPN in večinoma predstavlja spremembo rabe gozdnih zemljišč v zelene površine in površine, namenjene turizmu, v dolinici južno od gradu. Na zahtevo Ministrstva za kulturo se je v stavbna zemljišča spremenilo okoli 13 ha zemljišč, ki ležijo v občini Domžale, znotraj ograje javnega zavoda Arboretum Volčji Potok. V območje zelenih površin se je prekvalificiralo območje ob skakalnicah. Ker je na območju občine Domžale velik delež nepozidanih stavbnih zemljišč namenjenih stanovanjski gradnji, je novih območij za stanovanjsko gradnjo malo; še ta so večinoma majhnega obsega in razdrobljena po celotni občini, praviloma kot zapolnitve vrzeli naselij ali ažuracije. Največja širitev leži ob Kamniški cesti v Srednjih Jaršah.

Z OPN narejen tudi nastavek za avtocestni priključek Študa

Izrednega pomena za Občino Domžale je preoblikovanje in umestitev v prostor avtocestnega priključka Študa z navezavo na Ihan. Košutnik pravi, da je s tem nastavek – želja Občine Domžale – za priključek narejen, ker pa je avtocesta državna, mora k izvedbi pristopiti država. Res je, da je bil omenjeni priključek že v planih ob gradnji avtoceste, nato pa ni bil izveden, ker takrat za to po pojasnilih države ni bilo potrebe: »Občina Domžale je dobila prometno študijo, iz katere je jasno razvidno, da bo ta priključek treba narediti. Seveda pa bo zdaj po novem OPN priključek drugačen, kot je bil mišljen pred dvajsetimi leti. Priključek bo podoben kot v Šentjakobu, in sicer bo uvoz in izvoz potekal prek rondoja. Z OPN smo naredili nastavek za oblikovanje tega priključka, obenem pa tudi tako, da je možen priključek na Breznikovo cesto v Ihanu. To pa je ključno za razvoj bivše farne Ihan, saj bo od tam peljala neposredna povezava na avtocesto.« Seveda je zdaj stvar dogovora z državo, kako bodo prišli do izvedbe. Kdaj bo to, je še vprašanje, saj so tudi za to potrebne faze, v katerih je treba pridobiti soglasja pristojnih institucij. V prvi vrsti pa mora država izkazati interes za gradnjo tega priključka: »Država trenutno pripravlja projekt širjenja avtocestnega obroča okrog Ljubljane in sicer iz štiripasovnice na šestpasovnico. Se pravi, da je to trenutno njihova prioriteta. Je pa res, da so za to trenutno šele v fazi projektiranja, medtem ko smo mi projekte za priključek Študa že naredili.«

In kako naprej?

Košutnik pravi, da je občinski svet med sprejemanjem OPN sprejel sklep, da se nemudoma pristopi k pripravi sprememb in dopolnitev: »To pa ni preprosto, saj je postopek veliko bolj zakompliciran in težji, kot je bil, saj se je leta 2018 začel uporabljati nov Zakon o urejanju prostora. Ta določa, da je treba že pred pristopom k spremembam OPN pripraviti več dodatnih

strokovnih podlag, obenem pa mora biti jasno razvidno ali gre za celotno območje občine ali za posamezni del. S tega vidika nov zakon postopkov ne bo olajšal, kvečjemu jih bo podaljšal.« Pravi, da nov zakon prinese olajšave, jih pa dejansko v tem primeru še bolj zakomplicira. In sicer so zakomplicirali že predhodno fazo. Po starem zakonu je župan sprejel sklep o začetku postopka, nato pa se je začelo vsebinsko delo. Zdaj pa je treba po besedah Košutnika že pred tem sklepom pripraviti en kup strokovnih podlag, da lahko župan sprejme sklep o začetku postopka. »Pojavile so se tudi nove zahteve. Ministrstvo za kmetijsko zahteva strokovno podlago določitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Potem so tu krajinske, urbanistične zasnove ... Postopek se s tem podaljša, saj je že veliko predhodnega dela, preden začneš formalni postopek,« pravi Košutnik.

Na Občini Domžale so že novembra lani začeli zbirati pobude za spremembe in dopolnitve OPN. Do januarja so jih prejeli prek 300. Pri tem bodo upoštevali tudi pobude, ki so prišle izven javne razgrnitve, saj so jih na oddelku za urejanje prostora posebej zbrali in bodo pri spremembah in dopolnitvah avtomatsko vključene. Če kdo, ki je vložil takšno pobudo in tega ne ve, naj pokliče na oddelek za urejanje prostora, kjer bo dobil vsa pojasnila. Košutnik še pravi, da je v tej predhodni fazi, pred sklepom župana o začetku postopka, mišljen še en krog javne razgrnitve. Zaenkrat še ne vedo, kako bo potekal celotni postopek, saj še nobena občina do zdaj ni šla v spremembe OPN po novi zakonodaji.

V logičnih sklopih bodo po novem lahko spremembe in dopolnitve lažje in hitreje izpeljali, še pred tem pa bo treba pripraviti več strokovnih podlag

»Ker imamo OPN sprejet, gremo lahko v več sprememb hkrati. Lahko gremo ločeno v spremembe in dopolnitve za samo eno pomembno zadevo, kot je recimo priključek Študa, lahko gremo ločeno za neko gospodarsko pobudo ali pa ločeno z enim paketom pobud, ki se nanašajo na spremembo namembnosti iz kmetijskega v stavbno zemljišče,« o novih postopkih pove Košutnik. V logičnih sklopih bodo lahko vse lažje in hitreje speljali, ker ne bo treba pridobiti toliko soglasij, saj je to čista občinska pristojnost. Ampak še pred tem bo treba pripraviti en kup strokovnih podlag, da bodo lahko sploh začeli s postopki za spremembe in dopolnitve OPN. Letos po besedah Košutnika verjetno ne bo prišlo še do nobenega končnega sklepa o spremembi in dopolnitvi.

Da občine same urejajo prostor, ni res

Kot ste lahko razbrali iz prispevka, so postopki zaradi predpisov zelo dolgotrajni, ljudje pa ne razumejo tega, zakaj vse skupaj traja toliko dolgo. Vsako ministrstvo, vsak zavod ima svoj pravni režim (natura, poplavna območja, kmetijska zemljišča, kulturna dediščina ...). Vse to je po besedah Košutnika neka zavora v razvoju. Z vsakim se je treba uskladiti in prav za vsak poseg imajo urejevalci prostora pravico reči ne: »Da občine same urejajo prostor, ni res. Ministrstva in drugi urejevalci prostora imajo zadnjo besedo, ne občinski sveti. Ob tem pa smo odvisni še od nekaterih sektorjev in posameznikov, ki večinoma zavirajo razvoj občine. Ob tem postajajo vse bolj suvereni, zato je vse težje načrtovati urejanje prostora.« □

NOVICE

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

PAGLIACCIO – SMEJ SE, KLOVN!

Čustveno izredno intenzivna italijanska opera Pagliaccio mi je dala navdih za razmišljanje, pravzaprav najbolj njena peta arija Ridi, pagliaccio, jokajoči in hkrati smejoči se klovn.

Čeprav je lik v predstavi doživel veliko bolečino in krivico, je čutil dolžnost do drugih, da je komičen in se smeji ter zabava občinstvo, kljub svoji globoki otožnosti. Klovnov nasmejani obraz je skrnil svoje notranje težko razpoloženje.

Čeprav sem v glasbi sem laik, vem, da Pavarotti odpoje omenjeno arijo fenomenalno. Tako občuteno, da se ti naježi koža. Močno je čutili ta pomembni notranji konflikt: jaz ali okolica? Kolikokrat se znajdemo s tem konfliktom v sebi? Ves čas tehtamo: »Je bolje, da se izrazim ali se podredim drugim? Lahko povem svoje mnenje, ali je bolje, da sem tiho? Naj povem, da sem v totalni krizi, ali to raje zadržim zase? Bom po vsem tem šel sprejet/-a? ...«

Ljudje nosimo maske, da bi zadovoljili druge in bi nas ti sprejeli. Okolici želimo sporočati, da smo brez težav, da se imamo super in fino. Svetu in ljudem, ki nas obkrožajo, bi radi dokazali: »Popolni smo in srečni.« Kar pa doživljamo v sebi, bi radi zakrili, skрили ... Ste se že kdaj znašli v družbi, v kateri ste se morali zlititi z vzdušjem, ki je vladalo v njej? Čeprav ste se počutili težko, na robu s solzami, z lastno zgodbo, polno težkih izkušenj ... Pa ste si rekli: »Moram biti močan/-na in zdržiati. Ne smem pokazati solz.« Večkrat slišim, ko ljudje še vedno zelo prepričljivo rečejo, da je bolje čustva zakriti ali skriti pred drugimi, drugače si preveč šibak in te zato pohodijo.

Menim, da nam vsem godi, da smo sprejeti, všečni, in nam je lepo, ko dobimo potrditev in smo pohvaljeni. Korenine tega segajo v naše otroštvo. Temeljna otrokova potreba je pripadati, sprva seveda staršem in družini, v katero se je rodil. Torej, pripadati in biti povezan je tisto, kar si otrok želi in kar nujno potrebuje za zdrav razvoj, trdim celo, da je pripadnost pogoj za preživetje. Ključnega pomeni je, da otrok čuti, da pripada v vseh svojih odtlenkih čustev, ki jih čuti, tudi ko je jezen, razdražen, siten, ga je strah, ali je žalosten, tudi takrat, ko joka, je naveličan, utrujen in se zato vrže po tleh ... V vseh teh čutenjih je temeljno, da starši otroka v tem sprejmejo in začutijo, kar pa se seveda ne zgodi vedno. Otroci so namreč zelo senzitivni in hitro začutijo starševsko stisko, bolečino, neravnovesje ... odzovejo se prav na vse, saj si želijo povezanosti in pripadnosti. Če so starši preveč v stiski, da bi čustveno lahko poskrbeli za otoka, bo ta začel skrbeti zanje. To stori tako, da se začne čustveno vesti tako, da bo staršem prav, in sicer na način, da potlači svoja lastna čutenja zato, da bo ustrežal, delal čim manj težav, razveseljeval starše itn.

Morda se niti ne zavedamo, koliko čustev gre čez dan skozi naše misli in telo. Ob različnih ljudeh čutimo različna čustva. Naše telo je res neverjetno. Dan za dnem se odziva na tisto, kar se rodi v našem umu, in nam vedno znova kaže, da je tisto, kar čutimo, tudi prav. Kljub temu se pretvarjamo in smo Pagliaccii: se smejimo, ko smo otožni, da ljudje ne bi opazili, kako nam je; smejimo se, ko smo jezni, da ne bi bili videti, da se jezimo za prazen nič; smejimo se, ko smo na robu solz, ker celo pred seboj skrivamo tisto, kar zares čutimo. Celotno pred samim seboj!

Imam veliko izkušenj s trenutkom, ko se ljudje zavejo čustev, ki so jih skrivali pred seboj. Takrat je videti, kot da so se znašli v veliki črni luknji, iz katere na prvi pogled ni izhoda. To črno

luknjo je težko poimenovati, vendar ni nič drugega kot skupek čutenj, ki so sprva pretežka, da bi jih človek lahko prenesel. Ko pa jih počasi začnemo spoznavati in poimenovati, se zgodi t. i. preboj, saj človek občuti, da so to le čustva, ki so njegova in mu zato ne morejo škodovati. Črna luknja, kot jo sprva poimenujemo, je največkrat strah, in sicer strah pred nesprejetostjo, osamljenostjo, nesposobnostjo. Če ostane zgolj pri občutku, da smo v črni luknji, iz katere ne moremo,

« Če pa smo pristni in v stiku s svojimi občutki (da se v vsakem trenutku zavedamo, kaj čutimo in mislimo), bomo morda imeli manj občinstva okoli sebe, vendar bodo ti ljudje tisti pravi, ker se bodo na našo pristnost odzivali s svojo pristnostjo. »

obstaja velika verjetnost globoke depresije in tesnobe. Samo s tema dvema občutkoma se seveda res ne da preživeti. Vendar verjemite, iz svojih izkušenj in izkušenj dela z ljudmi je ob prepoznavanju mnogih občutkov izhod odraščajoč in navdan s svobodo.

Ne rabimo biti smejoči se klovn, čeprav nam ni do smeha. Bodimo to, kar smo. Tudi v tem primeru nam bodo ljudje ploskali, samo malo drugače. Klovn v predstavi se smeji, ker ga vsi nagovarjajo: »Smej se ti, klovn, in vsi v občinstvu ti bodo ploskali.« Če želimo ustrezati za ceno prezrtosti lastnih občutkov, v sebi lahko le še jokamo. Četudi je slava velika, bo naše srce strto in jokajoče.

Če pa smo pristni in v stiku s svojimi občutki (da se v vsakem trenutku zavedamo, kaj čutimo in mislimo), bomo morda imeli manj občinstva okoli sebe, vendar bodo ti ljudje tisti pravi, ker se bodo na našo pristnost odzivali s svojo pristnostjo. To pa ni več lažni svet, pač pa zelo stvaren, tak, ki je poln raznih čutenj, takih, ki jih z lahkoto sprejmemo, in takih, kjer imamo še nekaj težav. Nasmejala sem se ob misli na film Maska (orig. *The Mask*), kjer je glavno vlogo odigral Jim Carry. V njem je situacija ravno obratna. Z masko je lahko izrazil vse tisto, česar si v resničnem življenju ni upal. Seveda zdaj nikogar ne nagovarjam k nošenju maske, da bi z njeno pomočjo lahko bil to, kar je (dovoljeno le v pustnem času). Je pa zanimivo razmišljanje: če bi si nadel masko, v kateri bi se lahko izrazil, kaj bi si nadel in zakaj? Kateri strahovi nas omejujejo, da ne moremo biti to tudi brez nje? Ne glede na vrsto maske, ki nam pride na misel, so pomembnejše ovire, ki nam to preprečujejo. Vsaka maska ima svoj simbol: moč, zaščito, pogum, telesno izražanje, drugačnost, nesmrtnost ... Kaj je tisti temni del nas, ki ga v stvarnosti še ne moremo sprejeti?

Treba je pogledati vase, in sicer tako globoko, da vidimo tudi tisto, kar nam morda ne bo všeč. Vendar je to soočenje nujno, da ugotovimo, kdo sploh smo. Takrat ni več prostora za maske ali pa vsaj vse manj. Malo tudi za hec: »Manj ko bomo nosili maske, manj nas bo bolela glava!« □

JP CČN Domžale - Kamnik sodeluje z Institutom Jožef Stefan pri mednarodnem projektu ARRS za detektiranje drog v odpadni vodi

V prostorih Instituta Jožef Stefan v Ljubljani je v januarju potekal začetni delovni sestanek raziskovalne skupine ter partnerjev v ARRS projektni nalogi Prepovedane droge, alkohol in tobak: Epidemiologija na osnovi odpadnih vod, uspešnost čiščenja in ranljivost vodnega sistema.

Gre za alternativni in inovativni pristop za ocenjevanje obremenitve z drogami med populacijo. Poraba in zloraba prepovedanih in dovoljenih drog namreč predstavlja veliko breme za družbo, saj vpliva na javno zdravje, stopnjo kriminala in gospodarstvo, zato je spremljanje razširjenosti zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog izjemnega pomena. Natančni podatki o zlorabi in porabi drog so seveda nujni za vzpostavitev učinkovitih progra-

vljeni 24-urni vzorci odpadne vode na vtokih čistilnih naprav, ki so različno velike, imajo različne konfiguracije in stopnje čiščenja. V vseh proučevanih mestih poteka vzorčenje v točno določenem tednu (marec ali april, 7 zaporednih dni) enkrat letno, analize pa izvajajo v evropskih laboratorijih. ARRS projektna naloga je začela z izvajanjem triletnega programa v juliju 2018. S pomočjo rezultatov je mogoče oceniti porabljeno drogo (mg/dan/1000 prebivalcev) oziroma število doz porabljene droge (doze/dan/1000 prebivalcev) na sprejemnem območju posamezne čistilne naprave. Sledi še primerjava podatkov WBE s socio-epidemiološkimi študijami. Raziskovalci podatke zatem posredujejo relevantnim partnerjem, znanstveni sferi in javnosti. Vsako leto

mov zdravljenja in zakonodaje tudi pri nas. Nosilec in koordinator projekta je Institut Jožef Stefan (IJS), izjava pa se v Skupini za organsko analizo Odseka za znanost v okolju, ki jo vodi prof. dr. Ester Heath. V tem raziskovalno-aplikativnem projektu sodelujejo še raziskovalci s Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo (FKKT) ter Fakultete za gradbeništvo in geodezijo (FAGG) Univerze v Ljubljani ter strokovnjaki Nacionalnega instituta za javno zdravje (NIJZ). Med partnerji, ki sodelujejo pri izvedbi te projektne naloge v Sloveniji, so podjetja JP CČN Domžale - Kamnik, VO-KA Ljubljana, Mariborski vodovod, Marjetica Koper in Komunala Novo mesto.

»V Sloveniji se je projekt začel izvajati v letu 2017, lani je že vključeval tri mesta, za katere so vzorce odpadnih voda za potrebe raziskave obdelali v laboratorijih v tujini, letos pa bo zajel že pet slovenskih mest,« poudarja Ester Heath iz IJS. »V Evropi imamo danes podatke že za 60 evropskih mest, kar omogoča tudi primerjavo o porabi drog na območju EU. V letu 2011 je bilo v projekt vključenih 19 evropskih mest, 21 čistilnih naprav in 12 laboratorijev iz 11 držav, raziskava pa je pokrila populacijo 14 milijonov prebivalcev. V letu 2018 so številke sodelujočih že za 2,5-krat višje.

Danes vsak četrti slovenski državljan kadi tobak, vsak deseti prekomerno pije alkohol, vsak drugi je vsaj enkrat v preteklem letu prekomerno popival, vsak šesti je vsaj enkrat v življenju poskusil prepovedane droge (najpogostejše kanabis), vsak peti pa uživa kombinacijo tobaka, alkohola ali kanabisa. Višji delež teh uporabnikov je moškega spola. Tovrstne podatke zbira NIJZ. Ker je kakovost teh podatkov podvržena vplivu načina zbiranja podatkov, saj na primer anketiranci zaradi stigme ne poročajo o porabi drog v celoti, želijo raziskovalci v projektu podatke iz običajnih virov kombinirati še s podatki, pridobljenimi na osnovi analize odpadnih vod (WBE, Wastewater Based Epidemiology), kar bo dodatno osvetlilo problematiko drog v Sloveniji.

Osnovo za izvajanje analiz na osnovi odpadnih vod predstavljajo sesta-

je tako v okviru projekta SCORE izdelana kakovostna mednarodna primerjalna analiza, ki opozarja na razširjenost obremenitve z drogami po posameznih evropskih državah in mestih.

Med slovenskimi čistilnimi napravami je JP CČN Domžale - Kamnik eden večjih partnerjev tega projekta. Njena zmogljivost je 149.000 populacijskih ekvivalentov, letno pa lahko tako sprejme do 9 milijonov m³ odpadne vode. Z nadgrajeno infrastrukturo v letu 2016 je postala četrta največja sistem za čiščenje odpadne vode v Sloveniji. Projekt nadgradnje je vključeval izgradnjo nove aerobno/anoksične biološke stopnje za doseganje terciarnega čiščenja s SBR-tehnologijo (sekvenčni reaktorji), izgradnjo vstopnega objekta za sprejem večje količine odpadne vode in ustrezno mehaniko predčiščenje, s čimer se je povečala obratovalna varnost. Projekt nadgradnje je pomembno prispeval k izboljšanju kakovosti reke Kamniške Bistrice in je uredil problematiko čiščenja odpadne vode v regiji najmanj za prihodnja tri desetletja. Čistilna naprava Ljubljana bo z nadgradnjo kmalu pokrivala 555.000 PE, mariborska ima zmogljivost 195.000 PE, koprška Marjetica 84.500 PE in novomeška komunala 55.000 PE. Na vseh petih lokacijah bodo uporabili validirane metode za analizo odpadne vode.

Med proučevane prepovedane droge so uvrščene klasične vrste, kot so kanabis, kokain, heroin, amfetamin, metamfetamin in ekstazi, ter tudi nove psihoaktivne snovi, med dovoljene pa alkohol, tobak in opiat. Droge ob uživanju potujejo skozi uporabnikovo telo, se metabolizirajo in se izločajo kot mešanica starševskih spojin in metabolitov. Zatem se njihova pot nadaljuje skozi kanalizacijo preko odpadne vode do čistilne naprave. Potrebni postopki zato vključujejo odvzem vzorcev odpadne vode na vtoku v čistilno napravo, analizo starševskih spojin in metabolitov oziroma izbiro spojin, ki so dovolj stabilne in primerne za kemijsko analizo, da bi lahko na osnovi tega napovedali, koliko osnovnih drog je bilo med populacijo na določenem območju v uporabi. Po določitvi koncentracije preostalih

drog je mogoče ugotoviti količine porabljene droge na dan v povezavi s številom prebivalcev, a krog se tu še ne konča. Ker čistilne naprave vseh teh snovi običajno ne odstranijo, jih nekaj prehaja nazaj v okolje, kjer obremenijo površinske vode in prst. Organizmi so izpostavljeni mešanici teh spojin, in četudi so koncentracije nizke, gre za kronično izpostavljenost, ki ima še druge sinergistične in antagonistične učinke, zato bodo izdelali oceno toksičnosti in izpostavljenosti ostankov teh spojin.

V projektno nalogo je vključen tudi NIJZ, ki bo zagotovil podatke o uporabi in razširjenosti prepovedanih drog, alkohola in kajenja. Ciljna populacija raziskave so prebivalci Slovenije, stari od 15 do 64 let, ki živijo v zasebnih gospodinjstvih. S podatki o porabi drog v Sloveniji bo tako mogoča primerjava na nacionalni ter tudi na mednarodni ravni (SCORE projekt). Svoja spoznanja bodo raziskovalci prenašali na deležnike v znanstveni sferi, z izsledki pa bodo prek medijev seznanjali tudi širšo javnost.

Kakšni bodo rezultati odvisnosti od drog v 60 evropskih mestih, med katerimi so tudi Ljubljana, Maribor in Domžale, bo tako znano sredi letošnjega marca, takoj po uradni objavi rezultatov Evropskega centra za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami za leto 2018. Podatke za tri slovenska mesta bomo lahko prvič primerjali tudi z glavnimi mesti v EU. Poleg tega bomo prvič v Sloveniji ocenili tudi učinkovitost čiščenja izbranih ostankov drog za različne velikosti in konfiguracije ČN ter ocenili ranljivosti porečja, vključujoč značilnosti porečja, vpliv površinskih vod na podzemne vode ter časovno in prostorsko spremenljivost posameznih parametrov, ki vplivajo na redčenje. V letu 2019 bo vzorčenje potekalo v petih slovenskih mestih, saj se v projekt vključujeta še Koper in Novo mesto.

JP CENTRALNA ČISTILNA NAPRAVA
DOMŽALE - KAMNIK, D. O. O.
FOTO: ARHIV CČN DOMŽALE - KAMNIK

POVABILO

Planinsko društvo Domžale, služba za turizem Domžale in Knjižnica Domžale vabijo

v petek, 15. marca 2019, ob 18. uri

na predstavitev Domžalske poti spominov, po osemindesetih letih osveženo planinsko obhodnico, ki poteka na območju celotne bivše občine Domžale. Izdani so novi Dnevniški žigov, starim kontrolnim točkam je dodano še par novih, ki s tem povezujejo tudi kraje ob poti. Kontrolnih točk je zdaj 22, trasa poti pa je morala biti na nekaterih mestih nekoliko spremenjena, a še vedno ostaja dolga – okoli 110 km. Njeni celoti se morda najbolj približamo kar z njenim sloganom S korakom do miru in doživetja.

Vabljeni!

Fotograf Dan Briški – Izostrenost pogleda

Prvi torek v februarju je bil gost Boruta Peršoljena tradicionalnem gorniškem večeru Planinskega društva Domžale in domžalske knjižnice fotograf Dan Briški, rojen 1985, gimnazijski maturant, poklicni fotograf, zapisan naravi in hribom, predvsem Julijskim Alpam in Trenti, čeprav njegove izvrstne fotografije najdemo tudi na drugih področjih – npr. arhitektura, moda in portretna fotografija. Je član PD Ljubljana Matica, vodi fotografske delavnice, hkrati pa je vodnik PZS. S fotografijami sodeluje v številnih domačih in tujih revijah, najdemo jih v knjigah, v vodnikih in koledarjih. Za njim je že kar nekaj skupinskih in pet samostojnih razstav, je pa tudi dobitnik več nagrad.

Po kratki predstavitvi svojega sogovornika se je Dan sam predstavil z vrsto čudovitih fotografij – po njegovem izboru najlepših iz gorskega sveta, ob pogledu na katere pa so številni obiskovalci kar hitro spoznali, da so motivi velikokrat povezani s prehodom dneva v noč in obratno, ožarjeni s soncem, povezani z nočnim nebom in različno svetlobo, ki je pri fotografu še kako pomembna. V prijaznem pogovoru z Borutom smo izvedeli, da se je ljubezen do fotografije gora začela iz ljubezni do hribov, kamor je sprva samo hodil in plezal, je pa tesno povezana s Trento, kjer se je s starši v njihovi hiški počutil zelo domače. Ob tem se je v njem rodila želja, da bi najlepše trenutke delil s kolegi. Prvo fotografiranje, tudi z očetovim fotoaparatom, ga je zelo pritegnilo, tako da je fotoaparat postal stalni spremljevalec in je v hribe hodil, da bi fotografiral in ujel najlepše trenutke. Iz hobija je fotografiranje postalo poklic, najpogostejši motivi pa pokrajina, visokogorje, živali, tudi obiskovalci ... Posebej je motive spremljal v času, ko se dan preveša v noč ali noč v dan. Naj-

prej je iskal le trenutne motive, danes želi fotografije z zgodbami. Fotografira tudi v okviru turističnih delavnic, motive išče v drugih državah, pri fotografiranju pa posebno skrb namenja svetlobi, pri čemer opozarja na svetlobno onesnaženost. Nikoli se mu ne muči, tudi če včasih traja dalj časa, da motiv ulovi na fotografski trak. Fotografija mu je zelo odprla oči, postal je bolj pozoren na vse okoli sebe. Hribi so zanj polni nekih

zgodb, blizu so mu nepoznani kotički, saj so 'glavne' znamenitosti že dovolj poslikane.

S fotografijo vzpostavlja odnos do narave, živali – te so njegov zelo priljubljen motiv, tudi do posameznikov. Njegove fotografije prinašajo sporočila, med njimi tudi, da je varovanje narave zelo pomembno, zato meni, da je treba Triglavski narodni park še bolj zaščititi. Zanj so fotografije dokument časa in ga ohranjajo. Sodeluje in se dobro razume z veliko fotografi, dobi veliko pohval, med slovenskimi vrhovi pa najraje fotografira Špik, Škrlatico, saj sta npr. Triglav in Jalovec že vse

preveč oblegana. Najčudovitejše lokacije ohranja zase, v gore se odpravlja z nahrbtnikom, ki je včasih težak tudi blizu 40 kg, in vedno znova išče nove motive, ustavlja pa se tudi pri tistih, ki mu ob prvem fotografiranju niso najbolj uspeli.

Nekaj besed je, glede na številna vprašanja prisotnih, namenil tudi razvoju fotografije in tehniki. Začel je namreč z diapozitivi, danes pa uporablja najmodernejšo tehnologijo, čeprav mu za znamke ni mar. Podrobno je predstavil tudi svoj odnos do 'obdelovanja' fotografij, sam postopek odločitve za čas fotografiranja, za kompozicijo, izbiro motiva ... Ljubi drobne detajle in ob pogledu na fotografije takoj spozna tiste, ki jih je ustvaril sam. Obudil je tudi spomine na znamenitega Jako Čopa, s katerim se je večkrat srečal, in njegovo Pravljico o zlatorogu, pri kateri je občudoval združitev diapozitivov in vsebine zgodbe. Išče vedno nove motive, tudi v dolini Trente, pri tem pa nikoli ne pozabi na varnost. Kar precejšen del koristnih znanj za hojo v hribe je dobil v vodniškem tečaju. Čeprav sprva ni bil najbolj navdušen nad fotografijami z ljudmi, zdaj ugotavlja, da so posamezniki, tudi živali, na vrhovih, na grebenih dodatna vrednost na fotografijah.

Gorniški večer, v katerem sta nam Borut Peršolja (iskrene čestitke za rojstni dan!) in Dan Briški predstavila fotografijo kot del kulture in umetnosti, je bil prijeten uvod v kulturni praznik.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

Arboretum odpira vrata

Letošnji februar je bil topel in sončen, dnevi se daljšajo in sonce bo na plano zvalo vse, ki smo mrzlo zimo preživljali na toplem. Narava kar kliče, prebudile so se tudi rastline, in kje jih je lepše opazovati kot v Arboretumu Volčji Potok. Z novo sezono se začenja tudi prodaja sezonskih vstopnic. Za občane Domžal so tudi letos na voljo letne vstopnice po znižani ceni, ker občina Domžale, tako kot vsa leta, za svoje prebivalce sofinancira obisk parka. Vstopnice lahko kupite v Volčjem Potoku na vhodu v park. S seboj morate imeti lansko vstopnico ali sliko in osebni dokument, cena pa osta-

ja nespremenjena – 25 evrov za odrasle, otroške pa so še cenejše.

V Arboretumu je marec mesec narcis, april pa mesec tulipanov. Poleg razcvetenih glavic, ki se bodo nagibale v pomladnih vetrovih, pa je na voljo še marsikaj drugega. Obiskovalcem poleg izobraževalnih vsebin nudijo tudi možnost aktivnega in ustvarjalnega preživljanja prostega časa. V parku vse leto prirejajo različne prireditve, namenjene obiskovalcem vseh starostnih skupin. Še posebno veseli so obiska mladih družin, ki želijo pri njih preživeti prosti čas in se učiti novih stvari. Na

voljo so strokovna predavanja, tečaji ter strokovna vodenja in predstavitve, še posebej pa otrokom prilagojene delavnice. Večina je brezplačna (plača se le vstopnina v park), podrobnejši urnik dogajanja si lahko ogledate na njihovi spletni strani www.arboretum.si. Na vsako delavnico, predavanje ali ogled se je treba prijaviti po elektronski pošti na naslov prireditve@arboretum.si. Ne smemo pozabiti niti na vlak, ki bo tudi letos vozil po parku, in omogočil ogled ljudem, ki težje hodijo.

Prisluhnimo klicu prebujene narave!

Za samo 25 € vsak dan v Arboretum!

Sezonske karte že v prodaji

Arboretum Volčji Potok vabi!

20. Gostičevi dnevi

VABIMO VAS NA SLOVESNOSTI
V SPOMIN NA OPERNEGA PEVCA
JOŽETA GOSTIČA

Zagreb - Homec - Domžale - Ljubljana
2. - 15. 3. 2019

Sobota, 2. marca, ob 18.00

Opera HNK v Zagrebu

G. Verdi: TRUBADUR

Solisti, zbor in orkester

Opere HNK v Zagrebu

Avtobusni prevoz v Zagreb s Homca ob 14.30.

Prijave: gosticevi.dnevi@gmail.com, 051 319 675

Nedelja, 3. marca, ob 11.00

Cerkev Marijinega rojstva na Homcu

SPOMINSKA SVETA MAŠA

Daroval jo bo

upokojeni koprski škof msgr. Metod Pirih

Albe Vidaković: III. staroslovanska maša

Zbor Cantores sancti Marci Zagreb

Zborovodja

Jurica Petar Petrač

Nedelja, 3. marca, ob 17.00

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

SLAVNOSTNI KONCERT

Solisti Opere HNK Zagreb

Adela Golac Rilović, sopran

Stjepan Franetović, tenor

Davor Radić, bariton

Darijan Ivezić, klavir

Solisti SNG Opera in balet Ljubljana

Mojca Bitenc, sopran

Rebeka Radovan, sopran

Elena Dobravec, mezzosopran

Andrej Debevec, tenor

Branko Robinšak, tenor

Dejan Maksimilijan Vrbaničič, tenor

Mojca Lavrenčič, klavir

Nakup vstopnic: mojekarte.si

Petek, 15. marca, ob 19.30

SNG Opera in balet v Ljubljani

J. Offenbach:

HOFFMANNOVE PRIPOVEDKE

Solisti, zbor in orkester

SNG Opera in balet Ljubljana

Nakup vstopnic: opera.mojekarte

Pokrovitelj

Občina Domžale

Organizatorji

Kulturno društvo Jože Gostič Homec

Društvo prijateljev zagrebske Opere

SNG Opera in balet Ljubljana

Opera HNK Zagreb

www.gosticevi-dnevi.net

Informacije: 051 319 675

NOVICE

Grinijevo časnikovanje: Katera naslovnica bo krasila prvi Grinijev časnik?

Okoljska vzgoja najmlajših je zelo pomembna, saj otrokom vgrajuje vrednote, ki jih potem spremljajo vse življenje. Zato maskota Javnega komunalnega podjetja Prodnik, zdaj že dobro prepoznan in nadvse priljubljen vesoljček Grini, tudi v letošnjem letu nadaljuje z ozaveščanjem otrok v sodelovanju s šolami in vrtci.

Drugi in tretji razredi osnovnih šol z območja občin Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče ravno v tem času sodelujejo pri ustvarjanju prvega Grinijevega časopisa za otroke, ki bo pokrival okoljske teme, kot so ločevanje odpadkov, kako odpadki dobijo novo življenje, pot vode, za popestritev pa tudi nekaj miselnih ugank in zabavnih nalog. Grini pa je učence povabil tudi k ustvarjanju naslovnice. **Vse prejete naslovnice so objavljene na Grinijevi spletni strani grini.si, kjer do 10. marca 2019 poteka vsečkanje oziroma glasovanje za najboljšo naslovnico. Naslovnica, ki bo prejela največ všečkov in hkrati tudi največ glasov s strani žirije, bo postala čisto prava naslovnica Grinijevega časopisa. Vabljeni h glasovanju čisto vsi.**

Grini pa skupaj s smetarji z veseljem obišče tudi otroke v vrtcih, kjer jim predstavi delo smetarjev in osnove ločevanja odpadkov. Otroci se tako na zabaven način spoznajo s pomembnim odgovornega odnosa do okolja in z veseljem upoštevajo Grinijeve navodila.

TADEJA JENČIČ,
JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNİK

V Domžalah je lepo, s sodelovanjem pa najlepše

Sodelujte na Lokalnem izzivu Domžale

Iskali bomo inovativne ideje za razreševanje lokalnih potreb. Dogodek je neprofitne narave, glavni namen je iskanje rešitev, ki pozitivno prispevajo k razvoju lokalnega okolja in družbe. Zmagovalna ideja bo prejela podporo za realizacijo rešitve (svetovanje, mentorstvo) v vrednosti do 300 evrov.

Kdo se lahko prijavi? Predstavniki nevladnega, javnega in gospodarskega sektorja, prostovoljci, strokovnjaki, študentje, posamezniki in drugi, ki si prizadevate najti inovativne rešitve v lokalni skupnosti.

Lokalne potrebe, ki bodo v središču dogodka:

- Kako narediti občino Domžale prijazno invalidom?
- Kako izboljšati kvaliteto prostega časa otrok?
- Kako povečati urejenost ekoloških otokov?

Kdaj? Sreda, 6. marec 2019, od 17.00 do 20.00

Kje? Sejna soba Zavoda za šport Domžale, Kopališka 4, Domžale

Prijava: udeležba na dogodku je **brezplačna**, s predhodno prijavo na spletni strani: www.consulta.si ali klavdija.tomazic@consulta.si. Prijave sprejemamo do **4. marca 2019**. Več informacij na klavdija.tomazic@consulta.si ali po telefonu 01 320 94 84.

Za lažjo predstavbo: na podlagi prijav se bodo oblikovale delovne skupine, znotraj katerih boste izmenjevali ideje, znanja in rešitve za razreševanje izbrane lokalne potrebe. Preko moderiranega skupinskega dela boste udeleženci pripravili idejno rešitev, kako zadovoljiti izbrano lokalno potrebo in opredelili korake za njeno reševanje. Vse skupine bodo ob koncu dogodka predstavile svoje idejne rešitve. Skupina z najboljšimi idejnimi rešitvami bo zmagovalna in bo prejela podporo za realizacijo rešitve (svetovanja, mentorstva) v vrednosti do 300 evrov.

Organizator dogodka je **Stičišče NVO osrednje Slovenije**, ki zagotavlja podporo okolje nevladnim organizacijam v regiji in s svojimi aktivnostmi prispeva k izboljšanju strateškega položaja nevladnih organizacij v osrednjeslovenski regiji.

Tekom dogodka bo zagotovljen odmor s prigrizki.

Ste pripravljeni sprejeti izziv?

consulta.si

Stičišče NVO
osrednje Slovenije

EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Fragmenti iz življenja bioterapevta Marjana Ogorevca

V filmskem portretu srečamo priznanega slovenskega bioenergetika in športnega trenerja Marjana Ogorevca v njegovem intimnem svetu na Malem vrhu, kjer živi v tesni povezanosti z naravo in v sozvočju z letnimi časi. Sledimo njegovi pripovedi, ki nas spomni, da je zemlja dar življenja, vir zdravja pa je v naravi.

V Mestnem kinu Domžale so v sredo, 13. februarja 2019, predvajali dokumentarni film režiserke Jasne Hribnik Neskončni začetek – Fragmenti iz življenja bioterapevta Marjana Ogorevca, ki je filmski portret priznanega slovenskega bioenergetika in športnega trenerja Marjana Ogorevca. Projekciji filma je sledilo še njegovo predavanje, ki ga je vodila Cveta Zaklokar. Narava, kot pravi, je absolutno inteligentna in od nje se lahko vedno učimo. Smisel življenja vidi v razvoju človekove zavesti. Približa nam idejo naravnega bivanja in odpira vprašanja današnje družbe, ki je na preizkušnji. Čeprav človeška evolucija poteka spontano, se zdi, da je kljub tehnološkemu napredku začela nazadovati.

Obiskovalcem je Marjan Ogorevc razložil razmerja v sodobni družbi, s poudarkom na družinskih in partnerskih odnosih, o otrocih, ki že pri dveh letih gledajo v tablice ter poslušajo glasbo in risanke, samo da imajo starši mir pred njim ... Osvetlil je problem sodobne politike in nas seznanil z njenim vplivom na naše življenje. Spoznali smo vzorce, po katerih deluje naša politika. Najbolj poslušni politiki naredijo največ škode za državo. Namesto da bi odločali po svoji vesti, odločajo po navodilih nekoga, pa čeprav vedo, da to ne bo dobro.

Tudi o tako imenovanem mobingu je bilo govora. Je res vse mobing, če nekdo želi, da delaš drugače kot do zdaj in pritiska na tebe, ali se najprej sam vprašaš, kaj delaš narobe, mogoče je pa le boljše, kot ti drugi predlaga. A tista užaljenost in zakoreninjenost starega ritma dela je tako močna, da se izgovarjamo na mobing nad nami.

Na filmskem večeru smo spoznali človeka, ki si po mnenju številnih upa razmišljati precej nenavadno in

drugače. Pa vendar, z njegovo metodo karmične diagnostike je ozdravelo ogromno število ljudi. Predvsem nas seznani z možnostjo, kako lahko spremembo na bolje dosežemo sami, kako pomembni so odnosi v družini, s partnerjem, v službi, državi, spregovoril je o odvisnostih in o podzavestnih vzorcih energijskih odvisnosti, o izzivih v sodobni politiki in šolstvu, kako lahko duhovno rastemo prek športa in še kako narediti velik korak naprej v naši evoluciji. Način življenja in izguba vrednot ter ohlapnost družbenih norm zahtevajo več svobodne volje pri odločanju, zato odločanje postaja eden večjih problemov sodobnega človeka. Nekdo, ki se ne more odločiti, je pravzaprav sprejel odločitev, da obstane na mestu.

Čas, v katerem živimo, je zelo naporen, saj od nas zahteva veliko prilagajanja in prizadevanja za ohranjanje kakovostnega življenja. Da bi bili življenju kos, je nujno, da spoznamo, kaj nas omejuje, kje še imamo potencial in kako jih razviti.

BESEDILO IN FOTO MIRO PIVAR

V spomin na skladatelja in župnika Matijo Tomca

Osmi februar za domžalsko župnijo ni samo kulturni dan v spomin na pesnika Franceta Prešerna, ampak je to tudi dan smrti skladatelja in dolgoletnega domžalskega župnika Matije Tomca, ki je umrl pred trinidesetimi leti, 8. februarja 1986.

V spomin na profesorja Matijo Tomca in v počastitev kulturnega praznika je v nedeljo, 10. februarja 2019, v cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Domžalah potekala sveta maša, ki jo je daroval Avguštin Klobčar, duhovni pomočnik v župniji Domžale. Da je sveta maša zazvenela še bolj slavnostno, je poskrbel Mešani pevski zbor župnije Domžale, ki je na koru pod taktirko zborovodkinje Ksenije Kozjek in ob spremljavi organista Janeza Kozjeka zapel nekaj Tomčevih pesmi.

Po sveti maši je zbor v sodelovanju z organistom Anžetom Kozjekom pripravil še krajši kulturni program, ki se je odvijal pred oltarjem cerkve. Ker je letos tudi 55 let od smrti Franca Ksaverja

Meška, pisatelja in župnika, je beseda nanese na njegovo življenje in delo, ki ga je predstavila Marjeta Likar.

V nadaljevanju je Jure Mikeln prebral črtico iz Meškovih knjižnih del, kulturni program pa je z besedami o Matiji Tomcu povezoval Janez Kozjek. Kulturni program je zbor zaključil s pesmijo Teče mi, teče vodica, nato pa so skupaj odšli še do groba Matije Tomca in Franca Bernika, ki imata skupno počivališče na starem domžalskem pokopališču, takoj desno za vhodom. Tam je potekal še krajši kulturni program, ki so ga pripravile pevke in pevci Mešanege pevskega zbora župnije Domžale. Andrej Svete, duhovni pomočnik v župniji Domžale, pa je ob skupni molitvi s farani, ki so se udeležili maše in kulturnega programa ter pevci, na koncu tudi blagoslovil grob in prižgal svečo.

Pokojni prof. Matija Tomc ima izredne zasluge za cerkveno in liturgično petje in glasbo, zlasti še v prenovi liturgije po drugem vatikanskem cerkve-

nem zboru. Ni cerkve na Slovenskem in tudi ne cerkvenega pevskega zbora v Sloveniji, tudi organista ni, ki ne bi poznal Tomčevih skladb. Skoraj ni kraja, kjer ne bi odmevala Tomčeva pesem, ne samo v Sloveniji, temveč tudi med našimi zamejci in med Slovenci po svetu, ki jih Tomčeva pesem povezuje še danes. V svojih skladbah cerkvenega in svetnega značaja bo pokojni Matija Tomc še dolgo živel. Njegov življenjski opus je izredno bogat. O njem so že in bodo še strokovnjaki izrekli svoja mnenja in svojo sodbo. Lahko pa že danes trdimo, da je njegovo glasbeno delo bistveni sestavni del slovenske glasbene kulture. Bogate darove, ki jih je pokojni Matija Tomc prejel ob svojem rojstvu od Stvarnika, je razvijal z vztrajnim delom in v tesni povezavi z izročilom slovenskega naroda. Še več, danes je povsem jasno, da je bil Matija Tomc izjemen skladatelj, eden največjih slovenskih skladateljev 20. stoletja.

BESEDILO IN FOTO MIRO PIVAR

Igra in biseri

V organizaciji Cvete Zalokar ter Knjižnice Domžale je v ponedeljek, 11. februarja 2019, v prostorih knjižnice potekal dogodek Srečanja z ustvarjalci, na katerem nam je gost Bogdan Biščak predstavil svoje alpinistično življenje v besedi in sliki, saj je ob slikah, ki so se vrtele na projekcijskem platnu, ter podrobnem in zanimivem predavanju, lotil svojih najlepših doživetij v gorah širom sveta. Bogdan Biščak, rojen leta 1958, je eden izmed vidnejših predstavnikov alpinistične generacije 'osemdesetih'. Generacije, ki je v 80. letih, to je v času, ko je bil alpinizem vse, slovenski alpinizem postavila v vrh svetovnega. Plezal je v Alpah, Andih, Himalaji in Karakorumu. Skupaj z Radom Fabjanom in Matevžem Lenarčičem so kot prvi Slovenci priplezali na vrh Fitz Roya in Cerro Torreja, kot član odprave v Karakorum se je – tako kot Viki Gro-

šelj, Pavle Kozjek in Andrej Štremfelj – v enem tednu povzpel na dva osem-tisočaka: Broad Peak in Gasherbrum II. Plezal je skoraj izključno v ozkem krogu prijateljev, kar je odločilno oblikovalo njegovo alpinistično izkušnjo. Svoje alpinistične dosežke pa je začel s postojnsko četvorko, v kateri so bili avtor predstavljene knjige Bogdan Biščak, Igor Škamperle, Igor Mezgec in Rado Fabjan.

V drugem delu sta se z moderatorko Cveto Zalokar podala na pot ustvarjanja knjige Igra in biseri: kako sem hčerki z alpinizmom razložil življenje, kjer v poetičnem in duhovnem tonu opisuje svoje pogovore in razmišljanja s svojo hčerko na temo alpinizma in vsakdanjega življenja. Avtor Bogdan Biščak v knjigi razgrne delovanje v zelo plodnih plezalnih dneh 'postojnske četvorke', literarno prepletenih z intimnim pogovorom hčere in očeta, o vrednotah, presežkih in čisti duši, ki prefinjeno odstrita tančice spoznanja in bogastvo življenja ter strastno življenje alpinista in njegovo nevarno igro.

Predstavljena knjiga je zato lahko tudi kot nekakšen Biščakov učbenik življenja, iz katerega lahko vsak bralec zase izlušči preizkušnje življenjskih modrosti. Zato ta knjiga ni samo knjiga za alpiniste in ljubitelje plezanja, ampak je izpoved o plezanju po življenju in medosebnih odnosih med hčerjo in očetom, je nevsiljiv prikaz, kako lahko plezamo skozi življenje, ne da bi se preveč zaplezali v svoj lasten svet. Avtor nam je tudi prebral odlomek iz knjige. Navdihujoče branje, ki nudi številne iztočnice za samospraševanja in pogovore.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Pál Szomi in Mizarstvo Jagodic prenovili studio Kontrabanta

Glasbeno ustvarjanje prinaša s seboj tudi veliko opravka z izboljševanjem zvoka na posnetkih. Avdio inženirji stremijo k perfekciji posnetkov. Prvi pogoj za dobro skladbo je seveda, da že samo po sebi mora biti poslušljiva, drugi pogoj pa, da jo glasbeniki dobro zaigrajo.

Tretji pogoj za kvaliteto posnetkov je oblika studia, dodatki, ki odvzamejo odvečen zvok, izluščijo želenega. Pál Szomi se je v času od oktobra do konca januarja podal v delo, za katerega ti ne sme zmanjkati trme. Ob nočeh je lepil na vezane plošče lesene letve in tako naredil t. i. difuzorje, ki jih je oblikoval glede na meritve v studiu, ki jih je predhodno naredil. Zatem je naredil še absorberje, ki 'umirijo' base, na koncu pa smo s skupnimi močmi vse to pritrdili na strop in zidove in tako dobili sobo, ki zgleda kot kakšna vesoljska ladja iz

znanstvene fantastike. V to sobo bodo sicer prišle še knjižne police, ki bodo skupaj s knjigami in ploščami delovale tudi kot nekakšni absorberji.

Ves les za potrebno gradnjo je podarilo Mizarstvo Jagodic, in verjemite, šlo je za kakšen kilometer lesenih le-

tvic različnih debelin in dolžin, ter nekaj kvadratnih metrov vezanih plošč, pri naših 'izmišljotinah' so Jagodičevi izkazali veliko mero potrpežljivosti. Pri končni montaži difuzorjev na strop in stene je pomagala družina Hribar z Brda.

Vse skupaj je bilo narejeno ob pravem času, saj se bo Kontrabant v kratkem lotil snemanja novih skladb za otroke in odrasle. Hvala vsem za dobro opravljeno delo, še bo veliko dobre glasbe v Domžalah in Mengšu.

BÉLA SZOMI KRALJ

Likovno-literarni natečaj Voda je svoboda

Center za mlade Domžale razpisuje likovni in literarni natečaj Voda je svoboda.

Kjer ni vode, ni življenja. To naj bo vodilo pri pripravi likovnih in literarnih del. Osredotočite se na pomen vode v vsakdanjem življenju in potrebo, da le-ta ostane čista. Brez plastike in drugih virov onesnaženja. Naj ostane modro zlato.

Dela lahko oddate v različnih likovnih tehnikah in literarnih žanrih. Sodelujete lahko v dveh kategorijah,

v likovni in literarni, vsak udeleženec lahko sodeluje z največ enim delom v vsaki kategoriji (skupaj največ dve deli). Prejeta dela bo pregledala strokovna komisija. K sodelovanju vabljeni vsi ki vas nagovarja umetnost in razpisana tema. Sodelovanje na natečaju je brezplačno.

Več informacij o natečaju, pogojih sodelovanja in načinu prijave najdete na spletni strani Centra za mlade Domžale. Rok za oddajo del: 12. 4. 2019.

VODA JE SVOBODA
LIKOVNI IN LITERARNI NATEČAJ
ROK ZA ODDAJO: 12. 4. 2019
ODPRTJE RAZSTAVE: 16. 5. 2019

STAROSTNE SKUPINE:
A: PREDŠOLSKI OTROCI
B: OSNOVNOŠOLCI
C: DIJAKI, ŠTUDENTI IN ODRASLI

CELOTEN RAZPIS S POJASNILI O TEMI IN NAČINI ODDAJE DEL JE DOSTOPEN NA SPLETNI STRANI WWW.CZM-DOMZALE.SI. SODELOVANJE NA NATEČAJU JE BREZPLAČNO.

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Pletemo spomine z Elo Košir

Andreja Čokl je na prvem domoznanskem večeru v organizaciji Turistično-informativnega centra in Knjižnice Domžale v letu 2019. Še pomnite Domžalci gostila eno najbolj znanih Domžalčank s področja športa in rekreacije Elo Košir, ki je več kot 40 let učila telesno vzgojo v osnovni šoli, hkrati pa s svojim de-

karja, ki je vplival na gospo Elo, da se je odločila za telovadbo. Še prej so spomini na tekanje ob Kamniški Bistrici, metaje kamenja v reko, prijetno družbo in potepanja v nižji gimnaziji. Bila je in je še članica Športnega društva Partizan, iz katerega so izšle vse današnje športne panoge: vodila je oddelke, poučevala

Domoznanski večeri potekajo v organizaciji Knjižnice Domžale in Turistično informativnega centra Občine Domžale.

lom pomembno vplivala tudi na društva s področja športa. V prijetnem večeru se je spominjala številnih generacij, ki jih je poučevala, obudila spomine na zgodovino športa in rekreacije, in ko so številni poslušalci izvedeli, da prihodnje leto praznuje 90. rojstni dan, kar verjeti niso mogli. Gospo Elo namreč vsakodnevno srečujejo po Domžalah s kolesom, rada se udeležuje prireditev, še vedno je atletska sodnica, doma vrtnari in rada obuja spomine na Domžale nekoč, ko je bila njena ljubezen tudi motor.

Njeno življenje je povezano tudi s slarnikarstvom, saj je bil njen oče Karel delavec v Cerarjevi slarnikarski tovarni, kjer je spoznal tovarnarjeve hči Frančiško in rodila se je ne navadna ljubezenska zgodba – s srečnim koncem. Starša sta bila izredno pridna, sama sta zgradila hišo z delavnico in lepo skrbela za štiri otroke. Posebej v sezoni je bilo v Koširjevi delavnici, eni močnejših v Domžalah v 30. letih preteklega stoletja, veliko dela, kjer je oče Karel sam, ob pomoči šestih do osmih delavcev, izdeloval slarnike, pridno pa so pomagali tudi otroci. Kar pet do 10.000 slarnikov na leto so izdelali, mama je navadno delala ene vrste slarnikov, oče druge, gospa Ela pa se spominja, kako je pred odhodom v šolo likala kite. Kljub delu je povedala, da je bilo časa za druženje vedno dovolj – tudi danes, če si ga prav urediš.

Po drugi svetovni vojni, posebno po materini smrti, je obrt usihala, vzrok je bil tudi v očetovi bolezni, in gospa Ela je ostala pri 17. letih edina, ki je preživljala družino, skrbela tudi za nepokretno sestro in se hitro učila. Ni bilo lahko. Končalo se je brezskrbno otroštvo, »Vseskozi me je reševal šport in prepričanje, da če imaš voljo in željo, se vse naredi. Pa tudi: čas najdeš, če ga hočeš najti.«

Prijetni so spomini na učitelja telovadbe Milana Merharja, tudi sli-

in ob delu študirala na Fakulteti za šport. V Ljubljano se je vozila s kolesom, tudi očetovim, se popeljala do Plitviških jezer, čez Vršič v Trento in še kam. V okviru Partizana je vzgojila uspešno vrsto telovadk ki so zmagale celo na državnem mnogoboju. Še danes se spominja, kako so bili v Partizanu kot ena sama družina, kako je bilo užitek gledati uspešna dekleta, z udarniškim delom graditi današnji stadion, obiskovati tečaje, taborjenja ... Gospa Ela priznava, da je bila stroga, a pravična in zato so jo imeli mladi radi, kar so priznali tudi nekateri obiskovalci. Prepričal se, preden ukrepaš, je bil njen moto, lepi spomini pa povezani z učenjem telesne vzgoje – fantov in deklet skupaj tudi po več deset, z odmori na sprehodih po šolskem dvorišču ali hodnikih. Vselej je pri svojih učencih upoštevala njihove možnosti, bila je avtoriteta, ki so jo vsi – in jo še danes – spoštujejo in jo imajo radi. Posebno se je priljubila otrokom s posebnimi potrebami, s katerimi je dve desetletji telovadila, smučala in plavala v okviru društva Sožitje. Ko jih spoznaš, so pravi sončki, ki jih ne smeš razočarati. Imeti jih moraš rad in oni ti to ljubezen vračajo.

Imela sem srečo, da sem imela tako učiteljsko telovadbo, je na srečanju povedala ena izmed njenih učenek in njene besede povedo vse o pravično strogi, vselej pripravljeni pomagati gospe Eli Košir, ki se z lepimi spomini tudi na folkloro, mažoretke in najbrž še kaj vrača v preteklost, v sedanosti pa želi več pravičnosti, spoštovanja, vzgoje v družini, več prijetnega športa in rekreacije za vse generacije.

Prijetno jesen še naprej, spoštovana Ela, in prijetno življenje v edini originalni slarnikarski hiši v Domžalah.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Controlmatik commerce, d.o.o.

Radomlje, Rovska cesta 36

takoj zaposli novega sodelavca (m/ž)

CONTROLMATIK
COMMERCE

MONTAŽER BAZENSKIH TEHNIK

Izbrana oseba bo zadolžena za:

- montažo in servis bazenske tehnike na terenu,
- pripravo blaga v skladišču in razvoz do kupcev (vozniki izpit B kategorije)
- pripravo dokumentacije v pisarni

Pričakujemo:

- poklicna (IV.st.) ali strokovna (V.st.) izobrazba elektro ali strojne smeri
- izkušnje so prednost, vendar niso pogoj,
- timska usmerjenost,
- osnovno računalniško znanje.

Nudimo zaposlitev za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljejo svoj CV na controlmatik@siol.net

NOVICE

S hvaležnostjo se vas spominjamo Za socialno dejavnost več kot sto tisoč evrov

Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan, ki v letošnjem letu praznuje 70-letnico uspešnega dela, tudi letos ob kulturnem prazniku ni pozabilo na hvaležen spomin na vse pokojne, ki so v Kulturnem društvu Miran Jarc Škocjan ustvarjali in vzpodbujali kulturno življenje. Spominu nanje in v počastitev kulturnega praznika je v cerkvi sv. Kancijana v

ce. Po Ave Mariji pa je zbrane nagovorila Pia Brodnik ter spregovorila o zgodovini in razvoju kulture, o vrednotah, ki jih vsakovrstna kultura prinaša in so še kako žive tudi v Kulturnem društvu Miran Jarc Škocjan. V svojem razmišljanju je poudarila pomembnost ustvarjalnosti, pomembnost raznovrstnosti kulture in umetnosti za

Škocjanu g. Jure Ferlež, župnik v Dobu, daroval sveto mašo in v pridigi izpostavil kulturo kot nekaj zelo pomembnega za življenje slehernega izmed nas, saj je v vsakem od nas majčkeno kulturnika: pesnika, pisatelja, umetnika, ki prepozna vrednote in je zanje hvaležen.

Sledil je kulturni program, ki ga je povezovala Ajda Sokler in prispevala tudi vezno besedilo, v njem pa so sodelovale sopranistki Tina Debevec in Ana Plahutnik in pianistka Tina Tominec, o kulturi pa je razmišljala Pia Brodnik, redna profesorica na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani in dolgoletna aktivna članica Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan.

Povezovalka Ajda je spomnila na začetke društva, na kulturo, ustvarjalnost, ki sta doma na Studencu, v kulturnem društvu, ki že sedem desetletij razveseljuje svoje številne obiskoval-

življenje vsakogar od nas ter življenje ljudi okoli nas. Ob tem pa razmišljala tudi, kako smo obkroženi tudi s kulturo medosebnih odnosov, kako pomembna je ljubiteljska kultura, pozabila pa ni niti na slovenski kulturni prostor, na pomen kulture za posameznika, ki ga lahko tudi spreminja, in pomen kulture za narod kot celoto, pomen medijev in modernih omrežij in njihovem vplivu na ljudi, ob tem pa spomnila tudi na nekulturnost. Svoje razmišljanje je zaključila s pesmijo letošnjega jubilaranta Valentina Vodnika in njegovim pomenom za Slovence.

Glasbenice so obiskovalcem s svojim nastopom pripravile čudovit večer, ki se je nadaljeval s srečanjem v prostorih društva in hvaležno mislijo na vse pokojne ustvarjalce.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Začetek posameznega leta je navadno priložnost tudi dolžnost, da se pogleda po preteklem letu in oceni, kako uspešno je bilo za posamezno organizacijo. Območna organizacija Rdečega križa Domžale večkrat v letu poroča o svojih aktivnostih na področjih, ki jih pokriva ter skupaj s poročili navadno opozarja tudi na probleme, ki so povezani s posamezno dejavnostjo, pa naj gre za krvodajalske akcije, delavnice za oživljanje z AED, povabilo v enote prve pomoči, zbiranje oblačil, obutev ter drugih dobrin ali za posamezne projekte, s katerih uresničevanjem poskrbijo za letovanje otrok, tudi starejših, za zagotavljanje hrane, šolskih potrebščin, plačilo osnovnih položnic, ipd. Ker pa tako darovalce kot vse, ki spremljajo socialno dejavnost območnega združenja Rdečega križa Domžale, zanima, koliko aktivnosti na tem področju je bilo opravljenih, v sodelovanju s sekretarko združenja Majdo Mernik predstavljam porabo sredstev na področju socialne dejavnosti v letu 2018 ter se hkrati prav vsem, ki so kakorkoli pomagali, posebej še krajevnim organizacijam RK, iskreno zahvaljujemo za vso pomoč.

V letu 2018 je bilo razdeljenih kar 15.960 litrov mleka, 3740 kg moke, 4410 kg testenin, 4770 litrov olja, 2776 kg riža, 7008 pločevink pelatov in 6480 pločevink fižola. Socialno ogroženim so bili ob teh prehrabnih artiklih razdeljeni tudi prehrabni paketi TUŠ (1008 kosov), v pomoč pa jim je bilo tudi enako število pralnega praška po 3 kg. Skupna vrednost EU hrane SKLAD 2018 in TUŠ paketov znaša 42.433 evrov.

Posebej so se naši občani in občanke v letu 2018 izkazali pri doniranju – zbiranju hrane v Mercatorju (maj in december) ter v decembru, ko je podobna akcija zbiranja hrane v košaro potekala v Lidlu. Ocenjena teža vse zbrane hrane in higienskih pripomočkov je bila okoli 900 kg v vrednosti 2000 evrov. Iskrena hvala pa tudi

KŠD Peče, ki je Rdečemu križu darovalo darila za otroke v vrednosti 1200 evrov.

Za otroke iz socialno ogroženih družin je pomembno, da zaradi tovrstnih razmer niso prikrajšani za prijetno počitnikovanje na morju. Tako je letos domžalski Rdeči križ omogočil letovanje 15 otrokom na Debelem Rtiču v poletnem času in 15 otrokom v času krompirjevih počitnic. Skupna vrednost tovrstnih letovanj je 6700 evrov. Tovrstnih prijetnih trenutkov na Debelem Rtiču, ki krepijo tudi zdravje, je bilo deležnih tudi šest starejših ogroženih, RK pa je za letovanje zagotovil 2100 evrov.

Po počitnicah se otroci vrnejo v šolo in je to čas, ko imajo nekatere socialno ogrožene družine kar precejšnje težave z nakupom šolskih potrebščin. Naše združenje jim je v letu 2018 priskočilo na pomoč z boni v vrednosti 6100 evrov.

Precej težav imajo nekatere družine tudi s plačilom položnic (stanovanjski stroški, komunalne storitve, elektrika, ogrevanje, zavarovanje in drugo). Območno združenje RK Domžale jim je pomagalo v vrednosti 22.500 evrov.

Vse leto je območno združenje zagotavljalo tudi tople obroke za 13 do 15 prejemnikov dnevno v vrednosti 21.500 evrov. Prav tako je RK zagotavljal pokrivanje stroškov za bivanje štirih oseb, ki nimajo druge možnosti namestitve, v zanje posebej namenjenih prostorih, omogočili pa so jim tudi topli obrok ter uporabo kopalnice in sanitarij. Ocenjena vrednost storitve je 2000 evrov.

Vse leto je bilo združenje dejavno tudi na področju zbiranja in oddajanja rabljenih oblačil in obutev. Prejeli so več kot šest ton rabljenih oblačil in obutev ter poskrbeli, da so te dobrih prejele socialno ogroženi, ki so jih potrebovali. Pri tem sekretarka Majda Mernik posebej pohvali prostovoljce, saj pravi: »Naših 13 krajevnih organizacij s 140 prostovoljci in prostovoljkami, s katerimi uspešno sodelujemo, je opravilo v letu 2018 prek 8000 prostovoljnih ur (za obiske starejših, bolnih in invalidnih oseb, delitev hrane, organiziranje srečanj in izletov ter drugih aktivnosti v lokalnem okolju), za kar se jim iskreno zahvaljujemo.«

Številke, navedene v prispevku, povedo, da je med nami še vedno veliko ljudi, ki potrebujejo našo pomoč, zato povabljeni k sodelovanju. Če pa ste se že pridružili številnim prostovolcem Rdečega križa, pa iskrena hvala.

VERA VOJSKA

Dvig kakovosti življenja otrok in mladostnikov

Za Zvezo prijateljev mladine Domžale je prvo leto dela novega vodstva, ki ga je za predsednico Emo Škrjanc Ogorevc prevzela mag. Karlina Strehar. Skupščina zveze v januarju 2019 je pokazala, da se delo uspešno nadaljuje. Po sprejemu novega statuta, ki bo omogočil še boljše organizacijo društva in usklajenost aktov z zakonodajo, je vodstvo društva pregledalo v letu 2018 opravljeno delo. Kot prva večja akcija, ki jih sicer ni manjkalo, je bila odlično ocenjena organizacija in izvedba 28. medobčinskega otroškega parlamenta, katerega gostitelj je bila Osnovna šola Trzin, ZPM Domžale pa je v sodelovanju s šolo organiziralo tudi sodelovanje na regijskem in državnem parlamentu.

Veliko skrbi je bilo namenjene dejavnostim in varstvu otrok med zimskimi šolskimi počitnicami – v sodelovanju z OŠ Rodica. Vanje je bilo vključenih 36 otrok, 70 otrok je sodelovalo v programu počitniških dejavnosti. Oba sta otrokom omogočila aktivno preživljanje prostega časa v gibanju, druženju in ustvarjanju. ZPM se je prestavila na občinskem praznovanju Spoznajmo se, praznujmo skupaj ter Dnevu mladih, skoraj sto otrok se je udeležilo prireditve za zlate bralce Bralne značke, pester je bil Teden otroka – tako za mlajše kot starejše otroke, z vrsto delavnic in prireditev ter županovim sprejemom osnovnošolcev. 47 otrok je sodelovalo na taboru socialnih veščin v Rakovem Škocjanu, pester je bil program veselega decembra 2018.

Posebej skrbno je ZPM Domžale načrtovala letovanja. Tako je v sodelovanju z ZLRO Ljubljana letovalo kar 169 otrok, še enkrat več kot v letu 2017, med njimi 78 iz občine Domžale. Ob upoštevanju socialnega statusa družin so polno ceno starši plačali za 15 otrok, delno za 95 otrok, brezplačno je letovalo 59 otrok, 27 iz občine Domžale. DPM Domžale uspešno sodeluje v projektu Botrstvo, z dobrodelno akcijo Poštar Pavli polni šolske torbe so pomagali 20

družinam z 41 otroki, ZPMS je pomagala pri nakupu delovnih zvezkov šestim družinam, donacijo je prispeval Brainobrain Domžale, 16 mobilnih telefonov, ki so bili podarjeni s strani podjetij in jih je donirala ZPMS, so dobile osnovne šole in RK. Posebej je bilo poskrbljeno za otroke iz socialno ogroženih družin: trem so plačali smučarski tečaj, 14 družin je bilo vključenih v humanitarni program ZPMS, enako število pa je prejelo čevlje iz akcije Alpine Podari svoj par in zbrano hrano. Donacije so prispevali tudi: Petrol, Raču-

kom zagotoviti kvalitetno preživljanje prostega časa – posebno med počitnicami, kjer so potrebe iz leta v leto večje. Skupščina ZPM Domžale je sprejela program za leto 2019, podoben prejšnjim letom, vendar obogaten z nekaterimi novostmi, o katerih boste lahko brali v Slamniku.

Posebej pa mag. Karlina Strehar, predsednica ZPM Domžale, opozarja na problem prostorov ZPM, saj so popolnoma neustrezni in neprimerni, zato čaka na uresničitev predvolilne obljube župana o novih prostorih.

novodske storitve Osterman, Kmetijski inštitut Slovenije, Burger, d. o. o., DM Domžale, RK Domžale in sponzor Frizerstvo Tomaž Kveder.

V zaključku poročila predsednica ugotavlja, da je bilo v letu 2018 opravljenega veliko dela z mladimi, največ s prostovoljnimi delom. Žal namreč na razpisih pridobljena sredstva ne zadoščajo za organizacijo načrtovanih dejavnosti, zato ZPM Domžale skuša pridobiti sredstva tudi iz drugih virov. Z veseljem se vključuje v vse projekte, ki jih organizirajo na ZPM Slovenije, saj z njihovo pomočjo vsaj delno lahko zmanjšajo socialno stisko otrokom iz socialno ogroženih družin. Kljub ugodnejšemu gospodarskemu stanju opazimo, da še vedno veliko družin potrebuje pomoč, želijo pa vsem otro-

Novi večji prostori bodo tudi omogočili, da bo ZPM tudi v letu 2019 ureničevala svoj program in tako prispevala k blažitvi posledic socialne krize, hkrati pa s svojimi programi otrokom in mladim omogočali uspešno soočanje z izzivi sodobne družbe. Posebej je prioriteta ZPM Domžale dvig kakovosti življenja otrok in mladostnikov ter sooblikovanje njihovih življenjskih kompetenc na področjih čustvenega, socialnega in intelektualnega razvoja.

Ob vseh prizadevanjih pa ne bomo pozabili, da v letu 2019 praznujemo 40-letnico obstoja društva prijateljev mladine (pozneje zveze) v Domžalah. Obeležili jo bomo s prireditvijo z dobrodelno noto.

VERA VOJSKA

Stičišče NVO osrednje Slovenije – Prva pomoč za nevladne organizacije

Aktualno

Pazite, da ne izgubite statusa v javnem interesu. Društva, zveze društev, mladinski sveti, zavodi in ustanove, ki so imele na dan 14. 4. 2018 status društva v javnem interesu ali temu podoben status, status invalidske organizacije ali status humanitarne organizacije in vsa društva, za katera je dne 14. 4. 2018 zakon določal, da je dejavnost, ki jo izvajajo, v javnem interesu, morajo do 31. 3. 2019 pristojnemu ministrstvu poslati:

- izjavo, da je ustanovitveni akt in delovanje usklajeno s pogoji, ki veljajo za podelitev statusa nevladne organizacije
- poročilo o delu, z navedbo pomembnejših dosežkov in dokazili, za pretekli dve leti*
- poročilo o porabi sredstev za izvajanje aktivnosti*
- program bodočega delovanja za najmanj dve koledarski leti*

*ne velja za organizacijo na področju, kjer ima ta status NVO v javnem interesu na podlagi drugega zakona in za NVO v javnem interesu, ki je dokazila in vsebine iz poročila in programa že posredovala ministrstvu v okviru drugega poročanja.

Ne pozabite na oddajo letnega poročila. V skladu s predpisi morajo zavodi do konca februarja in društva do konca meseca marca predložiti letna poročila (bilanca stanja in izkaz poslovnega izida za preteklo poslovno leto). Društva so zavezana k oddaji letnih poročil prek spletne aplikacije AJPES. Organizacije, ki so vpisane v razvid prostovoljskih organizacij, morajo ob oddaji letnega poročila oddati tudi poročilo o prostovoljstvu. Poleg oddaje bilance stanja in izkaza poslovnega izida morajo tudi društva, zasebni zavodi in ustanove pripraviti in oddati obračun davka od dohodka pravnih oseb. Rok za oddajo obračuna davka je 31. 3. 2019, oddati pa ga je treba prek sistema e-davki.

Ekipa Stičišča NVO osrednje Slovenije je kot brezplačno podporno okolje na voljo nevladnim organizacijam (društvom, zasebnim zavodom, ustanovam) iz osrednje Slovenije. Pri nas lahko dobite informacije s področja ustanovitve NVO (nevladna organizacija), projektnega svetovanja, vodenja računovodstva, promocije in komuniciranja ter posebej za NVO s potencialom celo informacije, vezane na njihove individualne potrebe.

Za več informacij obiščite našo spletno stran: www.consulta.si, pišite na info@consulta.si ali pokličite na telefon 059 927 619.

ISKRENO O PRIORITETAH

META GROŠELJ, POSLOVNA IN MOTIVACIJSKA TRENERKA

Pred nedavnim je izšla knjiga Fokus, ki se neposredno dotakne izzivov produktivnosti in upravljanja časa, ki jih imajo podjetniki danes. Avtorica knjige, Domžalčanka Meta Grošelj, na razumljiv način predstavi, kako je danes naša pozornost tista, ki jo moramo znati upravljati, in kako se izogniti različnim vsakdanjim motilcem, ki nas oddaljujejo od zastavljenih ciljev.

Mateja Kegel Kozlevčar
Foto: Iztok Dimc

Kot pravi, je knjiga nastajala daljše obdobje, predvsem pa je plod večletnih izkušenj na področju izobraževanja in sodelovanja z drugimi podjetniki in kot taka, logična posledica njenega delovanja. Meta Grošelj je sicer poslovna in motivacijska trenerka (coach), ki pomaga ljudem izboljšati navade in procese na poti uspeha.

V vaši knjigi me je pritegnil nagovor, da je namenjena tistim, ki veliko pričakujejo od življenja ter imajo visoke osebne in poslovne cilje. Je v Sloveniji veliko ljudi, katerih pričakovanja so nad povprečjem?

Da, zagotovo. Smo podjetniki, obrtniki, mojstri. V primerjavi z drugimi narodi imamo pri nas veliko dosežkarjev. Samo pomislimo na vse športne uspehe, filozofe, znanstvenike in politike, ki tudi po svetu dosegajo izjemno lepe uspehe. Slovenci smo že na splošno zelo izobražen in tudi ambiciozen narod. Se pa radi podcenjujemo.

Kaj pa kot posamezniki?

Ravno zato, ker se podcenjujemo, zahtevamo toliko več od sebe. Hočemo iti še višje, še dlje, imeti več, še več narediti, ustvariti. Res pa je, da se včasih ne znamo iskreno pohvaliti in si izkazati spoštovanja, ki si ga zaslužimo. Sploh, če smo si dovolili tvegati napako.

Imamo tudi zato toliko višja pričakovanja?

Perfekcionizem je sam po sebi napačna. Gre za negativno motivacijo, ki jo poganja strah pred neuspehom. V strahu pa ljudje bodisi zmrzejo, bodisi pobegnejo ali pa se borijo. Vsak izbira sam. Namen moje knjige je predvsem ta, da pomaga ljudem prepoznati tisto, za kar se je vredno boriti. Tega je malo. To so diamanti.

Knjiga je namenjena vsem tistim, ki potrebujejo nekaj časa zase, pravite. Ga ne potrebujemo in želimo vsi?

Vsak od nas ima 24 ur časa na dan, in na nas je, kako ga bomo izkoristili. Ves ta čas je čas zase – za svoje prioritete, ki morajo sovpadati z vrednotami. Kam usmerjamo pozornost – tam je izkoristek. Zato je ključno, da obvladamo fokus. Če ti je delo vrednota, delaš na fokusiran način. Enako velja za čas, ki ga nameniš samemu sebi in svoji duši. Posvečaš se samo sebi. Ugasneš telefon, na primer. Dobro je, da si znamo ustvariti sisteme in rituale, ki pomagajo dvigniti kakovost.

Kako si pravzaprav 'utrgati' čas zase, za svoje osebne potrebe, če imamo recimo službo ali svoj posel, pa potem so tukaj še družina in številne obveznosti? Ali obstaja preprost recept za to?

Ko sem sama začejala kariero, sem ves čas investirala v delo. In potem v magistrski študij. Pa v otroke. Spraševala sem se, kako to, da lju-

Najbolj me je presunilo dejstvo, da Slovenci niti nismo tako zelo 'delovni', kot radi mislimo. Da smo povsem povprečni. Da so tuji trgi še bolj kruto konkurenčni, kot je naš. Nam je zares zelo lepo. A iz oaze je težko videti puščavo.

dje ob pomembnih karierah, družini, na primer trenirajo maratone, mimogrede osvojijo še Mt. Everest in podobno. Kako jim to uspe, če imajo pa enako časa kot jaz? Enostavno. Ko so se za nekaj odločili – so se od ostalega ločili. Brez slabe vesti. Recept je torej preprost. Ustvarjaj rituale, ki so ti všeč in ti dajejo energijo. Zavedaj se, da tudi tisti čas, ko nabiraš energijo, dejansko 'delaš'. Prostega časa ni. Ta terminologija spada v čas dobe industrializacije in tovarniškega troizmenskega dela, ko naj bi osem ur spali, osem ur delali in osem ur prostočasili. Danes je vseh 24 ur tvojih, in na tebi je, kako jih izkoristiš. Kvaliteta ima torej prednost pred kvantiteto.

Kaj pa, če je to, da nimamo časa, samo izgovor, ko nečesa ne želimo?

Da, to je res, pogosto se izgovarjamo. Ni dobro, da se opravičujemo

drugim za svojo izbiro. Napako delamo, ko se nam z nekom ne da na kavo ali se družiti, in mu potem rečemo, da nimamo časa, kajti vse to jamranje slišimo tudi sami. Naši možgani poslušajo. Če to leta ponavljaš, se opravičuješ in izgovarjaš, tudi sam verjameš, da si prezaposlen, utrujen, nimaš energije, da ti enostavno 'ne gre'. Ustvarjaš začaran krog. V knjigi razlagam metodo pozitivnega zavračanja. Ljudje so absolutno navdušeni na tem sistemu, sploh ženske, ki že po naravi (in navadi) več skrbijo za druge. Biti moraš iskren, kaj so tvoje prioritete. Ljudje bodo to spoštovali.

Torej je bolje, da povemo po resnici, kot pa da se zlažemo v taki situaciji. Pred kratkim ste pisali o tem, da ženske lažjejo drugače kot moški. Kako smo si pri tem različni?

Obstajajo raziskave (Travis Brandurry), ki nakazujejo, da moški večkrat uporabijo belo laž v svojo korist. Se polepšajo. Saj veš, tisti vic, ko tip telovadi v fitnesu in najprej šteje 10, 11, 12 sklec ... Ko gre punca mimo, pa 113, 114, 115. Ženske pa naj bi bele laži koristile takrat, ko želimo 'varčevati' s čustvi drugih ljudi. Če nam gre dobro, smo uspešne, morda omilimo ta uspeh, da drugim ne bo neprijetno. Ali pa pohvalimo, namesto da bi iskreno povedali svoje mnenje in morda celo s tem pomagali kaj izboljšati. Menim, da je treba komunicirati iskreno, a taktno.

Ena od bolezni sodobnega časa je izgorelost, tesno povezana s stresom - stres si lahko predstavljamo tudi kot bitko z ljudmi ali pa s časom. Kako se izogniti negativnemu stresu, kako se znebiti ubijajočega stresa, ko ste napisali v knjigi?

No, pa sva spet pri iskrenosti. Stres vsak doživlja drugače. Zanimivo pri tem je dejstvo, da so pod hudim stresom ljudje, ki delajo v toksičnih okoljih, kjer je prisoten mobing, agresivna komunikacija etc, spet drugi pa delajo v totalni idili, a se

kljub temu noro stresirajo. Meni to pomeni, da je stres predvsem odraz tega, kako smo na naučili razmišljati in se odzivati. Gre za notranja stanja, občutek lastne vrednosti. Prvo se tako lotimo notranjega dialoga, začnemo postavljati meje samemu sebi, s tem pa krepimo lastno identiteto in občutek lastne vrednosti.

Kako se temu izogniti?

V bistvu gre za disciplino pri tej igri, ki ji rečemo življenje. Za postavite pravil, ki se jih držiš. Pri notranjem dialogu je treba ugasniti tisti gumb za stalno paniko. Začeti z zavedanjem, da stvari niso tako kritične, da se napake dogajajo, da smo v službi točno zato, da težave, ki se pojavljajo, sproti rešujemo, ker to znamo. Stresni odziv izhaja iz strahu pred percepcijo nevarnosti – a zares ne živimo več v džungli, lev nas ne bo pojedel. Hkrati moramo znati izklopiti, ko ni čas za to. Ko je morda čas, da se naspimo zato, da se bomo jutri znova borili z levi.

Poznani ste kot izredno fokusirana oseba, a to ni prišlo iz danes na jutri. Za vami so številna usposabljanja, izobraževanja, katero vam je najbolj pomagalo do tega?

V resnici pravijo, da tistega, kar najbolj potrebuješ, se največ naučiš. Če se obrnem, zaviham rokave, se stvari zgodijo. Včasih pa tudi sama izgubim fokus, in potem je na meni, da ga nastavim nazaj. Mislim, da si vsi ljudje prizadevamo loviti ravnovesje in tudi sama pri tem nisem nobena izjema. Bistveno pa je, da vem, kako se spraviti nazaj v fokus in to je posledica aktivnega dela na sebi. Izkušenj bolj kot usposabljanj.

Katero znanje, izkušnja pa je na vas pustilo največji pečat?

Zagotovo delo na Akademiji javnega nastopanja v Londonu. Tam sem delovala kot coach dve leti. Najbolj me je presunilo dejstvo, da Slovenci niti nismo tako zelo 'delovni', kot si radi mislimo. Da smo povsem povprečni. Da so tuji trgi še bolj

kruto konkurenčni, kot je naš. Nam je zares zelo lepo. A iz oaze je težko videti puščavo.

Danes ste torej v vlogi trenerke, motivacijske govornice ... pomagajte ljudem na poti do njihovega opolnomočenja in uspeha. Kako?

Delam delavnice za podjetja, predavam, pomagam ljudem prek individualnega coachinga. Pišem že novo knjigo z naslovom Trema. Moj cilj je pomagati podjetnikom na področju javnega nastopanja in zmanjševanja treme pred javnim izpostavljanjem. Danes je trema prisotna v vsakodnevni komunikaciji, v odnosih med ljudmi, podjetništvu, prodaji, marketingu. Socialna omrežja nam omogočajo, da se vsem pokažemo, hkrati pa to povzroča tudi veliko anksioznosti in samokritiziranja: ali sem dovolj dober, imam sploh kaj za povedat, pokazat, kaj bodo rekli sosede in podobno. Veliko ljudi se samo-sabotira, čeprav bi bilo za njihov posel koristno izkoristiti te komunikacijske kanale, a tega ne naredijo zaradi notranjih omejujočih prepričanj. In če si podjetnik s takšno tremo, lahko hitro postaneš manj produktiven in se namesto z bistvom, ukvarjaš z distrakcijami. Sam sebi postaneš ovira na poti do uspeha.

Med drugim pravite, da ljudje v nova znanja vlagajo 95 odstotkov svojega časa, le 5 odstotkov pa namenjajo implementaciji tega znanja v prakso. Vsekakor je to precej blizu resnice, običajno 'zmanjka časa' za implementacijo, znanje pa, če ga ne uporabljamo, s časom zmanjšuje svojo prisotnost v našem spominu. Vi ste se odločili, da temu ne bo tako – kakšne premike ste naredili?

V izobraževanje vlagam res ogromno časa in energije. Imam že preveč mentalnih risalnih žebličkov, zataknjenih v znanje, ki ga moram še monetizirati ali pa kako drugače izkoristiti. Zato sem se odločila temu narediti rez, dokler ne izkoristim tistega, kar že imam na razpolago. Včasih ljudje mislijo, da iti na delavnico in biti tam ves dan, pomeni, da si že naredil investicijo v svojo osebnost. To je enako, kot če dobiš tisoč evrov in jih spraviš v nogavico. Vrednost tega denarja bo padala, moraš ga investirati, nekaj narediti z njim. Enako velja za znanje. Šele ko neseš domov in začneš to znanje implementirati, vaditi, se zares začne zabava.

Da bodo domžalski podjetniki srečni in uspešni, kaj naj naredijo? V odnosu do sebe ...

Uspešne podjetniške zgodbe so vedno dialog med ponudbo in povpraševanjem. Če prodajaš nekaj, kar bo nekomu koristilo, moraš res verjeti v te koristi, biti najprej ti navdušen nad njimi – najti pa moraš ljudi, ki to res potrebujejo. In cenijo. Boljšega recepta ni. Usmeriti se je treba v kupca. Če vztrajaš pri tem, da so ljudje tisti, ki ne razumejo, da je s tvojim produktom in storitvami vse super, je to načrt za neuspeh. Podjetništvo je izziv ravno zaradi sinergije. Najti tisto, kar je tebi všeč in ljudje to hočejo. V vsakem odnosu sta vedno dva. □

DRUŠTVA

Poročilo o delu

V preteklih štirih tednih smo imeli nekaj več kot intervencijo na dan, skupaj devetindvajset. Zanimivo, da so jih kar dvaindvajset imele dnevne izmene in le sedem nočne.

Posredovali smo v petih požarih. Tako se je 23. januarja popoldne iz Osnovne šole Jurija Vege v Moravčah začel valiti dim, zagorelo je v toaletnih prostorih. Posredovali smo skupaj z gasilci PGD Moravče in ogenj hitro pogasili ter prezračili zadimljene prostore. Že pred našim prihodom so zaposleni na šoli začeli z evakuacijo otrok. V požaru ni bil nihče poškodovan, je pa nastala materialna škoda.

V noči na 6. februar smo na Krtini skupaj z gasilci PGD Studenec pogasili goreče osebno vozilo, 16. februarja jutraj pa skupaj z gasilci PGD Radomlje goreč čebelnjak na Kolovcu. Z radomeljskimi in virskimi gasilci smo posredovali še v zunanjem skladišču papirja podjetja Količevo Karton, kjer je zagorela bala papirja, ogenj pa se je razširil na 25 do 30 bal. Z gasilci PGD Vir smo sodelovali tudi ob požaru v kurilnici stanovanjske hiše na Viru.

Pripetilo se je dvanajst prometnih nesreč, v katerih je bila potrebna naša pomoč. Šestkrat smo odhiteli na avtocesti, najhujše posledice so bile 28. januarja, ko je prišlo do naleta treh vozil, pri čemer so se poškodovale tri osebe.

Na lokalnih cestah smo posredovali v prav tako šestih prometnih nesrečah in v kar petih je bila vsaj po ena oseba poškodovana in je potrebovala zdravniško pomoč. Po dve osebi vozili sta trčili na trzinski obvoznici, v Dragomlju, pri trgovskem centru Arkadia na Viru in na Količevem. Na ovinku ceste v bližini kamnoloma v Vinjah pri Moravčah je voznica z osebnim vozilom zdrsnila v Drtiščico, ki teče okoli deset metrov nižje od ceste. Voznica je bila le lažje poškodovana, skupaj z moravškimi gasilci pa smo imeli nato kar precej dela, da smo vozilo izvlekli nazaj na cesto. Dokaj nenavadna nesreča se je pripetila še na Pšati pri Domžalah, kjer se je voznica z osebnim vozilom zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo prevrnila na dovoz v kletno garažo stanovanjske hiše.

Štirikrat smo pomagali pri vstopu v objekt in pri prenosu obolele, onemogle ali preminule osebe. V primeru ozkih stopnišč, hodnikov in vrat pogosto osebe iz višjih nadstropij 'prenesemo' kar skozi okno, tako da gre v primeru uporabe lestev, vrhne tehnike ipd. za kar zahtevne intervencije. Občanki smo pomagali pri zaklenjenih vratih stanovanja v Domžalah in občanu pri zaklenjenem osebnem vozilu na Krtini. Posesali smo vodo v poplavljenem stanovanju na Ljubljanski cesti v Domžalah ter izčrpali vodo iz poplavljenega kleti na Viru.

Ribiška družina Domžale nas je prek 112 obvestila o sumu onesnaženja Hujskega potoka z neznano snovjo. Odvzeli smo vzorce vode in jih predali v nadaljnjo analizo. Do pogina rib ni prišlo.

Če ne bi bilo hitrega in prisebnega posredovanja naše dežurne ekipe, bi bile posledice brizga topila po obrazu in telesu delavca v industrijskem obratu precej hude. Odstranili smo mu zaščitna sredstva in ga oskrbeli do prihoda službe NMP Domžale. Z uporabo posebne tekočine smo poškodovancu izprali oči ter s tem nevtralizirali učinkovanje topila na oči in obraz.

Zbornik ob stoletnici organiziranega delovanja čebelarških društev

Sto let organiziranega delovanja čebelarških društev Dolsko, Domžale, Krtina Dob, Lukovica in Moravče

Pred kratkim je ob praznovanju 100-letnice organiziranega delovanja čebelarških društev Dolsko, Domžale, Krtina Dob, Lukovica in Moravče izšel bogato ilustriran zbornik, v katerem je Blaž Otrin s sodelavci popisal zgodovino in zdajšnjost čebelarstva na našem območju. Vseh pet društev je vsebino spominske monografije predstavilo na posebnem srečanju, kjer je predsednik organizacijskega odbora Peregrin Ine Stegnar predstavil delo odbora in pot do izida monografije, ki se je začela s prvim sestankom vseh čebelarških društev 26. februarja 2016. Ustanovitev posebnega odbora je predlagal Marjan Koderman, predsednik Čebelarškega društva Krtina Dob, organizacijski odbor pa se je na njegov predlog odločil, da 100-letnico organiziranega čebelarjenja na našem območju počastijo z monografijo, spominsko slovesnostjo in simpozijem. Na predstavitvi zbornika, ki ga je vodila Mateja Štrajhar, sta o njegovi vsebini spregovorila glavni urednik Blaž Otrin in eden od piscev Matej Kotnik, prizadevanja čebelarjev pa je pozdravil Boštjan Noč, predsednik ČZS.

Če se vrnemo sto let nazaj in v roke vzamemo Slovenskega čebelarja (1919/3), lahko v rubriki Vesti iz podružnic preberemo:

»Ustanovitev čebelarške podružnice za brški kraj: Lepo število čebelarjev in čebelarških prijateljev – okrog 60 se nas je zbralo dne 9. marca t. l. popoldne pri Slaparju v Lukovici, da ustanovimo za napredek čebelarstva tako potrebno čebelarško podružnico.« V nadaljevanju lahko preberemo, kako je ustanovitev potekala, kako jo je otvoril g. notar Janko Rahne, g. učitelj Ivan Šmajdek pa imel kratko predavanje o čebelarstvu s posebnim ozirom na umno čebelarstvo. Po predavanju se je v novo podružnico takoj vpisalo 41 članov. Čebelarška podružnica se je nato imenovala Čebelarška podružnica Krtina. Vsi podružnični člani so imeli 128 panjev s premakljivim in 260 z nepremakli-

vim delom vzimljenih panjev. V tem prvem delu, ki sledi besedi glavnega urednika, nagovorom predsednika Čebelarške zveze Slovenije ter županov vseh petih občin, in pogledom na čas čebelarjenja pred letom 1919 (avtor Matej Kotnik), nas glavni urednik Blaž Otrin popelje po prvih letih

Potem sledimo zgodovini posameznega društva. Tako nas Milan Runtas popelje skozi zgodovino in najpomembnejše dogodke ter aktivnosti Čebelarškega društva Dolsko, kjer je bila podružnica ustanovljena že leta 1921. Prispevek, obogaten z vrsto fotografij, se zaključuje s številčnim pregledom

Podobno zgodovino in sedanjost prinaša tudi prispevek Blaža Otrina, v katerem opisuje zgodovino Čebelarškega društva Krtina Dob, vse od leta 1919 do danes, poseben mejnik pa je leto 2012, ko je bilo ustanovljeno Čebelarško društvo Krtina Dob, ki ga vse do danes uspešno vodi predsednik Marjan Koderman, ki je od leta 2001 tudi vodil Čebelarško družino Krtina.

Ob tem bi rada posebej opozorila na pomembnost objave vrste originalnih dokumentov iz zgodovine čebelarjenja na našem območju, še posebno vrednost pa imajo tudi objave fotografij čebelnjakov članov vseh petih društev, ki so objavo dovolili.

Bogato ilustrirana monografija 100 let organiziranega delovanja čebelarških društev Dolsko, Domžale, Krtina Dob, Lukovica in Moravče je izjemno delo, ki ima neprecenljivo vrednost za danes in jutri, saj v njej čebelarji lahko vedno znova najdejo svoje korenine in se prepričajo, da čebelarstvo piše lepe zgodbe. Ob tem pa je zbornik pomemben za vse, ki bodo imenitno knjigo vzeli v roke, in ob branju spoznali pomembnost čebelarjenja, pridnosti čebelarjev in njihovih prijateljev čebel ter njihovo povezanost, ki vsem nam in naravi prinaša veliko dobrega.

Iskrene čestitke glavnemu uredniku Blažu Otrinu, vsem piscem in članom organizacijskega odbora za obelžitev jubilejnega leta ter vsem, ki so kakorkoli prispevali, da je monografija izšla. Seveda pa največji hvala generacijam čebelarjem, ki z neprecenljivim delom gradijo zgodovino, sedanjost in predvsem tudi prihodnost vseh nas.

Organizacijski odbor: Peregrin Ine Stegnar, predsednik; Barbara Avsec, Anton Cirer, Anton Jus, Bine Kladnik, Marjan Koderman Janko Janez Kokalj, Matej Kotnik, Ivan Mlakar, Mitja Nakrst, Blaž Otrin, Aleš Šuštar, Peter Uršič, Irena Urbanija, Boštjan Vindšnurer.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

dela podružnice, v tem delu pa je posebej pomemben originalni seznam članov podružnice, saj v njem lahko marsikateri današnji čebelar najde svoje korenine. Avtor Blaž Otrin pa sprehod po čebelarški zgodovini zaključuje z besedami: »Ustanovitev čebelarške podružnice za brški kraj na Krtini, 9. marca 1919, predstavlja pomemben mejnik v zgodovini organiziranega čebelarjenja na tem prostoru, saj so se takrat čebelarji prvič zares množično vključili v čebelarško organizacijo, s čimer se je začelo kontinuirano organizacijsko in izobraževalno delo na področju čebelarjenja, ki poteka vse do današnjih dni. Organizacijske oblike in obseg so se v poznejših letih spremenili, temelji za vse nadaljnje podružnice, družine in društva pa so bili postavljeni prav tisti dan.«

in seznamom članstva ter fotografijami čebelnjakov članov ČD Dolsko, ki je pomembna bogatitev prispevka, saj ponuja pogled na različnost čebelnjakov, izvirnost, predvsem pa pridnost čebelarjev in čebel. Elena Skok in Bine Kladnik sta avtorja zgodovine in sedanjosti čebelarjenja na Domžalskem. Tako lahko preberemo, da je bila podružnica Domžale ustanovljena leta 1924, njen prvi predsednik pa Franc Končan. Nato sledimo podrobnemu pogledu avtorjev skozi posamezna leta podružnice, njenim spremembam – tako po obliki kot vsako leto znova obogateni vsebini dela, spoznamo najpomembnejše člane, posebej pišeta o nagrajenicah, prispevek pa se zaključuje s pregledom članstva in čebelnjaki, ob katerih spet lahko ugotavljamo ustvarjalnost posameznega čebelarja.

Turistično društvo Rača
Krtina 41
1233 Dob

Turistično društvo

Vabimo vas na tematsko predavanje:
KORISTNOST NEGOVANJA IN SAJENJA MEDOVITIH RASTLIN

V petek, 1. marca 2019, ob 18 h
v novem domu krajanov –
Gasilskem domu na Studencu pri Domžalah

Letos mineva 100 let, ko je na območju Krtine pričela delovati čebelarška podružnica Krtina, ki je predhodnica današnjega čebelarškega društva Krtina Dob. Dolga tradicija čebelarjenja v Sloveniji in poseben odnos do čebel nas nagovarja, da zremo kaj več o koristnosti sajenja medovitih rastlin na naše vrtove, travnike in gozdove.

Predavanje bo vodil izkušeni čebelar **Franc Šivic**.

Predavanje bo opremljeno z bogatimi barvnimi diapozitivi, ki jih je posnel sam predavatelj in zanje dobil tudi ugledna mednarodna priznanja.

Domačin **Ivan Prenar**, ljubitelj in urejevalec brežine ob Radomlju, bo predstavil svoje vzgojene rastline in zasaditev ob vodi.

Vljudno vabljeni!

TD Rača
Ani Šlibar, predsednica

ČD Krtina Dob
Marjan Koderman, predsednik

DRUŠTVO ZA MEDGENERACIJSKO POVEZOVANJE SINICA

vabi na

Tečaje predelovanja oblačil in tekstila, ki se kopiči v domačih omarah

Pogoji: Od kandidatov ne pričakujemo predznanja, zaželen šivalni stroj, ki pa ni pogoj za udeležbo.

Izberite si termin v tednu, ki vam ustreza in se vključite.

Termini: marec, april, maj, junij, julij, avgust – Šivalnica Dragomelj:

1. skupina – od 8.30 do 12.30,
2. skupina – od 12.30 do 16.30,
3. skupina – od 16.30 do 20.30.

Kdo se lahko prijavi?

Brezplačna udeležba za: brezposelne osebe, udeleženke in udeleženci, ki obiskujejo katerega izmed programov socialne aktivacije, mladi, ki so opustili šolanje, starejši, ki so brezposelni ali pa so že prejemniki pokojnin, rejniške družine, enostarševske družine, osnovnošolci, srednješolci, dijaki, študentje, ki so oziroma so njihovi starši upravičeni do pomoči na Centru za socialno delo, osebe s posebnimi potrebami – z okvaro sluha (z občasnim spremstvom prevajalca in njihovi družinski člani).

Prijavite se z uradnim potrdilom ali sklepom, s katerim dokazujete upravičenost do brezplačne udeležbe na tečaju.

Društvo se je prijavilo na Javni razpis za sofinanciranje programov družbeno-socialnih in socialno humanitarnih društev oziroma organizacij v letu 2019, Občine Domžale.

Zaposleni – 2 meseca (64 ur)/240 evrov,
osnovnošolci – 2 meseca (64 ur)/100 evrov,
študentje in upokoјenci – 2 meseca (64 ur)/190 evrov.

Prijavite se – tel.: 068 602 136; e-naslov: sinica.joz@gmail.com

Za kulturni praznik k našemu velikemu poetu v Vrbo

Že dvajsetič je bil tokrat pohod od Radovljice do Vrbe.

VETERANI VOJNE ZA SLOVENIJO Dobrim trem stotnijam pohodnikov smo se tudi tokrat pridružili veterani vojne za Slovenijo in častniki iz Domžal. Lepo se je srečati s prijatelji, ki se

udeležijo tega pohoda. Že med potjo in pozneje na proslavi ob Prešernovem spomeniku na Bledu je bilo čutiti ponos, da imamo Slovenci svoj dan kulture. Kultura je nesporno srž vsakega

naroda, zato smo ponosni, da lahko razmišljamo in se izražamo v našem slovenskem jeziku, smo ponosni, da živimo na tem lepem prostoru v zavetju Alp, Panonske nižine in Jadrana, skratka, da smo Slovenci.

Praporščaki in zastavonoše so se ob spomeniku v Vrbi s častnim pozdravom poklonili našemu rojaku, velikemu pesniku dr. Francetu Prešernu.

Na osrednji slovesnosti v Vrbi, mali vasici pod mogočnim Stolum, nas je slavnostni govornik etnolog prof. dr. Janez Bogataj spomnil, da se v bistvu kulturni praznik slavi vse od rojstnega dne dr. Franceta Prešerna 3. decembra pa vse do datuma njegove smrti 8. februarja. Že lani smo se tako posvečali letu Ivana Cankarja, letos ne pozabimo na leto Valentina Vodnika.

Lara Jankovič nas je popeljala v svet poezije in dokazala, da ni čisto vsak nor, kdor se s petjem ukvarja. Svoje je dodal še kantavtor Adi Smolar, ki nas je opomnil, »da je treba delat«, pa čeprav je kulturni praznik dela prost dan.

Ob avtorju Zdravljice in z avtorjem pesmi – Je treba delat

Občni zbor v PGD Domžale - mesto

V januarju smo se gasilke in gasilci domačega društva, sektorja in vsi povabljeni gostje zbrali na rednem občnem zboru, kjer so se funkcionarji društva ozrli v preteklo leto, v njihovo prvo leto po lanskih volitvah.

PGD DOMŽALE - MESTO Iz vseh poročil je bilo razvidno, kako široko ter raznoliko je delo prostovoljnih gasilcev in koliko svojega časa smo žrtvovali za pomoči potrebnim, delo v gasilskem domu ali preprosto za druženje. Velika pohvala gre najstarejšim članom društva – veteranom, ki se pridno zbirajo na vajah, se udeležujejo tekmovanj in vseh delovnih akcij v društvu. Predsednik društva Anže Korosec je v svojem govoru povedal, da je oživitev mladine v društvu posebna zgodba, ki je vredna vse pohvale in se je tudi javno zahvalil mentorju Anžetu Musku in vsem, ki mu pomagajo vzgajati gasilsko mladino. Seveda pa gre zahvala s strani predsednika društva tudi tajnici, blagajničarki, poveljniku in vsem, ki kakorkoli skrbijo za urejenost financ društva. Počasi pa bo treba razmišljati tudi o praznovanju

140-letnice obstoja našega gasilskega društva, ki jo bomo imeli v začetku poletja naslednje leto, tako da je pred člani kar precej dela.

Naši člani so se preteklo leto pridno izobraževali in tako nadgrajevali svoje gasilsko znanje. V gasilske vrste je bilo na občnem zboru sprejetih kar enajst novih članov, zaslužnim članom društva so podelili plakete, odklivanja in napredovanja v višje čine. Večer je minil ob prijetnem klepetanju s prijatelji sosednjih društev, kot tudi ob klepetu s člani obeh pobratenih društev PGD Dekani in DVD Koprivnica.

Ob tej priložnosti se v imenu društva zahvaljujem vsem občankam in občanom za podarjene prispevke, ki ste nam jih namenili v decembru, ko smo vas s koledarjem obiskali člani našega društva. Hvala! Vse prav lepo pozdravljam z gasilskim pozdravom: Na pomoč!

ZA PGD DOMŽALE - MESTO
SONJA OREŠEK

Saj vendar živimo v centru svetovnega čebelarstva ...

Sredi februarja so se člani čebelarskega društva Domžale, trenutno jih je 112, zbrali na rednem letnem občnem zboru, da ocenijo preteklo leto in sprejmejo načrt aktivnosti v tekočem letu.

ČEBELARSKO DRUŠTVO DOMŽALE Saj vendar živimo v centru svetovnega čebelarstva ... je nova članica pojasnila svojo odločitev, da postane čebelar. V Čebelarskem društvu Domžale je namreč že tradicija, da se novi člani na občnem zboru sami predstavijo. Tokrat so pozdravili kar 13 novih čebelar in čebelarjev, ki so postali člani v tekočem letu.

Med številnimi društvenimi aktivnostmi v preteklem letu so izstopale izobraževalne akcije za čebelarje. Organizirali so šest debatnih večerov, predavanja in predstavitev, obisk sejma Api Slovenija in strokovno ekskurzijo v hrvaško Istro.

Za širšo javnost so izvedli promocijske aktivnosti: postavitev in otvoritev domžalske čebelarske poti v sodelovanju s TIC Domžale in ČD Krtina Dob, dve okrogli mizi o čebelarstvu v Knjižnici Domžale, sodelovanje pri občinskih in krajevnih prireditvah, počastitev svetovnega dneva čebel, obiski v šolah in vrtcih ob akciji Slovenski zajtrk ter šolski bazar, vodenje čebelarskih krožkov na treh osnovnih šolah, odprta vrata sloven-

skih čebelnjakov in sodelovanje na čistilnih akcijah.

Društvo skrbi tudi za družabne aktivnosti članov, zato je organiziralo pomladansko srečanje pri društvenem čebelnjaku, obisk čebelarskega shoda na Črničevu, družabni prednoveletni večer s plesom, informiranje članov preko e-društvenih novic in občni zbor. Realizirali so tudi delavnico za izdelavo panjčev za različne tehnologije čebelarjenja in skupno nabavo matic ter drugih sredstev, potrebnih za čebelarjenje. Obiskali so vse člane, ki so dopolnili 80 let, se z njimi pogovorili in jih skromno obdarili.

Ponosni so na svoje mlade krožkarje, ki so se udeležili državnega tekmovanja mladih čebelarjev. Luka Vujič je osvojil zlato, Jaka Lenček in Anže Paternoster pa srebrno priznanje.

V letu 2018 so pridobili vso potrebno dokumentacijo in realizirali pripravljala dela za postavitev večnamenskega društvenega čebelnjaka ob Kamniški Bistrici pri Centralni čistilni napravi Domžale - Kamnik.

Veliko truda je bilo vloženega v pripravo zbornika ob 100-letnici organi-

ziranega delovanja čebelarskih društev Dolsko, Domžale, Krtina Dob, Lukovica in Moravče.

Za tekoče leto so si zastavili ambiciozne cilje, med katerimi izstopata praznovanje 100. obletnice organiziranega čebelarjenja v naših krajih in postavitev društvenega čebelnjaka ter ureditev njegove okolice. Nov čebelnjak bo postal gostoljuben prostor, kjer bodo občani lahko opazovali čebelarja pri delu ter občutili zdravilne učinke apiterapije, člani društva pa se bodo tam srečevali na sestankih in predavanjih.

Upravni odbor društva je podelil zahvale 26 najbolj prizadevnim članom. Za posebne zasluge in požrtvovalno delo v čebelarstvu je 15 članov prejelo bronasto odklikovanje, šest članov pa srebrno odklikovanje Antona Janše.

Predsedniki sosednjih društev in krajevnih skupnosti so pohvalili odlično sodelovanje in uspešno delo društva. Predstavniki Čebelarske zveze Slovenije pa je izpostavil ČD Domžale kot vzorčno društvo, ki je močno navznoter in navzven ter ima vizijo.

ELENA SKOK

V CENTRU ZA MLADE MARCA DOGAJA

MEDGENERACIJSKA DELAVNICA: VELIKONOČNO POMLADNO VEZENJE, četrtek 21. 3., 17:00

Vabljeni na medgeneracijsko delavnico vezenja, kjer bomo izdelali vezene izdelke s pomladnim in velikonočnim motivom.

Cena: 10 € / mladi do 30 let 5 €.

Delavnico vodi Ajda Zorko, dipl. oblikovalka tekstila in oblačil

OLE KLEPETANJE v ŠPANSČINI Z RICARDOM

Hola! Pridruži se nam na španskih uricah s prostovoljcem Ricardom, ki prihaja iz Kanarskih otokov. Španske urice so namenjene vsem, ne glede na predhodno znanje. Potrebno je le veselje do učenja jezika. Urice bodo potekale ob četrtnih. Obvezne so predhodne prijave.

NADALJEVALNI TEČAJ NEMŠKEGA JEZIKA

V marcu nadaljujemo z nadaljevalnim tečajem nemškega jezika. Za vse, ki želite obnoviti ali dopolniti znanje nemščine. Začnemo v četrtek, 7. marca.

Točen termin in začetek tečaja bo objavljen na spletni strani Centra za mlade Domžale.

Tečaj obsega: 30 ur/15 srečanj. Cena: 40€ ob min. 6 udeležencih

Vodi: Miha Gabrovšek, dipl. nemcist

DELAVNICA ANIMIRANEGA FILMA

DELAVNICA IZDELAVE LUTK /
STOP MOTION ANIMACIJA /
SPOZNAVANJE PROFESIONALNIH
PROGRAMOV IN OPREME ZA ANIMIRANJE

Srečanja po dogovoru.
Obvezne predhodne prijave.

VADBA ZA MLADE

PILATES

torki, 18:00-19:00
ZBIRAMO PRIJAVE ZA MAREC
Vodi: Maša Saksida, inštruktorica
pilatesa in maserka

JOGA

srede, 19:00-20:00
ZBIRAMO PRIJAVE ZA MAREC
Vodi: Maja Maselj, učiteljica joge

Cena vadbe: 10 eur/4 srečanja (za mlade med 15. in 30. letom)

INFORMATIVNI DNEVI V CZM

V CZM se zavedamo, da je izbira študija lahko zelo težka odločitev, zato smo s pomočjo ŠOD Domžale zbrali nekaj študentov in študent ter mladih diplomantov in diplomant, ki so pripravljeni z mladimi deliti svoje izkušnje o študiju, ki so jih izbrali. Ponujamo vam priložnost, da se z njimi osebno dobite in pogovorite o vsem, kar vas o določenem študiju zanima.

Za prijavo na srečanje nam pišite na info@czm-domzale.si. Napišite, kateri študij vas zanima, in ponudili vam bomo termin za osebno srečanje s študentko/študentom tega študija.

Več informacij najdete na spletni strani Centra za mlade Domžale.

Iščemo prostovoljce za izvajanje učne pomoči za matematiko, angleščino in fiziko.

ŽE V TEKU

PILATES: torki 18:00-19:00

JOGA: srede, 19:00-20:00

UČNE URICE KEMIJE za 8. in 9. razred: srede, 16:00-16:45

FOTO DELAVNICE: vsak drugi ponedeljek, 18:00

FOTO DELAVNICE ZA OTROKE: vsak drugi ponedeljek, 18:00

USTVARJALNE DELAVNICE: srede, 14:30-20:00

NADALJEVALNI TEČAJ NEMŠKEGA JEZIKA: četrtni, 17:30-19:00

ZAČETNI TEČAJ FRANCOSKEGA JEZIKA: srede 17:45-19:15 - še zbiramo prijave!

DELAVNICE O UČINKOVITIH TEHNIKAH UČENJA: ponedeljki, 16:00

Na vse dogodke obvezne predhodne prijave.

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00;
www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

DRUŠTVA

Prijetno za vse generacije

Slovenski kulturni praznik za Univerzo za tretje življenjsko obdobje – društvo Lipa Domžale vsa leta pomeni priložnost, da 8. februar ali katerega od sosednjih dni posebej namenijo kulturi, pa naj gre za prireditve, srečanja ali prijeten izlet, za katerega so se odločili letos, ko so 9. februarja obiskali Maribora, ki je bil pred leti mesto kulture.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE Ves dan je minil v prijetnem kulturnem razpoloženju, ki ga lahko razberemo tudi iz prispevka, ki ga je pripravil Marjan F. Levstek: »Nadaljujemo tradicijo obiskov kulturnih ustanov ob kulturnem prazniku.

času smo se zapeljali na Snežni štadion, kjer so nas v hotelu Arena postregli z obaro in jabolčnim zavitkom in tako zadovoljni zaključili zelo uspešen izlet.« Večkrat smo že pisali o sodelovanju Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale tudi z vrtci, šolami in vsemi,

Letos smo pripravili ogled Maribora, ki je bil pred nekaj leti mesto kulture. Sprehodili smo se po treh trgih – Glavni trg, Trg Leona Štuklja in Slomškov trg, ter zvedeli veliko o tej lepi štajerski prestolnici. Pridružila se nam je lokalna turistična vodnica Jasmina, ki nam je v svojem rojstnem kraju predstavila znamenitosti: mestni grad, stolno cerkev, sinagogo, rotovž s kužnim znamenjem in vodni stolp. Na Glavnem trgu smo malo počivali, saj je tam več prijetnih lokalov. Naše pohajkovanje smo seveda končali na Lentu ob stari trti. V popoldanskem

ki bi radi podrobneje spoznali utrip izobraževanja v tretjem življenjskem obdobju. Temu je bil namenjen tudi obisk Sončkov iz vrtca Dominik Savio, ki so pred kratkim obiskali skupino, ki se posveča etnologiji in jo vodi dr. Ana Vrtovec Beno. V zadnjem času so se pogovarjali o izštevankah in ugankah, ki so velikokrat namenjene otrokom, da se z igro in rimo naučijo česa novega. Ena od etnologinj, Marica Perdan Ocepek, je o obisku Sončkov na spletni strani Društva Lipa med drugim zapisala: »Danes je bil spet naš, etnolo-

ški' torek, in veselile smo se napovedanega obiska malčkov, starih med štiri in pet let iz skupine Sončki vrtca Dominik Savio. Odločile smo se, da jih naučimo imena prstov in izštevanko. Otroci so prišli počasi, radovedno, mogoče jih je bilo malo strah, a so se hitro odtajali, še posebej, ko smo jim povedale, da je to 'šola za babice'. Prisluhnili so najprej uganki, ki jo je zastavila z besedo in pantomimo rok Manica: Pet sinov iz ene hiše, pa se vsak drugače piše. Počasi so otroci le uganili, da so to prsti. Jožica jih je učila prste poimenovati, mentorica Ana pa je obenem risala roko na tablo. Palec, ki je prvi, kazalec, ki pokaže, sredinec, ker je na sredi roke, prstanec, ki nosi prstane, in mezinec, ki je najmanjši. Otroci so ponavljali za Jožico in si zapomnili vsa imena.«

Drugi del je bil namenjen učenju izštevank, ki jo je povedala Majda: Ta je v vodo padel (palec), ta ga je ven izvlekel (kazalec), ta ga je preoblekel (sredinec), ta je šel mami povedat naj čajčka skuha (prstanec), ta falot pa je čajček popil (mezinec).

Otroci so ob učenju neizmerno uživali, etnologe naučili izštevanko: Pikica in Tonček sta lizala bombonček, bombonček se stopi in Pikica si ti, in po pesmici o sončku obiskali še angleščino.

Prijeten, sončen dan za obe generaciji, Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale pa tudi tokrat vabi, da izberete eno od številnih oblik, ki bo popestrila vašo jesen življenja, in se jim pridružite.

VERA VOJSKA
FOTO: MARJAN F. LEVSTEK

Kam le čas beži ...

15. zbor članstva Društva upokojencev Naš dom Dob

DRUŠTVO UPOKOJENCEV NAŠ DOM DOB Kam le čas beži, kam se mu mudi, je s prepoznavno pesmijo Štirih kovačev Feliks Lampret, predsednik Društva upokojencev Naš dom Dob, začel 15. zbor članstva društva konec januarja v Jamarskem domu na Gorjuši, ki se ga je udeležilo več kot sto članov in članic, ob njih številni gostje iz vseh društev upokojencev iz okolice ter podpredsednik Pokrajinske zveze upokojencev Gorenjske, Zoran Rink. Po pozdravu, sprejemu

srečanje z jubilanti, skrb pa namenja jo tudi obiskom starejših članov in članic, posebno v prazničnih dneh.

Vsa poročila so bila sprejeta soglasno, enako, z aplavzom tudi novo vodstvo, ki ostaja skoraj enako, kar pomeni, da so člani in članice, 217 jih je, saj se jim je letos pridružilo sedem novih, z njegovim delom zelo zadovoljni. Tako Feliks Lampret ostaja predsednik, Janez Orehek podpredsednik, Tatjana Gregorin tajnica in Lidija Jovič blagajničarka,

dnevnega reda in minuti molka, ki so jo namenili hvaležnemu spominu na umrle člane, je predsednik Feliks Lampret predstavil bogat in pester program, ki ga je društvo uresničilo v letu 2018. Zajel je vsa področja, povezana s preživljanjem jeseni življenja.

Vsi programi so bili zelo dobro obiskani, pa naj gre za predavanja, čistilno akcijo, sodelovanja z društvi in pokrajinsko zvezo ali predstavitev dejavnosti društva na prireditvah. Manjkalo ni niti srečanj pred prazniki, kot so dan žena, kulturni praznik, pust, novo leto ipd., radi se spominjajo piknika s tradicionalno tombolo, posebno veselo je na izletih, ki so prave ekskurzije, saj pod vodstvom skrbnih vodičev spoznavajo podrobnosti posameznih zanimivosti in znamenitosti. Ne manjka niti pohodov niti športa in rekreacije, saj se redno dobivajo v okviru Šole zdravja, vsakotedenske rekreacije v OŠ Dob, mnogi najdejo zadovoljstvo v kolesarjenju in metanju podkev, v prijateljskih pogovorih, ki jih nikoli ne manjka. Nepogrešljiva je njihova pomoč pri organizaciji prireditve ob dnevu državnosti in priateljstvo, Zoran Rink pa je v imenu Pokrajinske zveze upokojencev gorenjske regije ob pozdravu spregovoril tudi o položaju upokojencev in skupnem delu in okviru gorenjske pokrajine.

član Pavel Cerar bo vodil nadzorni odbor, Marija Koderman pa častno razsodišče. Novi (stari) predsednik je na kratko predstavil tudi letošnji program dela društva, ki so ga obogatili z nekaterimi novostmi, med njimi tudi z večdnevним obiskom znamenitosti Poljske, ki ga načrtujejo v maju. Sicer pa je program primeren za vse člane in članice, ki jim skušajo popestriti njihove jeseni življenja. Pozabili niso na program pomoči socialno ogroženim in obiske starejših.

Prisotni gosti so pohvalili delo in društvu zaželeli tudi v prihodnje veliko uspehov, posebej pa izpostavili njihovo skupno sodelovanje in prijateljstvo, Zoran Rink pa je v imenu Pokrajinske zveze upokojencev gorenjske regije ob pozdravu spregovoril tudi o položaju upokojencev in skupnem delu in okviru gorenjske pokrajine.

Sledila je podelitev spominskih priznanj članom in članicam, ki so v društvu več kot 10 let. Prejeli so jih: Silva Ažman, Marija in Marjan Koderman, Justina Krulc, Lojze in Francka Močnik, Tomaž Pavčič, Margareta Plešnar, Marija Rahne in Franc Rožič.

Zboru članstva je sledilo prijetno druženje, ki je tudi tokrat potrdilo rek, ki društvo upokojencev Naš dom Dob spremlja že vseh 15 let: »Rad se mejmox.

VERA VOJSKA

Za večjo varnost v cestnem prometu

Društvo upokojencev Domžale, ki se v teh dneh pripravlja na vsakoletni občni zbor in sprejem programa za leto 2019, namenja posebno skrb izobraževanju svojih članov in članic ter pridobivanju vedno novih informacij s posameznega področja, ki je pomembno za upokojence.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE Med drugim so zelo pomembna znanja o varnosti v prometu, zato se je Društvo upokojencev Domžale sredi februarja skupaj z Javno agencijo RS za varnost prometa, Rdečim križem Slovenije, Darso, Zvezo društev upokojencev Slovenije in še nekaterimi drugimi vključilo v projekt Sožitje za večjo varnost v cestnem prometu, v katerem se izvajajo programi za seniorje in upokojence. Preventivni dogodek je bil brezplačen, vsak od udeležencev je prejel praktično darilo; program je potekal v prostorih Društva upokojencev Domžale.

V dopoldanskem delu programa je udeležence pozdravil Sebastjan Turk, vodja programa Sožitje, potem pa so lahko prisluhnili vsebinam s področja varnosti v cestnem prometu, kjer so lahko tudi sodelovali. Tako so osvežili znanja s področja pravil cestnega prometa, se seznanili s praktičnimi izkušnjami policije, podrobneje izvedeli o pravilih varne vožnje po avtocesti in hitri cesti, območna organizacija RK Domžale jih je seznanila s temeljnimi postopki oži-

vljanja, dobili pa so tudi vrsto informacij o zdravstvenih kriterijih za vožnjo. Posebno zanimiv je bil del projekta, kjer so z ocenjevalci na voziškem izpitu izmenjali izkušnje o tem področju.

Udeleženci so bili z novimi informacijami ter praktičnimi izkušnjami zelo zadovoljni in prepričani, da jim bodo pomagale pri vsakdanji udeležbi v cestnem prometu.

V okviru društva upokojencev Domžale se nadaljuje tudi projekt Starejši za

starejše. Tako so se prostovoljke srečale z Amalijo Šiftar, pravnico, pokrajinsko koordinatorko Zveze društev upokojencev Slovenije, ki ob programu Starejši za starejše pokriva ljubljansko območje. Vse informacije v zvezi s projektom, tako upokojenci kot vsi, ki bi želeli pomagati, dobite pri Mariji Radkovič, telefonska številka: 031 623 113.

Društvo bo poskušalo tudi z drugimi aktivnostmi polepšati starost – tako svojim članom in članicam kot tudi drugim, ki bi se želeli vključiti v njegovo delo. Tako bodo tudi letos skušali okrepiti delo vseh sekcij, zato vabijo vse, ki si želijo popestriti svoja življenja, da se jim priključijo. V prostorih društva na Ulici Simona Jenka 11 v Domžalah vas pričakujejo v času uradnih ur – vsak ponedeljek in petek med 9. in 11. uro. Takrat lahko člani in članice tudi poravnate članarino za letošnje leto in dobite vse potrebne informacije. Dobrodošli!

VERA VOJSKA
FOTO: DUŠAN MIJATOV

Sožitje in strpnost sta zelo pomembna

Ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE 27. januar je mednarodni dan spomina na žrtve holokavsta. Generalna skupščina ZN je za dan spomina izbrala obletnico osvoboditve zloglasnega nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz, Vlada RS pa je leta 2008 ta datum razglasila za nacionalni dan spomina na holokavst. V Sloveniji in svetu se spominjamo vseh žrtev tega temnega obdobja človeške zgodovine: Romov, Sintov, duševno in telesno prizadetih, pripadnikov različnih verskih ločin, političnih zapornikov, Slovanov in med njimi tudi vseh Slovencev, ki so bili iz kakršnegakoli razloga internirani v nacistična koncentracijska taborišča.

Tudi letos je Koordinacijski odbor žrtev vojnega nasilja v okviru organizacije za vrednote NOB Slovenije pripravil prireditev, na kateri je predsednik RS Borut Pahor poudaril pomen sožitja in strpnosti, slavnostna go-

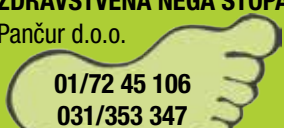
vornica, zaslužna profesorica Univerze v Ljubljani, Maca Jogan, in predsednik Koordinacijskega odbora žrtev vojnega nasilja pri ZZB za vrednote NOB Jani Alič pa spomnila, da je bilo v nemških, italijanskih, madžarskih in hrvaških koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno skoraj 60.000 Slovencev in Slovencev. V taboriščih so bili zato, ker so se uprli okupatorju in domačim izdajalcem ter ker so ljubili svojo domovino. Prireditve se je udeležil tudi predsednik Društva izgnancev Domžale Jože Kveder.

Vsem našim članicam želimo prijetno praznovanje 8. marca – dneva žena in 25. marca – materinskega dne, vsem pa še posebej privoščimo veliko prijetnih dni v prihajajoči pomladi.

Ne pozabite, da so uradne ure v marcu 2019 vsak ponedeljek med 9. in 10. uro v prostorih krajevnih skupnosti Domžale.

VERA VOJSKA

Optika Škofic že od 1975
Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06
delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL
Pančur d.o.o.
01/72 45 106
031/353 347
(v stavbi zdravstvenega doma Domžale)
Krajsanje nohtov ter odstranjevanje trde kože na bolnih in zdravih nogah.
Zaupajte našim strokovnjakom.

Koga briga za okolje? Mene ne

Koga briga za okolje? Mene ne. Pa je res tako?

RD BISTRICA DOMŽALE Primeri iz dnevnega življenja nas opominjajo, da je Homo sapiens 2.0 (človek druge generacije) zašel iz svoje prvotne smeri. Ne zanima se ne za velike in ne za male okoljske probleme, ampak ves čas samo hibernira. Sem in tja

briga za okolje? Za okolje se pretirano ne zmenijo tudi tisti predstavniki odločevalskega telesa, ki so bili z obkrožanjem izbrani s strani državljanov in občanov na volitvah ter imajo že v nazivu nekaj spomladansko zelenega.

dvignejo mediji za nekaj dni posameznike na piedestal, ko želijo ti opozoriti na škodljive posledice vsakdanjih človeških negativnih vplivov na okolje, a se njihovo poročanje kaj kmalu ustavi, ko novinarjem in urednikom ta tematika ne daje zadostne branosti dnevnih novic.

Pred dvema letoma so nekateri članki namigovali na to, da si predstavniki civilne Iniciative Rešimo Rogoški gozd ne želijo povečati gospodarske rasti Slovenije in ob tem zmanjšati vpliv brezposelnosti v regiji, ko so želeli javno in z živo silo preprečiti, da bi z žaganjem ter devastiranjem velikega naravnega rezervata vode in biotike tam v bližini postavili megavelik betonski objekt za namene lakiranja in sestavljanja prestižnih avtomobilskih znamk. Lani se je celotna slovenska volilna sredina odločila, da je ne briga gradnja drugega tira od Kopra do Divače, kajti Divača ni pri nas doma, je daleč stran, in zakaj bi se obremenjevali z novimi trasami, ki ne gredo čez moj vrt. Letos vzbuja pozornost naša vzhodna sosesda, občina Moravče, kjer želi njen vehementni župan preveč naglas opozoriti na to, da se pod lepo in zeleno Moravško dolino skrivajo kupi smeti, ki niso le bio in eko odpadki. A kaj bi mi o tem, saj Moravče niso moj dom in to ni moje okolje, zato koga sploh

Koga briga za okolje? Mene ne, saj je okolja vsepovsod dovolj. Če mi ni všeč v Hočah, Divači ali v Moravčah, gremo pa na Bled.

Da smo postali ljudje drugega ti-sočletja tako brezobzirni do narave in okolja, kaže dejstvo, da nam je pogosto predavanje nutricionistov o prehrani, ki vsebuje polno mikroplastike, postalo že odveč. Zadnje študije pričajo o tem, da vsebuje vsak morski organizem vsaj en nano ali mikrogram majcene plastike, ki jo je zaužil, ob tem se je pa tudi sam znašel v prehranjevalni verigi. Seveda se da z dobro master šefovo pripravo tako morsko hrano lepo skuhati in speči, nakar pristane ta v človeku 2.0, ki pa se je nanjo itak že navadil. Kakor se je navadil tudi na to, da so plastične vrečke najrazličnejših barv, ki visijo na obrežnih vejah glavnih in stranskih vodotokov, lepa popestritev dolgočasne zime, in da so prazne pločevinke ter plastenke sestavni infrastrukturni objekt vsakega obcestnega jarka. Kljub temu se trudi še ministrstvo za okolje in prostor zmanjšati porabo nakupovalnih vrečk tako, da jih mora kupec plačati, kar je premonitorazmerno tistemu, ki se danes že gradi v Hočah, se bo gradilo nekje v Divači ali se morebiti ravnokar odlaga v podzemne rove zelene Moravške doline. Uspeh je zagotovljen.

Na našem ozemlju obstajajo različne okoljevarstvene organizacije civilno-družbenega pomena. Tu nastopamo različna društva (npr. lovske, ribiške, čebelarke družine, društva za opazovanje ptic, trajnostni razvoj okolja, hortikultura in številna druga društva), ki smo po novem zakonu lahko tudi nevladne organizacije. Nekatera smo zavezana plačevati državi koncesijo iz lastnih članarin zato, da sploh lahko izvajamo ukrepe naravnega upravljanja, kot jih določi področna stroka v javnih zavodih. Vendar država takim društvom ne vrača subvencij za potrebe repopulacije številnih živalskih vrst, kjer so nekatere že v hudem izumiranju, tudi na našem območju, ali za ohranjanje okolja nasploh. Koga sploh briga za okolje.

Ribiče vsakič pretrese informacija o onesnaženju kateregakoli vodotoka, prav tako pogini rib, ki jih moramo nato, spet iz svojih lastnih članarin kupiti, da jih vlagamo v državne vodotoke, saj so ribe v celinskih vodah naravni vir pod posebnim varstvom države, kakor je tudi upravljanje rib v pristojnosti države, vse pa lepo urejeno v zakonodaji.

Človek druge generacije se bo moral počasi prebuditi iz hibernacije. Sicer se bo še poslednji posameznik, ki ga deviantnost v okolju zmoti in se na to glasno odzove, pri tem pa ga drugi sovaščani, someščani in občani ne podprejo lahko vprašal, koga briga za okolje? Če tebe ne briga, potem tudi mene ne bo več.

Predstavljamo vam tri onesnaženja naših vodotokov v januarju in februarju 2019. Dvakrat je bil onesnažen gojitveni revir Hujski-Radomeljski potok in enkrat ribolovni revir Rača 4, vse na območju Doba, Vira, Podrečja in Domžal. Koga briga za okolje? Mene zagotovo ne.

TOMAŽ LAVRIČ

VIR FOTOGRAFIJ: RD BISTRICA DOMŽALE, 2019

POPRAVEK

Pri članku 50 let TO Slovenije, v januarski številki glasila Slamnik, je izpadel podatek, da je bil nekaj mesecev med letoma 1985 in 1986 komandant 34. Partizanske brigade tudi kapetan I. razreda Edvard Peterkel. Dolžnost mu je prenehala zaradi nezdružljivosti funkcije, ko je v letu 1986 postal predsednik izvršnega sveta občine Domžale. Za storjeno napako se prizadetemu opravičujem.

J. GREGORIČ

Kako do gozdne vlake

Udeleženci decembrskega predavanja so izvedeli, kateri so potrebni koraki do pravilno zgrajene gozdne vlake.

DRUŠTVO LASTNIKOV GOZDOV TISA DOMŽALE Društvo lastnikov gozdov Tisa Domžale je v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije KE Domžale 6. decembra 2018 organiziralo

bi vsa soglasja, izda soglasje tudi ZGS.

Na kratko je predstavil tudi gradnjo vlak. Posebej je poudaril, da naklon vlake ne sme biti večji od 25 %. Če je mogoče, se je treba izogibati ser-

Na terenu smo praktično prikazali trasiranje gozdne vlake s pomočjo naklonomera.

predavanje o gozdnih vlakah. Poleg članov društva so se povabili odzvali tudi nekateri bageristi, ki imajo že izkušnje z gradnjo vlak. Predavanje je bilo v lovski koči LD Moravče, vodil ga je revirni gozdar Andrej Žagar, sodelovali pa so tudi vodja KE Domžale Bogdan Bartol ter revirna gozdarja Miro Colnar in Boštjan Šneberger.

Andrej Žagar je na kratko predstavil predvsem, kaj vse potrebuje lastnik gozda, preden lahko gradi vlako. Zakon o gozdovih in drugi zakoni, ki urejajo to področje, zahtevajo, da mora vsak lastnik pridobiti dovoljenje za gradnjo vlake oziroma elaborat vlak, ki ga izdela ZGS. V elaboratu vlak gozdar določi, kakšna soglasja potrebuje lastnik (npr. soglasje lastnikov sosednjih parcel, soglasja Zavoda za varstvo kulture, Zavoda za varstvo narave, vodovarstveno soglasje) in določi tehnične elemente vlake (širina, naklon vlake ...). Ko lastnik prid-

pentinam na gozdni vlak. Treba je urediti ustrezno odvodnjavanje vlake.

Med predavanjem so tudi udeleženci predavanja delili med seboj svoje izkušnje in težave pri gradnji in uporabi vlak, po predavanju pa smo praktično prikazali trasiranje gozdne vlake na terenu s pomočjo naklonomera.

Zahvaljujemo se članom Lovske družine Moravče, ki so nam prijazno odstopili prostor v lovski koči.

BOŠTJAN ŠNEBERGER,
REVIRNI GOZDAR

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

Vabilo

Turistično društvo Rača vas vabi na

tradicionalno GREGORJEVO,
ki bo v ponedeljek, 11. marca 2019 ob 18. uri,
na domačiji Kepec v Zalogu pod Sveto Trojico.

Otroci PŠ Krtina bodo nastopili s kratkim kulturnim programom.

Obiskovalci se boste lahko posladkali s sladkimi dobrotami, ki so delo pridnih rok lokalnih gospodinj, učencev PŠ Krtina, otrok vrtca Mavrica in članic TD Rača.

Vljudno vabljeni, da zopet priključimo pomlad v naše kraje!

Društvo vojnih invalidov v letu 2018

Pred leti je na domžalskem območju delovalo samostojno društvo, ki se je nato združilo v Društvo vojnih invalidov Zasavje, v tem deluje še 37 članov in članic z našega območja, ki se trudijo, da bi drug drugemu naredili kaj dobrega, hkrati pa aktivno delovali v društvu.

Med najbolj aktivne prostovoljce zanesljivo spada Vida Rosulnik, ki redno obiskuje člane in njihove družinske člane na njihovih domovih, velikokrat pa jih obišče tudi v domovih upokojenec, posebno tiste, ki so sami in nepokretni. Gospa Vida je požrtvovalna na območjih občin Domžale, Moravče in

Kamnik. Njeni obiski invalidom veliko pomenijo, saj jih razveseli s toplo besedo in tudi s simboličnimi darili. Za svoje dolgoletno plemenito humanitarno poslanstvo je Vida Rosulnik lani iz rok predsednika Zveze društev vojnih invalidov Slovenije Janeza Podržaja prejela posebno priznanje. Na isti slovesnosti

je priznanje za dolgoletno delo prejel tudi Ciril Rogelj, član vodstev društva in zveze, hkrati pa tudi uspešen udeleženec športnih iger. Priznanje je prejel tudi Jože Novak, dolgoletni dopisnik različnih časopisov, tudi Slamnika, ki je že dopolnil 90 let. S svojimi prispevki s področja delovanja društva vojnih invalidov že vrsto let seznanja bralce o aktivnem delu. Društveno priznanje za opravljeno delo mu je izročil predsednik DVI Zasavje Zvone Tahirovič.

Iskrene čestitke pa Janezu Cerarju, dolgoletnemu članu društva vojnih invalidov, ki je življenjski jubilej praznoval v letu 2018. Opravlja osebne prevoze članov na različna srečanja, nosi društveni prapor ob raznih prireditvah, tudi na pogrebnih slovesnostih, in je zelo prizadeven član našega društva.

JOŽE NOVAK

FOTO: ANGELCA NOVAK

DOGAJA SE ... KOLEDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE/ MAREC

Film: Stotnica Marvel

Mestni kino Domžale, 9. marca

1. marec, petek

Knjižnica Domžale

10.00-12.00 | **ODKLOPISE!**

Zimske počitnice / druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Poletno gledališče Studenec

19.00 | **RADOVAN GOBEC: PLANINSKA ROŽA (2000)**

Cikel gledaliških večerov, petič / posnetek doma- če gledališke predstave / ob 70-letnici kulturnega društva Miran Jarc Škocjan prirejamo družabne večere, na katerih se bomo ob ogledih posnetkov minulih domačih gledaliških predstav nostalgično vračali v preteklost.

Mestni kino Domžale

10.00 | **RALPH RUŠI IN INTERNET: RAZBIJAČ RALPH 2 + DELAVNICA**

Animirana komična pustolovščina / 112' / sinhro- nizirano/ 8+ / antijunak video igrice Ralph in nje- gova prijateljica Vanellope von Schweetz v iskanju nadomestnega dela za Vanellopino video igrico.

18.00 | **ŠEPET NEŽNE ULICE**

Drama / 119' / z oskarjem nagrajeni režiser Barry Jenkins (Mesečina) je s priredbo istoimenskega romana Jamesa Baldwin a ustvaril še en pretanjen in presunljiv portret temnopolte Amerike, tokrat umeščen na ulice Harlema sedemdesetih let.

20.15 | **LEPI FANT**

Drama / 120' / grozilnj in srce parajoč ter hkrati poln ljubezni in upanja, ta film govori o neizpol- njenih sanjah, prelomljenih obljubah in besu, medtem ko Nic tone vse globlje v odvisnost, iz ka- tere ga poskuša rešiti oče David.

Blunout klub

20.00 | **MANOUCHE**

Koncert / obudimo zlata trideseta z enkratnimi Manouche.

2. marec, sobota

Mestni kino Domžale

10.00 | **FERGI REŠI KMETIJO**

Družinska pustolovščina / 73' / pripovedovanje v slovenščini, 4+ / ko se kmetija znajde v nevarnosti, da jo bodo pozidali z avtocesto, se traktor Fergi s prijatelji domisli super rešitve!

16.00 | **KORGI: KRALJEVSKI KUŽA Z VELIKIM SRCEM**

Animirana komična pustolovščina / 92' / sinhro- nizirano, 6+ / Korgi Rex je najljubši pes britanske izvirnih in preprostan rock skupin v Sloveniji

Koncert: Srečanje odraslih pevskih zborov

Kulturni dom Groblje, 14. marca

6. marec, sreda

Knjižnica Domžale

17.00 | **PIKA IN POBALINI**

Pikina čajanka / 5+ / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Lidija Smerkolj Turšič, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

18.00 | **BUNKICA**

Glasbena komedija / 110' / okrogla najstniška hčerka nekdane lepotne kraljice se prijavl na le- potno tekmovanje in s tem zaneti revolucijo tako doma kot na tekmovanju.

20.15 | **IZBRISANA**

Glej opis pod 4. marec.

7. marec, četrtek

Knjižnica Domžale

17.00 | **GRDIRAČEK**

Pravljčna urica / S pravljico po svetu – Danska / za otroke od 4. leta dalje / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika

20.00 | **FRANCOSKI POLJUB**

Abonma koncertni MODRI in IZVEN

Program: Debussy – Chansons de Bilitis za dve flav- ti, dve harfi, celesto in pripovedovalca, Trio za flav- to, violo in harfo / izvajalci: Irena Grafenauer, Marie Pierre Langalmet, Ziyu Shen, Anja Gaberc in drugi.

8. marec, petek

Knjižnica Domžale

17.00 | **ZAPLEŠIMO V PRAVLJICO**

Pravljica in ples / za otroke od 4. do 6. leta starosti / prijave na oddelku za otroke in mladino / org.: PŠ Milki, Knjižnica Domžale.

Mestni Kino Domžale

18.00 | **COLETTE**

Biografska drama / 111' / o radoživi francoski pisate- lji, ki na pragu moderne dobe s svojim življenjem in delom ruši tabuje in izziva vladavino patriarhata.

20.15 | **MED POLICAMI**

Abonma filmski PETEK

Romantična drama / 125' / redkobesedni Christian začne z delom v grosističnem supermarketu, kjer se prilagaja na novo, neznano okolje ... in ljubezen.

Blunout klub

20.00 | **AVTOMOBILI**

Koncert / Avtomobili veljajo za eno najbolj plodnih, izvirnih in preprostan rock skupin v Sloveniji

Koncert: Rok Lunaček

Blunout klub, 15. marca

Mestni kino Domžale

18.00 | **BUNKICA**

Glej opis pod 6. marec.

20.15 | **IZBRISANA**

Glej opis pod 4. marec.

13. marec, sreda

KD Franca Bernika

9.30 | **PETER KUS, NANA MILČINSKI: DŽUMBUS**

Abonma OTROŠKI in IZVEN

Glej opis pod 12. marec.

Knjižnica Domžale

19.00 | **DR. BLAŽ VURNIK IN ZORAN SMILJANIČ**

Ivan Cankar: podobe iz življenja / Literarna kavar- na / org.: Tadeja Rode Teran, Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika

20.00 | **AKUSTIČNI (LAČNI) FRANZ: NOVA NEBESA**

Abonma glasbeno scenski PRVI in IZVEN

Koncert / nastopajo: Zoran Predin (vokal), Tine Čas (kitara), Boštjan Artiček (klaviature), Anej Ko- čevar (bas), Luka Čadež (bobni) / legendarna ma- riborska zasedba iz osemdesetih, v ponovno rojeni in akustični izvedbi.

Blunout klub

20.00 | **TIN VODOPIVEC & PRIJATELJI**

Stand up / pripravil je nov paket šal, ki jih bo izve- del v družbi svojih prijateljev.

14. marec, četrtek

Knjižnica Domžale

17.00 | **KRALJIČNA NA ZRNU GRAHA**

Pravljčna urica / S pravljico po svetu – Danska / za otroke od 4. leta dalje / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

18.00 | **ALZHEIMER CAFFE**

Pogovori o demenci / pogovor vodi: Cveta Zalokar / vstop prost / org.: Dom upokoencev Domžale, društvo Spominčica, podružnica Domžale, Knji- žnica Domžale.

Center za mlade Domžale

19.00 | **MANDALE**

Razstavlja Urška Grošelj, akademska restavratorka.

Kulturni dom Groblje

19.00 | **SREČANJE ODRAŠLIH PEVSKIH**

Film: Mala gospodična Dolittle

Mestni kino Domžale, 16. marca

Blunout klub

20.00 | **ARCHÉ**

Koncert / Arché je hardcore godba na štrom, za sol- zne oči in večno prijateljstvo.

17. marec, nedelja

Mestni kino Domžale

16.00 | **MIA IN BELI LEV**

Glej opis pod 2. marec.

18.00 | **STOTNICA MARVEL**

Glej opis pod 9. marec.

20.30 | **MI**

Grozljivka / 120' / počtniška vedrina temnopolte družine se sprevrže v kaos, ko jih začne terorizirati skupina dvojnikov.

18. marec, ponedeljek

Mestni kino Domžale

18.00 | **YAO**

Komična drama / 103' / mlad fant iz senegalske va- sice se poda na pot, da bi spoznal svojega junaka, uglednega igralca, ki je prišel v svojo pravo domo- vino predstaviti novo knjigo.

20.00 | **NEPOŠKODOVANE**

Domžalska PREMIERA in pogovor z ustvarjalci

Dok. film / 52' / zgodbe o strastnih lokalnih aktivistih, ki v vsakodnevnem življenju bijejo boj za čiste, divje in nezajezene reke na Balkanskem polotoku, saj z več kot 2700 planiranimi jezovi korupcija in pohlep kruto posegata v te zadnje koščke evropske divjine.

19. marec, torek

Knjižnica Domžale

9.30-10.30 | **IGRALNE URICE**

Glej opis pod 5. marec.

16.00 | **USTVARJALNE ROKE: KVAČKANJE**

Delavnica ročnih del / vstop prost / org.: Valbone Bajrami, Knjižnica Domžale.

19.00 | **UVID V KUHNJO DIVJIH RASTLIN**

Slovenologija / gosta: dr. Katja Rebolj in Peter Zajc / vstop prost / org.: dr. Noah Charney, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

10.00 | **KLATEŽ: LEGENDA FREDA BECKEYA**

Abonma DOPOLDANSKI in IZVEN

Dokumentarni film / 96' / izjemna življenjska zgodba skrivnostne alpinistične legende / nagrada za najbolj-

Srečanja pod slamniki: Boris Čok

Slamnikarski muzej, 20. marca

23. marec, sobota

KD Franca Bernika

10.00 | **NENA MOČNIK, PO LJUDSKIH PESMIH: POJTE, POJTE DROBNE PTICE**

Sobotna otroška matineja / za IZVEN

Lutkovno-glasbena predstava / Gledališče Lalanit / režija: Nena Močnik / igrata: luna Ornik, Andrej Fon / 45' / 3+ / lutkovna priredba legendarnih ljud- skih pesmic.

19.00 | **SAFET SIJARIĆ: ROD IN DOM**

Gledališka predstava / režija: Vlado Kerošević / igra: Irfan Kasumović / organizacija: Bošnjaško kulturno društvo Ruh Domžale, JSKD Domžale / vstop z brezplačnimi vstopnicami.

24. marec, nedelja

Mestni kino Domžale

10.00 | **KORGI: KRALJEVSKI KUŽA Z VELIKIM SRCEM**

Glej opis pod 2. marec.

16.00 | **MALA GOSPODIČNA DOLITTLE**

Glej opis pod 16. marec.

18.00 | **YAO**

Glej opis pod 18. marec.

20.00 | **NE BOM VEČ LUZERKA**

Glej opis pod 22. marec.

25. marec, ponedeljek

KD Franca Bernika

19.00 | **PIRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU**

Nastopajo: otroci osnovnih šol iz Domžal ter raz- lične otroške glasbene in plesne skupine / organi- zacija: Župnijska Karitas Domžale

26. marec, torek

Knjižnica Domžale

9.30-10.30 | **IGRALNE URICE**

Glej opis pod 5. marec.

19.00 | **ŽARKO TRUŠNOVEC: HVALA ZA POMOČ**

Gorniški večer / vstop prost / org.: Planinsko dru- štvo Domžale, Borut Peršolja, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

18.00 | **TOVOR**

Glej opis pod 21. marec.

20.00 | **COLETTE**

Glej opis pod 8. marec

Predstava: Cvetje v jeseni (2004)

Poletno gledališče Studenec, 29. marca

Mestni kino Domžale

10.00 | **KORGI: KRALJEVSKI KUŽA Z VELIKIM SRCEM**

Glej opis pod 2. marec.

18.00 | **NE BOM VEČ LUZERKA**

Glej opis pod 22. marec.

20.00 | **INSTANT DRUŽINA**

Glej opis pod 2. marec.

31. marec, nedelja

Mestni kino Domžale

16.00 | **MALA GOSPODIČNA DOLITTLE**

Glej opis pod 16. marec.

17.45 | **SLONČEK DUMBO**

Glej opis pod 29. marec.

20.15 | **100 STVARI**

Glej opis pod 29. marec.

Razstave

MENAČENKOVA DOMAČIJA

KIPARSKA POSTAVITEV DEL FRANCETA AHČINA

Stalna razstava o kmečko-obrtniški družini Ahčin in kiparska postavitev del Franca Ahčina.

VIDA PRAPROTNIK KRALJ: MOJSTRICA S ŠIVANKO

Razstava ročnih del bo odprta od 12. marca do 2. aprila.

SLAMNIKARSKI MUZEJ

300 LET SLAMNIKARSTVA NA SLOVENSKEM

Stalna razstava.

GALERIJA DOMŽALE

DAMIJAN KRACINA: ČAKALNICA

Razstava bo odprta od 21. marca do 6. aprila.

KNJIŽNICA DOMŽALE

PODOBE NAŠIH KRAJEV SKOZI ČAS

Razstava starih razglednic bo na ogled od 9. marca.

KULTURNO DRUŠTVO VERA TERSTENJAK: BODIMO PRIJAZNI – PLAKAT MIRU 2018-2019

Razstava ilustracij bo na ogled od 11. do 30. marca.

CVETA HRIBERNIK: POŠKODBE KNJIŽNIČNIH GRADIV, MATERIALI IN ORODJE ZA POPRAVILA

Razstava in predstavitev likovnih izdelkov bo na ogled do 10. marca.

OTROCI OŠ VENCLJA PERKA: OTROCI ŠIVAJO

Razstava izdelkov bo na ogled od 11. do 24. marca.

RAZSTAVIJI PALČEK

Razstava prvega dela likovnih izdelkov, ki so na-

izvinnim in prepoznanim rock skupin v slovinciji.

9. marec, sobota

<i>KD Franca Bernika</i>
10.00 PO ZGODBI TONETA PAVČKA: JURI MURI V AFRIKI PLEŠE <i>Sobotna otroška matineja / za IZVEN</i> Plesno glasbena predstava / Plesni teater Ljubljana v sodelovanju z LGL / 50' / 3+ / Juri Muri, ki se noče umivati, se bo znašel v plesni predstavi, s katero bomo spoznali vse barve sveta.

Mestni kino Domžale
16.00 KORGİ: KRALJEVSKI KUŽA Z VELIKIM SRCEM <i>Glej opis pod 2. marec.</i>
18.00 INSTANT DRUŽINA <i>Glej opis pod 2. marec.</i>

20.15 ISTOTNICA MARVEL Akcijska domišljajska pustolovščina / 128' / v tretnku ko se Zemlja znajde sredi galaktične vojne, Carol Danvers postane ena od najmočnejših junakinj v vesolju.

10. marec, nedelja

<i>Kulturni dom na Močliniku, Dob</i>
16.00 PEKARNA MIŠMAŠ <i>Za abnorma in izven</i> Na koncu Miše vasi je stala stara hiša z velikim napisom Pekarna Mišmaš, iz katere je vsako jutro tako prijetno dišalo, da so se vsi vaščani spraševali, kako peku uspe peči tako okusen in hrustljav kruh ... / gostuje KUD Valentin Kokalj Visoko / rezervacije: 041 420 610.

Mestni kino Domžale
16.00 FERGI REŠI KMETIJO <i>Glej opis pod 2. marec.</i>
18.00 MIA IN BELI LEV <i>Glej opis pod 2. marec.</i>
20.00 COLETTE <i>Glej opis pod 8. marec.</i>

11. marec, ponedeljek

Mestni kino Domžale
20.00 MED POLICAMI <i>Abnorma filmski PONEDELJEK</i> <i>Glej opis pod 8. marec.</i>

12. marec, torek

<i>Knjižnica Domžale</i>
9.30–10.30 IGRALNE URICE <i>Glej opis pod 5. marec.</i>
19.00 PLAKAT MIRU – BODIMO PRIJAZNI Odprtie razstave / Plakat miru 2018–2019 / org.: Lions klub Domžale, KD Vera Terstenjak, Knjižnica Domžale.

<i>KD Franca Bernika</i>
9.30 + 11.00 PETER KUS, NANA MILČINSKI: DŽUMBUS <i>Abnorma OTROŠKI in IZVEN</i> Glasbeno-gledališka predstava / Zavod Federacija Ljubljana, Werk 89 Dunaj, Cankarjev dom Ljubljana / 50' / zvočna predstava o dečku, ki se sporazumeva le z zvoki in glasbo.

<i>Menačenkova domačija</i>
18.00 VIDA PRAPROTNIK KRALJ – MOJSTRICA S ŠIVANKO Odprtie razstave ročnih del / kulturni program: Sara Milnarč, učenka solo petja / razstava bo odprta do 2. 4. / vodeni ogled z avtorico 16. 3. od 10. do 12. ure / vstop prost.

ZBOROV IN MALIH VOKALNIH SKUPIN
1. koncert / javni sklad za kulturne dejavnosti, območna izpostava Domžale organizira pregledno srečanje odraslih pevskih skupin OI Domžale / vstop prost, informacije: 01 721 94 80.

<i>KD Franca Bernika</i>
20.00 AKUSTIČNI (LAČNI) FRANZ: NOVA NEBESA <i>Abnorma glasbeno scenski DRUGI in IZVEN</i> <i>Glej opis pod 13. marec.</i>

<i>Blunout klub</i>
20.00 DOMŽALSKI JAZZ VEČER – POLONA IN LAN KVINTET Koncert / Polona Mežnar in Lan Turek bosta z jazz standardi in prijetnimi popevkami polejšala večer.

15. marec, petek

<i>Knjižnica Domžale</i>
17.00 ŠOPEK ROŽ Ustvarjalna delavnica / od 4. do 8. leta / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Nives Podmiljšak, Knjižnica Domžale.

18.00 DOMŽALSKA POT SPOMINOV S korakom do miru in doživetja / predstavitve / vstop prost / org.: PD Domžale, TIC Domžale, Knjižnica Domžale.
--

<i>Kulturni dom Lukovica</i>
19.00 SREČANJE ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV IN MALIH VOKALNIH SKUPIN 2. koncert / vstop prost, informacije: 01 721 94 80.

<i>Poletno gledališče Studenec</i>
19.00 FRAN LEVSTIK: MARTIN KRPAN (2002) Cikel gledaliških večerov, šestič / posnetek domače gledališke predstave / Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan.

<i>KD Franca Bernika</i>
19.00 SKUPINA BELIN: ZGODBA NEKE ŽENSKE <i>Za IZVEN</i>

Glasbeno prireditveni večer / nastopajo: Neža Drobnič (vokal), Matic Smolnikar (kitara), Vanja Dizdarevič (kontrabas), Stefan Samardžić (tapan, tolkala).

<i>Blunout klub</i>
20.00 ROK LUNAČEK Koncert / Rok je kantavtor, pevec in kitarist skupine Flirtt ter eden najbolj iskanih in plodnih piscev besedil, ki se podpisuje pod besedila mnogih slovenskih hitov.

16. marec, sobota

<i>Menačenkova domačija</i>
10.00–12.00 VIDA PRAPROTNIK KRALJ – MOJSTRICA S ŠIVANKO Vodeni ogled z avtorico razstave ročnih del.

Mestni kino Domžale
10.00 KORGİ: KRALJEVSKI KUŽA Z VELIKIM SRCEM <i>Glej opis pod 2. marec.</i>

16.00 MALA GOSPODIČNA DOLITTLE Družinska domišljajska komedija / 96' / sinhronizirano, 7+ / Lili se pogovarja z živalmi, kar ji kdaj povzroča preglavice, kdaj pa je tudi koristno – na primer, ko iz živalskega vrta ugrabiijo slonovega mladiča.
--

18.00 COLETTE <i>Glej opis pod 8. marec.</i>
20.15 INSTANT DRUŽINA <i>Glej opis pod 2. marec.</i>

18.00 COLETTE <i>Glej opis pod 8. marec.</i>
--

20.15 PEPEL JE SNEŽNO BEL Romantična drama / 144' / ljubezenska zgodba v kitajskem kriminalnem podzemlju med letoma 2001 in 2017.

20. marec, sreda

<i>Knjižnica Domžale</i>
10.00 HELENA GRMEK: SPI KOT DOJENČEK Biba leze ... srečanje za starše z dojenčki / vstop prost / org.: Simona Glavan, Knjižnica Domžale.
19.00 KD TINE KOS MORAVČE Kulturna društva se predstavijo / vstop prost / org.: JSKD Domžale, Knjižnica Domžale.

<i>Slamnikarski muzej</i>
18.00 SREČANJA POD SLAMNIKI: BORIS ČOK – STAROVERCI O POMLADI Pogovor z varuhom staroverske dediščine svojih kraških prednikov o staroverstvu, povezanem s prihodom pomladi in Vesne ter o tehnikah suhe gradnje kamnatega kraškega sveta / pogovor vodi Cveta Zalokar / vstop prost.

21. marec, četrtek

<i>Knjižnica Domžale</i>
10.00 S KNJIGO IN KAVO V LEPŠI DAN Predstavitve knjig / klepet o izbranih knjigah ob kavi / org.: Miš Založba, Tadeja Rode Teran, Knjižnica Domžale.

17.00 PALČICA Pravljična urica / S pravljico po svetu – Danska / za otroke od 4. leta dalje / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.
--

19.00 DAMJAN JEVSNIK: SEJŠELI Potopisno predavanje / vstop prost / org.: Damjan Jevšnik, Knjižnica Domžale.

<i>KD Franca Bernika</i>
18.00 DRUŽINSKI KONCERT GLASBENE SOLE DOMŽALE Glasbeni dogodek / koncert družin / Glasbena šola Domžale.

<i>Galerija Domžale</i>
19.00 DAMIJAN KRACINA: ČAKALNICA Odprtie razstave / z umetnikom se bo pogovarjal Jurij Smole / razstava bo odprta do 6. 4. / vstop prost

Mestni kino Domžale
20.00 TOVOR Drama / 98' / srbski režiser Ognjen Glavonić v igranem prevencu preprčiljivo oriše ozračje vojnega opustošenja.

22. marec, petek

Mestni kino Domžale
18.00 COLETTE <i>Glej opis pod 8. marec.</i>

20.00 NE BOM VEČ LUZERKA <i>Domžalska PREMIERA in pogovor z ustvarjalci</i> Komična drama / 88' / o prepadu med preveč izobraženimi in premalo zaposljivimi mlajncji ter njihovimi starši, ki so imeli za njih velika pričakovanja.
--

<i>Blunout klub</i>
20.00 SAMUEL LUCAS – PREDSTAVITEV NOVEGA ALBUMA Koncert / eden tistih ultimativnih interpretov, ki ga vsaka pesem vzame za svojega in obratno.

27. marec, sreda

<i>Knjižnica Domžale</i>
9.30 POT NAVZGOR Cikel ruskega filma / športna drama / režija: Anton Megerdichev / 133' / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale, Slovanska knjižnica, Mednarodni klub slovenskih rojakov Ruslo.

19.00 NEJC LONČAR: KAKO NAJTI ŠPORTNICA V SEBI Dan za zdravje, šport in rekreacijo / vstop prost / org.: Bodilf Domžale, Knjižnica Domžale.

<i>KD Franca Bernika</i>
19.00 BITI KONTRABANT ČETRT STOLETJA Za IZVEN Dodatni koncert / nastopajo: Kontrabant in gosti / organizacija: KUD Kontrabant.

28. marec, četrtek

<i>Knjižnica Domžale</i>
17.00 DEKLICA Z VŽIGALICAMI Pravljična urica / S pravljico po svetu – Danska / za otroke od 4. leta dalje / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

19.00 PLETEMO SPOMINE ... Še pomnite, Domžalci? / gost: Ludvik Kovač / domoznanski večer / vstop prost / org.: TIC Domžale, Andreja Čokl, Knjižnica Domžale.
--

Mestni kino Domžale
18.00 NE BOM VEČ LUZERKA <i>Glej opis pod 22. marec.</i>

20.00 MI <i>Glej opis pod 17. marec.</i>
--

29. marec, petek

<i>Knjižnica Domžale</i>
16.00–18.00 DVORANA IGRAČ Predstavitve knjižnične igroteke / 3+ / prisotnost staršev ali skrbnikov / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

<i>Poletno gledališče Studenec</i>
19.00 IVAN TAVČAR: CVETJE V JESENI (2004) Cikel gledaliških večerov, sedmič / posnetek domače gledališke predstave.

Mestni kino Domžale
17.45 SLONČEK DUMBO Družinska domišljajska pustolovščina / 130' / podnapisi, 8+ / zgodba o najbolj slavnem slončku na svetu, ki zna s pomočjo svojih ogromnih ušes leteti.

20.15 100 STVARI Komedija / 111' / med proslavljanjem dobre kupčije prijatelja stavita, da se bosta za 100 dni odrekla vsej lastnini, pa jima bo to res uspelo?

<i>Blunout klub</i>
20.00 TABU Koncert / že več kot 20 let navdušuje s svojo neuničljivo odrsko energijo in iskrenostjo. Skupina, ki je presegla vse meje in pustila pečat v slovenski glasbi.

30. marec, sobota

<i>Galerija Domžale</i>
10.00 miniGALERIJA Ustvarjalna delavnica / vodi: Lučka Berlot / program je namenjen otrokom (od 4. leta dalje) in mladim, ki ustvarjanju vabljeni tudi starši / prijava: galerija@kd-domzale.si / 90' / vstop prost.

razstava prvega črna in belin raznov, ki so na stali ob projektu Pravični palček 2018–2019, bo na ogled od 25. marca do 7. aprila.

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLE:
Razstava bo na ogled do 21. marca.

Info

<i>Galerija Domžale</i>
Mestni trg 1, Domžale (trgovski kompleks Vele) Odprta v času razstav: od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob praznikih, nedeljah in ponedeljkih zaprto.
<i>Knjižnica Domžale</i>
Cesta talcev 4, Domžale T 01 722 50 50, info@kd-domzale.si, info@dom.sik.si, www.knjiznica-domzale.si
<i>Kulturni dom Franca Bernika Domžale</i>
Ljubljanska 61, Domžale T 01 722 50 50, info@kd-domzale.si, www.kd-domzale.si

<i>Menačenkova domačija</i>
Cankarjeva ulica 9, Domžale T 01 722 50 50

Odprta v času razstav: od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob praznikih, nedeljah in ponedeljkih zaprto.

<i>Slamnikarski muzej Domžale</i>
Kajuhova 5, Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale) T 01 724 84 08

Odprti: od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00; ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob nedeljah in ponedeljkih zaprto.

<i>Galerijski atelje</i>
Ulica Matije Tomca 6, Domžale

Izobraževanja

<i>Knjižnica Domžale</i>
Varna in pametna raba pametnih telefonov ter varno obnašanje na internetu Za otroke med 10. in 13. letom ter najstnike me 14. in 17. letom. Bodi KUL in pridti na delavnico. Tvoj pametni telefon ti bo hvaležen. Prijave na: 01 724 12 04 ali helena.prelc@dom.sik.si.

<i>COBISS – Virtualna knjižnica Slovenije</i>
Brezplačno izobraževanje za otroke in mlade vsake sredo med 12. in 14. uro. Prijave: 01 724 12 04

<i>Predstavitve aplikacij</i>
V Knjižnici Domžale vam lahko pokažemo delovanje MOBISsa, DomLiba, Biblosa ipd. Prijave: volka.susnik@dom.sik.si ali petra.strajnar@dom.sik.si

<i>Začetni računalniški tečaj za seniorje</i>
Brezplačen tečaj za začetnike (osnovna uporaba računalnika in interneta). Obvezne prijave na: 01 724 12 04 (Helena Dakič Prelc).

<i>Nadaljevalni računalniški tečaj in varno obnašanje na internetu za seniorje</i>
Na brezplačnem tečaju boste spoznali svoj pametni telefon, e-pošto, facebook ... Obvezne prijave na: helena.prelc@dom.sik.si ali 01 724 12 04.

<i>Prva računalniška pomoč</i>
Vsak drugi petek v mesecu med 12. in 14. brezplačno na pomoč pri uporabi računalnika. Prijave na: 01 724 12 04 (Gorazd Jesihar in Janez Dolinšek).

<i>Koledar dogodkov</i>
Zbral in uredil: Matija Kralj Fotografije: promocijsko gradivo Koledar kulturnih prireditev izhaja v glasilu Slamnik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajšanja prispelih informacij. Informacije dogodkih v aprilu 2019 pošljite do 18. marca na naslov: koledar@kd-domzale.si .

AKTUALNO

Športnik leta 2018

Kickbokser Marjan Bolhar in plesalka Lana Smolnikar sta najboljša športnika leta 2018, članska ekipa Nogometnega kluba Domžale je moštvo leta 2018, Marjan Tancik pa prejemnik priznanja za življenjsko delo.

V četrtek, 14. februarja 2019, so se v Športni dvorani Domžale družili vsi, ki nosijo ljubezen do športa v srcu, saj je ravno na valentinovo potekala tradicionalna prireditev Športnik leta 2018 v občini Domžale.

Sašo Stare je poskrbel za zabaven večer

Prireditev se je odvijala v sproščenem in nasmejanem vzdušju, saj je voditelj Sašo Stare neusahljivi vir navihanih šal in zabavnih prigod, hkrati pa je poskrbel, da so se prav vsi nagajenci v soju luči počutili prijetno.

Že pred začetkom podeljevanja nagrad so se športni zaljublenci lahko zabavali s poziranjem na rdeči preprogi in fotografiranjem ob živem kipu. Prireditev se je začela z energičnim prepletom nastopov gimnastičarjev (brata Anže in Nejc), domžalskih Tigrov in plesalcev skupine Leaders Unified. Maja Keržič je presenetila z balkona in zapela himno, nastopile so prikupne mini navijačice Ladies Minies, v rokenrol ritmih je presenetil mladi kitarški virtuoz Marko Kosanović ob spremljavi učitelja Mira Novaka iz Glasbene šole Domžale, s plesnim nastopom pa sta zaključila trikratna mladinska državna prvaka Maša Skočaj in Žiga Farkaš.

Priznanja so podeljevali člani strokovnega sveta Zavoda za šport in rekreacijo Domžale Saša Cimperman Eminič, Peter Seljak, Janez Bizjak, Gregor Mohar, Roman Lazar, lanskoletni prejemnik nagrade za življenjsko delo Lado Gorjan, vodja programov Aleš Florjančič in direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale Uroš Križanič ter podžupanja Renata Kosec.

Prireditev je trajala dobri dve uri, za kar smo odgovorni Domžalčani sami, saj imamo toliko odličnih športnikov in športnih delavcev.

Priznanje za življenjsko delo Marjanu Tanciku

Marjan Tancik je že dolgo vključen v občinski šport na zelo različnih področjih. V času službovanja na OŠ Rodica, kjer je bil učitelj telovadbe, je bil vodja Šolskega športnega društva in tako odigral pomembno vlogo pri aktivnem vključevanju mladih v vse športne panoge. Kot navdušen tekač je predano opravljal naloge v Atletskem klubu Domžale, bil atletski sodnik, soorganizator šolskih in občinskih krosov ter atletskih tekmovanj in tekov v Domžalah. Bil je aktiven v Športni zvezi Domžale in dolgoletni član strokovnega sveta Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, najbolj pa je znan kot goreč gorski kolesar, ki je skupaj s sinovoma ustvaril kolesarski klub Športno društvo Energija, v katerem mladim kolesarjem predajajo ljubezen do športa in skrbijo za razvoj gorskega kolesarstva, kar bodo počeli tudi v prihodnje.

Članska ekipa Nogometnega kluba Domžale je moštvo leta že drugo leto zapored

To moštvo že vrsto let spada med najboljše športne kolektive, ki dosegajo odlične rezultate v prvoligaški konkurenci, hrabro pa zastopajo našo občino tudi na evropskem nogometnem zemljevidu. Moštvo vodi trener Simon Rožman, vsako leto pa kar nekaj domžalskih nogometašev prestopi v prvoligaške evropske ekipe, kar je potrditev odličnega dela. Nogometni klub Domžale, sicer dvakratni državni in pokalni prvak, je letos dosegel tretje mesto v prvi slovenski ligi in drugi krog v kvalifikacijah za evropsko ligo. Klub obljublja vrhunske rezultate tudi v prihodnosti in glede na podatke, da se v klubu kali 300 mladih nogometašev, mu gre verjeti.

Marjan Tancik je prejemnik nagrade za življenjsko delo

Drugo leto zapored je moštvo leta članska ekipa Nogometnega kluba Domžale.

Marjan Bolhar športnik leta 2018 občine Domžale

Marjan Bolhar je stopil v čevlje lanskega zmagovalca Jana Repasa in postal športnik leta 2018. Je neumorni športnik in športni delavec, pooseblja zdravo življenje in ponosno širi sporočila antidopinške organizacije. Marjan je najprepoznavnejši predstavnik Kluba borilnih veščin Domžale, vodi krožek boksa za otroke s posebnimi potrebami, delavnice samoobrambe za ženske, je prostovoljni in poklicni gasilec ter predan oče in mož. Hkrati dosega neverjetne tekmovalne rezultate, saj je večkratni državni, svetovni in evropski prvak. V letu 2018 je osvojil šampionski pas na državnem prvenstvu, Evropskem pokalu in prvenstvu Oceanije v Avstraliji, njegova športna pot pa še zdaleč ni končana.

Plesalka Lana Smolnikar nasledila košarkarico Evo Stefanoski

Čeprav je naša občina znana po dolgotrajni tradiciji v košarki, pa ne gre spregledati, da domžalski plesalci na domačih in mednarodnih nivojih dosegajo izjemne rezultate. Letos je strokovni svet zavoda očarala plesalka Lana Smolnikar, ki je v letu 2018 postala državna prvakinja v vseh disciplinah, v katerih je nastopila, in teh ni bilo malo. Rezultati na mednarodnem nivoju niso bili nič manj zlahetni, saj si je z ogromno mero strasti in ljubezni do svojega športa samo v letu 2018 priplesala več naslovov svetovne in evropske prvakinje. Kljub temu pa Lana ne počiva na lovoričkah, saj se, poleg vsakodnevnega trdega dela, izpo-

polnjuje tudi v tujini, kar napoveduje odlične rezultate tudi v prihodnosti.

Posebno priznanje za športnike svetovnega in mednarodnega razreda so prejeli: Maja Per iz Atletskega kluba Domžale, Klemen Bauer, Mitja Drinovec in Manca Slabanja iz Smučarskega kluba Ihan, Jernej Damjan in Tilen Bartol iz Smučarsko skakalnega klub Sam - Ihan, Žiga Ravnikar iz Lokostrelskega kluba Kamnik.

Posebno priznanje za dosežke strokovnega kadra so prejeli: Andraž Mrak in Anja Jurič iz Plesnega kluba Miki, Andrej Hauptman, selektor slovenske reprezentance v cestnem kolesarstvu in Rado Trifunovič, selektor slovenske članske košarkarske reprezentance.

Srebrno priznanje za več kot 25 let dela v športu so prejeli: Matjaž Pavovec iz Smučarskega kluba Ihan, Aleš Erjavšek iz Košarkarskega kluba Domžale, Igor Praprotnik iz Ženskega košarkarskega kluba Domžale.

Bronasto priznanje za več kot 10 let dela v športu so prejeli: Mateja Šlebir iz Atletskega kluba Domžale, Zdenka Katkič iz društva Šola zdravlja, Matej Opara in Matija Lipovšek iz Kluba borilnih veščin Domžale, Dejan Čikič iz Košarkarskega kluba Domžale, Matija Klančar iz Športnega društva Tigers, Špela Rozman iz Plesnega kluba Miki, Boštjan Peterca, Štefan Dominko in Petra Pavlič iz Težko atletskega kluba Domžale.

Plakete za jubilej društva so prejeli: Ženski košarkarski klub Domžale za 25 let delovanja kluba, Atletski klub Domžale za 40 let delovanja in Smučarsko skakalni klub Sam - Ihan za 70 let delovanja.

Plakete za športno rekreativno dejavnost so prejeli: Jana Debevec in Jelka Barlič iz skupine Drevored 88 lip iz društva Šola zdravlja, Tončka Grilj iz društva Šola zdravlja, Chocolate Dream Crew iz Plesnega kluba Miki, Mitja Tancik iz Športnega društva Energija.

Plaketi za športno in rekreativno dejavnost invalidov sta prejela: Luka Trtnik iz Namiznoteniške sekcije Mengeš - ŽŠIS - POK, člani nad 65 let Medobčinskega društva invalidov Domžale.

Zlati pokal so prejeli: Klara Senica iz Plesnega kluba Bolero, Članska street show formacija High School Musical iz Plesnega kluba Miki, Luka Naglič iz Smučarskega kluba Ihan, Vita Movrin in Jakob Smolnikar iz Športnega društva Energija.

Pokal so prejeli: Lucija Hribar in Anže Hribar iz Športnega društva Sokol Bežigrad, Nuša Mali iz Atletskega kluba Domžale, Neja Horvat iz Plesno športno umetniško in kulturnega društva Mimi, Gaja Hribar in Gaja Salamun iz Kluba borilnih veščin Domžale, Pionirska street show mala skupina Na paši, dvojica Maša Skočaj in Žiga Farkaš, Mladinska street show formacija What if Jack ... in Valentin Trobešek iz Plesnega kluba Miki, Matic Repnik in Lovro Planko iz Smučarskega kluba Ihan, Ana Janežič iz Športnega društva Energija, Lea Lilik in Julija Cerar iz Športnega društva Sovice, članska skupina Športno kulturnega društva Leaders, Pia Lovrič iz Teniškega kluba Domžale.

Zlate medalje so prejeli: Anže Trapečar, Petra Pavlič, Luka Marolt in Jakob Mali iz Atletskega kluba Domžale, ekipa Karate društva Atom Shotokan, mladinsko moštvo Košarkarskega kluba Domžale, Miha Kveder iz Smučarsko skakalnega kluba Sam - Ihan, kolesarska ekipa Športnega društva Energija, članska skupina Sovice, Karmen Gerič in Laura Slana iz Športnega društva Sovice, članska ekipa Ženskega nogometnega kluba Radomlje.

Medalje so prejeli: Vita Piliš iz Triatlonskega kluba Trisport Kamnik, Maruška Vuk, Lucija Florjančič, Jan Emberšič, Alan Radič, Matic Križman, Alenka Pirnat iz Atletskega kluba Domžale, mlajši in starejši dečki iz Košarkarskega kluba Domžale, Pionirska street show formacija Rudarjenje in Mladinska street show mala skupina Kupid iz Plesnega kluba Miki, Eva Zupan, Pavel Trojer, Tadej Repnik, Drejc Trojer, Maša Ručigaj iz Smučarskega kluba Ihan, Lenart Dejak in Meta Janežič iz Športnega društva Energija, Mini Sovice in Sovice - mladinska skupina iz Športnega društva Sovice, Anej Levpušček, Aljaž Jeran, Brina Šulin, Maša Viriant, Ana Lanišek in Tristan Flander iz Teniškega kluba Domžale, dečki in deklice do 14 let iz Teniškega klub Radomlje, moštvo do 17 let Ženskega nogometnega kluba Radomlje.

BESEDILO IN FOTO: ZAVOD ZA ŠPORT IN REKREACIJO DOMŽALE

Marjan Bolhar je športnik leta 2018 v občini Domžale.

Lana Smolnikar je športnica leta 2018 občine Domžale.

Zabavni ansambli na Domžalskem (2)

Skladatelj dr. Vladimir Stiasny zaznamoval zabavno glasbo v Domžalah.

Vladimir Stiasny je začel skladati v drugi polovici petdesetih let, predvsem pod vplivom italijanskih popevk, tedaj je bil zobozdravnik v Domžalah. Na festivalu v Opatiji leta 1959 sta bili uspešni njegovi pesmi Prišla je pomlad in Spomin. Na prvi Slovenski popevki leta 1962 na Bledu je sodeloval s tremi skladbami in z Mandolino zmagal. Skladbo sta zapela Beti Jurkovič in Stane Mancini. Leta 1963 je s skladbo Enkrat še dosegel drugo mesto. Ponovno je sodeloval na popevki šele leta 1970 s skladbo Kitara in na obnovljeni popevki leta 1998.

Vladimirja Stiasnyja so dobro spominja Andrej Vavpetič iz Domžal, ki je igral trobento v ansamblu Ježek, tja do začetka šestdesetih let prejšnjega stoletja. Še zdaj ima doma dva ali tri njegove izvedbe v notni obliki. Zelo je zanimivo, kako se je

Vladimir Stiasny v začetnih letih glasbenega ustvarjanja

Ansambel Anis leta 1981, z leve: Ivo Smolnik, Mila Živulović, Dušan Banko, s tamburinom neznan, Zoran Križman in Slavko Končina (Foto: arhiv Mile Živulović)

na sintesajzer. »Zelo lepo je pel Zoran Križman z Rodice. Sintesajzerja nisem imela, posodil mi ga je Smolnik. Po letu 1976 še ni bilo v modi, da bi ženske igrale na harmoniko. Pa vendarle sem igrala nanjo, ko jo je Ivo položil v vodoravno lego, v njej je bil nekakšen puhalnik. Smolnik je bil inovator in zelo večšč. Igrali smo evergreene, denimo s festivalov v Opatiji ali Sanremo.«

Spopad dveh struj – eni za evergreene, drugi za beat in rock

Že bolj proti koncu igranja Anisa so nastopali v Jamarskem domu na Gorjuši, kjer je bila večina mladih, ki pa so želeli 'divjo glasbo'. S seboj so imeli kasetnike in so jih privijali na ves glas. Očitno je šlo vse na efekte, da se čim bolj 'preruka'. Bilo je nekje okoli novega leta, ko je članom vodja ansambla Ivo proti polnoči dejal – pojdimo. In so odšli, čeprav so imeli sklenjeno pogodbo za igranje za daljši čas. Nastopali so tudi v Domu upokoencev v Izoli, pa v domu Železničarjev v Rovinju in v bifeju Ribič. Iz tistih časov se Mila spominja pesmi Račke, ki so jo morali igrati vsake pol ure, ker se je nanjo dobro plesalo, pa tudi izvedbe živahne pesmi Mustafa. Spomni pa tudi na ansambel Staneta Vavpetiča, ki je igral v Godbenem domu, kjer so potekale plesne vaje, v zasedbi so bili tudi Tone Juvan, Ciril Jerman, Slavko Končina, Egon Gottwald in brat Vide. Pozneje je Stane igral v Nebotičniku in Slonu, kjer je dočkal upokojitev kot poklicni glasbenik. Še potem so ga bivši gostje vabili na praznovanja ob okroglih rojstnih obletnicah, kjer jim je igral kot one man band.

V ansamblu Anis je Mila Živulović nastopala od leta 1978 do 1982. Tudi na vrtu Rio v Ljubljani, kjer je bilo starejše občinstvo in so imeli radi mirnejšo glasbo.

JOŽE SKOK

Ansambel Ježek na brucovanju v Domžalah marca 1958. Z leve: Andrej Vavpetič s trobento, klarinet Tone Mandelj, pevec Matija Cerar, nek basist, oboževalec ansambla, harmonikar Tone Ježek in bobnar Marjan Mandelj. (Foto: arhiv Andreja Vavpetiča)

Stiasny vključil v ansamble. On je kar prišel zraven in dejal, jaz imam to in to pesem, zaigrajte jo. Bil je zaljubljen v zabavno glasbo. Napisal je melodijo, besedila pa Lev Svetek.

Ansamblji takrat niso bili preveč hrupni.

Ansambel Ježek je imel ozvočenje prek enega mikrofona, ki je bil v sredini. Običajno so bili pevec, harmonikar in kitarist spredaj, trobilci oziroma pihalci pa zadaj. Seveda tudi dvorane oziroma prostori, kjer so igrali, niso bili pretirano veliki, tako da se je slišalo dovolj. Godbeni dom Domžale in Zadržni dom v Grobljah sta bila ravno toliko velika, da so bili dovolj slišni ansambli, ki niso igrali pretirano glasno. Pozneje je imela vsaka kitara svoj ojačevalec in vse je postalo zelo glasno in hrupno, naravnost noro, pripoveduje Andrej. Leta 1958, ko je pel Matija Cerar, so že imeli svoje ozvočenje. Tone Ježek ga je kupil od glasbenika Ronija Verčnika, očeta poznejšega bas kitarista Matije Verčnika, ki je igral v raznih zasedbah. Tisti, ki so plesali, so se lahko med plesom povsem normalno pogovarjali. Takrat niso prebijali ušes, pravi Andrej. Ni bilo tako, da če ni zadostnega ropota, pa to ni v redu.

Stane Vavpetič, poklicni glasbenik, ki se je učil harmonike pri Toneu Sameju, mu je svetoval: »Andrej, ko pridete na oder, dajte najprej mor-da kakšno hitro, pa počasno, kakšen valček ali celo polko in potem vidiš, kaj je ljudem bolj všeč. In s tem je potem treba nadaljevati, bolj umirjeno ali bolj živahno.«

Pred več desetletji je bilo zelo težko dobiti note.

Andrej je imel srečo, da mu je note prinesel brat Stane, ki je nastopal v barih. Ti glasbeniki so jih dobili najprej, ker so imeli veliko prijateljev in čez kak teden so jih v Slonu že lahko igrali. Ko so bile najboljše pesmi nagrajene, na primer Volare iz Sanrema, so že dobili note in jih izvajali v ansamblu. Vse so prepisali na roko, saj kopirnih naprav tedaj še ni bilo. Vaje so imeli ob četrtkih v gostišču. Kadar so igrali Pri Brinovc v Podgorici, je bila to pretežno plesna glasba. Odi-grali so kakšne štiri komade, potem je sledilo 20 minut odmora. Danes ansambli igrajo skorajda neprekinjeno, in morda le z enim odmorom.

Vodja ansambla Anton Ježek je lepo pel in poznal veliko glasbenikov. Celotni klarinetist Bine Rudan je igral v ansamblu Ježek, potem je odšel k Avsenikom. Ježek je pripeljal tudi Jo-

žeta Dobravca, saksofonista iz Litije. Tudi kitarist Miro Sršen je igral z njimi, se je kar nekako priključil zraven, čeprav ni bil član stalne zasedbe.

Andrej je v ansamblu Ježek igral do začetka šestdesetih let, zapustil pa ga je, ker se je posvetil nogometu, oboje pač ni šlo. Na trobenti ga je nadomestil Alfonz Savnik, ki je pozneje nastopal v narodno-zabavnem sestavu v tujini. Ansambel je deloval še nekaj časa, potem je spremenil ime in sestavo. Vanj se je vključil tudi Tomaž Habe, ki je nastopal s kitaristom Sršenom, predvsem zunaj Domžal, tudi na Hrvaškem. To so bili časi, ko so po restavracijah in znanih lokalih igrali razni ansambli in so se ljudje radi zabavali. Plesi so potekali tudi na vrtu restavracije Pošta v središču Domžal, v stavbi, kjer je zdaj prodajalna Sam in večnamenski prostori. Vrt je bil zelo lep, ob strani je bil tudi oder. Prenehali pa so se sredi 60. let.

Družina Vavpetič valilnica glasbenikov

V zabavnem orkestru KUD Svoboda Domžale je v začetku šestdesetih let igrala na klavir Mila Vavpetič, poročena Živulović, poznejša profesorica klavirja v Glasbeni šoli Domžale. Tudi tu je imel 'vmes prste' Stiasny, pove Mila. »Pozanimal se je, kaj kdo igra

in nas povezal. Poleg je bil tudi Ernest Kvartič na kontrabasu. Jaz sem bila pianistka, brat Vide bobnar, pred tem je igral že v drugih ansamblih. Učil se je klarineta, pa tudi violine, vendar ga je pozneje zaneslo v šahovske vode in je postal izvrsten šahist. Omeniti moram še skoraj nepogrešljivega Tomaža Habeta. Nastopali smo tudi v Kočevju, kjer smo izvajali pesmi Tomaža in Stiasnyja, pa še druge. Igrali smo tudi v Kinodvorani v Domžalah.« Enkrat je v ansamblu Ježek vskočila tudi Mila za igranje v hotelu Plitvice na Hrvaškem. Za honorar si je kupila debel nemški slovar, takrat so kar dobro zaslužili.

V ansamblu KUD Svoboda je igrala le dobro leto, pozneje jo je sosed Ivo Smolnik povabil v svoj ansambel. Sprva je igral harmoniko in klaviature, potem je presedlal na bobne, ansambel se je imenoval Anis. Slavko Končina je bil kitarist, Mila je igrala

**POIŠČITE NAS TUDI
NA FACEBOOKU
SLAMNIK**

GLASILO OBČINE DOMŽALE

Sobota
6. april 2019
od 10. ure dalje

Tržni prostor
Domžale
Od 16.00 ure dalje
nastop skupine
SOUL, JAZZ IN JAZ

kmalu

ODPIRA
LONEC ZA VAS!

KUHNJA
NA PLAC

OBČINA DOMŽALE
prostor za vašo ljubezen

Zlati jubilej Foto kino in video kluba Mavrica Radomlje

Prav na slovenski kulturni praznik se je Foto kino in video klub Mavrica odločil, da praznuje svoj jubilej – 50-letnico dela.

Svojim delom so v Mavrici pomembno zaznamovali območje med Kamniškimi planinami in Savo, saj so na svojih številnih fotografijah, filmih ter video trakovih ustvarjalno dokumentirali dogodke, hkrati pa posebno skrb namenjali umetniško izpovednemu področju ter po obeh v petih desetletjih postali prepoznavni tako na domžalsko-kamniškem območju kot v Sloveniji, Evropi in svetu.

Praznični večer, 8. februarja 2019, je bil namenjen tako velikemu pesniku kot sprehođu po 50-letni zgodovini društva, o povezanosti obeh pa je povezovalc povedal: »V Mavrici se od Prešerna nismo mogli učiti poetike, ritma, izčiščenosti, prefinjenosti ... Ti cilji so bili nedosegljivi. Smo pa se učili lepote, iskrenosti, poštenosti in tega, da je za dober dosežek treba v fotografijo ali film vložiti sebe vsega.« In vsi, ki delo Mavrice vsaj malo poznamo, temu lahko le pritrdimo. Pa pogledjmo na kratko v zgodovino. Po prenehanju dela Kino kluba Domžale, ki je na pobudo kulturnika Andreja Zajca začel z delom leta 1918 v Domžalah ter so v njem sodelovali tudi mladi fotografi iz Radomelj, je bila 27. januarja 1969 ustanovljena Mavrica.

Ob njihovem zlatem jubileju se je tako v dvorani kulturnega doma v Radomljah zbralo članstvo, ob njih pa številni ljubitelji njihove dejavnosti in gostje, ki so jubilarantom želeli čestitati ter jim zaželeli veliko uspeha tudi v prihodnje. Povezovalc je po ogledu kratkega, posebej za to priložnost pripravljene filma o našem največjem pesniku, na kratko osvetlil kulturni praznik, na to pa na oder povabil Pevski zbor Drouz, ki ga vodi Uršula Jašovec. Prisluhnili smo Zdravljici in še trem imenitno zapetim ljudskim pesmim, ki so bile čudovit uvod v praznovanje. Sledil je ogled filma o odprtju razstave Mavrice pred 25 leti, ki ga je v celoti namenila Radomljam, kraju, kjer Mavrico vsi poznajo, jo cenijo in ji pomagajo. Po filmu je bilo kar nekaj trenutkov namenjenih Janezu Kosmaču, predsedniku Mavrice, ki ji je

Prijatelji, ki so praznovali z Mavrico, so napolnili radomeljsko dvorano.

V kulturnem programu je nastopil zbor Drouz.

praktično namenil vse svoje življenje in je bil ob društvu glavni slavljeneč večera. Pripravili smo mu kar dve presenečenji: torto za jubilej in 'luštkan' film Skrivnosti pomladnega parka, s katerim je Mavrica postala sicer majhen delček slovenske televizije. Ob tem je Janež Kosmač v nagovoru obudil spomine na začetke društva, ko je bilo prva leta vse novo, in na prizadevanja, da bi v društvo pripeljali čim več mladih ustvarjalcev. Spomnil je na tedanje strokovnjake s tega področja, ki so radi prihajali v Radomlje, na številne tečaje in delavnice, na finančne

zagate, ki niso ovirale dejavnosti, pa tudi na sodelovanje z drugimi tovrstnimi društvi in slovenskim filmskim arhivom. Sledil je ogled enega najbolj nepozabnih ustvarjalnih izdelkov Mavrice – filma o prevozu gladilnega valja iz reškega pristanišča na Količevo ter ogled za začetek društva posebej pomembne dejavnosti – fotografij. Za jubilejno slovesnost so pripravili jagodni izbor fotografij svojih članov, ob tem pa povedali, da je njihove različne fotografske in druge delavnice obiskalo najmanj 500 mladih – od učencev, dijakov do študentov, med njimi pa ni

Klubu sta čestitala vodji izpostave JSKD iz Domžal in Kamnika Matej Primožič in Tone Ftičar.

Janezu Kosmaču, predsedniku društva, podeljuje Uršula Jašovec posebno priznanje Krajevne skupnosti Radomlje za dolgoletno kulturno dejavnost, ki prispeva k povezovanju in prostovoljni dejavnosti vaščanov.

Predstavniki edinih delujočih filmskih društev v Sloveniji: radomeljskega in mariborskega

manjkalo tudi starejših udeležencev. Po predstavitvi kratke zgodovine videa smo si ogledali film Brez prve ni druge o lončarski pripravi pottičnega modela in peki potice. To je le eden od filmov, s katerim je Mavrica vsa desetletja uspešno opravljala še eno od svojih nalog – ohranjanje narodove kulturne dediščine. Nasmeha na obraz vseh udeležencev je priklinal tudi film Glej tičkal, z glasnimi aplavzi pa so pozdravili tudi nagovore gostov, saj se Mavričinega jubileja ne veselijo le člani in članice društva, temveč tudi številni gostje, ki so na slovesnosti z izbranimi

besedami pohvalili delo društva, opozorili na njegovo pomembno vlogo na tem področju ter mu zaželeli vso srečo tudi v prihodnje. Tako je dobre želje v imenu Krajevne skupnosti Radomlje izrekla Urša Jašovec in Mavričarjem izročila darilo, posebno spominsko plaketo je društvu ob jubileju izročil Igor Debevec, predsednik Fotografske zveze Slovenije, o pomenu Mavrice sta v imenu Javnega sklada za kulturne dejavnosti Domžale in Kamnik govorila Matej Primožič in Tone Ftičar, o kreativnem in za zgodovino še kako pomembnem sodelovanju s filmskim arhivom, kjer je shranjenih že blizu 150 Mavričinih filmov, pa Janez Meglič. Za sodelovanje se jim je zahvalilo Kulturno društvo Jože Gostič, s prijaznimi pozdravi in čestitkami pa so se jih spomnila tudi druga društva, s katerimi uspešno sodelujejo. Prisotni so lahko prisluhnili tudi spominom Antona Jurjeca, ustanovnega člana Mavrice.

Foto kino in video klubu Mavrica ob zlatem jubileju iskrene čestitke

Mavrica v Slovenski kinoteki

Slovenska kinoteka se je 5. februarja napolnila z ljubitelji amaterske filmske umetnosti in dokumentov, ki so zabeležili dogodke pred štiridesetimi leti.

Ogledali so si 11 kratkih filmov, dolgih od dve do dvajset minut. Projekcije se je udeležila tudi skupina profesionalnih snemalcev, montažerjev in režiserjev, ki so tudi naredili prve korake v film v podobnih ljubiteljskih društvih, kot je radomeljska Mavrica. To je bilo že četrto kinotečno predvajanje; to kratni izbor je napravil Janez Meglič iz Studia MEG, ki je filme telekiniralo – preneslo vsebino filmskega traku v digitalno obliko.

Janez Meglič je pred ogledom filmov napravil kratek uvod, v katerem je spomnil, da je Mavrica v januarju praznovala zlati jubilej in dodal: »Na številnih festivalih v Sloveniji, nekdanji Jugoslaviji in v tujini, so radomeljski filmarji osvojili veliko nagrad, slovenskemu filmu so dali dva profesionalna filmska režiserja. Zadnji dve desetletji pa se po kakovosti profesionalno in po dejavnosti ljubiteljsko ukvarjajo z videom. Do zdaj so Slovenskemu filmskemu arhivu pri Arhivu Republike Slovenije predali 147 kratkih igranih in dokumentarnih filmov. Filmi, ki sem jih izbral za nocoj, dobro predstavljajo razmere v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja.«

Razložil je, da je bilo presnemavanje naporno, ker je bilo treba stike med kadri v marsikaterem filmu po-

Janez Meglič je opisal težave, ki nastanejo pri prenosu filma v digitalizirano obliko.

novno prelepiti, filme pa očistiti in osvežiti. »Sedeminpetdeset filmov pomeni skoraj petnajst ur projekcije. Težava je tudi s tonom; pri nekaterih je bil zvok posnet neposredno, nekateri so nasinhronizirani, za nekatere se je zvok na magnetofonskem kolutu izgubil in so postali nemi filmi. Izbrani filmi so me prepričali bodisi zaradi kame-re oziroma dobrih posnetkov, izbranih detajlov, zgodbe, bodisi zaradi glasbe, montaže ali dokumentarnosti. Nacionalni filmski arhiv in njegov vodja mag. Lojze Tršan imata izjemen posluš, ki sta se odločila to narodno bogastvo, ki se organizirano snema le še v dveh ljubiteljskih klubih – v Radomljah in Mariboru, ohraniti ter zanamcem zapustiti običaje in vsakdanje ter praznično ži-

vljenje ljudi in pokrajin, da ne bi izginele v življenjskem časovnem stroju.«

Potem so se zvrstili filmi. **Razkošje v travi** je sosledje vtisov iz življenja bujnega poletnega jutra. **Relativno** je risanka, ki kaže živalsko optiko človekovega ukvarjanja s športom. **Predvolilna telovadba** je duhovit odziv na plakatne vojne slovenskih političnih strank pred prvimi demokratičnimi volitvami. **1. september** pronicilno analizira straniščno branje časopisnih dogodkov v času socialistična gospodarske stabilizacije. **V nedeljo se dobimo** je izjemen dokument popoldanskega moškega srečanja na balinišču na Količevem. **Ostani z nami** je prvi Mavričin glasbeni spot, posnet v Arboretumu – pojeta in igrata Matija in Grega. **Karavane** so ironična podoba poletnih avtomobilskih selitev k morju. **Karambol** je gegovski prikaz parkiranja naivnega šoferja. **Boljšji trg** je utrinek vtisov o ponudbi, prodajalcih in kupcih nedeljskega sejma. **Neučakanost** se poigrava s časovno naglico, ki se slej ko prej preljuje v neskončnost. **Predstava** je igrani film o zapletenih odnosih trojice mladih, ki pod vodstvom ambicioznega režiserja vadijo Danteja.

IGOR LIPOVŠEK
FOTO: LOJZE POPELAR

Stopnice v življenju Mavrice

1961 Mladenci se družijo na vasi in se ob planinstvu, učenju tujih jezikov in kolesarjenju začnejo študijsko ukvarjati s fotografijo.

1965 Z osebnimi potrošniškimi posojili kupijo kamero formata 2 x 8, projektor in fotoaparat.

1966 Posnamejo filma na svetovnem prvenstvu v hokeju v Ljubljani in dokumentarec o dirki Nagrada Loke 1966.

1967 Ustanovljen Kino klub Domžale, v katerega se priključijo kot sekcija Radomlje.

1969 Po ukinitvi Kino kluba Domžale 29. januarja ustanovljen Foto kino klub Mavrica Radomlje. Organizirani prvi filmski in fotografski tečaji.

1970 Fotografska razstava Luna vaša – zlata naša o svetovnem prvenstvu v košarki.

1971 Klub priredi v Domžalah prvi klubski festival filma in prvo razstavo fotografij.

1973 V klubu ustanovljena dramska sekcija, ki nastopa v filmih in v kraju pripravlja samostojne dramske nastope. Začne se sodelovanje s sorodnimi društvi v občini.

1974 Na jugoslovanskem festivalu ljubiteljskega filma v Novem Sadu prva nagrada za film Diptih.

1976 Klub začne izdajati bilten. Na radomeljski šoli deluje foto krožek; mentor je mednarodni mojster Vlastja Simončič.

1973–1988 Več odmevnih republiških razstav in festivalov. Snemanje in foto-

grafiranje občinskih kulturnih, gospodarskih, političnih, zabavnih in športnih dogodkov.

1980 Film Komu? prejme na festivalu jugoslovanskega amaterskega filma v Mariboru prvo nagrado, na mednarodnem festivalu Unica v Švici posebno nagrado.

1983–1987 Klub prireja filmske večere, tudi na prostem, v občinah Kamnik, Domžale in Zagorje.

1984 Mavrica prejme bronasto plaketo Narodne tehnike Jugoslavije.

1985 Prejem srebrnega priznanja OF.

1988 Nakup prve video kamere.

1989 Klub organizira srečanje gorenjskih foto in filmskih skupin.

1992 Klub sodeluje na predstavitvi kamniške kulture v mestu Ennigerloh v Nemčiji.

1995 Organiziranje 21. pregledne razstave barvnih diapozitivov Fotografske zveze Slovenije.

1995 Nakup snemalnega studia, ki omogoča povezavo in hkratno snemanje štirih kamer.

2000 Odprtje digitalnega montažnega studia v Mengšu.

2008 Nakup reportažnega kombija.

2005–2018 Deset fotografskih razstav in filmskih projekcij letno; snemanje dogodkov in prireditev – posnetke celovečernih prireditev poleg lokalnih televizij predvaja tudi RTV Slovenija.

2016–2018 Prenos filmov v Filmski arhiv RS, digitaliziranje in njihovo vsakoletno predvajanje v Slovenski kinoteki.

KULTURA

Letos v znamenju poezije

Kulturni dom Franca Bernika je bil zadnji januarski torek prežet z mladostno energijo in čudovitimi verzi naših najboljših mojstrov pisane besede. Svoja vrata je takrat namreč slavnostno odprl mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom, ki ga pripravlja Miš založba z Gorjuše nad Dobom. Kot že vsa leta poprej se tudi tokrat v okviru festivala odvijajo pisane prireditve po vsej Sloveniji.

Festival Bralnice pod slamnikom se letos odvija že devetletni zapored. Tudi tokrat drži glavne organizatorske vaje v rokah Miš založba iz naše občine, ki se je tudi letos pri pripravi festivalskih prireditev povezala z domačo, domžalsko knjižnico in s knjižnicami iz Nove Gorice, Idrije, Tolmina in Sežane. Letos so organizatorji za povrh k sodelovanju pritegnili še splošno mariborsko knjižnico.

Rdeča nit letošnjega festivala je poezija, s katero želijo organizatorji simbolno obeležiti tudi 170. obletnico smrti Franceta Prešerna.

Čar in lepota branja

In v duhu poezije je potekalo tudi letošnje festivalsko odprtje v Kulturnem domu Franca Bernika. Kot je že v navadi, ga je vodil vsestranski in vedno duhoviti Boštjan Gorenc Pižama, ki je uvodne besede najprej prepustil Anžetu Mišu, direktorju Miš založbe, za njim pa še domžalski podžupanji mag. Renati Kosec in direktorici Javne agencije za knjigo Renati Zamida. Obe slavnostni govornici sta mladim bralcem v nabito polni dvorani položili na srce sporočila o pomembnosti in lepoti branja.

Zbrane je nato v svet prečudovitih verzov za otroke popeljal Feri Lainšček, ki je občinstvu prebral nekaj pesmi iz svoje najnovejše pesniške slikanice za otroke z naslovom *Moje najljubše pesmi o živalih*. Njegovo slikanico bo Miš založba podarila otrokom, ki bodo v šolskem letu 2019/20 prešli iz vrtca v šolo.

Da je poezija lahko še kako uporabna, je pozneje poudaril osrednji

Na odprtju festivala je Boštjan Gorenc Pižama poklepetal o poeziji z glavnim festivalskim gostom Petrom Svetino, ki je prebral nekaj svojih pesmi za mlade.

Nagrajenci literarnega natečaja skupaj z organizatorji in velikimi mojstri slovenske besede Ferijem Lainščkom, Sašo Pavček in Petrom Svetino

»Na festival Bralnice pod slamnikom smo v naši občini, ki je konec leta 2018 prejela certifikat Branju prijazna občina, zelo ponosni. Med drugim tudi zato, ker ozavešča pomembnost branja,« je v svojem govoru na odprtju festivala poudarila domžalska podžupanja mag. Renata Kosec.

gost letošnjega festivalskega odprtja, pisatelj, pesnik, prevajalec in predavatelj na celovski univerzi Peter Svetina. Zaradi dvovrstičnic, ki jih je koval v času študija za svojo sošolko, mu je ta menda rade volje posojala svoje zapiske s predavanj, in to vse do konca študija. »Tako sem pravzaprav zaradi poezije končal svoj študij,« se je pošalil Svetina in mladim tako razkril večstransko, tudi uporabno stran poezije. V duhovitem in izredno zanimivem pogovoru z voditeljem prireditve je nato

Svetina razkril številne zanimivosti iz sveta svojega ustvarjanja, prebral pa je tudi nekaj svojih pesmi.

Z rimami, gibkimi in domiselno stkanimi, je proti koncu navdušila še Saša Pavček, ki je doživeto interpretirala svojo pesnitev za otroke z naslovom Rumi in kapitan.

Na odprtju so za piko na i organizatorji podelili tudi nagrade za najboljše literarne prispevke; letos jih prispelo rekordno število, kar 145.

Festival Bralnice pod slamnikom, ki spodbuja branje pri vseh generacijah ter s knjigami nagovarja k strpnosti in medkulturnemu razumevanju, je višek dogajanja doživel v dneh pred slovenskim kulturnim praznikom pa tudi po njem. V tridesetih krajih po Sloveniji, v tamkajšnjih šolah, vrtcih, knjižnicah in drugih ustanovah, kjer bralce različnih starosti obiskuje okrog dvajset najboljših slovenskih književnih ustvarjalcev, se bo letos zvrstilo več kot 80 prireditev, na katerih bo sodelovalo več kot 7000 udeležencev. Festivalski dogodki, kot vedno imenitni in skrbno pripravljene – cel sklop takšnih dogodkov se je konec januarja in v februarju med drugim odvijal tudi v domžalski knjižnici in šolah po naši občini – bodo pletli svoje niti pod slamnikom vse do pozne pomladi.

Bralnice pod slamnikom torej še naprej ostajajo festival najrazličnejših presežkov in pozitivnih sporočil. Kar je (še posebno) v današnjem času vredno vseh pohval in občudovanja!

VESNA SIVEC POLJANŠEK
FOTO: LUKA DAKSKOBLER

V Domžalah kulturni praznik popestril Domžalski komorni zbor z gosti

Osmega februarja obeležujemo slovenski kulturni dan ali Prešernov dan, ki je osrednji slovenski kulturni praznik in državni praznik – dela prost dan.

SLAMNIKARSKI MUZEJ Na ta dan se zvrstijo številni kulturni dogodki po vsej državi, svoja vrata pa običajno na široko odprejo tudi številne kulturne ustanove. Med njimi je bil tudi Slamnikarski muzej v Domžalah, kjer so si obiskovalci lahko ogledali tudi prireditev, ki jo je pripravila Zveza kulturnih društev Domžale, na njej pa je nastopil Domžalski komorni zbor z gosti.

V pogovoru o kulturi človeku nehoti zaplavajo misli v čase, ko so kot posamezniki pri nas ustvarjali umetnine, ki jih danes časti vsa svetovna javnost. France Prešeren, Franc Saleški Finžgar, Josip Lavtižar, Valentin Vodnik, čigar leto praznujemo letos, Ivan Cankar, Janez Jalen, Josip Vandot, Jakob Aljaž ... malo pozneje Franc Bernik, Matija Tomc, ki je umrl ravno 8. februarja 1986, Tone Čufar in danes, največkrat interpretirana Slavko Avsenik in Lojze Slak ter še mnogi drugi. Da, to so slovenski kulturni veliki, katerih dela so ponesla v svet slavo slovenskega naroda, majhnega po obsegu, a velikega na kulturnem področju. Ta dan slovenske kulture imenujemo Prešernov dan, čeprav je to dan vseh, ki so to našo kulturo soustvarjali in oplemenitili in nas, ki te sadove uživamo.

Zveza kulturnih društev Domžale je kulture željnimi občankam in občanom pripravila prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku, ki je v Slamnikarskem muzeju v Domžalah potekala v petek, 8. februarja 2019. Ne-

kaj obiskovalcev je v muzej prišlo že precej pred prireditvijo, kajti ogledali so si enkratno zbirko slamnikarstva na Domžalskem, ki obiskovalcem ponuja v pogled pravo pašo za oči; od slamnikov do šivanja le-teh, pletenja kit, do razstave preš, modelov za slamnike, šivalnih strojev za slamnike ter še in še.

Za uvod je s slovensko himno poskrbel Domžalski komorni zbor pod vodstvom zborovodje Gregorja Klančiča, nato pa je vse zbrane nagovoril Nejc Lisjak, predsednik Zveze kulturnih društev Domžale, ki je tudi predstavil nastopajoče. V kulturnem programu so poleg Domžalskega komornega zbora sodelovali Katarina Koz-

jek na violončelu, Teja Komar na klavirju in Luka Štifar, ki je poskrbel za deklamacijo slovenskih pesmi.

Čudovit kulturni dogodek, ki je poskrbel, da so obiskovalci doživeli pravi kulturni utrip praznika.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Domen Fras: Nazaj od blizu

Februarska razstava v Galeriji Domžale

GALERIJA DOMŽALE V Galeriji Domžale tokrat razstavlja oblikovalec in 'ustvarjalec črk', kot ga je imenoval Jurij Smole v uvodnem pogovoru na odprtju razstave, 21. februarja. Domen Fras je grafični oblikovalec in tipograf z več kot dvajsetletno prakso, diplomiral je na Fakulteti za arhitekturo in magistriral na Central Saint Martins v Londonu. Je izredni profesor na področju oblikovanja vizualnih komunikacij na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, kjer poučuje tipografijo. Za svoje oblikovalske stvaritve je prejel več nacionalnih priznanj, npr. Najlepša slovenska knjiga 2008, različna Priznanja odličnosti in pohvale žirij.

Črke so tokrat glavna pripoved na razstavi. Avtor razstave je pripravil vpogled v oblikovalske projekte njegovega večdesetletnega dela, ki ga je poimenoval *Nazaj od blizu*. Vizualno dovršen in fokusiran razpored na-

tisnjenih črk na platnu govori o avtorjevi pedantnosti, izredno načrtovani ideologiji in jasno zastavljenem konceptu. Razstava govori o iskanju črke kot popolne oblike v interakciji z ozadjem, o nadzorovani igri različnih likovnih form, o iskanju oblik in protitipov ter njihovih popolnih medsebojnih razmerij. Skratka, pred nami je razstava, ki vsekakor navdušuje še tako zahtevno oblikovalsko oko kot tudi manj vešče oko obiskovalca, hrepenečega po lepem in skladnem v vizualni umetnosti.

V galeriji so razstavljeni tudi drugi Frasovi oblikovalski projekti: knjige, katalogi, kovanci in predmeti. Do konca razstave pa so na voljo tudi avtorjevi katalogi, ki jih je pripravil posebej za razstavo. Pri tisku mu je pomagal grafični inženir Uroš Golob. Razstava je na ogled do 8. marca. Vabljeni.

KATARINA RUS KRUŠELJ
FOTO: MIRO PIVAR

četrtek, 7. marec / 20.00
abonma koncertni MODRI in IZVEN
FRANCOSKI POLJUB

program: Debussy “Chansons de Bilitis” za dve flauti, dve harfi, celesto in pripovedovalca, “Trio” za flavto, violo in harfo / izvajalci: Irena Grafenauer, Marie Pierre Langalmet, Ziyu Shen, Anja Gaberc in drugi / Claude Debussy in pridih eksotičnega ...

MAREC 2019

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE

sobota, 9. marec / 10.00 / abonma SOBOTNA MATINEJA in IZVEN

Po zgodbi Toneta Pavčka: JURI MURI V AFRIKI PLEŠE

plesno glasbena predstava / Plesni teater Ljubljana v sodelovanju z LGL / režija: Ivana Djilas / koreografa: Maša Kagao Knez / glasba: Blaž Celarec / nastopajo: Blaž Celarec, Jose-Joseph Nzobandora, Maša Kagao Knez, Vito Weis / 50' / 3+ / Juri Muri, tisti, ki se noče umivati in zaradi tega zbeži v Afriko, se bo znašel v živahni plesni predstavi, s katero bomo spoznali vse barve tega sveta.

sreda, 13. marec / 20.00 / abonma glasbeno scenski PRVI in IZVEN
četrtek, 14. marec / 20.00 / abonma glasbeno scenski DRUGI in IZVEN

AKUSTIČNI (LAČNI) FRANZ “Nova nebesa”

koncert / nastopajo: Zoran Predin (vokal), Tine Čas (kitara), Boštjan Artiček (klaviature), Vanja Dizdarevič (kontrabas), Luka Čadež (bobni) / Legendarna mariborska zasedba iz osemdesetih, v ponovno rojeni in akustični izvedbi.

petek, 15. marec / 19.00 / za IZVEN

SKUPINA BELIN “ZGODBA NEKE ŽENSKE”

glasbeno pripovedni večer / nastopajo: Neža Drobnič (vokal), Matic Smolnikar (kitara), Vanja Dizdarevič (kontrabas), Stefan Samarždič (tapan, tolkala) / ograncizacija: DRO-HAR, Dušan Drobnič s.p.

sobota, 23. marec / 10.00 / Sobotna otroška matineja / za IZVEN

Nena Močnik, po ljudskih pesmih: POJTE, POJTE DROBNE PTICE

lutkovno-glasbena predstava / Gledališče Lalanit / režija: Nena Močnik / igrata: luna Ornik, Andrej Fon / 45' / 3+ / Lutkovna priredba legendarnih ljudskih pesmic.

sobota, 23. marec / 19.00 / vstop z brezplačnimi vstopnicami

Safet Sijarić: ROD IN DOM

gledališka predstava / režija: Vlado Kerošević / igra: Irfan Kasumović / organizacija: Bošnjaško kulturno društvo Ruh Domžale, JSKD Domžale

sreda, 27. marec / 19:00 / za IZVEN

BITI KONTRABANT ČETRTO STOLETJE

dodatni koncert / nastopajo: Kontrabant in gosti / organizacija: KUD Kontrabant

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE
Ljubljanska 61, Domžale | T 722 50 50 | www.kd-domzale.si

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Sarah Bakewell

V kavarni eksistencialistov; svoboda, bit in marelični koktajli

MODRIJAN, 2018

Izvrstna pripoved o nekem filozofskem snovanju, ki je preraslo akademsko sfero in se preoblikovalo v pustolovščino čutov in duha, v pravi pop fenomen, ki je zaznamoval povojne generacije. Bakewellova kontrastira filozofijo posameznih avtorjev z njihovim življenjem in delovanjem. Zanimivo je njeno spraševanje o konsistentnosti Heideggerjeve filozofije v luči njegovega simpatiziranja z nacizmom, tako kot je zanimivo brati o dinamiki odnosov, ki jih med eksistencialisti razburka ambivalenten odnos do Sovjetske zveze. Nena zadnje je eksistencializem relevanten tudi zaradi pogleda na položaj posameznika, ki naj samega sebe razume kot svobodnega akterja, odgovornega za svoja dejanja v svetu, ki ga aktivno soustvarja.

Renata Salecl

Tek na mestu

MLADINSKA KNJIGA, LJUBLJANA 2017

Življenje v potrošniški družbi proizvaja nešteto oblik novih simptomov, težav in strahov, po drugi strani pa se nam ponuja vse več oblik bivanjskih scenarijev in napotkov, kako bolje živeti, delovati, delati, rojevati, vzgajati, se zaljubljati ter se soočiti z umrljivostjo in smrtjo. Danes človek izgleda veliko bolj nemočen, kot v resnici je. K temu pripomorejo naj sodobnejše tehnologije aplikacij in spletnih omrežij. Ljudje verjamejo, da vse lahko izvedo brez napore, suspenza in neposredno iz kavča. Navkljub vedno hujšemu tekmovanju v službah in po dobičkih uničujemo svoja življenja še na račun večjega stresa, nepravilnega prehranjevanja, prekomerne skrbi za zdravje in telesne kondicije, hkrati pa vedno težje zaupamo, se poglobljamo in pogovarjamo o problemih, ki nas tarejo in zadevajo. Seveda pa je vprašanj, v kakšnih svetovih in klimah živimo, vedno manj ali pa so zelo poenostavljena in fantazmatska. Dekonstrukcije ne znamo več peljati. Postajamo slabi bralci in dobri igralci. Pomembni so nam odgovori in ne vprašanja. Pomembni so nam le še presežki (individualni, korporativni, občinski, državni, družbeni, telesni itd.).

Amanda Mihalopulu

Zakaj sem ubila najboljšo prijateljico

MODRIJAN, 2018

Roman grške pisateljice Amande Mihalopulu pripoveduje o prijateljstvu dveh deklet od otroštva do zrelih let. Dekleti sta obe grškega rodu, vendar rojeni v tujini. Maria v Nigeriji, Anna v Parizu. V Atene prideta pri devetih letih, vendar se nobena od njiju ne more vklopiti med vrstnike in v novo okolje. Ker sta obe tujki v deželi svojih staršev se povežeta in postaneta neločljivi, čeprav sta si zelo različni. Maria je sramežljiva, tiha in polna dvomov, Anna pa je samozavestna in očarljiva. Do prijateljice je precej kruta in posesivna, Maria pa se ji noče in ne zna upreti. Njun odnos zelo zaznamujejo tudi politični protesti, ki se jih aktivno udeležujeta proti koncu 20. stoletja. Vse bolj ju vpijajo vase, a še potem, ko odraseta, ugotovita, kako različni sta si in kako različen je tudi njun pogled na proteste same. Pisateljica veliko razmišlja o politiki, oblasti, vlogi ljudstva in njihovem vplivu na ljudi in njihove medsebojne odnose.

Yu Hua

Živeti

CANKARJEVA ZALOŽBA, 2016

Yu Hua je eden najbolj branih in prevajanih sodobnih kitajskih pisateljev, doma in po svetu. Je prejemnik številnih nagrad za književnost. Na podlagi romana je bil posnet istoimenski film, ki je bil najprej prepovedan, in že zato je roman vzbudil veliko zanimanje v tujini. Prek usode posameznika avtor prikaže družbene spremembe sredi štiridesetih let ob koncu druge kitajsko-japonske vojne, ko so kitajsko podeželje obvladovali bogati veleposestniki, med katere se je štela tudi družina Xu. Roman Živeti opisuje vsakodnevno življenje posameznika, katerega tragika je odsev drastičnih družbenih sprememb in represivnega sistema v opisih družbenega ozadja Fuguijeve družinske sage. Istočasno pa izraža optimi-

stičen pogled v prihodnost. Prvoosebna pripoved je iskrena realistična refleksija osebne izkušnje. Fugui se ne ukvarja s krivicami in z razlogi zanje, v njem ni upora, ko mu stalijo lonci, pozneje vzamejo zemljo. V njem ni kritike, a hkrati ni ničesar zamolčal, da česa zaradi strahu ni povedal. Tudi po tako kruti izkušnji, na osebni in družbeni ravni, sprejme preprosto moč življenja, zmagata spravljenost s težko usodo in vera v življenje. Avtor očara s tankočutnostjo.

knjige za otroke in mladino

Eva Janikovszky

Pred ogledalom: Najstnikov monolog

MIŠ, 2018

V knjigi s pomenljivim podnaslovom Najstnikov monolog spoznamo tipičnega najstnika, ki stoji pred ogledalom in se čudi. Le kaj se je nenadoma zgodilo z njim, saj je bil še lani čisto v redu. Zdaj je vse narobe, postal je grozen, vrata se je raztegnil in glava skrčila, lasje so kot štrene, usta pa kriva. Ni prav, če se smeje in ni prav, če je resen. Ugotavlja: »Grozen sem, neverjetno sem grozen, nič čudnega, da me Kati še pogleda ne.« Odraščajočega fanta je imenitno ilustriral Tibor Karpát, z enostavno in čisto ilustracijo je ujel težavno soočanje najstnika s spremembami, ki mu jih je prinesla puberteta in mu spodkopala tla pod nogami.

Ben Brooks

Zgodbe za fante, ki si drznejo biti drugačni

UČILA, 2018

Medtem ko je izšel že drugi del Zgodb za lahko noč za uporniške punce, smo prevedeno dobili tudi moško različico pogumnih fantov oziroma fantov, ki so si drznili biti drugačni. Zgodbe 103 moških, ki so vsak na svoj način pisali zgodovino, vsekakor so navdihujoče. Konfucij, Galileo Galilei, John Lennon, Harvey Milk, Bill Gates, Muhammad Ali, Mahatma Gandhi, Nick Vujčić, Salvador Dali in Siddhartha Gautama je le nekaj izmed imen, ki si vsekakor zaslužijo občudovanje in mesto v taki knjigi. Vsak izmed izbranih je v knjigi ujet v odličnih ilustracijah Quintona Winterja, kar knjigo naredi le še bolj privlačno. Odlično darilo za odrasčajoče fante, ki iščejo svoje poti v življenju ter morebiti zbirajo pogum za uresničevanje svojih idej in sanj.

Annie Silvestro

Zajčkov bralni krožek

GRAFENAUER, 2018

Zajček je v poletnih dneh skupaj z otroki pred knjižnico poslušal zgodbe. Ko pa je prišla jesen in z njo hladnejši dnevi, se je pripovedovanje zgodb preselilo nazaj v knjižnico. Ali zajček lahko obišče knjižnico? Tega ni vedel. Vedel pa je, da mu knjige ogromno pomenijo. Kako bo živel brez njih? Neke noči mu je uspelo prek reže za vračilo izposojenih knjig skočiti v knjižnico. Joj, kako je bil navdušen. Toliko knjig še nikoli ni videl. Z veseljem jih je pregledoval, vstavljal v rezo in tako prinesel domov ogromen kup knjig. Bral jih je in se družil s knjižnimi junaki. Skrivnost je zaupal svojim prijateljem Ježevcu, Medvedu, Krtu, Miši ... Tudi njih so knjige čisto prevzele. Nekoč je njihovo skrivno druženje v knjižnici odkrila knjižničarka. So lahko živali še obiskovale knjižnico?

medioteka

DVD

Locke

FIVIA, 2014

Zelo uspešnemu gradbenemu nadzorniku Ivanu se neznosno zakomplicira življenje, ko se odloči prevzemati odgovornost za lastna dejanja. Namesto v varno zavetje doma se nekega večera odpelje na večurno napeto potovanje v londonsko porodnišnico, kjer se rojeva njegov nezakonski otrok. Na poti poskuša v avtu po telefonu razrešiti nastali družinski zaplet in dramatične težave v službi. A z vsako odločitvijo se vse hujše zapleta. Ves film se dogaja v osebнем avtu, obraz (mimika) fenomenalnega Toma Hardyja je ves čas v prvem planu. Film je izrazito minimalističen, a nabit s čustvi, z neskončno lestvico razpoloženj. Po ostrem robu nepredvidljive usode se edini igralec (vsi ostali so le telefonski sogovorniki!) neverjetno mojstrsko, tenkočutno in brezkompromisno sprehodi. Prepričljivo močna in navdušujoča interpretacija neke samotne poti.

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

POMEN JAVNEGA ŠOLSTVA

V Sloveniji imamo šest zasebnih osnovnih šol oziroma osnovnih šol, ki jih ni ustanovila družba, pač pa zasebna podjetja oziroma zasebniki.

Šest zasebnih šol dejansko ni veliko, in verjetno je tako predvsem zato, ker je vložek v razvoj in delovanje takšne institucije prevelik, da bi se zasebniki s tem v resnici bolj množično ukvarjali. Seveda pa se to lahko zelo hitro spremeni, posebej če bomo kot družba in država dejansko pristali na stoođstotno financiranje zasebnega šolstva, pri čemer bo kapital ustanovitelj in seveda šolnine učencev teh šol, predstavljali čisti dobiček. Verjetno bodo s tem zasebne šole postale tudi bolj zanimive za različne podjetnike in njihovo število bo zraslo. Na prvi pogled to niti ni tako narobe, pač otroci hodijo v šolo, pridobivajo predpisano znanje, tako ali tako morajo opravljati obvezne predpisane predmete, poleg teh pa še nekaj dodatnih predmetov, ki jih predpiše program zasebne šole. Vendar ob tem ne smemo pozabiti, da šola, še zlasti osnovna šola, predstavlja več kot le pridobivanje temeljne izobrazbe in z njo osebne širine bodočih državljanov, je tudi temelj socializacije in pletenja osebnih socialnih omrežij posameznika oziroma pridobivanje izkušenj, na katerih bo temeljil izbor osebnega kroga ljudi osebe, ko bo odrasla. Šolska pot nam da popotnico, ki nas bo seveda spremljala vse življenje. Odstopanja od javnega šolanja in izbira zasebnih šol je seveda pravica izbire staršev, žal pa v veliko primerih ne tudi otrok, saj ti pri šestih letih ne morejo sami odločati, kaj je zanje pravzaprav najboljši. Ne glede na to, da starši svojim otrokom hočemo le najboljše, pa jih z izločitvijo iz javnega osnovnošolskega sistema pravzaprav marginaliziramo, saj jih ločimo od večine vrstnikov.

Ravno v javni osnovni šoli, za katero je treba vedno znova poudariti, da je njen program pri nas v resnici sekularen, utemeljen na strokovnosti, ter očiščen ideoloških in religioznih elementov. Seveda se lahko zgodi, da takšna ali drugačna religija oziroma tak ali drugačen svetovni nazor vseeno pronicne do šolskih klopi skozi razmišljanja in prepričanja učiteljev, pa vendar je to izjemoma in nikakor pravilo. Ves čas moramo imeti v zavešti, da je šolski program mišljen za vse otroke enako, ne glede na prepričanje, ki velja v njihovem domu. To se mi zdi tudi eden najbistvenjših elementov javnega šolstva, pač otroci skupaj gulijo klopi in sklepajo prijateljstva ne glede na prepričanja ali družbeno premoženjski status staršev. Če ob tem ne pustim ob strani še dejstva, da je strokovna kvaliteta naših šol v samem svetovnem vrhu in naši otroci kažejo vrhunske rezultate znanja, je odločitev staršev za vpis otroka na zasebno šolo še toliko bolj nerazumljiva. Res je sicer, da so v zasebni osnovni šoli deležni privržgoje določenih vrednot, ki jih v javni šoli ravno zaradi njenege sekularnega značaja ne bi bili, na drugih se učijo tudi drugačnih delovnih prijemov in navad, pa vendarle bolj ko te vrednote ali delovne navade odstopijo od navad in vrednot večine, težja je pozneje za otroka socializacija z ostalimi. Pa ne le to, ločevanje otrok na ta način prikrajša tudi ostale otroke za spoznavanje različnih vrednot, razmišljanj in življenjskih pristopov, različnosti, ki so še kako pomembne za sprejemanje različnih pogledov na življenje v zrelejših letih. Pač, če je človek že kot otrok pahnjen v enoumni model razmišljanja, težje se bo pozneje odprl in postal dojemljiv za drugačne ideje od lastnih. Ravno zaradi tega,

ker kot družba potrebujemo celovite ljudi, sposobne kritičnega razmisleka – tako do sebe kot drugih – sem prepričan, da moramo stremeti k ohranjanju celovite, sekularne, javne osnovne šole. Šole, v kateri lahko za isto mizo sedijo tako otrok katoliških, muslimanskih kot ateističnih staršev, in ne glede na religiozno ideološke razlike najdejo pot za sklepanje prijateljstva.

“ Ravno zaradi tega, ker kot družba potrebujemo celovite ljudi, sposobne kritičnega razmisleka – tako do sebe kot drugih – sem prepričan da moramo stremeti k ohranjanju celovite, sekularne, javne osnovne šole. Šole, v kateri lahko za isto mizo sedijo tako otrok katoliških, muslimanskih kot ateističnih staršev, in ne glede na religiozno ideološke razlike najdejo pot za sklepanje prijateljstva.

Po drugi strani pa si raje niti ne predstavljam družbe, ki bi nastala po zatonu javnega šolstva in prepustitvi dejavnosti zasebnikom: katoliške šole, islamske šole, liberalne šole, socialistične šole, šole s poudarkom na računalnikih, progresivno naravnane šole, konzervativno naravnane šole ... Celo več; na sestanku pri predsedniku republike Borutu gospodu Pahorju, na katerem sem bil pred kratkim prisoten, je Igor Lukšič izpostavil zanimivo odprto možnost, ki je nastala z odločitvijo ustavnega sodišča, o stoođstotnem financiranju zasebnega šolstva s strani države: po določenih interpretaciji bi lahko popolnoma legitimno sklepali, da so do stoođstotnega nadomestila upravičeni tudi starši, ki šolajo otroka doma, ko slednji opravi obvezne državne izpite. S prepričanjem trdim, da bi takšna fragmentalizacija v desetletju pripeljala do kolapsa družbe. In ravno zato je pomen javne šole tako velik!

Po drugi strani pa seveda živimo v času, v katerem bo sposobnost sodelovanja postala pomembnejša od sposobnosti tekmovalja, solidarnost bistveno pomembnejša od skrbi zase, socializacija pomembnejša od polne individualizacije, pa to trdim, ne glede na to, da se imam za precejšnega individualista. Po lastni izkušnji z javno šolo sem prepričan, da slednja odgovorno skrbi za našeste vrline. Morda bi sicer lahko še bolj, morda bi se sodelovanje, tovarštvo in še kaj drugega lahko še bolj spodbujalo, in ne glede na to, da imamo dober sistem javnega šolstva, kot kažejo mednarodni rezultati celo zelo dober, bi ga bilo mogoče še izboljševati. Vendar moramo vedeti, da tekmovalje in konkurenca na področju šolstva ne prinašata izboljšav javnega, pač pa ga zajeda. Če hočemo izboljšati javni šolski sistem z novimi pristopi, če želimo razbremeniti učitelje z manjšimi razredi in jih za njihovo delo bolje nagraditi, potem potrebuje javno šolstvo le več sredstev, nikakor pa ne tekmovalja z zasebnim. Še manj tekmovalja pod pogoji, ki se jih skuša trenutno vsiliti, govorim o stoođstotnem financiranju obveznega problema zasebnega šolstva, ki je že sicer podprto s strani ustanovitelja, ter s šolninami vpisanih otrok. □

Mozartove serenade s parfumom Orienta

Tretji koncert 21. sezone koncertnega-modrega abonmaja KDFB

KDFB Tretji koncert (21. feb. 2019) 21. sezone koncertnega-modrega abonmaja KDFB je tokrat prinesel glasbo izključno nesmrtnega Mozarta. Pod tovrstnim naslovom Mozartove serenade s parfumom Orienta smo slišali dvojce tovrstnih del, in sicer: Harmoniemusik iz opere Ugrabitev iz seraja v 16 stavkih in Gran partito v sedmih stavkih. Za obe deli je značilna slogovna enovitost (saj sta obe nastali v letih 1781–82; obe sta serenadi tj. večerni podoknici ali počastitveni skladbi, za harmoniemusik pa še velja, da je v drugi polovici 18. stoletja označevala skupino pihal, ki so bila del avstrijske cesarske glasbe, aristokracije in nobilese). Zanju je značilna skladateljeva izjemna naklonjenost pihalom. Tokrat so nastopili spet naši in tuji izvrstni instrumentalisti, tudi tista dva, ki igrata v sloviti Berlinskih in Dunajskih filharmonikih (A. Žust in I. Hrastnik): oboista **Andrey Godik** in **Miriam Pastor Burgos**, klarinetista **Mate Bekavac** in **Matic Kuder**, **Davide Lattuada** in **Jernej Albreht**/basetna rogova, **Andrej Žust**, **Peter Fekete**, **Primož Zemljak** in **Sebastjan Buda**/rogovi (in ne horni!), fagotista **Sergio Azzollini** in **Ai Ikeda** in kontrabasist **Iztok Hrastnik**. Res je bil tole neke vrste glasbeni cvetober, ki je bil mdr. tudi že kdaj napovedan, pa še neizveden. Izvrstna (Mozartova) muzika je tako našla v omenjeni trinajsterici mnogo več kot le aдекватne izvajalce, po večini mlade umetnike, ki so repertoar (ta je spet trajal skoraj 100 minut čiste glasbe – z dodatkom vred) odigrali več kot pomenljivo.

Uvodnemu pihalnemu oktetu Harmoniemusik iz opere Ugrabitev iz seraja, KV 384 (seraj je sultanova palača

oziroma njegovo razkošno grajeno poslopje) je bil dodan še obligatni kontrabas in vsa deveterica se je (ves večer so vsi nastopali brez dirigenta!) na tokratnem domžalskem odru razigrala takoj, nemudoma: nič ogrevanja, nič tipanja, ampak takoj naskok na vse Mozartove finese in bogastvo njegove muzike; morda tu pa tam za kanček preveč dinamike: obeh rogov. Po odmoru je bilo na vrsti še drugo, mdr. tudi naj-

obsežnejše tovrstno Mozartovo delo, zato tudi Gran partita v B-duru za 13 pihal, KV 361/370a in kjer je bil kontrafagot nadomeščen s kontrabasom. Vseh sedem stavkov tega dela je zaradi kar nekaj povečanega instrumentarja dveh basetnih in dveh francoskih rogov izzvenelo morda v nekaterih (sicer redkih) odsekih pregrobo. Četudi je bilo najbolj občudovani in značilni Mozartovi svileni kantileni še vedno zadoščeno. Zlasti je bila opazna, poudarjena in razigrana (so)igra parov glasbil, ki povečini nastopajo v obeh omenjenih delih. Sloviti piani prenekaterih

solistov so bili naravnost osupli. Kajti vsa navedena (Mozartova) muzika je po eni strani izpostavljena izrazito solistično in še bolj komorno, ansambelsko. Umetniki pa vsi po vrsti naravnost pulzirali, zlasti še v najbolj izpostavljenih počasnih in hitrih stavkih. Mozartova glasba daje prav vsem tem kontrastom izjemne možnosti, poleg tega, da je Mozart sam naravnost ljubil klarinete (običajne, basetne rogove, basovski

klarinet itd.). Na 'svojem' Dunaju je pač imel odlične tovrstne izvajalce in zlepa se jim ni odrekal; v različnih kombinacijah, tudi v obeh partiturah, ki smo jih slišali tokrat v KDFB.

Če sem pri nekaterih podobnih presežnikih domžalskega glasbenega odra nemalokrat le-tega primerjal s slovito Akademijo St. Martine in the Fields, morem zdaj vse to crescendirati in nadgraditi takole: srebrni in zlati abonma (Cankarjev dom v Ljubljani) in Matejev (Bekavčev) abonma v Domžalah!

DR. FRANC KRIŽNAR

Ples v počastitev slovenskega kulturnega praznika

Občni zbor Folklornega društva Groblje, Domžale je imel v začetku januarja kar precej dela ob različnih poročilih, ki so vsa dokazovala, kako pridni so bili folkloristi, pa naj gre za majhne, velike ali tiste zelo pomembne nastope, na katerih so bili deležni številnih pohval.

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE, DOMŽALE Povečal se je tudi program njihovih plesov, dvignila kakovost in prepoznavnost nastopov, pomembno delo pa opravljajo tudi na področju privabljanja mladih v folklorno izročilo.

Program za leto 2019 je zelo bogat, v njem pa so zlasti opozorili na organizacijo in izvedbo 2. otroškega folklornega festivala, drugo poustvarjeno romanje k sveti Notburgi v Groblje in 11. gala mednarodni folklorni večer, ki ga ljubitelji folklore že nestrpno pričakujemo, saj so nas vsi doseđani nepozabno navdušili. Planirajo okoli 20 nastopov, od tega 12 na Domžalskem. Folklorna skupina bo na-

stopila na festivalu v Italiji, plesalci pa bomo lahko zaploskali tudi na območnem srečanju v Kamniku. Na občnem zboru so članom društva Viljemu Kakerjaku, Ivanu Trstenjaku in Senti Trstenjak podelili društvena priznanja (srebrno Notburgino znač-

moru je publiko razveseljevala godčevska skupina s ponarodelimi vižami, povezovalka programa Nevenka Unk Hribovšek pa je tudi recitirala pesem Valentina Vodnika. Gledalci in uprava centra so bili nad enournim nastopom navdušeni in si želijo ponovitev obiska Folklorne skupine še to jesen.

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območna izpostava Domžale in Knjižnica Domžale že drugo sezono ponujata kulturnim društvom lepo priložnost, da v večnamenskem prostoru knjižnice predstavljajo svoje delovanje. Folklorno društvo Groblje, Domžale se je tako predstavilo 20. februarja 2019, že v začetku meseca pa so člani društva – avtorji razstave – pod mentorstvom Klare Cerar postavili razstavo, ki si jo v Knjižnici Domžale lahko ogledate vse do 21. marca. Iz zgodovinskih in prihodnjih plakatov, izložkov po stenskih vitrinah ter para v noši v naravni velikosti bodo gledalci lahko spoznali zanimivo dejavnost folklorizma. Mogoče sta koga lepa predstavitev dejavnosti folkloristov in razstava navdušili, da bi se pridružil folklorni skupini.

Predsednik Franci Hribovšek pa vas vabi, da si praznični čas v marcu popestrite z obiskom njihovih prireditvev. Tako bodo 7. marca ob 16. uri nastopili v čast dneva žena v Domu upokojencev v Domžalah, v nedeljo, 17. marca, pa bo skupina zaplesala na območnem srečanju Domžale - Kamnik v Domu kulture v Kamniku. Dobrodošli!

VERA VOJSKA
FOTO: VILJEM KAKER

Recenzija filmov: Lepi fant in Zelena knjiga

Začenjamo s filmom, ki je bil iz nekega razloga popolnoma spregledan na zadnjih Oskarjih. Sicer ne trdim, da gre v kontekstu Lepega fanta za vrhunski filmski izdelek, vendarle pa bi si mladi, naglo vzpenjajoči igralec Timothée Chalamet, zagotovo zaslužil vsaj nominacijo. Slednje pa velja tudi za sam film; glede na to, kaj vse se v zadnjem času nominira in celo osvaja nagrade. Za nameček gre še za resnično zgodbo, brez katerih se zdi, da Hollywood danes sploh ne bi mogel več obstajati. Kakorkoli že, Timothée nastopi v vlogi narkomana Nica Sheffa, mladega, inteligentnega in perspektivnega fanta, ki se 'čez noč' znajde v primežu odvisnosti od trdih drog, ter nam s svojo igro pričara neizmerno živo in kredibilno usodo skrajno anksioznega, a hkrati tudi pozornosti in pomoči željnega človeškega bitja. Njegova hipna zmožnost transformacije iz očarljivega in ljubečega mladenciča v nasilno odvisniško pokveko je dobesedno fascinantna. Solidno mu parira tudi njegov filmski oče Steve Carell, ki se mu sicer nekoliko pozna, da nima prevelike kilometrine resnih dramskih vlog, saj je specializiran bolj za komedije. Zgodba o reševanju sina oziroma njegove odvisnosti je sicer univerzalna, vendar se hkrati ne osredotoča zgolj na fenomen odvisnosti kot takšne, pač pa problematizira tudi odvisnikovo bližnje

Lepi fant

(družina) in širše (skupnost) okolje, z vsemi posledicami, ki ga le-to implicira. Drugi, ravno tako neizmerno topel film, Zelena knjiga, pa v ospredje postavlja tematiko rasizma, razrednih delitev, povezanih z gmotnim položajem, homoseksualnosti in še kaj bi se našlo. V glavni vlogi – morda njegovi življenjski – blesti Viggo Mortensen, ki uprizori preprostega šoferja delavskega razreda Tonyja Lipa. Njegov igralski partner je Mahersala Ali, ki je nase opozoril že z oskarjem nagrajenim filmom Mesečina,

Zelena knjiga

tukaj pa v življenje obudi vrhunskega pianista, temnopoltega dr. Dona Shirleyja, čigar največji problem v 60. letih prejšnjega stoletja je seveda njegova barva kože. Ko se zaradi svoje 'poklicanosti' odloči za turnejo koncertov po skrajno rasističnem jugu ZDA, postane jasno, da se bosta skupaj s šoferjem podala na nepozabno pustolovščino, ki bo radikalno zaznamovala njuni življenji. Ganljiva biografska komična drama je preprosta pripoved o medčloveških odnosih s kompliciranimi posledicami. Slednji primer ravno tako spada pod rubriko 'resnična zgodba', s tem, da ima za razliko od prejšnjega filma, pet nominacij za zlati kipec; med drugim za glavno in stransko moško vlogo ter tudi film.

Slednje tako priča o tem, da je Zelena knjiga najverjetneje zadostila vsem pglavitnim kriterijem politične korektnosti, ki so skupaj z navalom nominacij temnopoltih ustvarjalcev v zadnjih letih dokazali, da se v današnji družbi še kako splača glasno protestirati, medtem ko je v primeru Lepega fanta stvar lahko 'sporna' že z vidika vrtoglavih zaslužkov farmacevtske industrije, ki so povezani z jemanjem najrazličnejših drog in odpravo njihovih posledic.

Oba filma si lahko ogledate tudi v Mestnem kinu Domžale.

ZIGA ČAMERNIK

Kvartet rogistov Slovenske filharmonije

Kvartet rogistov Slovenske filharmonije razveselil Viljema Trampuža in stanovalce MGC Bistrica

Kvartet rogistov Slovenske filharmonije deluje v okviru naše najprestižnejše glasbene institucije, katere tradicija sega v leto 1701 in predstavlja eno od tovrstnih ustanov z najdaljšo tradicijo v Evropi. Kvartet rogistov Slovenske filharmonije je vrhunska tovrstna komorna zasedba v našem kulturnem prostoru. In ker rogisti Slovenske filharmonije deluje že prek 300 let, se s tem z leti ves čas spreminja tudi zasedba. Že kar nekaj desetletij pa imajo tradicijo, da se upokojeni rogisti tudi srečujejo, če je le možno, čim večkrat. Tako se srečuje tudi generacija iz prve polovice in sredine prejšnjega stoletja, stari pa so od šestdeset let pa tja čez osemdeset. Za srečanja so si izbrali petek. To je dan na koncu tedna, pa tudi koncerti, ki jih izvajajo mlajši zaposleni v Kvartetu rogistov, se takrat začnejo dogajati in trajajo cele vikende v večernih urah.

Leta 1992 se je upokojil tudi Viljem Trampuž, ki zadnja leta s soprogo Emilijo živi v Medgeneracijskem

centru Bistrica. Ker se zaradi starosti ne moreta več udeleževati upokojenskih petkovih srečanj, prihajajo Viljevi soustvarjalci v skupini rogistov Slovenske filharmonije občasno na obisk k njima v MGC Bistrica v Domžale. Ponavadi se srečajo njihov nekdanji vodja Jože Falout, dolgoletni redni profesor, vodilni slovenski umetnik in pedagog na francoskem rogu, tako rekoč soustanovitelj prve ljubljanske pihalno-trotilne šole, Justin Felicijan, ki je nasledil mesto Viljema, ko je le-ta šel v pokoj, in Janez Prašnikar.

Tako je bilo tudi v petek, 15. februarja 2019, ko so prišli na obisk, obenem pa pripravili še presenečenje. Robert Prednik, ki igra v Kvartetu rogistov Slovenske filharmonije, pred nekaj časa se je iz Ljubljane preselil na Rodico, večkrat obišče gospoda Viljema, zato je to srečanje organiziral z izrazom želje, da bi upokojenim rogistom, ki se srečujejo v MGC Bistrica ter seveda tudi stanovalcem priredili krajši koncert. Njihov nastop naj

bi bil posebno presenečenje za Viljema, njihovega bivšega člana, razveselili tudi stanovalce MGC Bistrica.

Viljem Trampuž je povedal, da je bil v Slovenski filharmoniji prvi hornist solist. Ti, ki so prišli igrati, so zdaj nova generacija. Viljem je igrati v filharmoniji, operi in na radiju štirideset let. Vse tri orkestre je dal skozi. Povedal je, da je bil kar nemiren fant. Večina jih je štirideset let igrala pri enem orkestru, on pa je bil pri treh. Od leta 1965 do 1992 so veliko hodili okoli, takrat so igrali po vsej bivši Jugoslaviji, po Evropi, bili pa so tudi v Rusiji in dvakrat v Ameriki. Ves čas je igral rog, običajni instrument za klasično glasbo, imel pa je na tisoče koncertov v svojem bogatem ustvarjalnem življenju hornista solista. Za svoje glasbeno udejstvovanje je prejel veliko nagrad še v bivši Jugoslaviji, pa tudi nagrado Prešernovega sklada in nagrado Mestne občine Ljubljana.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Biti Kontrabant četrto stoletje

Zasedba Kontrabant je svojih četrto stoletje delovanja uradno proslavila v ponedeljek, 18. februarja, s koncertom v Kulturnem domu Franca Bernika, ki so ga naslovili Biti Kontrabant četrto stoletje.

V dve uri trajajoči glasbeni predstavi sicer nismo slišali vseh največjih uspešnic, ki so jih ustvarili v 25 letih delovanja, zato pa je bil koncert

strumentalist Sašo Debeleč, pa Vid Klančičar, Matjaž Medvešek, Tomaž Juvančič, Hieronim Vilar, Matej Mijatovič in Robert Ivačič.

Kika Szomi Kralj in oče Béla na odru Kulturnega doma Franca Bernika

preplet igranja zdajšnje, že nekaj let trdno oblikovane in izdelane zasedbe, z različnimi gosti, ki so v tem kar dolgem obdobju sooblikovali značilni Kontrabantov zvok. Prav tako smo lahko v polni dvorani – za koncert je med ljubitelji njihove glasbe veljalo izredno zanimanje –, poslušali različne glasbene zvrsti, celo židovsko pesem in predelavo ene izmed tujih uspešnic, kar kaže, s kako širokim spektrom glasbenih zvrsti se spogleduje četrto stoletje stara zasedba.

Na koncertu na odru Kulturnega doma Franca Bernika, ki ga je uvedla najmlajša glasbenica Zsuzsika Szomi Kralj na harmoniki, so se poleg uspešno uigrane Kontrabantove ekipe v sestavi Béla Szomi Kralj, Pál Szomi, Dušan Železnikar, Matijas Severhen in Gašper Povše zvrstili številni odlični glasbeniki, kjer velja še posebej omeniti mlado Kiko Szomi Kralj z očarljivim igranjem klarineta in petjem. S pianistom Miho Nagodetom je skupaj s sestro Zsuzsiko v dveh ločenih točkah tudi uvedla ta večer.

Kontrabantovo izvajanje so tokrat okrepili Léna Lanna Szomi, multiin-

strumentalist Sašo Debeleč, pa Vid Klančičar, Matjaž Medvešek, Tomaž Juvančič, Hieronim Vilar, Matej Mijatovič in Robert Ivačič.

BESEDILO IN FOTO: PRIMOŽ HIENG

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **29. marca 2019.**

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **14. marca 2019, do 12. ure.**

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov. **urednistvo.slamnik@gmail.com**

DAMIJAN KRACINA ČAKALNICA

21. 3. - 6. 4. 2019

► Vabimo vas na odprto razstavo, ki bo v četrtek, 21. marca 2019, ob 19. uri v Galeriji Domžale. Z umetnikom se bo pogovarjal Jurij Smole.

www.kd-domzale.si / T: 01 722 50 50

KULTURA

Zgodbe iz Kofutnikove domačije – druga svetovna vojna in tragična usoda Ivana Giovanellija - Ika (12. del)

V interpretacijskem načrtu z naslovom Kofutnikova domačija kot ekomuzej, ki smo ga v okviru priprav za ohranitev Kofutnikove domačije zasnovali v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, osrednje mesto zavzema zgodba župana Johana Giovanellija. Njegov najstarejši sin Iko je med drugo svetovno vojno doživel še posebno tragično usodo.

Johana Giovanellija so krajani zelo spoštovali, ker je bil pošten, skromen in ker mu je bila skrb za širšo skupnost zelo pomembna. Bil pa je tudi ponosen, zaveden Slovenec. Te vrednote je prenesel na vse člane svoje družine. Njegova hči Pepca se spominja: »Takoj ob začetku druge svetovne vojne smo vedeli, da bo treba stopiti na stran, ki nam jo je velevala vest, v boj za svobodo.« Pred drugo svetovno vojno sta oba, oče in brat Iko, delala v tovarni Induplati. Direktor, neki Benn, Sudetski Nemec, ki je bil zelo dober človek, je imel Ika še posebno rad. Ko se je začela vojna, je bil Iko star 17 let. Ilegalno pa so bili vsi Kofutnikovi organizirani in so delali za partizane. Morali pa so zelo paziti, da niso bili izdani.

O bratu Iku je njegova sestra Pepca povedala: »Iko bi šel rad v partizane, pa je iz glavnega štaba prišlo povelje, da mora iti najprej v nemško vojsko, ker pri partizanih nimajo usposobljenega vojaškega kadra. V nemški vojski naj si pridobi vojaško znanje o poveljevanju, nato pa se priključi partizanom. Tukaj so imeli veliko študentov, pa nihče ni bil več vodenja, politkomisarjev je manjkalo. Mnogi so imeli prvič puško v rokah. Bili pa so tudi takšni, ki so bili 'mile jere', mamini ljubljenci, ki jim je bilo vse odveč, nekateri izmed njih so postali odpadniki, ki so izdajali. Kmečki fantje so bili utrjeni, za mestne fante pa je bilo hudo.«

Ko so jeseni 1942 stekle priprave na nemško mobilizacijo letnikov 1923 in 1924, je bil med temi mladimi fanti mobiliziran tudi Kofutnikov Iko. Njegova sestra Pepca pripoveduje: »Odpeljali so jih v kraj Niketzbürg na češko-nemški meji. Nemci so s temi fanti že izvedli urjenje, ki je trajalo eno leto. Potem so vsi dobili novo obleko, pa novo orožje, težke in lahke mitraljeze, čelado, vse, kar je bilo potrebno za na fronto. Rekli so: »No, zdaj boste dobili vsak po 14 dni dopusta, ampak lahko greste samo do Celovca, naprej pa nihče.« Naš Iko pa je poznal nekega Čeha, civilista, ki je bil zelo naklonjen Slovincem, z njim se je spoprijateljil. Ta mu je uredil pri Švabih en dokument, da gre lahko v Slovenijo na dopust. Ko je Iko prišel do Celovca, je šel zato še naprej. Vse ga je naučil, kako mora ravnati, ko bodo na vlaku delali kontrolo, naj se zapre kar v stranišče. Tako je bil nekajkrat na stranišču z vsem orožjem vred. Težki mitraljez je imel, ko ga 'v gmajni' še nihče ni imel. Prišel je domov z vsem orožjem, ne da bi enkrat samkrat pokazal dovolilnico. To je bilo proti koncu leta 1943. Takoj sem javila naprej, da je Iko prišel domov. Zvečer so prišli partizani, in so mu rekli, naj bo še toliko časa doma, da pridejo ponj. Iko je potem z vso bojno opremo odšel v partizane, najprej v Šlandrovo brigado. Stražar omenja naslednje: »Poleg drugih težav sta konec leta 1943 Šlandrovce pestila tudi zima in pomanjkanje hrane. Da

bi se izognili nemškim hajkam, se je brigada 23. decembra iz Tuhinja umaknila na Šenturško goro, del brigade pa se je utaboril v okoliških vaseh. Po hrano so v dolino hodile močne patrulje. Ena taka, okrog deset borcev, ki jo je vodil Ivan Giovanelli - Iko, Kofutnikov iz Srednjih Jarš, je po dobrote, ki so jih borcem za božične praznike pripravili domačini, prišla celo v Jarše.«

Pepca pripoveduje: »Nemci so ga potem iskali. Velikokrat so prišli k nam. Ata je brž napisal pismo in ga dal nekemu, da ga je dal v Celovcu na pošto, kot da je Iko iz Celovca pisal domov, češ da je tam na dopustu. Ko pa so Nemci prišli, je rekel, da nič ne vemo, kje je, imamo pa njegovo pismo.«

Kje je potekala njegova partizanska pot, še ni povsem razjasnjeno. O tem ve njegova sestra Pepca povedati naslednje: »Februarja leta 1944 v Črni na Koroškem je bil njegov bataljon izdan. Iko je bil v bitki hudo ranjen. Ker ni mogel hoditi, so ga partizani peljali v hrib. Snežilo je, zato so jim Nemci brez težav sledili. Za njimi so prišli do kmetije visoko v hribih. Nekaj partizanov je takrat padlo. Kmetijo so Nemci zažgali, ljudi pa žive zmetali noter. Moj brat in še nek partizan sta bila skrita v stelji, ki bi lahko zagorela, zato sta hotela zbežati. Ker sta bila ranjena, sta se vlačila po snegu, da bi prilezla do prvega grmovja. Pa ju je neki Švaba videl in tako so ju dobili. Ujete partizane so naložili na kamion in jih razkazovali po vsej Koroški kot 'ujete bandite'. Odpeljali so jih v Begunje, kjer je bil Iko zaprt v samici. Čeprav je bil ranjen, ga Nemci niso zdravili. Strgal si je srajco, da si je povijal rane. Kljub temu so se mu ognjile. Nazadnje je bil zelo velik revež. Odpeljali so ga v zloglasno koncentracijsko taborišče v Mauthausen, kjer je moral skupaj z ostalimi taboriščniki iz kamnoloma na ramenih nositi velike skalne bloke. Nemci so jih priganjali po dolgih in strmih stopnicah, ki vodijo iz kamnoloma proti taborišču. Tam je

Ivan Giovanelli - Iko v začetku druge svetovne vojne

Poškodovana fotografija Ivana Giovanellija - Ika v nemški vojski v kraju Niketzbürg na češko-nemški meji. V ozadju je viden križev pot, kapelice, ki se nadaljujejo v hrib.

bil tudi nek taboriščnik s Prevoj, ki je taborišče Mauthausen preživel. Prišel je k nam in nam povedal, kako je bilo tistega usodnega dne, ko je Iko umrl. Pred tem je imel krvavo grizo, zato ni jedel nobene hrane. Po tej bolezni je človek tako ali tako zelo slaboten. Tudi Iko ni imel nobene moči. Trikrat je nesel težke skalne bloke, četrtič pa je na stopnicah padel. Ko so ga bičali, je še enkrat vstal. Ko je drugič padel, ni mogel več vstati. Drugi taboriščniki so morali hoditi okoli njega. Med seboj se niso smeli pogovarjati. Kljub temu ga je njegov prijatelj s Prevoj, ko so prvič prišli okoli, poklical: »Iko, Iko, Iko«. Iko je še dvignil glavo. Potem ga ni upal več poklicati, ker ga je Švaba ošvrknil s pendrekom. Ko so drugič prišli okoli, je Iko z zadnjimi močmi rekel: »Povej doma, naši mami, kako sem jaz umrl!« Umrl je zelo krute smrti. Nemški oficir ga je potem napadel s psom in ga na koncu ustrelil. Očetu smo to povedali, mami pa nikoli, ker je strašno žalovala za njim. Če bi izvedela, kako je umrl v resnici, bi se ji zmešalo. V Mauthausnu so se dogajale grozne stvari. Na tisoče ljudi je umrlo v plinskih celicah, veliko pa tako grozne smrti kot moj brat. Po vojni smo za Ikove zaslugе dobili spomenico s Titovim podpisom.«

DELOVNA SKUPINA ZA VSEBINSKI NAČRT KOFUTNIKOVA DOMAČIJA KOT EKOMUZEJ

Literatura:

- Mark Poljanšek, M., Cencelj: Johan Giovanelli (1894–1964) iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah: raziskovalna naloga OŠ Rodica, 2016.
- Vera Vojska: Srčna in prizadevna aktivistka, Pogled na domžalsko preteklost, Slamnik, letnik LV, št. 12, december 2015, str. 34.
- Stane Stražar: Ob bregovih Bistrice, Od Rodice do Duplice in Radomlje z okolico. Radomlje: Krajevna skupnost Radomlje, 1988, str. 861–862.

V:MUZEJU Marec '19

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Torek, 12. marec 2019, ob 18. uri
Odprtje

VIDA PRAPROTNIK KRALJ

MOJSTRICA S ŠIVANKO

Razstava | 12. marec – 2. april 2019
Vstop prost.

Vodeni ogled razstave | Sobota, 16. marec, od 10. do 12. ure. | Vabljeni!

SREČANJA POD SLAMNIKI

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Sobota, 6. april 2019, ob 16. uri

NARAVNA NEGA LAS

Delavnica s Katarino Kališnik Ogrin

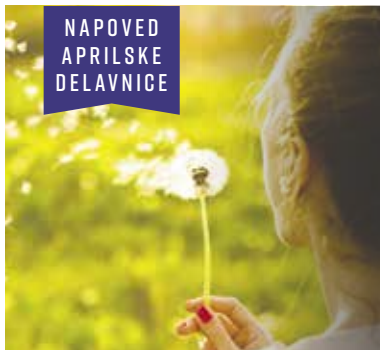
3 ure / kotizacija: 25 eur / št. udeležencev omejeno / obvezne prijave sprejemamo do 1. aprila na e-naslov info@kd-domzale.si ali 01-722 50 50 (KDFBD).

SLAMNIKARSKI MUZEJ
Sreda, 20. marec 2019, ob 18. uri

BORIS ČOK

Staroverci o pomladi

Pogovor bo vodila Cveta Zalokar.
Vstop prost.

NAPOVED
APRILSKE
DELAVNICE

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

www.kd-domzale.si
T: 01/722 50 50

MENAČENKOVA DOMAČIJA Cankarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacenk@kd-domzale.si | Odpri v času razstav od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE Kajuhova 5, 1230 Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale), slamnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odpri od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

Kulturni februar v Menačenkovi domačiji

O nekdanjem podobarskem poklicu

MENAČENKOVA DOMAČIJA Kulturni februar smo v Menačenkovi domačiji vsebinsko posvetili slovesu nekdanjih slovenskih podobarjev ter za kratek čas oživili bogato tradicijo slikarskih in rokodelskih veščin. V razstavišču smo predstavili risbe in študije podobarske družine pod vodstvom Štefana Šubica v Polja-

nah nad Škofjo Loko, ki je delovala v drugi polovici 19. stoletja kot ena najpomembnejših podobarskih delavnic na Slovenskem. Družinsko likovno tradicijo je nadaljevalo vseh pet sinov, ki so se vsi šolali v domači delavnici. Med njimi sinova Jurij in Janez spadata med prve slovenske realistične slikarje. Sicer pa je bilo

doslej v družini Šubic kar šestnajst umetnikov. Pri postavitvi razstave je sodelovalo več posameznikov in institucij, med njimi Iva Podlipnik iz Domžal, Zavod Poljanska dolina – Šubičeva hiša, Loški muzej Škofja Loka in Roman Kos. Odpri razstave sta glasbeno popestrili sestrici Ivo-na in Sofija Lederer iz Glasbene šole Domžale. Razstava je bila na ogled od 5. do 26. februarja.

Na kulturni praznik, 8. februarja, smo se še podrobneje posvetili pomenu starih poklicev. V dopoldanskem času smo za najmlajše obiskovalce pripravili interaktivno vodenje v okviru festivala Bobri na potepu v Domžalah. Sprehodili smo se po treh razstavah v hiši (Krojaška družina Ahčin, Podobarska delavnica Šubic in Kipar France Ahčin) ter z različnimi nalogami in čutili raziskovali, kaj so izdelovali ter katere pripomočke so uporabljali pri svojem delu. V popoldanskem delu kulturnega praznika pa smo z Ivo Podlipnik, prof. filozofije in pedagogike, izvedli vodeni ogled po razstavi Štefan Šubic in njegova podobarska delavnica.

Na odpri razstave sta Šubičeva družino predstavili Lucija Kavčič, direktorica Zavoda Poljanska dolina – Šubičeva hiša, in Maruša Košir, avtorica knjige Dom slikarjev Šubic – Pisma pripovedujejo.

KATARINA RUS KRUŠELJ
FOTO: MIRO PIVAR

70 let Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan

Predstave se selijo v Poletno gledališče Studenec

Prvemu gledališkemu večeru, kjer smo si ob praznovanju 70-letnice Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan ogledali predstavo Črna žena ter v pogovoru z igralci izvedeli marsikaj novega o omenjeni predstavi, je sledila

in plesom Čevljar baron, s katerim so v letu 1998 kar osemkrat navdušili tedenje občinstvo. V glavni vlogi je blestel Primož Krt, nepozaben v svoji vlogi ostaja Stane Maselj, ob njiju pa so odlično zaigrali Brigita Hrovat, Rajko

ral Lojze Stražar, pa so z njo označili 25-letnico Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan. V njej so zaigrali: Vinko Makovec, Janja Lajevec, Mirko Kovač, Edo Capuder, Joži Capuder, Milan Capuder, Franci Prenar, Stane Maselj, Vinko Stražar, Aleš Stražar, Rajko Majdič, Anton Pohlin, Lojze Stražar, Marjan Merkužič, Anica Brecljnik, Anica Capuder ter številni drugi v vlogah nemških policistov in vojakov. Dramo so si ogledali številni obiskovalci, za katere je pravzaprav zmanjkalo prostora. O dogajanjih v zvezi z omenjeno dramo in bodočim poletnim gledališčem, mi je Lojze Stražar, doslej je režiral 50 domačih gledaliških iger, povedal: »Ko smo igrali prvo Bratovo kri, smo šli nekateri igralci na območje današnjega gledališča, ko smo imeli čas med predstavo poslušati, in ugotovili, da je ta pozicija imenitna za videti in slišati. Vendar se na tem prostoru po tem še dolgo ni nič zgodilo, ker ni bil prostor niti malo urejen za kakršno koli uprizoritev, zato smo igrali v krtinski šoli ter veliko gostovali po okoliških krajih. Leta 1972 smo povabili v gostovanje Šentjakobsko gledališče, ampak je bilo spet prizorišče obrnjeno povsem drugače, in sicer tako, da je bil oder obrnjen na vzhod proti sedanjemu odru, publika pa je sedela tudi obrnjena proti gozdu na vzhod v tem delu, kot sta znamenje in gasilska baraka. Gradnja poletnega gledališča in prve uprizoritve so bile šele leta 1973 in 1974 ob 25. obletnici društva.«

Februar jubilejnega 70. leta uspešnega dela Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan pa s tem ni bil zaključen, saj je bila 15. februarja na vrsti predstava Krog s kredo, uprizorjena leta 1999. Še ena od uspešnic, o kateri boste lahko brali v naslednji številki Slamnika.

Do tedaj pa dobrodošli na gledaliških večerih na Studencu!

VERA VOJSKA

predstava A njega ni, ki jo je društvo uprizorilo v letu 1996, v njej pa so v glavnih vlogah nastopili: Jože Prašnikar, Brigita Hrovat, Andrej Peterka, Tadeja Capuder, Eva Majdič, Klemen Ravnikar, Stane Maselj, Janez Vrečar, Rajko Majdič, Aleš Lebar, Jože Lončar, Darko Cerar, Florjan Zabret, Stane Zemljarič, Robi Zaviršek in še številni drugi. Predstavo je režiral Lojze Stražar, v tehnični ekipi pa že najdemo vrsto ustvarjalcev, ki z društvom sodelujejo še danes.

V ciklu gledaliških večerov, pripravlja in vodi jih Ajda Sokler in naj bi se z njimi v rahlo nostalgичnem duhu spominjali trenutkov, ki so nas vedno znova združili s studenškimi odrskimi deskami, je bil prvi dan februarja namenjen ogledu dveh predstav: Čevljar Baron in Bratova kri. Najprej smo si ogledali pravi muzikal – igro s petjem

Majdič, Tadeja Capuder, Jože Lončar, Anita Prašnikar, Mari Vilar, Monika Jeretina, Klemen Ravnikar, Robert Zaviršek, Jože Prašnikar in Tadej Stražar. Režiser Lojze Stražar, tehnična ekipa skoraj nespremenjena, odlična koreografija, nepozabne obleke – predstava, kot si jo človek lahko le želi za prijetne poletne gledališke večere. Kot je bila hudomušna vsa predstava, so bili prijetni tudi spomini nanjo.

Drugi del gledališkega večera je bil bolj resen, saj je predstava Bratova kri, ki jo je po resničnih dogodkih na tem koncu napisal Stane Stražar (1929–1998), letos bi bil star 90 let. V marsikomu so odlomki iz drame in pogovor z avtorjem drame vzbudili spomine na grozote druge svetovne vojne. Dramo je že prej režiral Franc Stražar, in sicer ob 18-letnici nasilne smrti Staneta Kovača, v letu 1974, ko jo je reži-

Imeniten citrarski večer

Citrarska skupina Notice je ena od najbolj znanih glasbenih skupin, ki je našla svoj dom v Univerzi za tretje življenjsko obdobje Domžale.

Že vse od leta 2013 se dekleta pod vodstvom Petra Napreta trudijo spoznavati glasbo tega čudovitega instrumenta, hkrati pa s svojimi gostovanji in domačimi koncerti lepšajo trenutke ljubiteljem tovrstnih melodij. Tako je bilo tudi ob koncu januarja 2019, ko so v Kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah pripravile citrarski koncert, že peti po vrsti, in kot goste povabile Bando citrarsko iz Ihana s tenoristom Klemenom Torkarjem in enega najbolj znanih citrarjev Tomaža Plahutnika, ki je ob ljudskih pesmih spremljal Ljubo Jenče.

Polna dvorana, med številnimi obiskovalci je bil tudi župan Občine Domžale Toni Dragar, je tudi tokrat potrdila, da imajo citre med Domžalčani ali kar med Slovenci, saj je bilo med obiskovalci kar veliko ljubiteljev citer tudi iz drugih krajev, veliko privržencev, ki vedno radi prisluhnejo citram. Po uvodni glasbeni točki, v kateri so se Notice – Prešmentana dekleta po pozdravu neumornega Petra Napreta, publicista, pedagoga in glasbenika – s citrami v srcu, s svojo himno, smo prisluhnili Marjanu Ravnikarju, predsedniku Univerze za tretje

življenjsko obdobje Domžale, ki je ob pozdravu na kratko predstavil glasbeno skupino, 'glasbeno' delo v društvu Lipa in vsem zaželel prijeten večer.

S prepoznavnim vodenjem, ki vedno navdušuje obiskovalce, je Peter Napret vodil večer, v katerem smo najprej prisluhnili Noticam, za njimi pa Ljubi Jenče, pevki, pravljicarki in zbirateljici ljudskih pesmi, ki se je petja učila predvsem s poslušanjem ljudskih pevk in pevcev v živo. Ob pripovedovanju in petju ljudskih skladb jo je spremljal Domžalčanom zelo dobro poznani citrar Tomaž Plahutnik. Pevka nam je posebej predstavljala vsebinsko zapetih pesmi. Zapela je tudi čudovito ljudsko z območja Mengša, ki poje o nezvestobi Anzeljca do nesojene neveste Marjetice, ugajala pa nam je tudi ljudska o mlinarju. Banda ihanska se je skupaj s tenoristom Klemenom Torkarjem predstavila s čudovito izvedbo domoljubnih pesmi, na željo duše in voditeljice Notic in veliko veselje številnih obiskovalcev pa niso pozabili niti na V Bohinju ima dež ta mlade.

Ob zvokih Cvetja v jeseni, ob katerih smo se spomnili pred kratkim umrlega Urbana Kodra, se je citrarski večer končal, a le za kratko. Pred koncem imenitnega citrarskega večera nas je namreč predsednik društva Lipa Marjan Ravnikar povabil na vrsto glasbenih prireditev, ki bodo potrdile, da so Domžale citrarsko mesto, v spomladanskem času. Dobrodošli!

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Kulturno društvo Jože Gostič Homec, Društvo Peter Naglič Šmarca, Krajevna skupnost Homec-Nožice, Krajevna skupnost Šmarca in Župnija Homec

vabijo na otvoritev razstave
ter predstavitev kataloga

Dobro vzgojena mladina, srečna domovina.

Otvoritev razstave, ki prikazuje življenje v krajih pod Homškim hribom v obdobju med leti 1918 in 1941,
bo v Plečnikovi vili na Homcu, v soboto, 16. marca 2019 ob 19. uri.

V kulturnem programu bo sodeloval Moški pevski zbor Lira Kamnik.

Razstava bo odprta še:
v nedeljo, 17.3.2019 od 8. do 12. ter od 15. do 18. ure,
v soboto, 23.3.2019 od 10. do 12. ter od 15. do 18. ure,
v nedeljo, 24.3.2019 od 8. do 12. ter od 15. do 18. ure.

Vljudno vabljeni!

cikel
gledaliških
večerov

Miran Jarc Kulturno društvo
Škocjan pri Domžalah

Ob jubilejnem 70. letu, ki ga letos praznuje
naše kulturno društvo, se bomo v rahlo nostalgичnem
duhu spominjali trenutkov, ki so nas vedno znova združili
s studenškimi odrskimi deskami.

**V marcu si bomo v prostorih društva ogledali
posnetke naslednjih predstav:**

petek, 1. marec | ob 19. uri
Planinska roža (uprizorjeno l. 2000)

petek, 15. marec | ob 19. uri
Martin Krpan (uprizorjeno l. 2002)

petek, 29. marec | ob 19. uri
Cvetje v jeseni (uprizorjeno l. 2004)

Ob pogovorih z ustvarjalci se bomo vračali v preteklost
in se čudili, smejali in si pripovedovali zgodbe
nekega minulega časa.

Vljudno vabljeni na **cikel gledaliških večerov**,
ki jih v prostorih društva prirejamo vse tja do maja
(vsak drugi petek, ob 19. uri).

www.studenec.net

Vstop je prost in namenjen širši javnosti.

POLITIČNE STRANKE

LISTA REZA / ROK GRAŠIČ, GENERALNI SEKRETAR

Zverinsko, grozovito, okrutno

Pred 25-imi leti je v kinematografe prvič zašel film Schindlerjev seznam, ki je evidentno prikazal 2. svetovno vojno in to, kaj nam je prinesla – milijone nedolžnih žrtev, ljudi, ki so se ob napačnem času znašli na napačnem mestu. Zato ne vem, ali je tako zgodovina slaba učiteljica ali pa smo mi izjemno slabi učenci ...

Se spomnite zahteve Katalonije po svoji državi? Španija jo je hladnokrvno zatrla. Moram omeniti jetnike lastne države, Severne Korejce? Kaj pa letošnje delovanje ZDA v primeru sodobnih koncentracijskih taborišč, kjer so otroke ločevali od svojih staršev? Pa manj razvpit primer: Latvija, članica EU, ljudem ruskih korenin, ki so po osamosvojitvi ostali v tej državi, ne priznava statusa državljana. Tako prebivalstvo predstavlja več kot 10 %, pravice pa so jim kratene na vsakem koraku – ti ljudje npr. ne smejo voliti.

In mi, svobodni in emancipirani državljani, demokratične in miroljubne države ter svetohlinske mednarodne organizacije, vse to podpiramo, ko se ne oglasimo, ko se ne sliši našega jasnega zavračanja vsakršnega kršenja človekovih pravic in človekove identitete.

Da ne govorim o EU ... Se spomnite, da bi kdaj Evropska unija, organizacija in pol, ki nam vsem žuga s prstom, odločno stopila na stran prizadetih? Se spomnite, da bi kdaj kak EU-funkcionar udaril po mizi in zahteval spoštovanje človekovih pravic? Imajo ljudje z vrha EU toliko vesti,

“ In mi, svobodni in emancipirani državljani, demokratične in miroljubne države ter svetohlinske mednarodne organizacije, vse to podpiramo, ko se ne oglasimo, ko se ne sliši našega jasnega zavračanja vsakršnega kršenja človekovih pravic in človekove identitete.

da bi jih grizla, kakor latvijski čekani grizejo tam živeče Ruse, ki se soočajo s segregacijo? Imajo toliko vesti, da bi jih pekla, kakor pečejo rane mučenih Korejcev, ki se ne podreajo oblastem? Je res imajo?

Nekomu, ki drugim ne priznava človekovih pravic, malodane po krivem rečemo človek, saj se po svoji naturi prej obnaša kot žival. Načrtno neukrepanje proti ljudem, ki zatirajo človeško raso, pa je še hujše – je grozovito, zverinsko, okrutno in za sodobni čas nedopustno.

Ravno zato: spregovorimo, ne bodimo tiho. Pišimo, sprašujmo ... Bodimo glas ljudi, ki so ostali brez svojega. Bodimo humani, če že tisti, ki bi morali biti, niso.

Besedilo na željo avtorja ni jezikovno pregledano.

LMM / METOD MARČUN

Strah pred spremembami

Čakanje in počasno delo vodstva občine sta pokazatelj, da je strah po spremembah še vedno močnejši od želje po napredku in vsemu, kar bi spremembe prinesle.

Veliko pomembnih projektov je ostalo nedokončanih ali pa se jih sploh nismo lotili, veliko ljudi je ostalo pred vrati ali so ostali preslišani in ignorirani, veliko pa je tudi manjših projektov, ki bi jih bilo mogoče realizirati že v nekaj mesecih. Še vedno se preštevamo na naše in vaše ter iščemo šibke posameznike, namesto da bi se lotili dela. Medtem pa vsi večji projekti čakajo, oziroma so izpostavljeni kritiki ali celo norčevanju! Še vedno se ukvarjamo s sestavo odborov, pa z vprašanjem, kdo bodo predstavniki v zavodih, kakšno je število članov, dodeljenih po volilnem rezultatu, kaj storiti s tistimi, ki so decimalno razdeljeni? Ljudje pa vendar nismo številke, najpomembnejše je izbrati primerne in strokovne ljudi za delo. Če je to rezultat trimesečnega dela novega-starega občinskega vodstva, se resnično lahko vprašamo, kaj lahko pričakujemo v nadaljevanju mandata?

Čakamo, da se premakne občinsko kolesje, da dobimo možnost za korak od idej do izvedbe, da prisluhnemo tudi željam občanov in da resnično začnemo delati zanje. Tudi projekte, ki so že v fazi razpisa ali pripravi izvedbe – na primer rekonstrukcija Kolodvorske ulice v Domžalah pri SPB, znižanje cen komunalnih

“ Ne želimo, da se ponovno ‘presliši glas ljudstva’, čas je za novo energijo in realizacijo nabora projektov, ki so bili podani (obljubljeni) v volilni kampanji.

storitev, makadamsko parkirišče ... – je treba nazorno – tudi transparentno – predstaviti vsem udeleženi, da bodo vedeli, kaj pričakovati, kako se pripraviti. Ni dovolj samo obvestilo, da se bo naredilo, ampak je treba predstaviti celovito sliko z vsemi pripombami in odgovori na zastavljena vprašanja.

Želim si, da dejstva in argumenti ne bodo postavljeni na stran, volivke in volivci pa kot že tolikokrat ponovno soočeni s kopico lažnih trditev in strahov, vse z namenom ohranitve aktualne vladajoče strukture, s katero pa občina Domžale ne napreduje. Ali ostajata sodelovanje in povezovanje samo izrečeni obljudi?

LISTA REZA / ROK GRAŠIČ

Fiktivna slamnata društva maloštevilnega članstva

»Gradilo se bo tole, rušilo pa tistole. Tega ne bomo več podpirali, ker smo našli novo rešitev. Za kraj se predvideva to in ono, pri čemer v tej okolici absolutno ne vidimo tega. Le kako bi lahko zgrešili projekt ta in ta? Seveda mu bo še naprej namenjen del proračuna.«

Namesto besed »tole«, »tistole«, »tega«, »ono« in »ta« se v gornji odstavek vstavi primerno besedilo in že bi bil lahko primeren za obravnavanje na krajevni skupnosti. Toda – na krajevni skupnosti v pravem, polnem in združevalnem pomenu. Na krajevni skupnosti, katere sestanka bi se množični udeleževali aktivni krajanjani. Ne na krajevni skupnosti 5-ih po možnosti nemotiviranih posameznikov, ki so člani sveta krajevne skupnosti prej zaradi kvot kot česarkoli drugega.

Nekdaj so imele krajevne skupnosti svoj renome. Predvsem zaradi svojega vpliva. Toda niti krajevne skupnosti ne morejo ubežati zobu časa. Žal je treba povedati, da bi danes lahko taki združbi prej rekli fiktivno slamnato društvo maloštevilnega članstva, ki prejema nekaj občinskega denarja, tega pa pogostoma ne unovči zadosti koristno. Za nameček pa je brez malodane vsakršnih pooblastil ali dolžnosti in je sama sebi namen.

Zakaj so se te praviloma prijetne in precej aktivne skupine državljanov tako izneverile? Najprej verjetno zaradi digitalizacije, ki krajnom novice prinaša na dom, in izgube obveščevalnega pomena. Včasih so bili člani svetov krajevnih skupnosti zainteresirani posamezniki z ambicijami, željami in predlogi, že sama funkcija člana krajevne skupnosti pa je bila

častna. Veliko vlogo je nosila tudi pri razreševanju zadev, ki so vplivale na kraje, ki so jih zajemale krajevne skupnosti.

Krajevne skupnosti bi morale biti podaljšana roka občine. Nujno bi morale sprejemati predloge, biti odprte za pripombe in predloge krajanov. Kdo lahko o nekem kraju ve več kot nekdo, ki v njem prebiva? Krajevne skupnosti so potrebne ali gromozanske reorganizacije ali pa ukinitve, saj takšne, kot so, ne sodijo v 21. stoletje, temveč so strogo stvar preteklosti.

Besedilo na željo avtorja ni jezikovno pregledano.

Ker nam je v prejšnji številki Slamnika ponagajal tiskarski škrat in smo ob kolumni objavili napačen citat, se avtorju kolumne iskreno opravičujemo in ponovno objavljamo kolumno v celoti.

UREDNIŠTVO

“ Krajevne skupnosti bi morale biti podaljšana roka občine. Nujno bi morale sprejemati predloge, biti odprte za pripombe in predloge krajanov. Kdo lahko o nekem kraju ve več kot nekdo, ki v njem prebiva? Krajevne skupnosti so potrebne ali gromozanske reorganizacije ali pa ukinitve, saj takšne, kot so, ne sodijo v 21. stoletje, temveč so strogo stvar preteklosti.

NSI / TADEJA ŠUŠTAR, SVETNICA

Sedemdeset let Srednje šole Domžale

Na valentinivo smo praznovali 70 let Srednje šole Domžale. Čeprav sama nisem bila dijakinja domače gimnazije, sem se njihove prireditve udeležila kot svetnica in kot sestra letošnje domžalske gimnazijske maturantke. Nad zanimivim in dovršenim programom ob 70-letnici šole, na začetku katerega je njihov zbor ubrano zapel slovensko himno, sem bila navdušena, zato sem se odločila tokratni prispevek nameniti Srednji šoli Domžale.

Pred nekaj leti je brat uspešno maturiral na Gimnaziji Domžale, letos jo prav tako uspešno zaključuje tudi sestra. Oba sta zadovoljna s šolo, ki nam je blizu – tako prostorsko (do svoje sem se z avtobusi vozila uro in pol v vsako smer), kot tudi v vrednotah. Ko sem se sama vpisovala v gimnazijo, sem se odločila za katoliško Gimnazijo Želimlje, ker se mi je takrat zdela najboljša izbira zaradi poudarka na krščanskih vrednotah, ki so zame na prvem mestu. Zdelo se mi je, da bom v takem okolju te vrednote najlažje živela. Po izkušnjah mlajših brata in sestre pa sem spoznala in se na zadnji prireditvi tudi sama prepričala, da prav takšno spodbudno okolje nudi tudi Gimnazija Domžale. Spodbuja nadarjene dijake, omogoča obšolske dejavnosti (športne aktivnosti, pevski zbor, ki ga npr. sama, ker nisem bila v internatu, nisem mogla obiskovati), za obvezne izbirne vsebine upošteva tudi mladinski verouk

“ Če bi se zdaj odločala med obema gimnazijama, bi se po vsej verjetnosti odločila za domžalsko. Najprej, ker mi je glede razdalje veliko bližje, zato tudi cenovno in časovno, kar se tiče prevoza, ugodneje. Trudijo se približati in prilagoditi se željam posameznika in jim omogočiti, da se razvijajo v odgovorne in zavedne državljane.

in ne nazadnje, kar me je posebno pozitivno presenetilo, na 70. obletnici šole so pred vsemi povabljenimi trije dijaki deklamirali pesem Otrok Janeza Menarta, ki govori o noseči mami, ki kljub stiski prisluhne prošnji svojega otroka, ki hoče živeti, in ne naredi splava. Na tej slovesnosti šole sem res začutila, da si prizadevajo tako za domovinsko vzgojo kot tudi za vzgojo za vrednote.

Na svojo gimnazijo smo Domžalčani pravzares lahko ponosni!

LTD / MAG. RENATA KOSEC

Tudi starejši ste pomembni del naše občine

V Sloveniji se, tako kot v drugih razvitih državah, že soočamo s spreminjanjem starostne strukture prebivalstva, saj se življenjska doba podaljšuje, delež starejših od 65 let pa hitro narašča. Ti trendi bodo v prihodnje še izrazitejši, zato se bo morala država čim prej prilagoditi novemu stanju in slediti družbenim spremembam. Njim bodo morale slediti tudi lokalne skupnosti.

Treba je zagotoviti tako zadostne institucionalne oblike pomoči starejšim (institucionalno varstvo, dnevno varstvo, bivalne skupnosti, stanovanjske skupine, začasno varstvo, ipd.) kot ne-institucionalne oblike pomoči (pomoč na domu, varovanje na daljavo, skupine za samopomoč, ipd). Namen je torej zagotoviti dopolnjevanje in prepletanje razvoja institucionalne mreže z razvojem drugih organiziranih storitev, tudi s pomočjo prostovoljstva, medgeneracijskim sodelovanjem ipd.

Na Občini Domžale smo že v lanskem letu pristopili k novemu projektu. Skupaj z Domom upokoencev Domžale in Inštitutom RS za socialno varstvo smo začeli z izvedbo analize potreb starejših občanov v naši lokalni skupnosti. V pripravi je posnetek stanja v okviru družbenega konteksta (demografska slika, trg dela, aktivno prebivalstvo, zdravje, zdravstveno in socialno varstvo, ipd), pregledali bomo strukturo storitev na področju oskrbe, ocenili njeno razvitost in potrebe na tem področju. Starejše

“ Če je bila v preteklosti dolgotrajna oskrba stvar posameznika oziroma njegove družine, pa današnje življenjske razmere kažejo, da se posamezniki ne morejo več zanašati zgolj na svoje. Tako je treba z različnimi oblikami pomoči ustvariti ustrezne razmere za kvalitetno življenje starejše populacije.

občane bomo povabili, da prek javne razprave in izpolnitve anketnega vprašalnika jasno izrazijo svoje mnenje, predloge in pričakovanja o izboljšanju njihovega položaja. Vse ugotovitve in opažanja bodo povzete v analizi, ki bo predstavljala podlago za pripravo in sprejetje Strategije za starejše. V tem strateškem dokumentu bodo nanizani ključni srednje- in dolgoročni ukrepi. Z uresničevanjem ukrepov pa bomo še izboljšali kvaliteto bivanja in skrb za starejše občane v naši občini.

NSI / LJUDMILA NOVAK, POSLANKA

EU nam ponuja varno in stabilno življenje

V svetu je vedno več konfliktov in svetovne velesile uporabljajo vedno bolj trdo govorico v medsebojnem komuniciranju. Na varnostni konferenci v Münchnu svetovni voditelji nikakor niso več našli skupnega jezika pri reševanju varnostnih problemov sveta, pač pa nekateri vidijo rešitve v novi oboroževalni tekmi in opuščanju prejšnjih mirovnih dogovorov. Nihče ne ve, kam nas bo takšno stopnjevanje groženj pripeljalo. Iz zgodovine pa vemo, da je to najhitrejša pot do nove vojne. Vedno znova na volitvah po svetu zmagujejo voditelji, ki širijo nestrpnost in se sklicujejo na pravico do egoizma posameznih držav. Z vseh strani poslušamo žuganja, pri katerih pa prednjači prav najslavnejši slovenski zet.

Tudi očetje Evrope, ki so morali premagati medsebojne zamere iz druge svetovne vojne in se pogovoriti o nadaljnjem sodelovanju, bi ob takšnih govorih, kot jih slišimo iz ust različnih evropskih populistov, bili nadvse zaskrbljeni. Predsednik evropskega parlamenta Antonio Tajani je namesto pravega govora v Bazovici uporabil besede, ki niso primerne za predsednika evropskega parlamenta, pa čeprav so na pragu evropske volitve. Po protestnih notah iz Slovenije, slišal pa jih je tudi neposredno na zasedanju evropskega parlamenta v Strasbourg od slovenskih in hrvaških evropskih poslancev, se je moral javno opravičiti. Če se ne bi bližal konec mandata, pa bi verjetno moral tudi predčasno odstopiti z mesta predsednika. Takšne poteze pa so lahko povod za nove nestrpnosti do slovenske

“Tudi očetje Evrope, ki so morali premagati medsebojne zamere iz druge svetovne vojne in se pogovoriti o nadaljnjem sodelovanju, bi ob takšnih govorih, kot jih slišimo iz ust različnih evropskih populistov, bili nadvse zaskrbljeni. Predsednik evropskega parlamenta Antonio Tajani je namesto pravega govora v Bazovici uporabil besede, ki niso primerne za predsednika evropskega parlamenta, pa čeprav so na pragu evropske volitve.

avtohtone skupnosti v Italiji. Žal različne akcije neofašistov v Italiji povečujejo napetosti, čeprav so se v zadnjih letih odnosi v zamejstvu nenehno izboljševali.

Čeprav EU še zdaleč ni idealna skupnost, pa nam članstvo v tej evropski skupnosti vseeno ponuja zelo varno in stabilno življenjsko okolje. In v času rožljanja z orožjem in zaostrovanja na področju svetovnega gospodarstva in trgovine je to zelo pomembno dejstvo.

RAZPORED ODVOZA NEVARNIH ODPADKOV V OBČINI DOMŽALE (POMLAD 2019)

DATUM	URA	NASELJE	LOKACIJA
4. 3. 2019	14.30-16.00	KS Slavka Šlandra	Parkirišče Bistra (Nikola Tesla 16) – pri vrtcu
	16.30-18.00	KS Dragomelj – Pšata	Pri osnovni šoli
5. 3. 2019	14.30-16.00	KS Venclja Perka	Parkirišče pred veleblagovnico Vele
	16.30-18.00	KS Simona Jenka	Parkirišče Prodnik d. o. o., Savska cesta 34
6. 3. 2019	14.30-16.00	KS Vir	Pri uvozu na Avtoodpad
	16.30-18.00	KS Jarše – Rodica	Pri gasilskem domu
7. 3. 2019	14.30-16.00	KS Ihan	Športni park
	16.30-18.00	KS Dob	Športni park (pri nogometnem igrišču)
8. 3. 2019	14.30-16.00	KS Krtina	Pri zbirališču mleka v Brezjah
	16.30-18.00	KS Homec – Nožice	Pri gasilskem domu
9. 3. 2019	09.00-10.30	KS Preserje	Ob odcepu Igriške ulice s Pelechovo cesto
	11.00-12.30	KS Radomlje	Pri parkirišču kulturnega doma
	13.00-14.30	KS Rova	Pri gasilskem domu

KAKO RAVNATI Z NEVARNIMI ODPADKI?

- ★ Nevarni odpadki naj bodo v embalaži, ki omogoča varen prenos do zbirnega mesta.
- ★ Tekoči odpadki naj bodo v zaprti posodi, čeprav improvizirano.
- ★ Odpadkov iste skupine ne združujte v večjo embalažo, ker lahko pride med njimi do kemične reakcije.
- ★ Odpadke naj prinesejo polnoletne osebe, ki bodo pri rokovanju z njimi upoštevale varstveno tehnična navodila, ki ste jih dobili z nakupom izdelka, iz katerega je odpadke nastal.
- ★ Ostri odpadki morajo biti predani v embalaži iz stekla ali trde plastike.

Kaj so nevarni odpadki? Akumulatorji, baterije, zdravila, pesticidi, barve, laki, kozmetika, svetila, gume osebnih avtomobilov, motorno olje, pločevinke s potisnim plinom, razredčila, odpadno jedilno olje, ostri medicinski odpadki (npr. igle) ...

Pomembno! Nevarni odpadki lahko zaradi svoje sestave ob nepravilnem odlaganju onesnažijo okolje, podtalnico ali druge dragocene vodne vire. Zato nevarnih odpadkov NE SMEMO odlagati v navadne zabojnike za odpadke ali v naravo, prav tako pa jih ne smemo zlivati v kanalizacijo.

Ste vedeli? Nevarne in kosovne odpadke lahko kadar koli v letu brez doplačila oddate v Centru za ravnanje z odpadki Dob.

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o., Savska 34, 1230 Domžale
01/729-54-30 | info@jkp-prodnik.si | www.jkp-prodnik.si.

PRODNIK
Javno komunalno podjetje

Moje vodilo: vera, upanje, ljubezen

Iskrene čestitke Frančiški Cencelj ob življenjskem jubileju

Pogovor z gospo Francko Cencelj z Usnjarske ulice v Domžalah ob njenem 80. rojstnem dnevu je nekaj posebnega. Kljub kar precejšnjim preizkušnjam, ki jih v življenju ni manjkalo, je gospa, ki svojih osem desetletij niti slučajno ne kaže, polna pozitivne energije, veselja, igrivosti in želje, da kljub visokemu življenjskemu jubileju še naprej pomaga ljudem okoli sebe, pa naj bo v Župnijski Karitas Domžale, Društvu multiple skleroze ali Čebelarskem društvu Krtna Dob. Čebelarji njenega življenjskega jubileja niso pozabili. Ker bi želela bogato življenje ju-

žilantke, v katerem ni manjkalo prostovoljstva, predstaviti bralcem Slamnika, sem se pridružil Marjanu Kodermanu, predsedniku Čebelarškega društva Krtina Dob, in ženi Mariji na njunem obisku slavljenke Frančke Cencelj, s katero so tudi dobri prijatelji.

Francka Cencelj, uradno Frančiška, pred poroko Kosmač, se je rodila 8. februarja 1939 na Limbarski gori na domačiji pri Korinškovih. Ata Franc in mama Marija sta na večji kmetiji skrbela za 13 otrok, Francka je bila deseta po vrsti. *»Posebej ata se spomnim, kako nam je tudi pozneje, ko smo že odšli od doma, govoril, da smo njuni ptički,«* pravi jubilantka in ne pozabi povedati, da so se v družini naučili spoštovanja, ki so ga bili deležni od staršev. Po osnovni šoli, otroštvo pravi, da je bilo prijetno, in dvehletni kmetijski šoli v Moravčah, je šolo končala v

Novem mestu, in starši, posebno mama, so želeli, da ostane doma. Pa je usoda hotela, da je ob obisku tete Terezije na Gorjuši in bližnje veselice spoznala Vinka Cenclja iz Laz. Rodilo se je prijateljstvo, ljubezen, pri 22. se je poročila. V Domžalah sta si ustvarila dom: s pridnim delom in pomočjo sorodnikov, posebej Cencljevi so vedno držali skupaj in pomagali, se spominja. Rodila sta se sin Boris in hčerka Marija, ob domu sta z možem uredila trgovino s stavbnim pohištvom po zelo ugodnih cenah. Po krajšem delu v Univerzale, »*kjer za igrivo in veselo dekle,*

kot sem bila, ni bilo prave priložnosti, sem kar 25 let delovne dobe preživila v vrtcih, se spominja prijetnih dni. Mož Vinko je pel pri radomeljskih pevcih, skupaj sta preživila 48 let, saj je pred dobrimi desetimi leti mož umrl, pred leti pa se je morala posloviti tudi od sina Borisa. Še prej je preživila multipleks sklerozo, ob kateri so bile njene najpogostejše besede: vera, upanje in ljubezen. Rada se spomni pomoči Menačenkovega Gregorja in vseh, ki so ji ob težki bolezni vrnilo upanje v življenje, posebno domači so bili razumevaljoči in vedno je lahko računalna na njihovo pomoč. Pred več kot tremi desetletji se je odločila za prostovoljno delo, tako v Društvu multiple skleroze, še posebno pa v Župnijski Karitas Domžale. Rada se spomni tudi začetkov čebelarjenja v letu 1972, čebelarji pa je prijazne gospe Francke, ki nikoli ne pride brez kakšnih sladkih dobrot, pa naj gre za sestanek, srečanje ali celo občni zbor, radi spominjajo. Po moževi smrti za njen čebelnjak skrbi Marjan Koderman, ampak jubilatka ostaja čebelarica in pravi, da je čebelarstvo za dušo in telo, pa tudi: če bi bili ljudje složni kot čebele, bi bilo drugače. V življenju je sprejemala vse in vselej poudarila, da nobena stvar ni nekoristna, kar velja tudi za vse njene talente in znanja.

V prijetnem domu na Usnjarski ulici ima v spodnjih prostorih hči poslovne prostore, jubilantka se veseli obiskov treh vnukinj, skrbi za gospodinjstvo in vrt, največ časa pa že več kot tri desetletja namenja prostovoljstvu v domžalski Karitas. Obiski v obeh domovih počitka, posameznikov na njihovih domovih ji prinašajo veselje, saj upošteva atov rek: desna da, leva vzame, pa še katerega bi se spomnila. Nič ji ni težko. Vsak obisk, topel stisk rok, prijazna beseda, tudi kakšno darilo ji prinašajo zadovoljstvo, da je naredila nekaj dobrega. Njeno izjemno dolgoletno plemenito delo ji krepí zdravje in prinaša srečo. V Domžalah je za starejše kar dobro poskrbljeno, se spomni številnih aktivnosti in pomoči Župnijske Karitas Domžale. Delo doma in prostovoljstvo jo drži ta pokonci, dober občutek po dobro opravljenem delu je zanjo največje darilo.

Čudovito praznovanje 80. rojstnega dne ji bo lepšalo naslednja leta, pravi in se spomni številnih, ki so ji zaželeli vse najboljše. Nekateri z obiski, drugi le po telefonu, vsi pa z iskrenimi željami za njeno dobro zdravje. Vse življenje jo veselijo tesna povezanost med sorodniki, prijetni klepeti z njimi in prijatelji, najsmrečnejša je, ko lahko pomaga, zato ne preseneča njena želja ob jubileju: »*Rada bi še malo pomagala*«.

V imenu številnih, ki ste jim in jim še pomagajte, spoštovana jubilarntka Francka Cencelj, vse najboljšo in iskrena hvala!

VERA VOJSKA

ŠPORT

Sanjski uvod v spomladanski del prvenstva

Domžalski nogometaši lahko le upajo, da se 'po jutru dan pozna', saj so na uvodni tekmi drugega dela prvenstva Rudarju natresli kar pol ducata zadetkov, in skočili na tako zeleno tretje mesto na prvenstveni lestvici.

NK DOMŽALE V zadnjem februar-skem vikendu so ponovno oživele slovenske nogometne zelenice, z 20. od skupno 36 krogov, se je nadaljevala prva liga. Domžalčani seveda odkrito pogledujejo proti mestom pri vrhu, ki zagotavljajo vsaj evropsko poletno avanturo, slednjo pa bi nato radi podaljšali vse do jeseni.

In uvod je bil sanjski, saj so Domžalčani na domačem igrišču premagali Velenjčane kar s 6:2. Letos so tako prvič v mrežo tekmeča pospravili šest žog, v lanski sezoni jim je to uspelo kar trikrat. Zimski led v teh toplih februar-skih dneh je prebit, za kar so z zadetki poskrbeli Matej Podlogar, Shamar Nicholson, Gaber Dobrovolc, Dejan Lazarevič in dvakrat Slobodan Vuk. Vseeno pot do zmage ni bila tako enostavna, saj je bil rezultat še v 66. minuti poravn na 2:2, potem ko je oba zadetka za goste dosegel Žiga Škoflek. A sledil je nor zaključek s štirimi zadetki. »Zelo sem zadovoljen z večino naše predstave, saj smo si priigrali ogromno priložnosti in s tem nakazali, kako želimo igrati. To je res lep uvod v spomladanski del,« je bil lahko po tekmi zadovoljen trener Simon Rožman.

Se bodo pa Domžalčani v pomladnih mesecih predstavili v spremenjeni zasedbi, saj so klub zapustili številni nogometaši, med drugim tudi takšni, s katerimi so imeli v rumenem taboru velike načrte. A želje so bile nekaj drugega, kar so jeseni pokazali nastopi na nogometni zelenici. Tako so domžalski tabor zapustili Agim Ibrahim, Andraž Kirm, Kristjan Šipek in Ruben Belima ter tudi Dario Melnjak, ki

Slobodan Vuk je na začetku drugega dela odlično razpoložen.

ga bo glede na njegove predstave in doprinos ekipi – vse tekme je začel v prvi postavi in dosegel tudi štiri zadetke – med vsemi naštetimi najtežje zamenjati. Kar nekaj je tudi novih obrazov. Med vratnicama je tako že na prvi tekmi proti Rudarju stal novinec Krševan Santini, prvič sta domžalski dres na uradni tekmi oblekla še krilni igralec Tilen Pečnik in branilec Jure Obšivač, ki sta klub okrepila v januarju. Po prestani dopinski kazni se na zelenice vrača tudi Amadej Vetrih, ki je s svojimi predstavami že dokazoval, kaj pomeni za domžalsko ekipo, domžalsko obrambo pa bo od zdaj naprej sestavljal tudi Marko Čubrilo.

Pripravljalnega dela, ki so ga Domžalčani začeli 9. januarja, je ko-

nec. Znova se bo seštevalo točke in pogledovalo proti lestvici. Prvi uspešen korak je s tretjo zmago na zadnjih štirih prvenstvenih tekmah narajen, a do sem je minil dober mesec in pol trdega dela. Tudi devet prijateljskih tekem, od tega pet v februarju. Najprej proti Mariboru (2:4), nato Tabor Sežani (2:1), drugi ekipi zagrebškega Dinama (3:0), pa sosedom iz Doba (1:0) in avstrijskemu prvotigašu Sturm (1:1). Vse za uspešen spomladanski del. Takšen, kot je bil lanski, ko so Domžalčani nizali zmage in tresli mreže ter v določenem trenutku ogrozili tudi primat Maribora in Olimpije.

DOMEN JARC

FOTO: NKDOMZALE.SI/ALEN OBREZ

Savate klub Domžale ob 14-letnici z medaljami iz Italije

Člani Savate kluba Domžale so se 9. februarja 2019 udeležili odprtega svetovnega savate pokala v Genovi na severu Italije.

S predstavniki ostalih društev Savate zveze Slovenije so se tekmovanja v Italiji udeležili tudi člani Savate kluba Domžale: trener Bojan Rusjan ter tekmovalci Eva Kolar, Klavdija Strmšek, Andrej Breznik in Andraž Rojc.

Pot nas je v petek mimo Nove Gorice v Italijo vodila večinoma po avtocesti, tako da smo čez sedem ur prispeli do Arenzana, obalnega mesteca blizu Genove, kjer smo imeli rezervirano prenočišče. Organizator prvenstva, Salvatore Valeri, Italijanske savate organizacije FIGHT 1, je poskrbel da so običajne stvari od namestitve do prehrane stekle brez zapletov.

Naslednje jutro smo se dobro motivirani odpravili na tekmovališče v četrtr ure vožnje oddaljeno Genovo po ce-

sti, s katere smo lahko občudovali čudovit razgled na morje in strmo, kamnito obalo. Po prihodu v telovadnico so vsi slovenski tekmovalci Savate zveze Slovenije opravili še potrebno tehtanje pred tekmo. Med Domžalčani je prva nastopila v francoskem boksu Klavdija Strmšek v kategoriji do 56 kg, sledili so ji Andrej Breznik -80kg, Andraž Rojc -85 kg, ki je svojo prvo borbo zaključil z neodločenim izidom. Z dnja je v ring stopila Eva Kolar -70kg. Pokazala je izjemen pogum, saj je v kvalitetnih borbah morala zbrati vse moči. Tudi močnejša tehnika nasprotnic je ni zaustavila na poti do medalje. Skupno je Savate klub Domžale iz Italije odnesel kar tri zlate medalje in eno srebrno.

Ker se je tekmovanje zaradi velikega števila tekmovalcev zavleklo v pozne ure, smo se po tekmovanju vrnili v hotel in še enkrat prespali. Naslednje jutro pa smo si po uspešnem tekmovanju vzeli čas za sprostitev in obiskali genovski akvarij, ki velja za največjega v Evropi. Tam smo imeli priložnost videti kar prek petsto različnih živalskih vrst. Po ogledu nas je pot spet vodila nazaj v Slovenijo v Domžale, kjer bomo na treningih v letu 2020 kmalu praznovali 15 let dela, ki ga je v Domžalah neutrudno vodil naš dolgoletni in prvi trener Luka Mljač.

Za vso podporo se zahvaljujemo Savate zvezi Slovenije, ki nam je tudi tokrat omogočila pot v Genovo in pridobivanje novih izkušenj na mednarodnem tekmovanju, s čimer tudi sami dobimo dodatno motivacijo za treniranje.

Zahvala tudi Občini Domžale za nenehno spodbudo naše športne aktivnosti.

Če vas zanima trening francoskega boksa v Savate klubu Domžale v okviru Savate zveze Slovenije, ste vabljeni na trening vsak torek in četrtek od 17.30 do 19.00 v mali telovadnici OŠ Venclja Perka Domžale, dodatni selekcijski treningi in seminarji pa so možni tudi v Ljubljani. Vse informacije o naši dejavnosti dobite na facebook in instagram profilu ter spletni strani našega društva, pokličete pa lahko tudi predsednika kluba Bojana Rusjana na telefonsko številko 041 545 109. Lep športni savate pozdrav - Salut!

SAVATE KLUB DOMŽALE

FOTO: BOJAN RUSJAN

Bronasti atletski februar

Na treh prvenstvih Slovenije, dveh mladinskih in članskem, so atleti iz Atletskega kluba Domžale osvojili tri medalje, vse bronaste leska.

ATLETSKI KLUB DOMŽALE Vse tekme je letos prvič gostila novozgrajena pokrita atletska krožna steza v Novem mestu, pred tem so se tekači za naslove državnih prvakov selili na tekmo v avstrijska Linz ali Dunaj ter lani prvič tudi Zagreb, saj Slovenija ni imela pokrite 200-metrške atletske proge.

Prva je na tretjo stopničko na državnem prvenstvu za mlajše mladinke stopila Maja Per v teku na 1500 metrov. Aktualna državna prvakinja v teku na 2000 metrov z zaprekami se je sicer odkrito spogledovala z zlatom, a ji je manjša poškodba preprečila naskok na vrh, tako da tudi čas 4:58,03 ni nič posebnega. Se je pa z osebnim rekordom na 60 metrov izkazala pionirka Nika Šter, ki je s 8,33 sekunde sicer zasedla 21. mesto, a na klubski lestvici vseh časov v tej disciplini skočila na sedmo mesto.

Luka Marolt je od zimskega dela sezone pričakoval veliko več.

plini skočila na sedmo mesto. Na mitingu pred tem se je z novim osebnim rekordom izkazala tudi Ana Spahić v teku na 200 metrov (27,32).

Bronasti je bil teden dni pozneje, 9. februarja, tudi Jože Pirnat na članskem prvenstvu Slovenije. Tja se je v suvanju krogle zavihel prav v zadnji šesti seriji, ko je 7,26 kilograma težko orodje pristalo 12,70 metra daleč. S tem dosežkom je iz četrtega skočil na tretje mesto, pred tem je z 12,44 zasedal ravno tisti nevhvaležni položaj. Je pa na nevhvaležnem de-

vetem mestu svoj tek na 60 metrov končal Luka Marolt, lani poleti državni prvak v teku na 100 metrov. Letos še išče pravo formo in občutke, tako da je ostal brez novih osebnih mejnikov. V teku na 60 metrov je s časom 7,08 sekunde le za stotinko sekunde zaostal za najhitrejšo osmerico in finalom, v teku na 200 metrov je bil diskvalificiran na startu, čeprav bi brez težav pritekel vsaj do bron, kar je dokazal na mitingu teden dni pred tem, ko je 200 metrov pretekel v času 22,44 sekunde.

Tretji bron je pristal okoli vratu Nuše Mali, ki je na prvenstvu Slovenije 16. februarja zasedla tretje mesto v teku na 3000 metrov. Lani najuspešnejša slovenska mladinka na evropskem in svetovnem prvenstvu v gorskih tekih s časom 11:19,83 sekunde je

za kar 25 sekund zaostala za osebnim rekordom in tako hitro izpadla iz boja za srebro (10:54,82). Brez medalje je v teku na 1500 metrov ostala Maja Per, ki je nastop končala na petem mestu, stotinke sekunde pa so od novega klubskega rekorda ločile Niko Levičnik. V teku na 400 metrov je z osebnim rekordom 1:02,13 zasedla 12. mesto in za vsega tri stotinke sekunde zgrešila dvoranski rekord Alje Sitar iz leta 2007.

DOMEN JARC

FOTO: PETER KASTELIC

Velik uspeh dvigovalcev

Drugo nedeljo v februarju je v Kranju potekalo državno v prvenstvo v olimpijskem dviganju uteži.

TAK DOMŽALE Organizator tekmovanja, X-Gym Kranj, je pripravil pravi praznik dviganja uteži. Tekmovalke in tekmovalci Težkoatletskega kluba Domžale so prišli na tekmo ožarjeni s tekmovalnim nabojem. Tudi nepoučeni gledalci so lahko zaznali, kako kipi v njih strast težkega železja. Prva je na tekmovalni oder stopila magistrica zdravstvene nege Petra Pavlič, ki je v kategoriji do 64 kg suvereno ubranila

naslov državne prvakinja. V potegu je dvignila 68 kg, v sunku pa kar 88 kg. Rok Orešek in Blaž Kozjek sta bila s komaj petnajstimi leti med najmlajšimi tekmovalci. Nič zato, čeravno je bil to njun krstni nastop. Zvrstila sta se drug za drugim. Rok je osvojil bron, Blaž pa si je s četrtem mestom prislužil leseno medaljo. V kategoriji do 81 kg sta nastopila Jernej Orešek in Tim Mušič. Jer-

neja, tekmovalca z najdaljšim stažem v dvigovalski srenji je brezkompromisni, a dobro premišljeni nastop (110 kg + 130 kg) okitil z bronastim odličjem. Tudi Tim se je izkazal, s 95 kg v potegu in 120 kg v sunku je bil na ravni osebnih rekordov. Doktorski študent Dominik Kozjek, človek raznoterih talentov in ustvarjalnih hotenj, s 85 kg v potegu in 90 kg v sunku res ni segel po zmagovalnem odru. Pokazal pa je, da šport in znanost dobro shajata skupaj. Mišičasto obličje Anžeta Kosmača že na daleč izdaja, da gre za par excellence slovenskega dviganja. Na odru ga je čakalo 135 kg v potegu. Državni rekord je bil na novo postavljen. S tem pa tudi trden temelj za naslov državnega prvaka v kategoriji do 96 kg, ki ga je pozlatil še s 151 kg v sunku. V kategoriji do 102 kg sta TAK Domžale zastopala mlada Blaž Peterka in Matevž Klopčič. Blaž je osvojil srebrno medaljo, Matevž pa bronasto. Predsednik kluba Ivan Peterka je bil po tekmi prešerne volje. Vsi tekmovalci in tekmovalke so pokazali najboljše mogoče dvige. Veseli pa ga tudi, da so tekmovali v športnem duhu in pristnem tovarštvu. Rajko Bevk, s 70 leti najstarejšega aktivni dvigovalec v Sloveniji je pionirski nastop Roka in Blaža pospremil z besedami: »No, zdaj fanta se bo pa začela veselica!«

V. O.

Helios dobil prvo letošnjo bitko za biti ali ne biti

Košarkarji Helios Suns so v februarju dobili najpomembnejšo tekmo sezone in se z zmago nad Olimpijo v domačem prvenstvu uvrstili v Ligo za prvaka.

KK HELIOS SUNS Ko se je po seriji zmag v januarju že zdelo, da domžalski košarkarji korakajo proti uvrstitvi med šesterico najboljših in bodo s tem v Ligi Nova KBM sezono nadaljevali v zgornjem delu tekmovanja, se je z dvema porazoma na začetku meseca stvar postavila na glavo.

Najprej je prišel domači poraz proti Rogaški s 75:82, kjer so v napeti končnici varovanci Dejana Jakare potegnili krajšo. Dve minuti pred koncem tekme so Domžalčani še vodili s 72:69, a nato zgrešili dva pomembna prosta meta, tekme pa je odgovoril z dvema zadetima trojkama. Blaž Mahkovic je 52 sekund pred koncem izid poravnal na 75:75, a nato v naslednjem domžalskem napadu izgubil žogo in priložnost za zmago je splavala po vodi. Šest dni pozneje, 9. februarja, je sledila nova drama, tokrat v Laškem. Helios je domačemu Zlatorogu dvakrat pobegnil, pred koncem prvega polčasa na 40:33 in sredi tretje četrtine na 58:50, a so se domači košarkarji vsakič hitro vrnili v igro. In bili že po rednem delu nato bližje zmagi, vendar so Domžalčani v zadnji minuti nadoknadili pet točk zaostanka za izenačenje na 80:80 in podaljške. Tam so odločnejše začeli domači in povedli za šest, potem ko igralci Heliosa skoraj tri minute in pol niso dosegli točke. Vsee-

no se niso predali in Miha Fon je deset sekund pred konec petminutnega dodatka zgrešil trojko za izenačenje in drugi podaljšek, a bil neuspešen. Domači so na koncu slavili z 91:86.

V zadnjem krogu prvega dela tekmovanja so morali tako Domžalčani doma premagati Olimpijo. V napolnjeni dvorani jim je to uspelo, saj niso

Blaž Mahkovic še naprej dokazuje, da je eden ključnih igralcev Heliosa; na tekmi v Laškem je dosegel kar 35 točk.

klecnili pod bremenom odgovornosti in slavili z 72:60. V zadnji četrtini so po vodstvu za šest točk zadržali nalete gostov, ki bližje kot na pet točk razlike niso prišli. Prvi strelec domačih je bil s 15 točkami Nikola Gajić, pod obročema se je z dvojnimi dvojčkom izkazal Doko Šalić (12 točk in 11 skokov). Šesto mesto in s tem Liga za prvaka je v rokah Domžalčanov!

Že nekaj dni pozneje je sledil za Helios nov pomemben obračun v polfinalu Pokala Spar, kjer so v Kopru ob glasn timeru podpora domžalskih navijačev – na obalo se jih je opravoilo skoraj 200 – napravili možnost za uvrstitev v finale. Proti Hopsom so izgubili z 78:83, potem ko so bili skozi celotno srečanje v zaostanku, vseeno pa 15 sekund pred koncem prišli do meta za izenačenje in podaljšek. A Miroslav Pašajlić je bil izza črte za tri točke nenatančen. »Žal nam ni uspelo, da bi si priigrali pokalni finale. Še toliko bolj smo si tega želeli, da bi lahko uspeh delili z našimi izjemnimi navijači. Iz srca bi se jim zahvalil za podporo in glasno vzpodbudo skozi celotno srečanje. Igralcem nimam kaj očitati, vsako tekmo gredo na glavo,« je za klubsko spletno stran dejal Jakara, ki je fantom po tej tekmi namenil malo počitka pred napornim marcem.

DOMEN JARC
FOTO: HELIOS-SUNS.SI

Izpiti za višje pasove

Karateisti smo od septembra zagnano trenirali, se učili novih tehnik in pilili stare.

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE Tisti z največ znanja so semester zaključili z izpiti za višje pasove, ki so potekali v soboto, 19. januarja 2019. Telovadnico OŠ Venclja Perka so napolnile bele kimone, na tribunah pa se je gnetlo staršev, ki so držali pesti za svoje otroke. Kot običajno smo si najprej ogledali, česa vsega so se v tem semestru naučili naši najmlajši. Odrezali so se izvrstno, po zaključnem pozdravu smo jim prav vsi navdušeno zaploskali.

Sledili so prvi izpiti, najprej za bele pasove. Zahtevnost tehnike se je iz pasa v pas seveda stopnjevala, in ponosni smo, da so naši najvišji pasovi pokazali veliko znanja. Med tistimi, ki so izpit za višji pas uspešno opravili, so bili:

Prvi beli pas, **8. kyu**, so pridobili: Ajda Burja, Anes Mahmutović, Klara Pevec, Gal Sojer, Ernad Šahinović Zajc, Rene Marino Vesel, Peter Mehle.

Nosilci drugega belega pasu, **7. kyu**, so od zdaj naprej: Jaka Barlič, Matevž Bračič, Eva Bricelj, Manca Capudre, Ožbej Gašperin, Lovro Grojzdek, Anej Harb, Marko Kozamurnik Panić, David Kranjc, Tjaša Lukan, Lana Lukman, Žiga Marčijan, Jaka Moder, Marcel Pecotič, Zala Pečan, Nik Perme, Luko Polc, Filip Pravst, Mark Sajovic, Kristian Sever, Tian Spreitzer, Patrik Skoberne, Tia Teslić, Benjamin Tršan, Gal Zabret, Ian Zupanc Huđek, Urban Zupanc, Rok Cerar, Jakob Martin Kolbezen, Damira Radovanović, Elina Grabljevec, Klemen Juvancič, Jaka Kokalj, Žiga Šubic, Gaja Prelec Opalk, Nika Čater, Tit Farič, Alekseja Viktorija Geld, Gal Krašovic, Ela Pavli, Iris Pogačar, Irinea Potočnik, Julija Redenšek Sadar, Valentina Vodopi-

vec, Amalija Zupan, Jan Levstek.

Izpit za tretji bel pas, **6. kyu**, so uspešno opravili: Mark Dekleva, Lina Jemc, Žanžak Kepic, Lan Ploj, Roman Sušnik, Lovro Lukan, Patrik Valentin Radanović, Andrej Kosmač, Luka Bon.

Znanje za rumen pas, **5. kyu**, so prikazali: Jurij Antolič, Ines Košec, Trina Razboršek, Jaka Avsec, Luka Gregorič, Lev Aleksej Leskovec, Ostap Lotokhov, Lucija Majhen, Lev Praprotnik, Vasja Rovšek, Aleks Suhaj, Tobija Vid Škulj, Sara Žalec, Lana Križanc.

Oranžni pas, **4. kyu**, so si prislužili: Maja Zabret, Žan Bohinc, Tadej Mihelič, Kostja Leon Mlakar Smrekar, Nejc Rugelj, Jaka Savšek, Niko Strojan, Vito Strojan, Tai Teslić, Kiara Us, Sergeja Us,

Greda Vidmar, Hana Zabret, Taja Krevs, Brina Eržen, Žiga Habjan, Aleks Orešek, Eva Pudjak.

Zelni pas, **3. kyu**, si bodo odslej lahko zavezali: Tian Olfacio, Anže Belović, Žak Deželak, Zoya Sicherl Škrjanc, Rok Čater, Miha Ocepek.

Modrega pasu, **2. kyu**, se je razveselil Domen Cvar.

Vsem iskreno čestitamo in jim želimo še veliko dobrih treningov!

Nov semester je že v polnem zagonu, pred nami pa novi izzivi. V marcu nas čakata dve pomembni tekmi. Najprej državno prvenstvo za mladinke, mladince, članice in člane, ki bo potekalo v **soboto, 9. marca 2019**, ob **15. uri** v telovadnici OŠ Venclja Perka. Le teden dni pozneje se bodo na istem mestu za vstop na državno prvenstvo borili še otroci. Vabljeni, da se nam pridružite in z nami navijate za domžalske karateiste!

TJAŠA Š. SAVŠEK

Tudi leto 2019 začeli z medaljami

Klub borilnih veščin Domžale je imel ob koncu januarja 16. redni občni zbor, na katerem so pregledali v letu 2018 opravljeno delo, sprejeli pa tudi program za leto 2019.

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE Ob tej priložnosti se zahvaljujejo predsednici sveta Krajeвне skupnosti Dob Mariji Ravnikar za spodbudne besede, hkrati KS za prostor, Gostišču Trojane pa za odlične krofe.

Desetega februarja 2019 so svojo pripravljenost in hrabrost člani in članice Kluba borilnih veščin Domžale preizkušali kar na dveh boriščih. V Ljubljani v Štepanjskem naselju se je namreč začel prvi krog bokarske lige Bokarske zveze Slovenije, v Karlovcu na Hrvaškem pa je potekalo evropsko pokalno tekmovanje v kickboxingu v organizaciji Kickboxing zveze Hrvaške.

V prvem krogu bokarske lige sta iz Kluba borilnih veščin Domžale nastopila Aleksej Tandler in Žiga Goddec, prijavljena Enej Kornhauzer in Bojan Armeni pa nista imela nasprotnikov.

V Karlovcu sta bili med 2000 tekmovalci iz 38 držav posebno uspešni Gaja Hribar, ki je osvojila zlato in bronasto medaljo med kadetinjami, ter Gaja Šalamun tretja med mladinkami.

Kot kaže, pa uspešno tekmovalno in trenersko pot nadaljuje tudi Marjan Bolhar. Pred kratkim je prejel vabilo na tekmovanje Oceania Kickboxing Championships 2019 aprila na Novi Zelandiji, kjer je lani zmagal. Še bolj delavni bo zanj maj, saj je prejel vabilo, da vodi večdnevni seminar in priprave v Avstraliji na področju kickboxinga, kjer naj bi delal tako z mladimi kot starejšo avstralsko reprezentanco.

VERA VOJSKA

Imamo državnega prvaka, ponosni SSK Sam Ihan

V Planici je v nedeljo, 17. februarja 2019, potekalo državno prvenstvo v smučarskih skokih v kategoriji deklic in dečkov do 14 let.

SSK SAM IHAN V klubu SSK Sam Ihan smo zelo ponosni na rezultate naših tekmovalk in tekmovalcev, ki so dosegli vrhunske rezultate pod vodstvom trenerja Davida Krapež.

Takoj po drugem skoku smo državnega prvaka Igorja Teodorja Herbstritta vprašali, če je vesel in njegov odgovor je bil: »Ja, saj še čisto ne dojemam, kaj se dogaja.« V Smučarsko skakal-

Državni prvak Igor Teodor Herbstritt s trenerjem Davidom Krapežem

Tekma je potekala na skakalnici HS 61, K55, kjer je nastopilo 52 tekmovalcev iz 16 klubov. Izjemni skoki Igorja Teodorja Herbstritta so bili dokaz, da se trdo delo in vztrajnost obrestuje. Naš Teo je na zahtevni tekmi postal državni prvak, kar je razveselilo vse člane kluba SSK Sam Ihan.

Drugi dečki so dosegli naslednje rezultate: Samo Seljak 24., Maj Tim Herbstritt 45. in Žiga Jančar 46. Pri deklicah je bila Zala Mihelčič odlična 5. in Živa Mihelčič 11. Na ekipni tekmi smo dosegli 13. mesto v sestavi Igor Teodor Herbstritt, Samo Seljak, Žiga Jančar in Zala Mihelčič.

nem klubu Sam Ihan smo veseli z njim in trenerjem Davidom Krapež.

Ob tej priložnosti je na mestu zahvala vsem staršem, trenerjem in simpatizerjem smučarskih skokov, ki s svojim prostovoljnim delom poskrbijo za športni duh in veselje mladih, ki vztrajajo v športu in pridno trenirajo z ljubeznijo.

Vse nadobudneže, ki jih smučarski skoki zanimajo, vabimo, da se nam pridružijo na treningih. Več informacij na www.ssk-ihana.si/. Ljubezen je v zraku – SSK Sam Ihan.

SSK SAM IHAN

Zvezda na biatlonskem prizorišču

Lovro Planko, svetovni mladinski podprvak v biatlonu in srebrn na EYOF

SMUČARSKI KLUB IHAN Smučarski klub ihana je s svojimi tekmovalci že vrsto let udeležen na olimpijskih igrah, svetovnih članskih in mladinskih prvenstvih ter evropskih prvenstvih v biatlonu in EYOF.

Pred dobrim desetletjem sta **Klemen Bauer** in **Peter Dokl** osvojila kar devet medalj na mladinskih svetovnih in evropskih prvenstvih v Italiji, Franciji in Belorusiji ter EYOF na Pokljuki.

In ponovno imamo novo zvezdo na biatlonskem prizorišču. **Lovro Planko** se je pridružil Klemenu in Petru, saj uspešno nadaljuje ihansko tradicijo. **Lovro** je namreč na svetovnem mladinskem prvenstvu v biatlonu v slovaškem Oserblju osvojil kar **dve srebrni medalji**. Najprej se je na odru za zmagovalce veselil s slovensko mladinsko biatlonsko štafeto, ki je v cilj pritekla kot druga. Na prvi februarjski dan je **Lovro** ponovno posegel po srebrni medalji, ki jo je osvojil v sprintu in tako **postal svetovni mladinski podprvak v biatlonu**. Seveda pa **Lovro** ni bil edini udeleženec kluba na svetovnem prvenstvu na Slovaškem. Z njim sta bila tudi **Luka Naglič** in **Matic Repnik**. **Matic** je kot najboljšo uvrstitev med mladinci dosegel z 18. mestom na posamični preizkušnji, medtem ko je **Luka** med juniorji zasedel 52. mesto na zasledovalni tekmi.

Glede na odlično formo Lovra in Matica smo se po koncu svetovnega prvenstva veselili novih nastopov naših uspešnih biatloncev. Ihanci smo se v doslej najmočnejši postavi **Lovro Planko, Matic Repnik, Jernej Goropečnik** in **Eva Goropečnik** v Sarajevu od 12. do 15. februarja 2019 merili na Olimpijskem festivalu evropske mladine (**EYOF**). Na prizorišču ZOI

Sarajevo 84 je **Lovro** ponovno zablestel, saj je v torek, 12. februarja 2019 osvojil **srebrno medaljo** v sprintu na 7,5 km in se tako vpisal v zgodovino dobitnikov medalj EYOF.

V sprintu, sta nastopila tudi **Jernej**, ki je osvojil 25. mesto, in **Matic**, ki je v cilje pritekel kot 27. Med mladinkami je v sprintu nastopila **Eva**, ki

Lovro Planko na svetovnem mladinskem prvenstvu v biatlonu, Oserblje, Slovaška; dve srebrni medalji, sprint in štafeta.

je osvojila 74. mesto. Ker nas je oddaja prispevka prehitela, je povsem možno, da smo se v Sarajevu in še kje veselili še kakšne odlične uvrstitve naših tekmovalcev. Te so vam na voljo na naši spletni strani www.tsklub-ihana.si/index.html in na facebook profilu www.facebook.com/SKIHAN.

Srebrni pozdrav iz Ihana!

MATJAŽ PAVOVEC
FOTO: ARHIV SK IHAN

ŠPORT

Dobljan Jan Hafner in Maša Bencak, državna podprvaka

V soboto, 2. februarja 2019, je v športni dvorani Zavoda za šport Ajdovščina potekalo letošnje državno prvenstvo v standardnih plesih v organizaciji Plesne zveze Slovenije.

PLES Državnega prvenstva se je udeležilo 53 najboljših plesnih parov iz celotne Slovenije. V predtekmovanju smo si ogledali tri polfinalne nastope kategorij mlajših mladincev, mladincev in starejših mladincev. Najštevilčnejša je bila kategorija starejših mladincev, kjer sta si srebrno medaljo priplesala Jan Hafner in Maša Bencak iz ŠRKD Diamant Ljubljana.

Jan in Maša plešeta skupaj komaj štiri mesece in je bilo to njuno prvo skupno tekmovanje. Trenirata v Ljubljani in Slovenski Bistrici, to pa pomeni kar nekaj prevoženih kilometrov, saj Maša prihaja iz Murske Sobote, Jan pa iz Doba. Dokazala sta, da se z vztrajnostjo, marljivostjo in ljubeznijo do plesa v kratkem času lahko doseže zavidljiv uspeh. Da v plesu neizmerno uživata, sta dokazala tudi na plesišču. Želimo jima še veliko uspehov.

Odlični nastopi plesnih parov

Kot smo obljubili v prejšnji številki, poročamo o rezultatih plesalcev športnega plesa v paru s tekmovanj, na katera smo se pripravljali med novoletnimi počitnicami in prazniki.

KING DANCE STUDIO Prvo soboto v februarju je, po dolgem času, Ajdovščina gostila državno prvenstvo v standardnih plesih. Plesni par Jakob Maček – Kaja Rihar, ki trenirata pod vodstvom plesne učiteljice Špele Kralj, je prikazal odličen nastop v petih plesih, dobro kondicijsko pripravljenost in napredek od zadnjih nastopov v preteklem letu. V starostni kategoriji starejših mladincev sta se uvrstila na 8. mesto v polfinalu, tik za finalisti. Presenečenje ob dobri uvrstitvi po eni strani ter še večjo željo in motivacijo po doseganju finalnih mest v prihodne po drugi strani, pa je najboljši možen izkupiček. Zato zdaj pozitivno in zagreto zremo v prvo naslednje pomembnejše tekmovanje – državno prvenstvo v latinsko plesih, ki bo v začetku aprila. Brez dvoma bo dobra pripravljenost pripravila celoten sodniški panel. Kdo bo

najboljši, pa bomo še videli. Tokratni naslov je pripadal novonastalemu plesnemu paru iz Kočevja.

Na isti dan, ko je pri nas potekalo državno prvenstvo v klasičnih plesih, pa je pri naših vzhodnih sosedih potekalo tekmovanje na državnem nivoju v latinsko plesih. Res da govorimo o plesnemu paru Miha Žerjav – Laura Karcagi, ki pleše za drugo državo, Madžarsko, a posega po najvišjih stopničkah,

vendarle pa treninge ob obisku doma opravita prav v KING dance studiu v Domžalah. Ob ogledu njunih treningov se tako tudi mlajši nadobudneži veliko naučijo. In prav Miha in Laura sta postala državna podprvaka Madžarske, s čimer sta si izborila vstopnico za nastope na evropskih in svetovnih prvenstvih ter pokalih.

Počasi, a vztrajno, pravijo športniki, ki vedo, kako se daleč pride. V tem primeru bi lahko rekli visoko in tako, da kjer želiš, pristaneš, in tudi ostaneš. Z veseljem spremljamo razvoj in napredek tako plesnih parov posameznikov, in ne dvomimo, da boste kmalu slišali dobre novice tudi o drugih. Za ples ni nikoli prepozno, zato se le pridružite plesnim skupinam in si dovolite uživati trenutek!

Plesni pozdrav.

FOTO: JERNEJ RIHAR

Hit Open 2019

V Novi Gorici je zadnji teden januarja potekal že 24. Hit Open Nova Gorica.

ŠAH V A skupini je sodelovalo kar 104 šahistk in šahistov, kjer je slavil Kitajec Xu Xiangyu pred Hrvatom Zdenkom Kožulom in Srbom Brankom Tadićem, vsi so zbrali po 7 točk. Četrtri je bil poljski mednarodni mojster Maciej Klekowski, ki je v petem kolu premagal favorita turnirja Kožula.

Sledijo: Vetosko (Ukrajina), Lin Yi (Kitajska) in Beliavsky (Slovenija) s po 6,5 točke. Vsi so seveda razen Poljaka velemojstri. Izvrstno 10. mesto je s 6,5 točke osvojil Danijel Beletič, Posočje, s tem pa tudi bal za mednarodnega mojstra. Podoben podvig je uspel tudi le 14-letnemu fide mojstru Janu Šublju – ŽŠK Maribor, ki je s šestimi točkami zasedel 12. mesto in že drugi bal za mednarodnega mojstra. Na A turnirju je bila številčno močna domžalska zasedba, ki ji sicer ni šlo pretirano dobro, vendar turnir je bil zelo močan. Jure Plaskan je dosegel 48., Lan Turek Timotej pa 53. mesto, oba sta zbrala po 4,5 točke. Rudi Olenik Čampa je bil s 3,5 točke naposled na 75., Dušan Borštar pa s pol točke manj na 90. mestu. Mirko Čokan in Janez Bizjak sta zbrala po 2,5 točke, prvi je pristal na 97., drugi na 100. Mestu.

V B skupini je tekmovalo 57 udeležencev, kjer je do zadnjega kola zelo

dobro kazalo Eriku Hitiju, članu Domžale Tajfuna, ki pa je tedaj žal izgubil z zmagovalcem turnirja Primožem Marinčem iz Ljubljane, ki je zbral 7,5 točke. Druga je bila Taja Guid, tudi iz Ljubljane, tretji pa Samo Čučka iz Ajdovščine, oba sta zbrala po 7 točk. Erik

Med igro na turnirju v B skupini

je naposled s 6 točkami pristal na sedem mestu, kar je zagotovo lepa uvrstitev. Na turnirju je igrala tudi Jerneja Grošel, ki si nabira dragocene izkušnje in je s 3,5 točke zasedla 41. mesto. Organizatorje Hit Opna 2019 velja vsekakor pohvaliti. Turnir je prevzela mlajša generacija na čelu z Matjažem Loviščkom, ki so v Novo Gorico privabili kar 161 udeležencev.

JOŽE SKOK

Orientaliski ples v zlatih letih

Orientaliski ples je zadnjih nekaj let ena najbolj priljubljenih oblik rekreacije za ženske.

Orientaliski ples je solo ples, kjer ženska ne potrebuje soplesalca. Ta ples v osnovi izvira iz folklorne, zato je primeren za širok krog ljudi, ne glede na starost ali postavbo. Korenine orientalskega plesa so v plesu zrelih žensk, ki so svoje plesno znanje v domačem krogu prenašale iz roda v rod, na svoje hčere.

V geografskem smislu gre za ples Bližnjega vzhoda in severne Afrike, a se je v zadnjih desetletjih močno zasidral tudi na Zahodu. Orientaliska plesna tehnika je popolnoma primerljiva z drugimi (npr. flamenko, jazz balet ...). Plesna ura orientalskega plesa se začne z ogrevanjem in tehniko, plesnimi koraki in gibi, ki počasi pridobivajo obliko plesa.

Orientaliski ples ni le lepa forma, je tudi odlična vadba za ljudi vseh starosti. Ni kot balet, ki zahteva, da plesalec začne mlad. Večina gibov orientalskega plesa je naravna in ženskam pomaga, da se počutijo bolj žensstvene, bolj graciozne. To so nežni in subtilni gibi medenice, ki so prijetni, obenem pa krepijo medenične mišice, mišice medeničnega dna, trebušne mišice in sproščajo napetost v spodnjem delu hrbta.

Orientaliski ples večinoma sestavlja gibi, ki sledijo naravnim oblikam ženskega telesa. Že dolgo so znani dobrodejni vplivi orientalskega plesa na splošno fizično, pa tudi psihično počutje žensk. Možnost poškodb pri orientalskem plesu skorajda ni, zato je to eden najbolj varnih načinov vadbe za seniorke.

Orientaliski ples izboljšuje koordinacijo, ravnotežje, utrjuje mišice in spodbuja pravilno držo telesa:

- pravilna telesna drža s spodvito medenico in zravnanim spodnjim delom hrbta razbremeni križ in bolečine v spodnjem delu hrbta. Tako razbremenimo in sprostimo križ, obremenimo pa trebušne mišice. Krepijo pa tudi mišice okrog bokov, ki pomagajo pri boljšem ravnotežju pri hoji.
- ameriška zdravnica dr. Carolle Jean-Murat je v študijah dokazala, da pri orientalskem plesu porabimo približno 300 kalorij na uro. V kombinaciji z uravnoteženo prehrano je lahko ta ples tudi del shujševalne diete.
- zmanjšuje stres: ponavljajoči subtilni gibi in glasbe pomirjajo in spro-

ščajo ter nas za trenutek popeljejo v drugo dimenzijo. Orientaliski ples nežno razteza telo in sprošča mišice. • v Ameriki zdravniki velikokrat priporočajo vadbo orientalskega plesa starejšim ženskam, ki okrevajo po poškodbah, saj gre za prijetno in do telesa prijazno obliko fizične vadbe.

Ples spada med najstarejše oblike človekovega izražanja in izredno dobro vpliva na naše počutje. Gibanje in prijetna glasba poskrbita za dobro vzdušje, medtem ko druženje v skupini spodbuja nastanek novih prijateljev.

Vabljeni na brezplačno predstavitev orientalskega plesa za upokojenke v četrtek, 7. marca, ob 11.00 v prostorih Fizioterapije Zrnc, Ljubljanska cesta 106 a, Domžale.

Naši ekipni namiznoteniški uspehi v sezoni 2018/19: to je sezona za zgodovino!

V tekmovalni sezoni 2018/2019 igralci in igralk namiznoteniškega kluba NTS Mengeš res blestijo v ekipnih tekmovanjih.

NTS MENGEŠ Naj naštejemo samo nekaj ekipnih biserov na naši ogrlici odličnih rezultatov: kadetinja 1. mesto na ekipnem DP, mladinke 1. mesto na ekipnem DP, članice 1. mesto v pokalnem tekmovanju, kadeti 2. mesto na ekipnem DP, mladinci 3. mesto na ekipnem DP, najmlajši 3. mesto na mednarodnem prvenstvu Italije, za nameček pa imamo kar dve ekipi, ki nas zastopata v elitni, 1. slovenski namiznoteniški ligi. Res uspehi, za 'kapo dol'. Ob tem naš trener David Orešnik pravi takole: »Vedno sem si želel in se trudil za ekipe uspehe, saj so potrdili delo ne samo enega ali dveh, ampak večih. Trenerji, igralci, vodstvo kluba, starši, selektorji ... vsak od nas je prispeval v mozaik naših otrok in skupaj smo ustvarili rezultate, izpolnili obljube, zaživel sanje, pa tudi zajokali, zakleli in obžalovali. Vse to nas dela borce, ki zmoremo iti naprej, v dobrem

Kadetinja NTS Mengeš v letošnji sezoni 2018/19 postale ekipne državne prvakinja, kadeti pa viceprvaki.

in slabem. Sam z velikim ponosom gledam na trenersko delo in poslanstvo, ki ga opravljam. Samo upam lahko, da mi bo prihodnost namenila še več takšnih enkratnih trenutkov, igralk in igralcev, ter vseh, ki pomagajo slovenski namizni tenis dvigniti na višjo raven. Hvala vam! Skupaj smo močnejši in skupaj nam lahko uspe karkoli! Borba dela čudeže!»

Zdaj pa še k nekaterim posamičnim uspehom, doseženih na tekmovanjih. V Novem mestu je potekal letošnji 2. odprti turnir RS za mlajše kadete in kadetinja. Pri mlajših kadetih je Luka Jokić osvojil tretje mesto, ravno tako je bila pri kadetinjah tretja Neža Pogačar Žun. Pri mlajših članah je Rok Trtnik osvojil drugo mesto, pri mlajših članicah pa je slavila Ana Tofant in v svoj rezultatski bilten dodala še eno prvo mesto.

V Cirkovcih je potekal 3. odprti turnir RS za mladince in mladinke. Rok Tr-

tnik je osvojil prvo mesto pri mladincih, pri mladinkah pa se je s prvim mestom okitila Katarina Stražar.

Teden dni pozneje je v Cirkovcih potekal tudi 3. odprti turnir RS za članice in članice. Zmagala je Katarina Stražar, Ana Tofant je bila tretja, pri članah je Andraž Avbelj osvojil 9. do 16. mesto.

Počasi se zaključuje tekmovanje v 1. slovenski namiznoteniški ligi. V našo dvorano v Mengšu (poleg slaščičarne Flere) vabljeni na ogled prvoligaških tekem, ki bodo potekale ob sobotah ob 17. uri, in sicer 9., 23. in 30. marca, ko bo na sporedu zadnji krog letošnje ligaške namiznoteniške sezone.

V marcu bo na sporedu tudi precej mednarodnih tekmovanj, med drugimi v Italiji (Lignano Sabbiadoro – dvakrat), na Portugalskem (Gondomar), v Španiji (Costa Brava in Guadalajara).

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Tam, kjer sonce več ne vzide,
tam med zvezdami
zdaj mirno spi ...

ZAHVALA

Zahrbtna bolezen je premagala neizmerno voljo do življenja ...

V 54. letu starosti je za vedno zaspal

Franci Merkužič

iz Doba

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem.

Hvala za vsak stisk roke, vsako iskreno besedo v tolažbo, za darovane sveče, cvetje, svete maše in denarno pomoč. Posebna zahvala njegovemu prijatelju Marku Grčarju, osebni zdravnici dr. Marjeti Jeranko, sestri Katarini, patronažni službi ge. Mari Peterka Trelc, urgentni službi ZD Domžale, reševalni ekipi Mery prevozi iz Kamnika, UKC Ljubljana (osebju dializnega oddelka in nefrološke klinike) za nesebično skrb in pomoč v času njegove bolezni. Iskrena hvala g. Juretu Ferležu, Pogrebni službi Vrbančič in cvetličarni Vijolica za lepo opravljeno pogrebno slovo.

Vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, najlepša hvala.

Sestra Irena

Počivaj mirno,
saj v grobu ni gorja in ni skrbi.
A enkrat snidemo se vsi
nad zvezdami.

ZAHVALA

V 82. letu se je ustavilo dobro srce
naše mame, žene, stare mame in sestre

Veronike Perić

rojene Rojc

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo imeli radi, jo bodrili in pospremili na njeni zadnji poti.

Njeno zadnje počivališče je v Sutomiščici na Ugljanu. Hvaležno se je spominjamo in jo pogrešamo.

Vsi njeni

V naših srcih še živiš,
zato nas vodi pot tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka vedno ti gori
in tvoj nasmeh med nami še živi!

ZAHVALA

V 84. letu je tiho odšel naš mož, oče,
dedek, pradedek, brat in stric

Franc Skaza

iz Doba

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, za vsa izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje in darovane svete maše.

Še posebej se iskreno zahvaljujemo g. župniku Juretu Ferležu za čustveno izrečene tolažilne besede in lepo opravljen pogrebni obred.

Hvala tudi Pogrebni službi Vrbančič za profesionalno opravljene storitve in pevcem za lepo zapete pesmi. Hvala vsem, ki ste bili z nami ob njegovem slovesu, in vsem tistim, ki boste spomin nanj ohranjali skupaj z nami.

Žalujoci: **žena Vida, hčerka Romanca, vnukinja Nastja ter pravnuka Lari in Val**

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

V 81. letu se je od nas poslovila naša draga teta, svakinja in sestrična

Silva Šarc

(roj. Štrukelj) iz Domžal
15. 12. 1938–22. 1. 2019

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovane sveče, cvetje in mašne darove ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala celotnemu osebju Doma upokojencev Domžale za zdravstveno nego in oskrbo.

Iskrena hvala g. duhovnemu pomočniku Avguštinu za lepo opravljen obred, hvala Pogrebni službi Vrbančič, hvala pevcem za lepo zapete pesmi in trobentaču za zaigrano žalostinko, hvala cerkvenemu zboru za darovano mašo in hvala Alešu Kosu za skrbno, lepo pripravljeno cvetje.

Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu in postali ob njenem grobu.

Žalujoci: **nečak Matej z družino, nečakinja Maja z možem, svakinja Ani in ostalo sorodstvo**

Draga mama, ni te več med nami,
ostajajo pa ljubezen,
hvaležnost in čudoviti spomini,
ki ne minejo nikoli.

ZAHVALA

Na Valentinovo jutro se je v 94. letu
poslovila naša zlata mama, babica,
prababica in tašča

Jožefa - Pepca Žebovec

roj. Giovanelli
(10. 4. 1925–14. 2. 2019)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za darovano cvetje, sveče in udeležbo na njeni zadnji poti. Hvala praporščakom ZB iz raznih krajevnih organizacij, Društvu invalidov in upokojencev Vir za darovane sveče ter Osnovni šoli Rodica za darovano cvetje. Posebna hvala tov. Franciju Gerbcu in gospe učiteljici Vilmi Vrtačnik Marčun iz Osnovne šole Rodica za lepe besede slovesa. Toplo se zahvaljujemo osebju Doma starejših MGC Bistrica Domžale za vso skrb in nego, Pogrebni službi Vrbančič za lepo opravljen obred ter pevcem in trobentaču. Še enkrat hvala vsem, ki ste našo mamo obiskovali in se z njo družili ob kavici.

Vsi njeni

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je ...

ZAHVALA

V 76. letu nas je prezgodaj zapustil

Ivan Inkret

z Vira

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo: sosedom, g. Borisu Kopitarju za ganljivo zapeto pesem ob slovesu, osebju Onkološkega inštituta H2, LjubHospic, sorodnikom, prijateljem, sodelavkam iz trgovine, g. župniku z Vira, Pogrebni službi Vrbančič, sošolkam iz Lipe in znancem.

Hvala vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti.

Vsi njegovi

Bolečina se da skriti,
pa tudi solze ni težko zatajiti.
Zaman te iščejo naše oči,
le ljube, skrbne mame
nihče nam ne more več vrniti.

V SPOMIN

ženi in mami

Vladimiri Gorjup

iz Srednjih Jarš 72

28. 12. 2018 je minilo leto dni, od kar si nas zapustila draga naša žena, mami in babica.

Hvala vsem, ki se je spominjate,postojite ob njenem grobu in jo skupaj z nami nosite v svojih srcih.

Vsi njeni

V SPOMIN

11. februarja je minilo 30. leto,
kar te ni več z nami

Fani Kisela

roj. Krapež

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji prižgete svečo in jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 77. letu starosti sklenil naš dragi mož, ati, ata in stric

Ivan - Janez Jazbec

iz Zgornjih Jarš

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sosedom ter sestri Miheli in svaku Jožetu za pomoč in pozornost v težkih trenutkih. Hvala tudi gospodu župniku Marku Koširju, Pogrebni službi Vrbančič in pevcem skupine Krt za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

Čudno, kako prazen je svet,
ko umre en človek.
(Dante)

V SPOMIN

9. februarja so minila tri leta,
od kar nas je zapustil

Vid Vavpetič

s Količevega

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate in postojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

Tam, kjer si ti,
ni sonca ne luči.
Le tvoj nasmeh nam v srcih še živi,
in nihče ne ve, kako zelo, zelo boli.

V SPOMIN

19. februarja 2019 je minilo žalostno leto,
odkar nas je zapustila naša draga

Amalija Vulikić

roj. Zarnik

Zahvaljujemo se vsem, ko jo skupaj z nami ohranjate v lepem spominu.

Zelo te pogrešamo!

Vsi tvoji

ZAHVALA

V 79. letu starosti je za vedno zaspala naša draga mama in babica

Ana Perić

rojena Škratek
iz Volčjega Potoka

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in sodelavcem za izrečene besede tolažbe, hvala Matjažu Mastnaku za ganljiv govor, s katerim smo našo drago Ančko pospremili na njeni zadnji poti.

Hči Darja in sin Srečko z družinama

OBJAVE

Mirno in spokojno si zaspal,
v večni sen od nas odpotoval.
Naj bo srečno tvoje potovanje
in pogosto vračaj se nam v sanje.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 79. letu starosti sklenil naš ljubljeni

Marijan Filipič

z Vira, Osojna 19

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste v njegov spomin darovali cvetje, sveče za svete maše, darovali za cerkev in vsem iz Osojne ulice za dar.

Hvala za izrečena ustna in pisna sožalja, g. župniku za lepo opravljen obred, patronažni sestri Dragici ter zdravnikom in sestram iz bolnišnice dr. Petra Držaja.

Vsi njegovi

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Bolečine in trpljenje si prestala,
zdaj lahko boš v grobu mirno spala.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 91. letu starosti sklenila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

Marija Starovašnik

roj. Lipovšek z Vira

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja in darovano cvetje. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred. Hvala Pogrebni službi Vrbančič, pevcem in trobentaču. Zahvaljujemo se ZDD dr.Mušiču ter patronažni službi Miri in Dragici.

Vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

Pomlađ bo na naš vrt prišla
in čakala, da prideš ti.
In sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 78. letu starosti sklenila naša draga

Bernarda (Nada) Ulčar

upokojenka iz Nožic

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo k večnemu počitku.

Zahvaljujemo se vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

V SPOMIN

Pepci Žebovec

Na valentinovo, 14. februarja, je prišla žalostna novica, ki je rezala tišino: umrla je Pepca Žebovec. Odšla je, pa vendar bo za vedno ostala med nami.

Z mladimi raziskovalci OŠ Rodica smo jo prvič obiskali leta 2003, ko je nastajala raziskovalna naloga Življenje v Kofutnikovi hiši v Srednjih Jaršah. Od takrat dalje smo skoraj vsako leto prihajali k njej in vedno odhajali bogatejši za številne zgodbe iz preteklosti naših krajev. Zgodovinski dogodki so se usodno poigrali s člani njene družine in vse je rade volje predajala našim mladim raziskovalcem. Govorila je o dedku Johanu Giovanelliju, kako sta ga Kofutnikova dva prinesla kot dojenčka iz Trsta. Nekaj časa je bil rejenec, potem pa so ga posvojili in je nasledil Mačkovo rodbino pri Kofutniku. Govorila je o tetah in stricih, slamnikarjih, ki so se na začetku 20. stoletja izselili v Ameriko. S pismi so ostali povezani več desetletij. Pripovedovala nam je življenjsko zgodbo svojega očeta Johana Giovanellija mlajšega, nekdanjega jarškega župana, in še veliko drugega. Še pred letom dni, ob tem času, smo prihajali k njej v Dom Bistrica, kjer nas je v svoji lepo urejeni sobici vedno prijazno in z veseljem sprejela. Mlada raziskovalca Miha in Špela Prajs sta tako z njeno pomočjo opisala in analizirala 117 starih fotografij iz Kofutnikove domačije in za svojo raziskovalno nalogo prejela srebno državno priznanje. Istočasno sta z njeno pomočjo še dve raziskovalki opisali način življenja pri Kofutnikovich pred drugo svetovno vojno.

Kofutnikovo domačijo, v kateri se je rodila, je Pepca nosila v svojem srcu. Čeprav se je po poroki leta 1949 preselila na Vir, pa se je pogosto vračala vanjo, k staršema in k bratu Lovru. Če nam ne bi pripovedovala življenjskih zgodb ljudi s te domačije, če nam ne bi zaupala toliko tragičnih in veselih dogodkov, ki so se tam zgodili, potem danes ne bi vedeli, kaj bi lahko izgubili. Večino zgodb smo uspeli zapisati, ostali so tudi številni zvočni posnetki. Vse to bogastvo je ohranjeno, in upamo, da bodo njene pripovedi živele naprej v leseni Kofutnikovi domačiji, ki je edinstven ohranjen spomenik lokalnega pomena, kulturna dediščina, kakršno danes najdemo le še redkokje. Kofutnikova Pepca je bila oseba, zaradi katere bodo lahko v njej živele tudi zgodbe ljudi te domačije in bogato popisana zgodovina naših prednikov na tem območju.

V teh zgodbah je pomembno vlogo v času druge svetovne vojne in po njej odigrala Pepca sama. Med drugo svetovno vojno je vodila skupino deklet, ki so pomagale partizanom prehajati čez to ozemlje, predsednica mladinske organizacije je ostala tudi po vojni, pozneje je bila dolga leta tudi predsednica borčevske organizacije. Popisali smo življenje njenih prednikov in njenega brata, ki je tragično preminil med drugo svetovno vojno, da pa bi popisali še njeno življenjsko zgodbo in življenje mlajšega brata Lovra, pa zaradi bolezni ni bilo več mogoče.

Naj za konec povem še nekaj njenih besed. Njena teta Helena Kaplja je 60 let preživela kot šivalka slamnikov v New Yorku, po upokojitvi pa se je vrnila domov, na Vir, kjer je Pepca skrbela zanjo do smrti marca 1988. Pepca se je spominjala takole: »Dan pred smrtjo mi je teta pripovedovala, kaj se ji je sanjalo, da jo kliče mama. Razločno je slišala njen glas: Pridi, pridi k meni! Naslednji dan je umrla.« Zdaj je bila poklicana sama.

Hvala vam, draga Kofutnikova Pepca, za vse, kar ste naredili za naš kraj, za vse bogato znanje in védenje, ki sta ga predali našim mladim raziskovalcem, Domžalčanom in širši javnosti. Hvala vam za gradivo in fotografije, ki ste jih podarili za predstavitev Kofutnikove domačije, hvala vam v imenu delavcev in učencev OŠ Rodica in v imenu delovne skupine za vsebinski načrt Kofutnikova domačija kot ekomuzej, ki deluje v okviru Kulturnega doma Franca Bernika Domžale.

Kdor družbi veliko da, živi večno. Dragi Pepca, večno boste živeli tudi v srcih tistih, ki smo vas spoštovali in vas imeli preprosto radi.

Spoštovana družina, sočustvujemo z vami in vam izrekamo iskreno sožalje.

SPREJEM OBJAV

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z dvorišča oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

V SPOMIN

Marku Omahnu

enemu od nepozabnih Gamsov

B'la mladost je, b'lo je vsega. Imel sem krila, znal leteti. B'la mladost je, b'lo je vsega. Raj je bil tam na Krtini ... je ena od številnih pesmi skupine Gamsi, ustvarjena izpod prstov Marka Omahna, njihovega pevcina in kitarista, od katerega smo se pred kratkim mnogo prežgodaj poslovili na Sveti Trojici. Pesem spominja na srečne čase, čase polne mladosti, veselja in glasbe, ko so trije zelo mladi fantje začenjali glasbeno pot in na Krtini preživeli najlepša leta.

Sprva bolj zadržano smo bodoče Gamse srečevali na srečanjih, prijatelji iz Švice nikoli niso mogli pozabiti prvega srečanja na pikniku pri Krumpreku, ki so mu sledili številni koncerti v Švici, kjer so bili rojakom vedno dobrodošli gostje. S pesmijo O, Korel so leta 1993 na Poglej in zašeni osvojili širno Slovenijo, začetki pa segajo že v leto 1984, ko so navdušili v oddaji Kar znaš, to veljaš, tedaj z očetom Janezom in Tonetom Habjaničem. Kot je v govoru na Markovem pogrebu dejala Viktorija Petek, ki se je od glasbenika poslovila tudi v imenu Zveze sindikatov glasbenikov Slovenije, je bilo leto 1993 za Gamse prelomno, saj so od takrat nanizali mnogo slovenskih hitov, kot so: Moja mukica, Hej, hej, Jodl avtomat in številne druge. In ti, Mare, si vse te skladbe naredil posebne s svojim vokalom, ki sta mu dodala piko na i še brata Janko in Tone. In s tem se strinja tudi producent in prijatelj Dušan Zore, ki pravi: »Mare, tvoja sladko simpatična govorna napaka ter tvoja nežno hrustljava barva glasu je dala prepoznavni karakter in zven skupini Gamsi. Tvoj smeh je napolnil studio in vse ljudi okoli, ki smo se sladkali z nektarjem tvoje pozitivne in dobre volje, ki ni imela meje.«

Več kot 120 pesmi se je nabralo v arhivu Gamsov, ki so veliko nastopali po domovini in tujini, tudi v Južni Koreji v času svetovnega nogometnega prvenstva.

Med drugim pa je Viktorija v svojem poslovilnem govoru od Mareta Omahne povedala tudi: »Nekega dne si se s producentom Dušana Zoreta razgovoril o svojem izračunu, da sta v studio skupaj preživela več kot eno leto, šteto v dnevih ustvarjanja, snemanja in miksanja. To je dodatni razlog, da vsemu svetu povem, da si bil velik, pravičen in zelo dober človek. Mare, hvala za vse, kar si ljudem naredil in zapustil dobrega Tako v dobrih delih, spodbudah ter glasbi, in tega je nedvomno zelo veliko. Dragi Marko, bil si velik veseljak, dober in pošten, tvoje srce je bilo vedno na pravem mestu, kar je danes precejšnja redkost. Lahko rečem, da smo te vsi tisti glasbeniki, ki smo se družili s teboj, imeli enostavno radi. Vem, da si se v življenju boril mnogokrat in dosegal zmago za zmago, pa čeprav je bila še tako majhna, zate je bila velika. Tokrat pa je bilo drugače, srce te je izdalo, pa čeprav je bilo tako veliko in dobro.« Vlogo in dosežke Gamsov ter posebno Marka je lani nagradila tudi Občina Domžale s posebnim priznanjem za promocijo občine in številne dobrodelne koncerte.

Vsem tvojim iskreno sožalje, tebi dragi Marko, pa hvala za dobro opravljeno delo, za plemenitost in dobroto, ki v vseh nas pušča neizbrisno sled.

PRIJATELJI

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA IZBOR BANKE ZA SODELOVANJE PRI DODELJEVANJU DOLGOROČNIH PODJETNIŠKIH POSOJIL OBČINE DOMŽALE V LETU 2019

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja Javni razpis za izbor banke za sodelovanje pri dodeljevanju dolgoročnih podjetniških posojil Občine Domžale v letu 2019.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do **12. marca 2019.**

Številka: 4300-6/2019

Datum: 14. 2. 2019

v Mestnem kinu Domžale
od 2. marca
www.kd-domzale.si

Mestni Kino
Domžale

MALI OGLASI

Taxi Domžale – prevozi oseb
spremstva starejših – najceneje.
t: 040 608 421

Instrukcije, najcenejše: angleščina, fizika, matematika.
t: 051 775 200

Odkup vozil od letnik 1998 naprej, cela, lepa, karambolirana ali v okvari.
t: 041 774 816

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklenk in akumulatorjev.
t: 040 78 00 78

Bistro Kiwi, Depala vas nudi prostor za zaključene družbe. Možen najem samega prostora.
t: 040 872 078

Nudimo vam razrez cistem za kurilno olje.
t: 040 872 078

Zaposlimo KV avtomehanika (m/ž). Pisne ponudbe pošljite na naslov: Renault Avto Set – Setnikar, Dragomelj 26, 1230 Domžale ali na
t: 041 597 567.

Prodaj slovenski cvetlični in koštanje med, polnjen v kozarce.
t: 031 409 126

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

SIMAX

Domžale

Masljeva 11, 1230 Domžale

Kamnik

Ljubljanska c. 21A (Duplica)

tel. 01 724 16 56

tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

PISMA BRALCEV | NAGRADNA KRIŽANKA

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridružuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Ko je postelja tvoj dom

Ne vemo, zakaj natanko toliko starejših demenca ujame v svoj objem. Najbrž je nekaj kriva fiziologija, nekaj genetika, nekaj pa tudi obilica stresa tekom življenja. Družba in družine se srečujejo z različnimi omejitvami pri reševanju teh stanj, enega edinega recepta gotovo ni. Od obiska ostarele sosedes v domu razmišljam, kako bi tem starejšim, ki so zaradi demence in bolezni priklenjeni na posteljo, polepšali dan. Soba je bila brezhibno čista, prezračena, gospe v posteljah lepo oblečene in oskrbljene, nobenega duha po ničemer, kar bi kazalo na zanemarjenost. Vendar je videti, da ljudje, priklenjeni na posteljah, pogrešajo človeka ob sebi, morda uro na dan, četudi se zdi, da so odsotni in odmaknjeni (morda tudi prostovoljno?) v svojem svetu iz spominov. Osebjas tako oskrbo gotovo ni dovolj, prostovoljcev verjetno ni na pretek. Pomislila sem, da bi lahko za starejše ljudi, ki so vezani na posteljo, omislili tiho in nevsiljivo glasbo, eno uro na dan, če za to obstaja možnost prek zvočnikov ali kako drugače. Saj glasba lahko pozitivno vpliva na naše razpoloženje, če je primerno izbrana – dokazano je, da glasba/zvok pomembno vpliva celo na rože in živali. Lahko gre za klasično, ljudsko ali medi-

tativno glasbo, ali pa za izbrano oddajo na radiu. Ob nedeljah dopoldan je med 10. in 11. uro na prvem programu Radia Slovenija oddaja Nedeljsko dopoldne z Ljerkom. Ljerka Belak se med oddajo pogovarja z osamljenimi starejšimi in tudi drugimi, tako da skupaj odkrivamo pomen življenja, radosti in bolečine. Neverjetno, kako popularna je ta oddaja, ki jo Ljerka vodi z veliko občutka in dobre volje. Morda bi jo kazalo uvesti v redni 'domski program' ob nedeljah dopoldan, ko so starejši v skupnih prostorih ali v sobah, iz katerih ne morejo sami? Prav tako je pohvale vredna radijska oddaja Storž, v kateri spoznavamo neznane, a inventivne, kreativne, pozitivne in v vsakem primeru vzorne ljudi, ki nas mlajše lahko navdihnejo s svojimi življenjskimi izkušnjami in preizkušnjami.

V Sloveniji že dolgo potekajo akcije obdarovanja otrok s punčkami iz blaga – zakaj jih ne bi podarili tudi ljudem v domovih, ki bi tako znova našli stik z drugim in objem topline, ki ga vsi tako zelo potrebujemo? Tudi kakšna zelena roža lahko okrasijo sobo in prispeva k boljšemu počutju prebivalcev. Gotovo da obiska najbližjih prijateljev in sorodnikov ne more nadomestiti nihče, a kljub temu je vredno poskusiti ublažiti osamljenost tudi na druge, dostopne načine, ki zahtevajo največkrat le nekaj dobre volje in človeka s poslušom za potrebe starejših. V vsakem domskem

okolju se gotovo najde nekdo, ki je pripravljen pri tem pomagati.

Upam, da sem s svojim razmišljanjem spodbudila še koga, da bi na svoj način prispeval k lepšemu doživljanju časa ostarelih, ki so doma ali v domu. Čas je, da znova zbudimo zamrlo sočutje do drugega in se zoperstavimo brezdušnosti današnjega časa.

MIMI ŠEGINA

Spoštovani,

vsak dan grem na sprehod s psom ob bregovih Kamniške Bistrice do Radomelj, Arboretuma, po gozdu in vedno vzamem s seboj vrečke za smeti. Lanska jesen in zima sta bili še posebno dobri zaradi nizkega vodotoka Bistrice. Počistila sem vse v nulo, kot se temu reče, razen brežin, ki so prenevarne za moje poškodbe. Letošnji prvi malo večji vodotok je ponovno onesnažil z obilico smeti strugo in bregove. Za lažjo predstavo sem samo jeseni in zimo pobrala več kot 500 kg različnih smeti. Morate pa vedeti, da to predstavlja verjetno majhen odstotek tega, kar ostane v naši KS, vse ostalo gre naprej. Najhuje pri tem pa je, da ljudje mislijo, da smo mi krajanje Nožic krivi za to nesnago. Inšpekcijo v Kamniku sem že pred skoraj dvema letoma opozorila na ta problem, pa nič. Imam občutek, kot da nekdo namerno na tak način zmanjšuje količino svojih odpadkov. Največ je plastenk, pločevink, vrečk, stiroporja, gradbene pene, oblačil, obutev, plastične podlage in vsebine bombaža damskih higienskih vložkov in plenice v obliki trakov na vejah dreves in podrašč, raznih kovin, avtomobilskih gum, koles ali vodovoda. Očitno je potreben javni pritisk na občino Kamnik s strani KS in občine Domžale za rešitev tega problema. Če ne morejo ugotoviti vira za onesnaženost,

potem naj postavijo mrežo kot cedilo na Bistrici, da bodo to nesnago prestrezali. Nekateri so mi povedali, da so nehali pobirati ravno zaradi tega, ker se stanje ne izboljšuje. Ali pa finančno ovrednotite storitev čiščenja in zaračunajte občini Kamnik.

Obe občini v turistične namene reklamirata povezavo poti ob Kamniški Bistrici. Pojdite si pogledat, kot bi padla atomska bomba. Nešteto dreves posušenih, debla dreves ležijo ali visijo eno čez drugo, vse je polomljeno in trohni. Tudi lastniki gozdov ne čistijo. Verjetno je kdo v državi, da naredi red. Če ga ni, potem naj KS s pomočjo gasilcev, kmetov uredi, da bo bolj človeško. Krajanje pa lahko pomagamo s pobiranjem lesenih naplavin in ležečih lesnih ostankov za vsakoletni kres. Določijo naj se mesto, kamor se ti odpadki odlagajo. Obreza no sadno in okrasno vejevje tako ne bo končalo na brežinah Kamniške Bistrice.

Obstoječe table Poskrbimo za čisto okolje so postavljene neprimerno (drog previsok – ni v višini oči, neopazen, preveč splošen). Vse, kar nosimo v žepu ali vrečki, postanejo smeti. Zadnji hit so odvrženi papirnati robčki, vžigalniki za cigarete, ovitki bonbonov in sladkarij, pločevinke energijskih pijač in piva, ogorki cigaret, cigaretne embalaže, plastenke, itd. Krajanje vemo, kje je postavljen koš za smeti, obiskovalci pa ne. Tabla mora biti slikovna s prepovedjo odmetavanja zgoraj naštetih smeti in navedbo o najbližjem smetnjaku. Od mostu do naselja Nožic ni nobenega smetnjaka (tudi ekološki otok ga nima).

Sicer pa so obiskovalci zmedeni, ker ne vedo, kje se nahajajo. Ob poti ni niti ene table z napisom Nožice. Tudi zemljevidi za učno pot vasi Nožice ne zaznajo. Enako velja za spletno stran KS. Homec je odlično obrazložen z vsemi znamenitostmi. Nožice pa niti z enim stavkom. Tudi naša vas ima veliko zaslužnih imen (dr. Franca Rode, Niko Zajc) in znane-

nitosti. Določite nekoga, npr. dr. Janeza Marolta za predstavitev kraja Nožice.

Vsakemu krajanu se v vrtu razraščajo trajnice in okrasne grmovnice. Zakaj bi rože uničevali v rjavem zabojniku ali kompostniku, če lahko kraj s tem obogatimo. Sama že dve leti nasajam rože ob poti Kamniške Bistrice. Čeprav jih veliko konča pri ljubiteljih ali so kako drugače uničene (košnja), pa bistveno prispevajo, da tam ljudje ne mečejo odpadkov. KS lahko prevzame navodila in obvesti krajanje o načinu in kje lahko vsak vzgaja svojo rastlino. Še najbolje pa je, da ljudje prinesejo v loncih rože na ekološki otok (jeseni in spomladi) in jih nato mladino, skavti, društvo, posadijo ob nadzoru strokovne osebe (krajinarstva). Na mestih, kjer je možno, pa bi zasadili koristna drevesa za samooskrbo: oreh, češnje, itd.

Tudi v naši okolici se dogajajo nedovoljene stvari: zakopavanje nevarnih odpadkov na drugi strani Kamniške Bistrice, zažiganje kupa plastične embalaže (lončki od rož), nasutje črepin na pot, spuščeni psi po vasi, neodstranjevanje invazivnih rastlin ...

V programu župana Toni Dragarja v štiriletnem mandatu nisem zasledila niti ene investicije v vasi Nožice. Čeprav v vasi ni niti ene klopce, kaj šele, da bi imeli otroci otroško igrišče, me zanima, ali gospod ve, da živimo v občini Domžale. Zakaj KS ne vztraja na realizaciji prepotrebnih dobrih projektov v dobro vaščanov, ki bi bili podprti z evropskimi sredstvi (prostor za raztros pepela pokojnikov), večnamenski prostor za medgeneracijsko druženje v Nožicah, dom za starejše – demenca, vrtec, nekateri imamo še vedno električno napeljavo na strehah).

Vesela bi bila vašega ukrepanja za skupno dobro.

Lepo vas pozdravlja in želi veliko uspehov

VAŠČANKA NOŽIC MAJDA DOLEN

NAGRADNA KRIŽANKA 1

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 1-2019:

Silva Verbančič iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2018/2019)

Iva Humar iz Stahovice (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2018/2019)

Vera Šmid iz Radomelj (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2018/2019)

Nagrade podarja:

Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Rešitev križanke je:

BOBRI NA POTEPU

NAGRADNA KRIŽANKA

2

Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 Domžale

NAGRADNA KRIŽANKA 2
Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Nagrade: Trikrat po dve vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale za sezono 2018/2019

Pravilno geslo križanke nam lahko pošljete do ponedeljka, 18. 3. 2019, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale. Imena izžrebanih dobitnikov nagrad bodo objavljena v naslednji številki.

	AVTOR: GREGA RIHTAR	POLJSKI LITERARNI ZGODOVINAR (JAN)	MESTO V SREDNJI ITALIJI	ENOSTRANSKOST, RAVNOST	STIK DVEH PLOŠKEV	ZAČETEK NAGRADNEGA GESLA KRIŽANKE	NEŠKIM NOGO METNI REPREZENTANT, ČLAN MADRIDSKEGA REALA KROOS	PRISTANIŠKO MESTO V ALŽIRIJI	TRGOVINA Z ZNIZANIMI CENAMI	KOS CELOTE	ZDRAVLJENJE, OHRANJENO V USTNEM IZROČILU IN LJUDSKI PRAKSI	DESNI PRITOK MOŽELE V NEMČIJI	AMERIŠKI FIZIK (LUIS WALTER)	SELEKTOR NAŠE NOG. REPREZENTANCE (MATJAZ)	MAJHNA KRAVA
	POPEK KAPROVCA KOT ZAČIMBA						NEKDANJI AMERIŠKI TENISKI IGRALEC MARTIN				JAP. FIZIK (LEO) NORV. NOVELISTKA ANKER				
	NARAŠČAJ V DRUŽINI						VZHODNJAK, JUTROVEC LESENA POSODA								
	ŽLEZA V TREBUHU, PANKREAS														
	MOTO-KROSIST GAJSER				ČOKAT AFRIŠKI KUŠČAR INOSLAV (KRAJŠE)					IBSENOVA DRAMA AMERIŠKA IGRALKA JOHANSSON				NADLEŽNE ŽUŽELKE	PEŠČENA MORSKA OBALA
	PRIPRAVA IZ UKRIVLJENE PALICE IN TETIVE ZA PROZENJE, METANJE PUŠČIC	LUKA NA KJUŠUJU VIŠEČA CVETNA MAČICA					MESTO V BLIŽINI JADRANA V SEVERNI ITALIJI	NEKD. BOS. NOG. TRENER (IVICA) SEATOV AVTOMOBIL				DRAVSKA DOLINA NA AVSTR. KOROŠKEM IDEJA			
	KONEC NAGRADNEGA GESLA KRIŽANKE										ANTIČNO IME MESTA HOMS V SIRIJI				
	OBOD KOLESA						GR. MESTO V EPIRU FR. SKLADATELJ (JACQUES)				MOTOR Z NOTRANJNIM ZGOREVANJEM EVA IRGL				
	PODZEMNI ŽUŽKOJED				RAVEN, STOPNJA KRALJICE				NEŠKIM IZUMITELJ TELEFONA (PHILIPP)				AMERIŠKI ROKOVSKI KITARIST HENDRIX	PLUTOVINA	PESEM ANTONA AŠKERCA
	LETOVIŠKO MESTO V JUGOVZHODNI FRANCIJI								DIJAKINJA LICEJA SL. LITER. ZGODOV. (ALOJZIJ)						
	AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA GARDNER														
	GAMSJI BIVOL NA SULAVE-SIUJU					ŠVED. IME FINSKEGA JEZERA INARI EVA UREVC					DRUGO IME TROJE ANTON OCVIRK				
	FILM O DIVJEM ZAHODU							GORLJIV PLIN V NAFTI					POMRČITEV SONCA		
	LISTINA PRAVNE NARAVE				LESENA VRTNA HIŠICA			STOICIZEM					LETOVIŠČE PRI OPATJIJI		

POMOČ: ABRANEK-viseča cvetna mačica, ALVAREZ-ameriški fizik (Luis Walter), ETNOMEDICINA-način zdravljenja, KOTT-poljski literarni zgodovinar (Jan), PREMOČRTNOST-enostranskost, ravnost, RAVENNA-mesto v severni Italiji

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

NAUK ZADNJE MESNE AFERE

Zdajšnja afera s poljskim mesom je zgolj vrh ledene gore in še ta je bil odkrit po zaslugi poguma raziskovalnega novinarja.

Mediji so se odzvali, saj ljubijo odmevne teme, ki prinašajo ogleda in klike. Odgovorne institucije so, kot običajno, širile puhlice o ‘odličnem nadzoru’ in ‘popolni varnosti’, kar kvečjemu vzbudi zgražanje manjšine, večina pa le zamahne z roko in žveči naprej vso svinjarijo s polic supermarketov. In tako se to nadaljuje do naslednje prehranske afe­re, ki bo prav tako pozabljena v nekaj dneh. Brezbrižnost pa se večini maščuje, ker se ljudje še ne zavedajo, da industrijsko proizve­dena in procesirana hrana predstavlja eno največjih zdravstvenih tveganj so­dobnega človeka. Povzroča vsaj 80 odstotkov vseh degenerativnih obolenj od bolezni srca in ožilja, diabetesa, avtoimunostnih obolenj in alergij do kroničnih bolezni prebavil, hormon­skih motenj in rakavih novotvorb. Za vsak evro, ki ga plačamo za hrano iz supermarketa, plačamo še tri evre za zdravljenje nastalih bolezni, zastru­pljeno prst in vodo ter uničeno naravo. Industrijske farme so postale naj­učinkovitejši inkubatorji za patogene mikrobe in okolje, v katerem nastajajo nove genske himere. Pri teh tveganjih bode v oči predvsem hitrost, s katero se bolezni lahko širijo znotraj urbanih sredin, in popolna neprilagojenost obstoječega zdravstvenega sistema. Imeli smo številne afe­re s hrano, mati vseh je vsekakor bila afera norih krav, sledile so nore kure, pa ptičja in praši­čja gripa, dioksinski piščanci in števil­ne druge. Vse so bile povezane z noro agrotehniko, ki je koncept industrijske proizvodnje iz tovarn nekritično prene­

sla v hleve množične reje. Del biosfere (prežvekovalci na paši) je bil zaprt v nadziran prostor (prežvekovalci v hle­vu), z bolno ambicijo po doseganju maksimalne proizvodnje in dobička. Nekaj časa je kazalo na uspeh te zami­sl, toda slej ali prej je bilo pričakovati nepredvidljive odgovore biosfere. Tako rekoč vse industrijsko proce­sirano meso, razne delikatese, prede­lana slanina pa vse do izdelkov hitre prehrane vsebujejo nevarne primesi. Te izvirajo iz dodatkov, ki jih industrija vnaša v meso ali pa nastajajo med do­mačo pripravo kot rezultat sinergične­ga delovanja. Na tveganja je opozorilo poročilo WCRF (World Cancer Research Fund), ki temelji na več kot 7000 klinič­nih študijah. Dejstvo, da je bila raziska­va opravljena z javnim denarjem, nam zagotavlja njeno verodostojnost. Če pojemo eno industrijsko procesirano klobaso na dan, povečamo tveganje za raka črevesja za 20 odstotkov, za raka mehurja 59 odstotkov, za raka želodca 38 odstotkov, za raka žleze slinavke za 67 odstotkov. Pojavnost diabetesa je povečana za 50 odstotkov, prav tako tudi tveganje za kronično obstruktivno bolezen pljuč. Če je zadnja afera povezana z go­vejim mesom, si pogledajmo še posledice množične govedoreje na ekosistem planeta. Ne zavedamo se, da govedo, udomačena divja žival, eden od sim­bolov premagane narave, zdaj uničuje svojega zmagovalca. Antični rek Ferum victorem cepit (Premagala je divjega zmagovalca) še najbolj velja za sodobni čas. Goveje črede namreč povzročajo uničevanje gozdov in rodnosti prsti,

erozijo in širjenje puščav, pomanjkanje vode in njeno onesnaženje ter peljejo v izgubo biotske pestrosti, posledice so tudi socialne krivice z lakoto, boleznimi in umiranjem ter globalne klimat­ske spremembe. Povedano drugače: govedo požre tretjino svetovne pridelave žita, milijarda ljudi pa strada! Še nikoli ni bilo na svetu toliko suhih ljudi in toliko debelih krav. Nekoč sem za­pisal, da ima sodobni človek zgolj dve končni možnosti, da umre od lakote ob prazni skledi ali pa da umre zastru­pljen ob obloženi mizi. Pri živinoreji velja oboje hkrati; zato, da so krave site, milijoni ljudi umirajo od lakote, manjšina pa umira ob govejih zrezkih zaradi degenerativnih obolenj. Morda se boste zamislili ob podatku, da za 1 kg govejih zrezkov potrebujemo 20 kg žit kot hrano govedu. Koliko ljudi lahko prehranimo z 20 kg žit in koliko z 1 kg govedine? Da bi bila slika popolnejša, naj dodam, da živinoreja potrebuje se­demnajstkrat več zemlje, štirinajstkrat več vode in desetkrat več energije kot poljedelstvo! Po porabi naravnih virov je proizvodnja 1 kg mesa ekvivalentna pridelavi 200 kg paradižnika ali pa 160 kg krompirja! Pogledajmo stanje v Sloveniji, tri četrtine doma pridelanih žit požrejo domače živali in le četrtina te količine je namenjena za prehrano ljudi. Naša govedina gre v večini v iz­voz, uvažamo pa crkovo neznanega porekla. Lahko se sprehodimo še do klimatskih sprememb. Svetovna goveja čreda (1,4 milijarde živali) vsako leto izriga iz svojih vampov 60 milijonov ton metana, ki ima triindvajsetkrat večji toplogredni učinek kot CO₂. Govedo

“Povedano drugače: govedo požre tretjino svetovne pridelave žita, milijarda ljudi pa strada! Še nikoli ni bilo na svetu toliko suhih ljudi in toliko debelih krav.”

ima torej večinski delež pri klimat­skih spremembah planeta, večji kot vsi avtomobili tega sveta. Ampak vsi mednarodni sporazumi in protokoli o klimatskih spremembah se niti ne do­taknejo svetih krav. Te so res svete, saj je človek postal njihov hlevski hlapec. Po drugi strani pa ne pozabite strahotnega trpljenja živali v množični reji. Tam za debelimi zidovi je snemanje prepovedano. Če bi otroci videli prizore groze, bi večina postala vegetarijanci. Ne pišem vam poziva za vegetarijan­stvo, vendar lahko vsakdo omeji mesno hrano na znosen minimum. Ob tem pa­zite na poreklo mesa, najbolje, da je od znanega kmeta in se na široko izognite nakupom v supermarketih. Bedastih akcij trgovcev, ki žalijo zdravo pamet, kar mrgoli, in težko razumem, kako lahko tako otopijo razum ljudi, da tem prevaram nasedajo. Sprijaznimo se z dejstvom, da ima industrijska hrana z naravo toliko sku­pnega kot eksponati muzeja voščenih lutk Madame Tussaud s svojimi živi­mi izvirniki. Ta hrana je mrtva, brez življenja, je kot mrlič, ki mu na parah umetno polepšajo obraz in prav tako posmrtno masko predstavljajo aditivi

v hrani. Aditivi naj bi trohnobi vdihnili iluzijo življenja in razkroju vlili pridih čutne privlačnosti. Groza, saj ljudje ni­smo mrhovinarji in vrsta Homo sapiens ne spada med koprofage (truplojedce). Industrija dodaja aditive v mrtvo hra­no, da jo umetno obarva, dobi privla­čen vonj in izgubljeni okus, predvsem pa, da čim bolj podaljša rok trajanja. Ker za večino aditivov niso izdelane verodostojne študije o dolgoročnih tve­ganjih za naše zdravje, smo pristali na vlogo poskusnih miši, ki bodo dokonč­ne dokaze o zdravstvenih tveganjih čutile na lastni koži. To čakanje se običajno konča v prenapolnjeni čakalnici ambulant. Na tem mestu se moram zavzeti za pravico otrok do zdrave žive, lokalno pridelane hrane. V jedru problema je Zakon o javnih naročilih, na osnovi katerega se nabavlja hrana za vrtce, šole in druge javne ustanove. Prehrana otrok samo v osnovnih šolah presega letni znesek 60 milijonov evrov, zato nič čudnega, da se je nanj prisese­lo toliko dobaviteljev. Za uvod so postavili take kriterije, da so odpihnili domače kmete. V vsak sklop prehranskih ar­tiklov so dodali tropski sadež, ki pri nas ne raste, zato ga naš kmet ne more ponuditi. Prevladujoč kriterij izbire je seveda najnižja cena, kar pa zagotavlja najmanj kvalitetno hrano, recimo tisto iz Padske nižine, ki velja za najbolj s pesticidi kontaminirano območje Evro­pe. In to potem jedo naši otroci, ki bi morali dobiti najbolj kvalitetno hrano. Sprašujem odgovorne politike in prav­ne pisune: »Kako lahko v miru spite, medtem ko zastrupljate naše otroke?« □

Iščete popolno nego perila?

ZAGOTOVITE SI JO S STROJI MIELE, KI VAM PREPROSTO NUDIJO POPOLNE REZULTATE.

Miele

Pralni in sušilni stroji Miele so popolno medsebojno usklajeni. Tako lahko za vsak pralni stroj najdete sušilni stroj, ki mu natančno ustreza glede dizajna in opreme. S tem vam Miele ponuja najboljšo zmogljivost pranja in nege pri optimalno nežnem ravnanju s perilom. Investicija, ki se splača.

ETIS je že 25 let najboljši prijatelj zahtevnih v svetu bele tehnike in kuhinj. Pomagamo izbrati opremo, ki bo idealna za vaš način dela in vaše želje. Vso opremo tudi servisiramo, zato bolje kot drugi vemo, kaj ponujamo in kako trajno je.

Pridite v ETIS. Tu razumemo zahtevne. Oglasite se še danes:
PE DOMŽALE, Na Ljubljanski 92 | www.etis.si